

MALIBU

Автомобильді пайдалану
жөніндегі нұсқаулық

МІНДЕТТІ ТҮРДЕ ТЕК ҰСЫНЫЛҒАН

ЭТИЛДЕНБЕГЕН БЕНЗИНДІ ҚОЛДАНЫҢЫЗ!

Бұл автомобильдің қозғалтқышы автомобиль өзірлеу саласындағы соңғы жетістіктерге сәйкес жобаланған және жиналған.

Бұл экономикалық, техникалық жетілдірілген және қоршаған ортаны қорғау талаптарына сәйкес келетін модель.

Қозғалтқыштың дұрыс жұмыс істеуі үшін тек этилденбекен жоғары сапалы отынды қолдану қажет.

"Көлік жүргізу және басқару - Отын" тарауын қараңыз 8-31 беттер. Отынның басқа түрлерін пайдалану автомобильдің пайдалану сипаттамаларының нашарлауына және кепілдіктің жойылуына себеп болуы мүмкін!

Осы нұсқаулықта айтылған атаулар, логотиптер, фирмалық белгілер, ұрандар, автомобиль модельдерінің атаулары және автомобиль корпусына орналастырылған әшекейлер, соның ішінде GM атавы, GM логотипі, CHEVROLET атавы, CHEVROLET фирмалық белгісі, MALIBU атавы және Malibu фирмалық белгісі General Motors LLC компаниясының, оның еншілес үйымдарының, филиалдарының немесе лицензиарларының тіркелген сауда белгілері және (немесе) қызмет көрсету белгілері болып табылады. Осы нұсқаулықта сипатталған функциялар сіздің көлігіңізде болуы мүмкін немесе олар сіздің сатып алуыңыздың бөлігі болып табылмайтын қосымша опциялар немесе осы Пайдаланушы нұсқаулығы басып шығарылғаннан кейін енгізілген модификациялар болғандықтан болмауы мүмкін. Автомобильде белгілі бір функцияның болуын растау үшін нақты көлік құралын сатып алу туралы құжаттамаға жүргініңіз.

Қажет болған жағдайда пайдалана алу үшін, осы нұсқаулықты автокөлік салонында сақтаңыз.

Chevrolet автокөлігін сатып алғаныңыз үшін алғысымызды білдіреміз.

МАЗМҰНЫ

1. Кілттер, есіктер мен терезелер	1-1
2. Орындықтар мен қорғаныс жүйелері	2-1
3. Сақтауға арналған орын	3-1
4. Аспаптар және басқару органдары	4-1
5. Жарықтандыру	5-1
6. Ақпараттық-ойын-сауық жүйесі	6-1
7. Климатты бақылауды басқару органдары.....	7-1
8. Көлікті басқару және жүргізу.....	8-1
9. Автокөлікке күтім жасау	9-1
10. Сервис және техникалық қызмет көрсету.....	10-1
11. Техникалық деректер.....	11-1
12. Клиент туралы ақпарат.....	12-1

ИЕСІНІҢ НАЗАРЫНА

Осы нұсқаулықты қалай қолдануға

• Осы нұсқаулықта осы модельдің барлық мүмкіндіктері мен жабдықтары сипатталған. Мәзірдің жеке элементтері мен функцияларының сипаттамасы әр түрлі аймақтар үшін модификациялар мен орындалуардың айырмашылығына, сондай-ақ қосымша жабдықтар мен аксессуарлардың болмауына немесе болуына байланысты сіздің көлігіңізге қолданылмауы мүмкін.

• Нұсқаулықтың алғашқы беттеріндегі және әр тараудың басындағы мазмұн кестесі нұсқаулықтың қалай құрылғанын түсінуге көмектеседі.

• Көліктің ақпараттық жүйесінің дисплейлеріндегі деректер сіздің ана тілінізде көрінбеуі мүмкін.

Қауіп, ескерту және назар аудару

Көлік жапсырмаларында және осы нұсқаулықта келтірілген ескертулер туралы хабарламалар қауіптерді және осы қауіптерді болдырмау немесе азайту үшін не істеу керектігін сипаттайтын.

Қауіп ауыр жаракатқа немесе өлімге әкелетін қауіптің жоғары дәрежесін көрсетеді. **Ескерту** немесе **назар** аудару жаракатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін қауіпті көрсетеді.

ЕСКЕРТУ

Бұл сізге немесе басқа адамдарға зиян келтіруі мүмкін кейбір қауіптердің болуын білдіреді.

Ескерту: мүлікке немесе көлікке зиян келтіруі мүмкін кейбір қауіптердің болуын білдіреді. Мұнданың закімі автомобилге кепілдікпен қалына келтірілмейді.

Сызып тасталған шеңбер - бұл тыйым салуды білдіретін қауіпсіздік белгісі: «Жасамаңыз», «Рындаамаңыз» немесе «Бұған жол бермеу үшін сақ болу керек».

Таңбалар

Көлікте мәтіннің орнына таңбаларды қолданатын бөлшектер мен жапсырмалар бар. Таңбалар белгілі бір бөлікке, басқару органына, хабарламаға, құрылғыға немесе индикаторға қатысты операцияны немесе ақпаратты сипаттайтын мәтінмен бірге беріледі.

Бұл таңба пайдалануышы нұсқаулығындағы қосымша нұсқауларға немесе мәліметтерге жүгіну қажет болған кезде көрсетіледі.

Бұл таңба пайдалануышы нұсқаулығындағы қосымша нұсқауларға немесе мәліметтерге жүгіну қажет болған кезде көрсетіледі.

Басқа беттегі қосымша ақпаратқа сілтеме ("бетін қаранды").

Автомобиль таңбаларының кестесі

Мұнда автокөліктен табуға болатын бірнеше қосымша таңбалар бар және олардың семантикалық мағынасы көрсетілген

Үрлеметін қауіпсіздік жастықшаларының дабыл шамы

Желдеткіш

Бұғаттауға қарсы тежегіш жүйесі (ABS)

Рөл дөңгелегіндегі аудио жүйесін басқару органдары

Тежегіш жүйесінің басқару шамы

Аккумулятор батареясын зарядтау жүйесі

Круиздік бақылау

Тесуге болмайды

Қызмет көрсету жок

ИЕСІНІҢ НАЗАРЫНА

- 💡 : Қозғалтқышты салқынданту
сүйкіткішінің температура индикаторы
- ☀️ : Сыртқы жарықтандыру
- ⚡ : Бірінші жауап қайтарушы элементі
- ⌚ : От жағуға болмайды
- ⚠️ : Алдыңғы тұманға қарсы фаралар*
- ❗ : Жанармай деңгейінің көрсеткіші
- ⚡ : Сақтандырыштар
- ☰ Алысқа/жақынға түсетін жарықты ауыстырып қосқыш
- 🌀 : Балалар орындықтарын бекіту жүйесі ISOFIX
- 📞 : Ақаулық сигналын бергіш
- ⌚ : Май қысымы
- 💡 : Тамақтану
- ⚡ : Автомобиль қозғалтқышын қашықтан іске қосу
- ⚠️ : Тағылмаған қауіпсіздік белдігінің индикаторы
- ❗ : Шинапардағы қысымды басқару жүйесі
- 💡 : Тарту күшін бақылау жүйесі / StabiliTrak®
- ⚡ : Қысыммен
- ⚠️ : Жел әйнегін жуғыш сүйкіткішін индикаторы

Отын

4254613

2.0 л турбиналы қозғалтқыштар үшін премиум-класты отынды қолдану міндетті.

Зерттеу әдісі бойынша октан саны 95-тен төмен емес этилденбенен бензинді қолданысыз. Автокөліктің бүлінуіне және отын шығынын арттыруға жол бермеу үшін октан саны көрсетілгеннен төмен бензинді пайдаланбаңыз. Отынды қараңыз⇒ 8-31.

>

Минималды

4254614

Зерттеу әдісі бойынша октан саны 91 немесе одан жоғары 1.5 л қозғалтқышы бар автомобильді этилденбенен бензинмен толтырыңыз. Автокөліктің бүлінуіне және отын шығынын арттыруға жол бермеу үшін октан саны көрсетілгеннен төмен бензинді пайдаланбаңыз. Отынды қараңыз⇒ 8-31.

1

КІЛТТЕР, ЕСІКТЕР ЖӘНЕ ТЕРЕЗЕЛЕР

• КІЛТТЕР МЕН ҚҰЛЫПТАР.....	1-2	• ІШКІ АЙНАЛАР.....	1-17
• ЕСІКТЕР.....	1-13	• ТЕРЕЗЕЛЕР.....	1-17
• АВТОКӨЛІКТІ ҚОРҒАУ.....	1-13	• ТӘБЕ.....	1-19
• СЫРТҚЫ АЙНАЛАР.....	1-15		

**КІЛТТЕР МЕН
ҚҰЛЫПТАР**

Кілттер

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Балаларды автомобильде құлыштарды қашықтықтан басқару жүйесінің салпыншаымен бірге қалдыру бул балаларға, қоршаган адамдарға да қауіпті, тіпті елімге дегене көзінде мүмкін.

Бала электр тереzelерін, басқа басқару элементтерін немесе тіпті автомобильдің өзін қозғалысқа келтіру мүмкін. Кілтсіз кіру жүйесінің кілті жолаушылар салонында болған кезде, электр тереzelеріне қуат беріледі, бул балалардың немесе басқалардың аяқ -колдарын тереземен қысып қалуына әкелу мүмкін. Балаларды автомобильде құлыштарды қашықтықтан басқару жүйесінің кілтсөзімен бірге қалдырымаңыз.

Құлыштарды қашықтықтан басқару жүйесінің кілтсөзіндегі кілт барлық есік құлыштарымен жұмыс істейді.

Кілтті шығару үшін кілттің төменгі жағындағы түймені басып, кілтті алыңыз. Бұл түймені баспай, кілтті ешқашан шығармаңыз.

Егер жаңа кілт қажет болса, дилерге хабарласыңыз.

Есік құлыштарын қашықтықтан басқару жүйесі (кілтсіз кіру)

Есіктердің құлыштарын қашықтықтан басқару радиосалпыншағын өзгертпеніз. Модификацияланған жабдықты пайдалануға тыйым салынады.

Құлыштарды қашықтықтан басқару жүйесінің өрекет ету радиусы қысқарған кезде:

- Қашықтықты тексерініз.
Мүмкін, кілт тізбегі көліктен тым алыс орналасқан шығар.
- Көліктің орналасқан жерін тексерініз.
Басқа автомобильдер немесе нысандар сигналды бұғаттай алады.
- Салпыншақтағы батареяны тексерініз.
Бұдан әрі осы бөлімдегі "Батареяны ауыстыру" параграфын қараңыз.
- Егер кілт тізбегі әлі де дұрыс жұмыс іstemесе, дилерге немесе сертификатталған техникалық қызмет көрсету станциясына хабарласыңыз.

Есік құлыптарын қашықтан басқару жүйесінің жұмысы

Құлыптарды қашықтан басқару жүйесі, егер радиосалпыншақ 1 метр қашықтықта болса, автомобиль есіктерінің құлыптарын ашуға мүмкіндік береді. Бұдан әрі "Есік құлыптарын қашықтықтан басқару жүйесінің жұмысы" параграфын қараңыз. Кілт тізбегі автомобильден 60 м қашықтықта ерекет ете алады.

Жоғарыда сипатталған жағдайлар қашықтан басқару радиосалпыншағының жұмысында да көрініс табуы мүмкін.

Қашықтан іске қосу арқылы көрсетілген

锁 : Барлық есіктердің құлыптарын құлыптау үшін басыңыз. Бұғаттау туралы бұрылу көрсеткіштерінің жыптылықтайтын индикаторлары және (немесе)

пернені бірінші басқан кезде дыбыстық сигналды қосу арқылы. "Жеке баптауларды сақтау" 4-23 бөлімін қараңыз.

Егер түймені басқан кезде жүргізушінің **锁** есігі ашиқ болса, барлық есіктердің құлыптары құлыпталады, содан кейін жеке параметрлерді сақтау мәзірінде тиісті функция іске қосылған жағдайда жүргізуші есігінің құлпы дереу ашылады. Түймені бірінші рет басу арқылы есіктің 4-23.

Егер батырмасы **锁** басылған кезде жолаушының есігі ашиқ болса, онда барлық есіктер жабылады.

Түймені **锁** басу арқылы дабылды да қосуға болады. 1-13 автокөлік дабылы бөлімін қараңыз.

Басу арқылы **锁** жанармай багының қақпағы да жабылады.

Егер автомобильдің конфигурациясы артқы көріністің сыртқы айналарын қашықтан басқаруды қамтамасыз етсе, пернені бір секунд басып түрғанда, **锁**, айналар қосылады (тиісті функция параметрлерде қосылуы керек). Түймені бірінші рет басу арқылы есіктің 4-23.

жеке параметрлерін сақтау **锁** бөлімін (қараңыз Жекелеген баптауларды сақтау) 4-23).

Бұрыльыс көрсеткіштерінің индикаторлары жыптықтап, бұғаттық ашылуын көрсетуі мүмкін. "Жеке баптауларды сақтау" 4-23 бөлімін қараңыз.

Түймені басқан кезде **锁** дабыл өшіріледі 4-13 автокөлік дабылы бөлімін қараңыз.

Басу **锁** арқылы жанармай багының қақпағы да жабылады.

Егер автомобильдің конфигурациясы артқы көріністің сыртқы айналарын қашықтан басқаруды қамтамасыз етсе, пернені бір секунд басып түрғанда, **锁** айналар қосылады (тиісті функция параметрлерде қосылуы керек). Түймені бірінші рет басу арқылы есіктің 4-23.

Автокөліктің есіктерін ашу кезінде жадқа жазылған орындықтардың орны қалпына келтірілуі мүмкін 4-2-6 орындық орнын есте сақтау бөлімін және 4-23 жеке параметрлерді сақтау бөлімін қараңыз.

锁: Жүргізуші есігін ашу үшін, басыңыз. Барлық есіктерді ашу үшін, түймені тағы басыңыз.

锁: Көлік сигналының берілүін іске қосу үшін бір рет басыңыз және босатыңыз. Сыртқы шамдар қысқа уақыт ішінде жанады және үш рет дыбыстық

锁: Жүргізуші есігін ашу үшін, басыңыз.

Барлық есіктерді ашу үшін, түймені тағы басыңыз.

Құлыптарды қашықтан басқару жүйесінің кілттерін басу арқылы бәрін бұғаттан босатуға

дұбыстық сигнал хабардар етеді.

Дабылды қосу үшін түймені басып, кем дегенде үш секунд ұстап тұрыңыз. Дұбыстық сигнал беріледі, ал бұрылыс сигналдары түймені қайта басқанға немесе қозғалтқышты іске қосканға дейін шамамен 30 секунд жыпылықтайды.

 : Қозғалтқышты қашықтан іске қосу үшін, осы функцияға ие автомобильдерге есіктің қашықтан басқару жүйесінің кілтсөзін пайдаланып, түймені басып, босату керек

, содан кейін кемінде төрт секунд басыңыз. Қашықтан іске қосылатын автокөлік қозғалтқышы туралы $\Rightarrow$ 1-7 қараңыз.

Есіктерді автоматты түрде қайта бекіту

Егер сіз есікті аспасаңыз немесе есікті бұғаттан ашқаннан кейін үш минут ішінде машинаны іске қоспасаңыз және құлыптарды қашықтан басқару жүйесінің кілтсөзімен дабылды өшірсөніз, онда барлық есіктер автоматты түрде құлыпталып, дабыл қайта қосылады.

Есік құлыптарын қашықтан басқару жүйесінің жұмысы

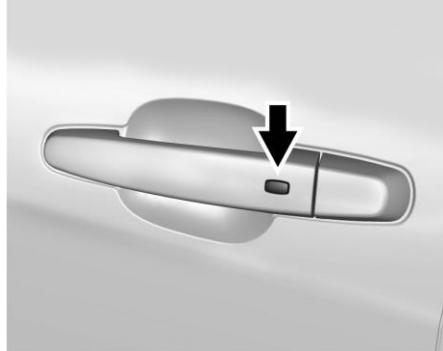
Құлыптарды қашықтықтан басқару жүйесі есіктерді құлыптауға және ашуға, сондай-ақ радио салпыншақты

қалтадан, әйелдер сөмкесінен, портфельден және т.б. шығармай, жүксалғышты ашуға мүмкіндік береді Есіктердің сыртқы тұтқалары түймелермен жабдықталуы мумкін.

Құлыптарды қашықтан басқару жүйесін барлық есіктердің құлыптары драйвер есігінің тұтқасындағы құлыптау/ашу түймесін бірінші рет басу арқылы ашылатын етіп бағдарламалады. Жеке баптауларды сақтау $\Rightarrow$ 4-23 белімін қараңыз.

Жүргізушиңін есігінен кілтсіз ашу/құлыптау

Есіктер Құлыпталған және радиопульті жүргізуши есігінің тұтқасынан 1 метр қашықтықта болған кезде, бұл есік тұтқадағы құлыптау/ашу түймесін басу арқылы ашылады. Егер құлыптау/ашу түймесін бес секундтан кешіктірмей қайта бассаңыз, салонның барлық есіктері ашылады. Есікті ашу үшін тұтқаны қайтадан тартыңыз.

Жүргізуши орындығынан көрініс, жолаушы жағынан және артқы жағындағы екі жаққа үкссас

Құлыптау / құлыптан босату түймесін басу келесі шарттардың кем дегенде біреуі орындалған жағдайда барлық есіктерді құлыптайды:

- Бекітуден/ашудан кейін бес секундтан артық емес уақыт өтті.
- Барлық есіктерді ашу үшін құлыптау/ашу түймесін екі рет басу жасалды.
- Қөліктің кез-келген есігі ашылды, ал қазір барлық есіктер жабық.

Жолаушылардың есіктері жағынан кілтсіз ашу / құлыштау

Есіктер құлышталып, радиопульт есіктің тұтқасынан 1 метр қашықтықта болған кезде, осы тұтқадағы құлыштау / ашу түймесін басу тек алдыңы нәмесе барлық есіктердің ашылуына әкеледі.

Құлыштау/ашу түймесін басу тек алдыңы нәмесе барлық есіктерді құлыштауға әкеледі, егер келесі шарттардың кем дегенде біреуі орындалса:

- Барлық есіктер құлыштау/ашу батырмасымен құлышталды.
- Көліктің кез-келген есірі ашылды, ал қазір барлық есіктер жабық.

Пассивті құлыштау

Бұл функция барлық есіктердің құлыштарын олар жабылғаннан кейін бірнеше секундтан кейін автоматты түрде құлыштайтыны, егер тұтану сөнін қалса және кем дегенде бір радиопульт көліктің салонынан тыс болса нәмесе салонда бірде-бір кілт жоқ болса.

Бір уақытта жаңармай багының қақпағы да жабылады.

Егер бөгде электрондық құрылғылар радиопульт сигналына кедерігі келтірсе, автомобиль салондағы кілттерді есіктерді қашықтықтан басқару жүйесін танымауды мүмкін. Пассивті buquerque қосылған кезде, есіктерді жолаушылар бөліміндегі

пультпен бірге құлыштауға болады. Қашықтан басқару пультің салонда бақылаусыз қалдырмаңыз.

Пассивті құлыштарды бұғаттау функциясын үақытша өшіру

Құлыштардың пассивті buquerque функциясын үақытша өшіру үшін, есік ашық тұран кезде, есіктің ажыратқыш блогындағы пернені кем дегенде төрт секунд басып тұрыңыз нәмесе үш сигнал естілгеше басыңыз. Пассивті buquerque функцияя есіктің әрлеу панеліндегі есікті ауыстыру блогындағы кілт басылғанша нәмесе тұтану қосылмайынша өшірүл болады.

Автокөліктен шыққан кезде құлыштарды автоматты түрде бұғаттауды орнату тәртібін $\Rightarrow$ 4-23 жеке параметрлерді сақтау параграфынан қараңыз.

Автокөліктегі ұмытылған, қашықтағы кілт туралы хабарлау

Дауыссыз автокөліктің салонында ұмытып кеткен қашықтан басқару пульті барлық есіктер жабылғаннан кейін берілетін үштік дыбыстық сигналмен беріледі.

Бұл мүмкіндікті қосу және өшіру үшін $\Rightarrow$ 4-23 "Параметрлерді сақтау" бөлімін қараңыз.

Автомобиль салонында радиопульттің жоқтығы туралы хабарлау

Егер автомобиль ашық есікпен іске қосылса, содан кейін барлық есіктер жабылса, онда кабинадағы радиокілттерін іздеу автоматты түрде жүзеге асырылады.

Егер есіктерді қашықтықтан басқару жүйесінің кілттері табылмаса, DIC дисплей экранында NO REMOTE DETECTED (РАДИОСАЛПЫНШАҚ ЖОҚ) дабылы шығады және үш дыбыстық сигнал беріледі.

Автокөлік іске қосылған сайын мұндай есқерту тек бір рет қана келеді. Жеке балтауларды сақтау тарауын $\Rightarrow$ 4-23 бетте қараңыз.

Жүк салғышты қашықтан ашу

Жүксалғышты ашу үшін қашықтан басқару пульті жүксалғыштан 1 метр қашықтықта болса, оның артындағы сенсорлық тақтанды басыңыз.

Кілт көмегімен кіру

Радио пульт батареясының заряды аз болған жағдайда автокөлікке кіру тәртібі, $\Rightarrow$ 1-8 "Есік құлыштары" бөлімін қараңыз.

Автомобилде қашықтан басқару пульттерін бағдарлау

Көлік басқару блогында тіркелген есік құлыштарын қашықтан басқаруға

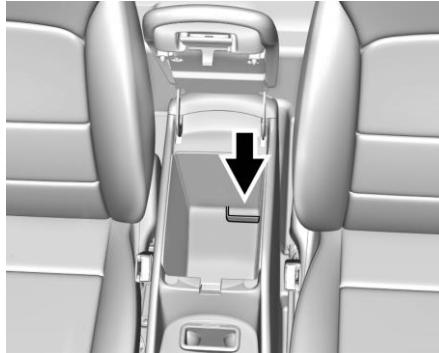
арналған кілттер ғана жұмыс істейді. Егер кілт жоғалса немесе ұрланса, сіз дилерден басқа кілт сатып ала аласыз және оны бағдарламалай аласыз. Радио пульт жүйеде тіркелгеннен кейін, басқа радио пульттерді бағдарламалау қажет. Жаңа радио пульттерді бағдарламалағаннан кейін, жоғалған немесе ұрланған барлық кілттер жұмысын тоқтатады. Радио-пульттерді бағдарламалау туралы ақпарат алу үшін Сізге қызымет көрсететін автосалонға хабарласыңыз.

Қашықтан басқару пультінің батареясы заряды таусылған кезде автомобиль қозғалтқышты іске қосу

Радио-салпыншақтың батарейкасы таусылған немесе оның сигналына кедері болған кезде автомобилді іске қосуға әрекеттенген кезде DIC дисплей экранында NO REMOTE DETECTED (РАДИОСАЛПЫНШАҚ ЖОҚ) немесе no REMOTE KEY WAS DETECTED PLACE KEY IN TRANSMITTER POCKET THEN START YOUR VEHICLE (РАДИОСАЛПЫНШАҚ ЖОҚ).

ҚОЗҒАЛТҚЫШТЫ ИСКЕ ҚОСУ ҮШИН КІЛТСӨЗДИ ТАУАШАФА САЛЫҢЫЗ. Сондай-ақ, "REPLACE BATTERY IN REMOTE KEY (РАДИО ПУЛЬТІН БАТАРЕЙКАСЫН АУЫСТЫРУ)" хабарламасы пайдада болуы мүмкін.

Қозғалтқышты іске қосу ішін:

Батареяны ауыстыру

Eger DIC дисплей экранында "EPLACE BATTERY IN REMOTE KEY (РАДИО ПУЛЬТІН БАТАРЕЙКАСЫН АУЫСТЫРУ)" хабары көрсетілсе, батарейканы ауыстырыңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Батареяны ауыстырган кезде таратқыштағы тізбектерге қол тигізбеніз. Сіздің дененіздің статикалық зарядтары таратқышты зақындауды мүмкін.

Батарея қайта зарядталмайды. Батареяны ауыстыру үшін:

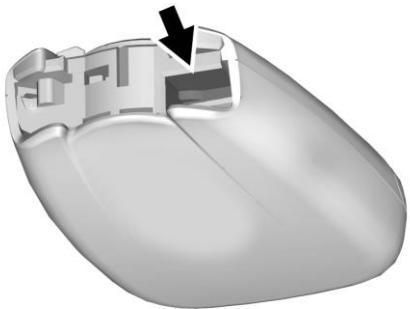

1. Ортаңғы консольді ашып, түймелерді артқа қарататында етіп, радио пернетақтаны бекітілген үяға салыңыз.
2. Беріліс тұтқасы «P» (тұрақ) немесе «N» (бейтарап) күйінде тұрғанда, тежегіш педальды басыңыз және ENGINE START/STOP түймесін басыңыз (Қозғалтқышты іске қосу 8-13 тармағын қараңыз).

Мүмкіндігінше, қашықтан басқару күралындағы батареяны ауыстырыңыз.

басқару
тезірек

1. Тәменгі жағына жақын батырманы басу арқылы кілтті шығарыңыз. Бұл түймені баспай, кілтті ешқашан шығарманыз.

2. Тегіс құралды кілт үяшығының жаңындағы аймақта кіргізу арқылы радиосалпыншақ корпусын екіге бөлінгіз. Бұл үшін кілт пышағының астындағы ойықты пайдаланбаңыз.

3. Батареяны тәмен қарай итеріп, қашықтан басқару пультінің тәменгі жағына қарай сырғытыңыз. Металл затты пайдаланбаңыз.
4. Артқы қақпаққа оң жағымен жаңа батареяны салыңыз. Батареяны орнына бекіту үшін оның үстінен басыңыз. Ауыстыру үшін CR2032 немесе ұқсас батареяны пайдаланыңыз.
5. Радио пульттің қақпағын орнына орнатыңыз.
6. Кілтті салыңыз.

Автомобиль қозғалтқышын қашықтан іске қосу

Егер жабдық қарастырылған болса, бұл функция қозғалтқышты автомобильден алыс жерде іске қосуға мүмкіндік береді.

Q : Егер автомобильде қашықтан іске қосу функциясы болса, бұл батырма қашықтан басқару пультінде болады.

Қозғалтқышты қашықтықтан іске қосу кезінде климаттық бақылау жүйесі тұтанды соңғы өшіру кезінде жұмыс істеген режимде қосылады. Қоршаған орта температурасы тәмен болған кезде, қозғалтқышты қашықтан іске қосу кезінде артқы әйнекті жылдыту қосылуы мүмкін. Бұл ретте артқы шыныны жылдыту жүйесінің индикаторы қосылмайды.

Қозғалтқышты қашықтықтан іске қосу кезінде, егер автомобиль жылдытылатын орындықтармен жабдықталған болса, орындықтарды жылдыту қосылуы мүмкін. "Жылдытылатын және желдетілетін алдыңғы орындықтар" 2-8 бейімін қараңыз.

Кейбір салалардағы заңнама қашықтан іске қосу кілттерін пайдалануды шектейді. Мысалы, кейбір зандарға сейкес, қашықтан іске қосатын адам көлікті көрү керек. Осы тақырыпқа қатысты заңнамада қандай да бір талаптардың бар-жоғын тексеріңіз.

Радио пульттің жұмысына басқа да факторлар әсер етуі мүмкін . Есік құлыптарын қашықтан басқару жүйесі (кілтсіз кіру) $\Rightarrow$ 1-2 бөлімді қараңыз . Жанармай аз болған кезде қозғалтқышты қашықтан іске қосуды қолданбаңыз.

Қозғалтқышты қашықтан іске қосу

Радио пультті пайдаланып қозғалтқышты қашықтан қосу үшін:

1. Пернені басыңыз және босатыңыз.
2. 1-тармақта сәйкес әрекетті аяқтағаннан кейін бірден батырманы басыңыз , оны кем дегендे төрт секунд немесе бұрылу көрсеткіштерін жабылғанша ұстап тұрыңыз. Бағыт индикаторларының жыпылықтауы қозғалтқышты қашықтан іске қосу туралы бұйрықтың қабылданғанын растайды. Қозғалтқыш іске қосылғаннан кейін тұрақ шамдары жанады. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде олар үнемі жаңып тұрады. Есік құлыптары құлыпталып және климатты басқару жүйесі қосылуы мүмкін.

Қозғалтқыш 15 минут жұмыс істейді. 30 секундтан кейін 15 минуттық уақытты ұзарту қажет болса, сол әрекеттерді қайталаңыз. Радио пультті пайдаланып қозғалтқыштың жұмыс уақытын тек бір рет қана ұзартуға болады.

Қозғалысты бастамас бұрын қозғалтқышты қосыңыз.

Қозғалтқыштың жұмыс уақытын арттыру

Егер қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде алғашқы 15 минутта 1 және 2-әрекеттерді қайталаңаса, қозғалтқыштың жұмыс уақытын тағы 15 минутқа ұзартуға болады. Жаңартуды іске қосудан 30 секунд өткен соң сұрауға болады. Қашықтан іске қосуды ұзарту кезінде екінші 15 минуттық кезең алғашқы 15 минутқа қосылады, бұл жалпы уақытты 30 минутқа қамтамасыз етеді. Қашықтан іске қосу кезінде жұмыс уақытын тек бір рет ұзартуға болады.

Тұтанды циклдерінің арасында ен көбі екі қашықтықтан іске қосуды немесе жұмыс уақытын бір ұзартумен бір қашықтықтан іске қосу әрекетін жүргізуге рұқсат етіледі. Қозғалтқышты радиосалпыншақпен іске қосу мүмкіндігін тек тұтанды қосылып, қайтадан өшірілгеннен кейінғана пайдалануға болады.

Қозғалтқышты қашықтықтан іске қосу рәсімін үзу

Қозғалтқышты қашықтан іске қосу процедуrasesын тоқтату үшін келесі әрекеттердің кез келгенін орындаңыз:

- Қашықтан басқару пультін автомобильге бағыттаңыз және тұрақ шамдары сөнгөнше түймени басып тұрыңыз.
- Апattyқ жарық сигналын қосыңыз
- Тұтандуды қосыңыз немесе өшіріңіз.

Қашықтан іске қосу жұмыс істемейтін жағдайлар

Қозғалтқышты қашықтан іске қосу функциясы жұмыс істемейді, егер:

- Радио пульті салонда орналасқан.
- Капот жабылмаған.
- Оталдыру қосулы.
- Апattyқ жарық дәбылды қосылған.
- Ақаулық көрсеткішінің басқару шамы жанады.
- Қозғалтқыштың салқындағатқыш температурасы тым жоғары.
- Майдың қысымы тым төмен.
- Қозғалтқышты қашықтықтан іске қосу екі рет немесе жұмыс уақытын ұзартумен бір рет орындалды.
- Автомобилде беріліс қорабының Р (тұрақ) режимі қосылмаған.

есіктердің құлыптары

⚠ EСКЕРТУ!

Құлыпталмаған есіктер қауіпті болуы мүмкін.

- Жолаушылар, әсірелең балалар, есіктердің оңай ашып, жолда көліктен құлап кетуі мүмкін. Жолда есіктердің құлпыны ашуға болады. Егер есік құлыпталмаған болса, онда алат кезінде көліктен шығып кету мүмкіндігі артады. Осылайша, жолаушылар қауіпсіздік белдіктерімен тиісті түрде бекітілуі керек, ал

▲ ЕСКЕРТУ!

- көлік қозғалысы кезінде есіктер үнемі құлыпталуы керек.
- Есірі құлыпталмаған көлікте қалып қойған балалар сыртқа шыға алмай қалуы мүмкін. Баланың қызып кетуі мүмкін, бұл созылмалы закъимға немесе тіпті ыстықтан өлімге әкелуі мүмкін. Көлік шыққан кезде оны әрдайым құлыптаңыз.
- Жылдамдықты төмөндеткен немесе тоқтаған кезде бөтен адамдар құлыпталмаған есіктер арқылы ішке оңай кіре алады. Есіктерді бұғаттая бұған жол бермейді.

Есіктің құлыптарын сыртынан бұғаттау немесе бұғаттан босату тәртібі:

- Түймені немесе қашықтан басқару кілтсөзін басыңыз. "Құлыптарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысы" бөлімін қараңыз $\Rightarrow$ 1-3.
- Жүргізушиңің есігіндегі құлыпты кілтпен бекітіңіз. Құлып цилиндрін қақпақпен жабыңыз.

Есіктің құлыптарын ішінен бұғаттау немесе бұғаттан босату тәртібі:

- Басыңыз немесе есіктердің электр бұғатын ажыратқышта.

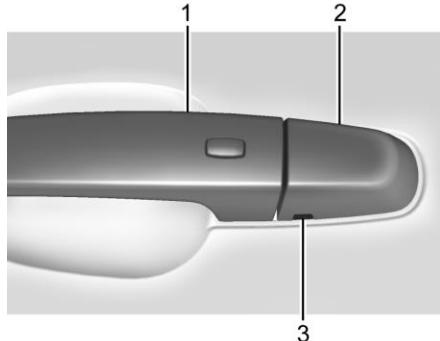
- Құлыпты ашу үшін есіктің тұтқасын бір рет тартыңыз. Есікті ашу үшін тұтқаны тағы бір рет тартыңыз.

Егер автомобиль қуатсыз болса, кілтпен тек жүргізушиңің есігін құлыптауға болады.

Кілтсіз қашықтан кіру

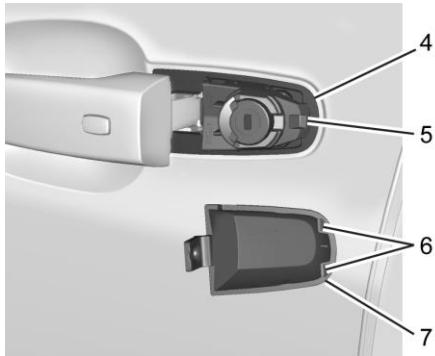
Есіктердің басқарылуы ашылатын есіктен немесе жүқсалыштан 1 метрге дейінгі қашықтықта болуы тиіс. Есікті ашу үшін есік тұтқасының түймесін басыңыз. $\Rightarrow$ 1-3-бөлімнің "Есік құлыптарын қашықтықтан басқару жүйесінің жұмысы" параграфын қараңыз.

Құлып цилиндіріне кіру

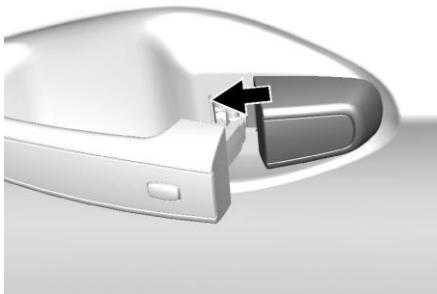
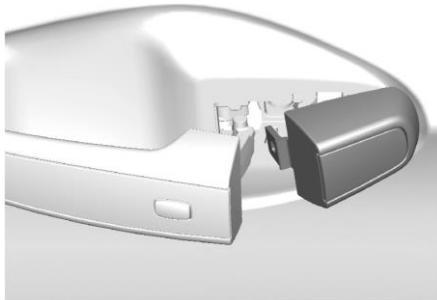
Жүргізуши есігінің құлып цилиндіріне қол жеткізу тәртібі:

- Есіктің тұтқасын (1) ашық қалпына аудистыру қажет.
- Қақпақты (2) кілтпен түбіне (3) ұяға салыңыз.
- Қақпақты артқа сырғытып (2), оны алыңыз.
- Кілтті цилиндрге орналастырыңыз.

Қақпақты ауыстыру тәртібі:

1. Есіктің тұтқасын ашық қалпына ауыстырыңыз.
2. Екі тілді (6) қақпақтың артына (7) тығыздарғыш (4) пен металл негіз (5) арасына салыңыз.

3. Қақпақты алға қарай сырғытыңыз және оны шертумен орнына орналастырыңыз.
4. Есіктің тұтқасын босатыңыз.

5. Қақпақты бекіту сенімділігін тексеріңіз.

Құлып цилиндірін еркін айналдыру

Егер құлыпқа жарамсыз кілт салынса немесе тиісті кілт толығымен салынбаса, цилиндр құлыпқа ешқандай әсер етпестен еркін айналады. Бұл құлыпты рұқсатсыз ашудан қорғауға мүмкіндік береді. Құлыптың қайтадан жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін цилиндрді лайықты кілт көмегімен тік күйге бұрыңыз, оның жүзін мүмкіндігінше енгізіңіз. Кілтті алып, қайтадан салыңыз. Егер бұл құлыптың жұмысын қалпына келтіруге кемектессе, кілтті тәңкөріп, жоғарыда сипатталған әрекеттерді қайталаңыз.

Есік құлыптарын электрлік бұғаттау

锁: Есікті жабу үшін, басыңыз.

钥匙: Есікті ашу үшін, басыңыз.

Есік құлыптаулы кезде, өшіргіштегі индикатор жанады.

Есік құлыптарын бұғаттау немесе бұғаттан босату кезінде жұксалыш қақпағының құлпы да құлыпталады немесе құлыптан босатылады. "Жұксалыш" ⇒ 1-13 бөлімінде қараңыз.

Есіктерді кідіріспен бұғаттау

Бұл функция барлық есіктер жабылғаннан кейін бес секундқа дейін есіктерді бұғаттауды кешіктіреді.

Есіктерді бұғаттауды кешіктіру тек құлыпталмаған есікті бұғаттаудың алдын алу функциясы қосылған кезде ғана жұмыс істейді.

Есіктердің электрлік бұғаттау ажыратқышын басқан кезде, есік ашық болғанда, бұғаттауды кідірту функциясы іске қосылғанын көрсететін үш дыбыстық сигнал беріледі.

Барлық есіктер жабылғаннан кейін 5 секунд өткен соң, олар автоматты түрде құлыпталады. Егер есік осы бес секунд ішінде ашылса, онда барлық есіктер жабылғаннан кейін олар бес секундтан кейін құлыпталады.

Есіктің құлыптарын кідіріссіз құлыптау үшін есік қосқышын **锁** немесе **钥匙** радиосалпыншақтағы пернені тағы бір рет басыңыз.

Кешіктірілген есік бұғаттауды бағдарламалауға болады. "Жеке баптауларды сақтау" ⇒ 4-23 бөлімдерін қараңыз.

Автоматты құлыптау

Бағдарламаланған құлыптау барлық есіктер жабылған кезде автоматты түрде орындалады, тұтандырылғанда және беріліс қорабы "P" (тұрақ) күйіне ауысады.

Егер сіз есік құлыптарын құлыптан босатып, есікті ашып, жапсаныз, тәжігіш педальдан аяғынызды алып тастағанда немесе көлік жылдамдығы 13 км/сағ-тан асқан кезде есік құлыптары автоматты түрде құлыпталады.

Есіктерді ашу үшін:

- Есіктердің **锁** электрлік бұғаттау ажыратқышында басыңыз КП БӨП-ті "P" (тұрақ) орнына ауыстырыңыз.

Есіктерді автоматты түрде бұғаттауды бағдарламалауға болады. "Жеке параметрлерді сақтау" бөлімінде қараңыз ⇒ 4-23.

Бұғаттауды қорғау

Егер автомобиль ACC/ACCESSORY (КОСАЛҚЫ / ЖАБДЫҚ) немесе ON/RUN/START (ҚОСУ / ICKE ҚОСУ) режимінде болса және есіктің электрлік бұғаты қосқышы жүргізушінің есігі ашық болған кезде басылса, барлық есіктер бұғатталады, тек жүргізушінің есірі бұғаттан ашық болып қалады.

Егер автомобиль ашық есікпен өшірілсе, содан кейін жабық есіктерді құлыптауға сұраныс түссе, онда салондағы радиосалпыншақтарды іздеу автоматты түрде жүзеге асырылады. Егер радиосалпыншақ табылса және салондағы радиосалпыншақтар саны азаймаса, онда жүргізушінің есірі ашылып, үш дыбыстық сигнал беріледі.

Жүргізушінің есігі ашық болған кезде, кездейсоқ құлыптан **锁** қорғауды есіктердің электрлік бұғатын басып, жоюға болады.

Құлыпталмаған есіктің бұғатталуының алдын алу

Егер құлыпталмаған есікті бұғаттаудың алдын алу функциясы қосылған, көлік жүргізушінің есірі ашық болса және есіктерді бұғаттауға сұрау салынса, онда барлық есіктер бұғатталады, тек жүргізушінің есірі бұғаттан босатылады.

Ашық есіктің бұғатталуына қарсы функциясын автомобилдің жеке параметрлері мәзірін пайдаланып қосуға және өшіруге болады. "Жеке баптауларды сақтау" ⇨ 4-23 белгімін қараңыз.

Балалардың қауіпсіздігіне арналған құлыптар

Сақтандырғыш құлыптар автомобилдегі жолаушылардың артқы есіктерін ашуына кедері келтіреді.

Құлыптардың тұтқаларын механикалық бұғаттау

Қауіпсіздік құлпы, егер ол орнатылған болса, артқы есіктердің ішкі жиегіне жақын орналасқан. Сақтандырғыш құлыпты қолдану тәртібі:

1. Тұтқаны құлыпталған күйге алға жылжытыңыз.
2. Есікті жабыңыз.
3. Басқа артқы есікпен де солай жасаңыз.
Қорғаның бұғат қосылған кезде артқы есікті ашу үшін:
  1. Есікті ішкі жағынан тұтқамен құлыптан босатуға болады, есіктің электр құлпы қосқышын немесе қашықтан басқару жүйесінің радиосалпыншағын (RKE) басу арқылы.

2. Есікті сыртынан ашыңыз.

Сақтандырғыш құлпы іске қосылған кезде ересектер де, үлкен балалар да артқы есікті ішінен аша алмайды. Есіктерді ішінен ашу үшін қауіпсіздік құлыптарын ашу керек. Қауіпсіздік құлпын ашу тәртібі:

1. Есіктің құлпын ашып, оны сыртынан ашыңыз.
2. Тұтқаны құлыптан босатылған күйге қайтарыңыз. Басқа есікпен де солай жасаңыз.

ЕСІКТЕР Жұксалғыш

ЕСКЕРТУ!

Егер сіз қозғалыс кезінде жұк бөлігінің артқы есігін немесе жұксалғыш қақпағын ашық қалдырысаныз, сондай-ақ корпус пен жұксалғыш қақпағы немесе жұк бөлігінің артқы есігі арасындағы тығыздарынан өтетін жүкті тасымалдау кезінде пайдаланылған газдар автомобиль салонына тусын мүмкін.

Бөлінетін газдар құрамында көзге көрінбейтін улы (CO) ісік жоқ газ бар. Газ есін жоғалтуға немесе өлімге әкелуі мүмкін.

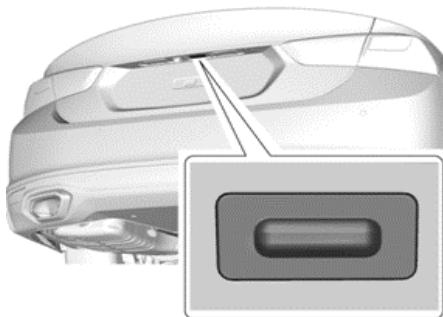
Егер жол журу кезінде жұк бөлімшесінің артқы есігін немесе жұк салғыштың қақпағын ашық қалдыру қажет болса:

- Барлық терезелерді жабыңыз.
- Аспаптар панеліндегі немесе астындағы ауа өткізгіштерді толығымен ашыңыз.
- Климатты басқару жүйесінде сыртқы ауаңың ең жоғары деңгейін орнатыңыз және желдектіштің максималды жылдамдығын орнатыңыз. Қерсектіштегі "климатты бақылау жүйесін" қараңыз.
- Егер автомобиль артқы топсалы есікпен жабдықталған болса, есіктің электр жетегін өшіріңіз.
- Улы газ бойынша толық ақпаратты "Пайдаланылған газдар" ⇒ 8-17 белімінен қараңыз.

Жұксалғыш бұғатын ашу

Жұксалғыш ашылуы үшін автомобиль "Р" (тұрақ) жағдайына ауыстырылды.

- Радиосалпыншақтағы екі рет жылдам басыңыз.

- Барлық есіктердің құлыптарын ашыңыз және жұксалғыш қақпағының артындағы сенсорлық тақтанды басыңыз.

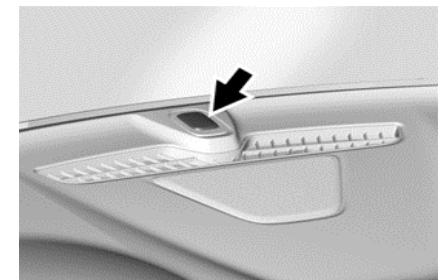
Егер автомобиль кілтсіз кіру жүйесімен жабдықталған болса, есіктердің құлыптары бұғатталған кезде, радиосалпыншақ автомобильдің артқы габариттінен 1 м аспайтын қашықтықта орналасқан жағдайда, жұксалғыш қақпағының артқы жағындағы сенсорлық панельге тиу арқылы жұксалғыш қақпағын ашуға болады. "Құлыптарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысы" белімін қараңыз ⇒ 1-3.

АВТОКОӨЛІКТІ ҚОРҒАУ

Автокөлік үрлікка қарсы функциялармен жабдықталған, бірақ бұл әрқашан үрліктың алдын алмайды.

АВТОКОӨЛІК ДАБЫЛЫ

Автокөлік үрлікка қарсы дабылмен жабдықталған.

Жел әйнегінің жанындағы аспаптар панелінде орналасқан индикатор жүйенің күйін көрсетеді:

Өш: Дабыл өшірүлі.

Тұрақты қосулы: Жүйе қосылған кезде автокөлік кідіріс үақытына қорғалған.

Жылдам жыптылықтау: Автомобиль қорғансыз. Есік, капот немесе жұксалғыш қақпағы ашық.

Баяу жыптылықтау: Дабыл қосулы.

Дабылды қосу

1. Капот және жүксалыштың қақпағын жабыңыз. Автокөлікті өшіріңіз.
2. Қолтік құлыптарың үш жолдың бірімен құлыптаңыз:
  - Қашықтан басқару құралын пайдаланыңыз.
  - Кілтсіз қол жеткізу жүйесінің көмегімен (тиисті жыныстықта).
  - Егер есік ашық болса, оның төсөнішіндегі пернені басыңыз.

3. 30 секундтан кейін дабыл қосылады және аспалтар панелінде сигнал жұмыс істеп тұрғанын көрсеттін индикатор бағая жыпылықтайты. Радиосалпыншақтағы түймені қайта басқанда, дабыл 30 секундтық кіріссіз бірден қосылады. Егер есіктер кілттің көмегімен құлыпталса, дабыл қосылмайды.

Егер жүргізушиңің есігі радиосалпыншақ арқылы алдын-ала құлыптан босатылмай ашылса, дыбыстық сигнал қосылып, шамдар алдын-ала дабыл ретінде жыпылықтай бастайды.

Егер автокөлік іске қосылmasa немесе 10 секунд алдын ала дабыл кезінде қашықтан басқару пультіндегі түймені басу арқылы есік құлыптан босатылmasa, дабыл қосылады.

Егер бүйірлік есік, сорғыш немесе Магистраль қақпағы дабылды алдын-ала өшірмей ашық болса, бұрылыс белгілері мен дыбыстық сигнал шамамен 30 секундқа қосылады. Осыдан кейін, келесі қалыптан тыс оқига орын алған жағдайда дабыл жүйесі қайта қаруланатын болады.

Дабылдың өшүі

Дабылды қарусыздандыру немесе оны іске қосқанда өшіру үшін келесі әрекеттердің бірін орындаңыз:

- Құлыптарды қашықтан басқару пультіндегі түймені басыңыз.
  - Құлыптарды кілтсіз өнгізу жүйесін (тиисті жабдықты) пайдаланып ашыңыз.
  - Қозғалтышты іске қосыңыз.
- Кездейсоқ дабылды болдырмау үшін:
- Барлық жолаушылар көліктен шыққаннан кейін және барлық есіктер жабылғаннан кейін көлікті құлыптаңыз.
  - Өркешан құлыптардың бұғатын ашу үшін радиосалпыншақтарды қолданыңыз немесе кілтсіз кіру жүйесін қолданыңыз (толық жабдықта).

Кілттің көмегімен жүргізушиңің есігін ашу жүйені қорғаудан босатпайды және дабылды өшірмейді.

Ішке ену әрекетін қалай анықтауға болады

Егер сіз радиосалпыншақты басқанда, дыбыстық сигнал естіліп, бағыт көрсеткіштері үш рет жыпылықтаса, бұл сигнализация кезінде машинаның ішіне кіруге әрекет жасалғанын білдіреді. Дабыл іске қосылған кезде DIC дисплей экранында ескерту көрсетіледі

Иммобилайзердің жұмысы

Бұл автомобиль пассивті ұрлыққа қарсы жүйемен жабдықталған.

Бұл жүйені қолмен орнатудың немесе дабылдан шығарудың қажеті жоқ.

Ұрлыққа қарсы жүйе (иммобилайзер) радиосалпыншақ салонның кіреберістерінен шыққаннан кейін автоматты түрде күзет режиміне етеді.

Ұрлыққа қарсы жүйе, егер бұл жүйеге бағдарламаланған қашықтан басқару құралы машинада болса, тұтану түймесі басылған кезде қарусыздандырылады.

- Егер ұрлыққа қарсы жүйені қосуда немесе өшіруде мәселе туындаса, аспаптар кластерінде ұрлыққа қарсы дабылдың шамы жанады.
- Ұрлыққа қарсы жүйемен жұмыс істеу үшін (иммобілайзер) жеткізу кезінде бір немесе бірнеше қашықтан басқару пульті бағдарламаланған. Қозғалтқышты машинада орнатылған ұрлыққа қарсы жүйемен жұмыс істеу үшін дұрыс бағдарламаланған қашықтан басқару пультінің көмегімен ғана іске қосуға болады. Егер кнопкa зақымдалған болса, машина іске қосылмауы мүмкін.
- Сіз автокөлікті іске қосуға тырысқанда, қауіпсіздік жүйесі шамы тутану қосылған кезде қысқа үақытқа жанады.
- Егер көлік іске қосылмаса және шам жанып тұrsa, жүйеде ақау бар. Қозғалтқышты өшіріп, қайталап көріңіз.
- Егер қашықтан басқару пультіндегі зақымдану белгілері байқалмаса, басқа қашықтан басқару құралын қолданып көріңіз немесе қашықтан басқару пультін орталық консольдегі сақтау бөліміне белгіленген ойыққа қойыңыз. Құлыптарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысы беліміндегі

"Салпыншак батареясының төмөн заряды кезде қозғалтқышты іске қосу" бөлімін қараңыз $\Rightarrow$ 1-2.

- Егер сіз қозғалтқышты іске қоса алмасаңыз, тіпті басқа қашықтан басқару пультін қолдана отырып немесе пульті орталық консольдегі сақтау бөліміне берілген орынға орнатсаныз да, қызмет көрсету станциясына хабарласуға тура келеді. Ұрлыққа қарсы жүйеге қызмет көрсететін және жаңа радио пульттерін бағдарламалай алатын дилерге хабарласыңыз. Автомобилде радиосалпыншақ немесе ұрлыққа қарсы жүйені ажыраттын немесе өшіретін құрылғыны қалдырмаңыз.

СЫРТҚЫ АЙНАЛАР

Панорамды айналар

▲ ЕСКЕРТУ!

Басқа машиналар сияқты объектілер панорамалық айналардан қаралғанда алысырақ көрінеді. Егер сіз кенеттен онға қарай жолақтарды ауыстырысаныз, сіз оң жатқан келе жатқан көлікті соғып кете аласыз. Жолақтарды ауыстырмас бұрын, жолаушылар салонындағы немесе ишкіңиздағы артқы айналан қараңыз.

Көлік жүргізушінің де, жолаушыныңда панорамалық артқы айналарымен жабдықталған. Панорамалық айналаның беті жүргізуіші оның креслосынан ең жақсы көріністі қамтамасыз ету үшін бүгілген.

Электр жетегі бар айналар

Айналарды реттеу тәртібі:

1. Жүргізуші немесе жолаушы жағынан айна таңдау үшін түймесін басыңыз
2. Айнаны қажетті бағытта жылжыту үшін көп функциялы түймегедің көрсеткілерді басыңыз.
3. Эрбір сыртқы айнаны көліктің кішкене белгігін және оның артындағы аймақты көретіндей етіп реттеңіз.
4. Басыңыз немесе , айнаны таңдауды тоқтату үшін.

Айналардың орынны сақтау

Автокөлікті позицияны сақтау функциясы бар айналармен жабдықтауға болады. "Орындықтардың орынны есте сақтау" белімін қараңыз $\Rightarrow$ 2-6.

Бұрылышс көрсеткішінің индикаторы
Айна корпусы бұрылышс көрсеткішінің кірістерінген индикаторлармен жабдықталуы мүмкін. Мұндай индикатор бұрылышс көрсеткіші қосылған кезде және апattyқ жарық дабылы іске қосылған кезде жыпылықтайды.

Жиналмалы айналар Қол жетегі

Жиналмалы айналар

Автокөлік жууга ішкі жағынан зақым келмес үшін

айналарды машинаға бүктеуге болады. Айнаны бастапқы күйіне қайтару үшін итеріңіз.

Айналарды бүктеуге арналған электр жетегі

Айналарды бүктеу үшін , егер мұндай мүмкіндік болса, түймесін басыңыз. Оларды тарату үшін тагы бір рет басыңыз.

Айналарды бүктеуді қашықтан басқару
Артқы көріністің сыртқы айналарын автомотты түрде бүктеу үшін

 радиосалпыншағтасты түймені (тиисті конфигурацияда) бір секунд басып тұрыңыз. Артқы көріністің сыртқы айналарын автомотты түрде бүктеу үшін

 радиосалпыншағты түймені (тиисті конфигурацияда) бір секунд басып тұрыңыз.

"Құлыштарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысы" белімін қараңыз $\Rightarrow$ 1-3.

Бұл функция жеке автомобиль параметрлерін сақтау мәзірінде қосылады және өшіріледі. "Жеке баптауларды сақтау" $\Rightarrow$ 4-23 белімін қараңыз.

Жылдытылатын айналар

Егер айналарды жылдыту қарастырылған болса:

 : Жылдытылатын артқы терезе сыртқы айналарды да жылдытады.

Климатты бақылау жүйесінің $\Rightarrow$ 7-2 тармағын және климатты бақылаудың автоматты жүйесінің $\Rightarrow$ 7-4 аймағын қараңыз.

Артқа қарай жылжу кезінде айналардың көлбейі

Егер автомобиль орынды есте сақтау функциясы бар орындықтармен жабдықталған болса, артқы жүріспен қозғалғанда жолаушы және (немесе) жүргізуші тарапынан айна берілген жағдайда қабылдайды. Бұл параллель тұрақ кезінде бордюрдың көргөз мүмкіндік береді.

Айналар бастапқы күйіне оралады:

- Автокөліктің беріліс қорабы "R" позициясынан шыгарылады (артқы инсульт) немесе шамамен 30 секунд ішінде осы күйде қалады.

• Тұтанду өshedі.

- Автомобиль берілген жылдамдықтан асып, артқы жүріспен қозғалады.

Бұл мүмкіндікті қосу және өшіру үшін $\Rightarrow$ 4-23 "Параметрлерді сақтау" белімін қараңыз.

ІШКІ АЙНАЛАР

Артқы көріністің ішкі айнасы

Көліктің артындағы көңістік жақсы көру үшін айнаның орнын реттеңіз.

Тазартқышты айнаға тікелей шашпаңыз. Суга малынгандай жұмсақ сұлғіні қолданыңыз.

Артқы көріністің механикалық айнасы

Егер артқы көрініс айнасында режимдердің қолмен ауыстыру болса, артқы жағында қозғалатын көліктің жарықпен шағылышын boldырmas үшін коммутатордың күндіз немесе қаранғыда пайдалану үшін алға жылжытыңыз.

Артқы көрініс айналарындағы жарықты автоматты сіңіру режимі

Автоматты түрде құнгірттеу функциясы (тиісті жабдықтамада) жүргізушиң артқы жағынан қозғалатын көлік құралдарының жарығымен соқыр етпеуге мүмкіндік береді. Айнаны автоматты түрде қоюлау функциясы қозғалтқыш іске қосылған кезде автоматты түрде қосылады.

ТЕРЕЗЕЛЕР

▲ ЕСКЕРТУ!

Балалардың, әрекетке қабілетсіз ересектерді немесе үй жануарларын көлікте, әсіресе жылы немесе ыстық ауа райында терезелері жабық болған кезде жалғыз қалдыруға тыбым салынады. Олар қызып кету мүмкін, бұл жылу соққысынан жарақат алуға немесе тіпті өлімге әкелу мүмкін.

Автомобилдің аэродинамикалық қасиеттері отынды үнемдеу мақсатында жобаланады. Бұл артқы терезенің әйнегі түсін, алдыңғы терезелер жабылған кезде импульсті дыбыс шығаруы мүмкін. Дыбысты өшіру үшін алдыңғы терезені немесе тәбелік люкти ашыңыз.

Электр терезелері

▲ ЕСКЕРТУ!

Шыны қысу балаларға ауыр жарақат немесе тіпті өлімге қауіп төндіреді. Шыны қысу балаларға ауыр жарақат немесе тіпті өлімге қауіп төндіреді. Балалардың артқы орындағықа тасымалдауда көзінде терезе көтергіштерін пайдалану мүмкіндігін бұғаттау үшін терезе құлпы батырмасын пайдаланыңыз. "Кілттер" ⇨ 1-2 бөлімін қарыңыз.

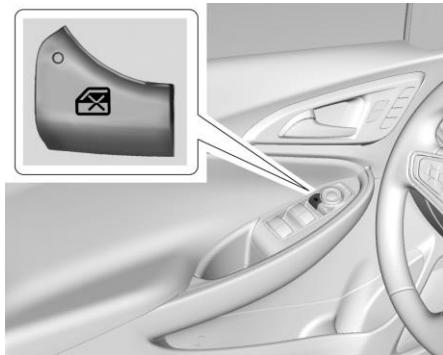

Терезе әйнектерінің электр жетегі автомобиль ON / RUN (ҚОСУ) немесе ACC / ACCESSORY (ҚОСАЛҚЫ) ЖАБДЫҚ режимінде болғанда, сондай-ақ қосымша жабдықтың (RAP) қуатын

өшіруді кешіктіру режимінде болғандаға ғана жұмыс істейді. Резервтік қуат модулі белгілімін қаранды $\Rightarrow$ 8-15. Терезені ашу немесе жабу үшін сәйкесінше қосқышты басыңыз немесе оны тартыңыз.

Егер терезе ажыратқыштары қысқа уақыт ішінде бірнеше рет іске қосылса, онда терезелер үақытта бұғатталады.

Терезені бұғаттау

Бұл функция артқы жолаушылар терезелерінің қосқыштарын блоктайтын.

Артқы терезелерді бұғаттау үшін түймені басыңыз .

Бұғаттау кезінде индикатор қосылады.

Терезелердің құлпын ашу үшін тагы бір рет басыңыз.

Терезе әйнектерін жартылай автоматты көтеру және түсіру

Әйнекті жартылай автоматты түсіру және (немесе) көтеру функциясы терезе қосқышын ұстамай терезелерді ашуға немесе жабуга мүмкіндік береді. Оны іске қосу үшін терезе қосқышын тоқтағанша басыңыз немесе оны шығарып, дереу босатыңыз. Әйнектің қозғалысын тоқтату үшін сол қосқышты тез басыңыз немесе оны тартыңыз.

Әйнекті автоматты көтеру немесе түсіру кедергілерінің датчиғи

Егер автоматты түрде көтерілетін әйнек кедергіге тап болса, онда ол темендейді.

Бұл сұықта немесе аязда болуы мүмкін. Кедергілерді алып тастағаннан кейін, әйнек әдеттеңідей жұмыс істейді.

Кедергі сенсорының бұғаттау

ЕСКЕРТУ!

Егер кедергі сенсорының бұғаты іске қосылған болса, онда әйнектің қозғалыс бағытын автоматты түрде өзгерту жұмыс істемейді. Бұл жағдайда сіз немесе басқа адамдар зардал шегуі және терезе зақымдалуы мүмкін.

Кедергі сенсорын бұғаттамас бұрын, адамдар да, заттар да терезенің қозғалысына кедергі келтірмейтініне көз жеткізіңіз.

Егер терезе автоматты түрде түсіп кептесе, терезе қосқышын жогарғы позицияда ұстап, терезені жабуга болады.

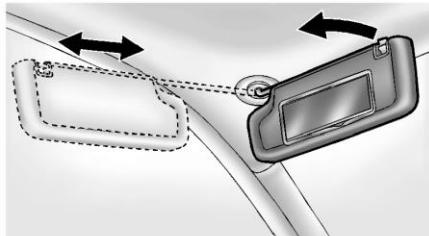
Электрлік терезелерді бағдарламалау

Егер автомобильдің қайта зарядталатын батареясы өшіріле немесе зарядталса, қайта бағдарламалау қажет болуы мүмкін. Егер әйнек автоматты түрде көтерілмесе, терезені келесідей бағдарламаланыз:

1. Барлық есіктерді жабыңыз.
2. Тұтануды ACC / ACCESSORY (КОМЕКШИ ҚОНДЫРҒЫЛАР) немесе ON/RUN (ҚОСУ / ICKE ҚОСУ қосу) күйіне орнатыңыз.
3. Бағдарламаланатын терезені толығымен ашпай, оны жабыңыз, содан кейін терезе қосқышын қайтадан тартыңыз.
4. Терезе соңына дейін ашылғанша терезе электр жетегінің қосқышын басыңыз, содан кейін қосқышты ұзақ ұстамаңыз.

ТӨБЕ

Күннен қорғайтын күнқағарлар

Көзді тікелей күн сәулесінен қорғау үшін күнқағарды түсіріңіз. Күннен қорғайтын күнқағарды буйір терезедегі орталық топсалы бекіткіштен ажыратыңыз немесе бар болса, оны өзек бойымен бұраңыз.

Күннен қорғайтын күнқағарда айналың жарық шамы орнатылуы мүмкін. Айна жапқышы ашылғанда, жарық автоматты түрде қосылады, ал жабылған кезде ол ешеді.

Шатырдың желдеткіш люгі

Мәлдір төбелік люкті пайдалану үшін тұтануды қосу немесе оны ACC/ACCESSORY (ҚОСАЛҚЫ ЖАБДЫҚ) режиміне ауыстыру немесе қосымша жабдықты (RAP) коректендіруді ажыратуды кідірту функциясын қосу қажет. Тұтану құлышындағы кілттің орналасу тармағын $\Rightarrow$ 8-11 және резервтік коректендіруді Модулінің пунктін $\Rightarrow$ 8-15 қараңыз.

1. Төбеде люктің сырғуы

2. Күннен қорғайтын экран ауыстырығыш

Жартылай автоматты режимде төбелік мәлдір люктің жұмысы

Желдету үшін басыңыз және дереу $\curvearrowleft$ босатыңыз (1). Тағы бір рет басыңыз және дереу босатыңыз, люкті тез ашу үшін. Люктің қозғалысын кез келген уақытта тоқтату үшін қосқышты басыңыз. Люкті тез жабу үшін $\curvearrowright$ (1) түймесін басыңыз.

Жартылай автоматты режимде төбелік мәлдір люктің жұмысы

Төбенің мәлдір люгі қолмен жұмыс режиміне ауыстырылады $\curvearrowleft$ (1) люк ашылған кезде. Осыдан кейін, төбенің мәлдір люгі қосқышты ұстап тұрганда кетеріледі. Люкті жартылай автоматты режимге қайтару үшін тағы бір рет басып, дереу босатыңыз.

Жартылай автоматты режимде Күн Қорғанысы

Электр жетегі бар күн қорғанысын тез ашу үшін $\curvearrowleft$ (2) түймесін басыңыз. Электр жетегі бар күн қорғанысын тез жабу үшін $\curvearrowright$ (2) түймесін басыңыз. Люктің қозғалысын кез келген уақытта тоқтату үшін қосқышты басыңыз.

Экранның қозғалысын кез келген уақытта тоқтату үшін қосқышты басыңыз.

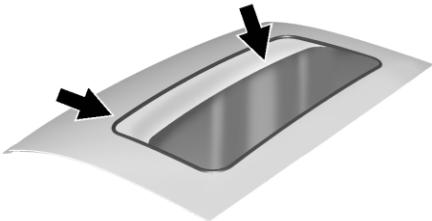
Люк жапқышының қолмен жұмыс режимінде жұмыс істеуі

Люк жабыны ашық тұрған кезде (2) түймесін басу арқылы қолмен жұмыс режиміне ауысады. Осыдан кейін Люк пердесі сіз ұстап тұрғанша ашылады

 (2). Люкті жартылай автоматты режимге қайтару үшін тағы бір рет басып, дереу босатыңыз.

Экранның қозғалысын кез келген уақытта тоқтату үшін қосқышты басыңыз.

Автоматты түрде кері айналдыру жүйесі
Шам мен / немесе кун сәулеци автоматты жартылай автоматты режимде жұмыс істейді, ол тек жартылай автоматты режимде жұмыс істейді. Егер жартылай автоматты режимде жабылатын люк немесе кун қорғансызы кедегігे тап болса, кері жүйе қозғалысты тоқтатады. Егер жабудың қындығы аяздан немесе үқсас жағдайлардан туындаса, кері жүйені уақытша сөндіруге болады. Қайтару жүйесін уақытша өшіру үшін люкті немесе экранды қолмен жабыңыз. Люктің немесе экранның қозғалысын тоқтату үшін қосқышты босатыңыз.

Шатырдың люкіне арналған тығыздығышта және бағыттағыштарда шаң мен кір жиналуы мүмкін. Бұл шатырдың логін пайдалану кезінде ақауларға, сондай-ақ шуылға әкелуі мүмкін. Суды кетіру жүйесінің бітелуі де мүмкін. Люкті мезгіл-мезгіл ашып, барлық бөлде заттар мен бос кірді алып тастаңыз. Люктің тығыздығышын және шатырдың тығызыдау аймағын жұмсақ сабын ертіндісіне малынған таза шуберекпен сүртіңіз. Люктен майды кетірменеңіз. Егер сіз судың ағызы жүйесіне ағып жатқанын көрсөніз, бұл қалыпты жағдай.

2

ОРЫНДЫҚТАР МЕН ҚОРҒАНЫС ЖҮЙЕЛЕРИ

-
- БАС СҮЙЕГІШТЕР 2-2
  - АЛДЫҢҒЫ ОРЫНДЫҚТАР 2-3
  - АРТҚЫ ОРЫНДЫҚТАР 2-10
  - ҚАУІПСІЗДІК БЕЛДІКТЕРІ 2-12
  - ҮРЛЕМЕЛІ ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҚШАЛАРЫНЫҢ ЖҮЙЕСІ 2-17
  - БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН ҚАУІПСІЗДІК ЖҮЙЕЛЕРИ 2-23

2-2 ОРЫНДЫҚТАР МЕН ҚОРҒАНЫС ЖҮЙЕЛЕРИ

БАС СҮЙЕГІШТЕР

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер Бас киімдер орнатылмаған немесе дұрыс реттелмеген болса, соқтығысу кезінде мойын мен омыртқаға жарақат алу қаупі жоғары. Егер барлық бас сүйегіштер орнатылмаған немесе реттелмеген болса, көлік жүргізуге тыйым салынады.

Егер автомобильдің артқы орындықтары тәмен түсетін жиналмалы бас киімдермен жабдықталған болса, жолаушылар орындықтарды алған кезде оларды тоқтауға дейін көтеруді ұмытпаңыз.

Бас киімді оның жоғарғы бөлігі жолаушының басының жоғарғы жағымен бірдей биіктікте болатында етіп реттепңіз. Бас сүйегіштің бұл позициясымен қауіп азаяды

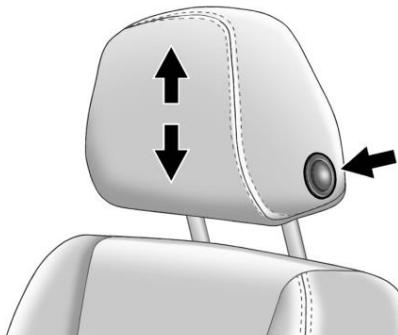
соқтығысу кезінде мойын жарақаты.

Алдыңғы орындықтар

Автокөліктің алдыңғы орындықтарында реттелетін, артқы жағымен біркітірлемеген бас киімдер бар.

Төрт қалыпта реттелетін бас киімдер

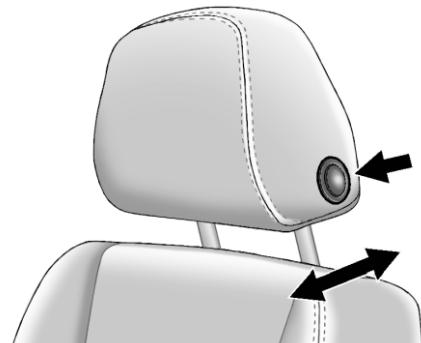
Бас ұстағыштардың биіктігін реттеуге болады.

Бас сүйегішті көтеру немесе тәмендету үшін бас киімнің бүйіріндегі түймені басыңыз, содан кейін бас киімді қажетті позицияға бекітілгенше алға немесе артқа сырғытыңыз. Түйме босатылғаннан кейін, оның орында тұрғанына көз жеткізу үшін бас сүйегішті сырғытуға тырысыңыз.

Оның бекітілгеніне көз жеткізу үшін жоғарыға.

Бас ұстағыштарды бойлық реттеуге болады.

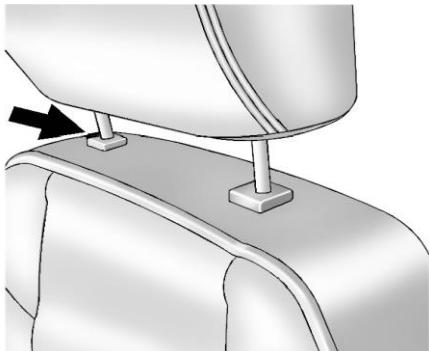

Бас сүйегішті алға немесе артқа жылжыту үшін бас сүйегіштің бүйіріндегі түймені басыңыз, содан кейін бас киімді қажетті позицияға бекітілгенше алға немесе артқа сырғытыңыз. Түйме босатылғаннан кейін, оның орында тұрғанына көз жеткізу үшін бас сүйегішті сырғытуға тырысыңыз.

Алдыңғы бүйірлік орындықтардың сүйегіштері алынбайды.

АЛДЫҢҒЫ ОРЫНДЫҚТАР

Артқы орындықтар
Көліктің артқы жағындағы барлық үш жолаушы орны реттелетін бас киімдермен жабдықталған.

Сүйегіштердің биіктігін реттеуге болады. Сүйегішті көтеру үшін оны тарту керек. Оның орнында тұрғанына көз жеткізу үшін бас сүйегішті сырғытуға тырысыныз.

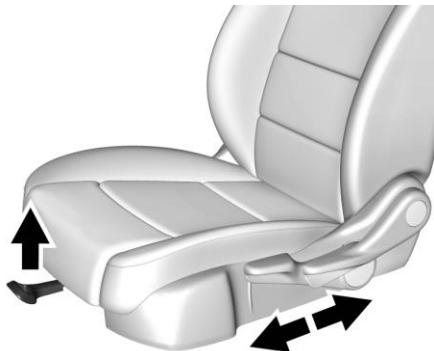
Бас сүйегішті төмendetу үшін орындықтың жоғарғы жағындағы түймені басып, бас сүйегішті төмен жылжыту керек. Түйме босатылғаннан кейін, оның орнында тұрғанына көз жеткізу үшін бас сүйегішті сырғытуға тырысыныз.

Алдыңғы бүйірлік орындықтардың сүйегіштері алынбайды.

Орындарды реттеу

▲ ЕСКЕРТУ!

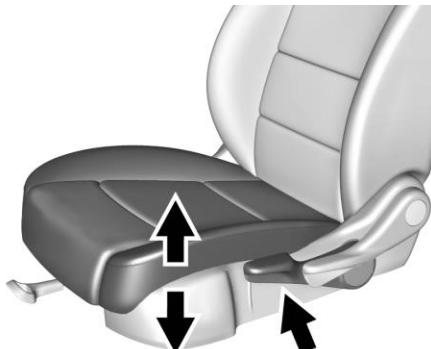
Көлік жүргізу кезінде жүргізушінің орнын реттеуге тырысу көлік құралының жоғалуына әкелуі мүмкін. Жүргізуші орындығын тек бекітілген көлікте реттепңіз.

Қолмен реттелетін орынды реттеу үшін:

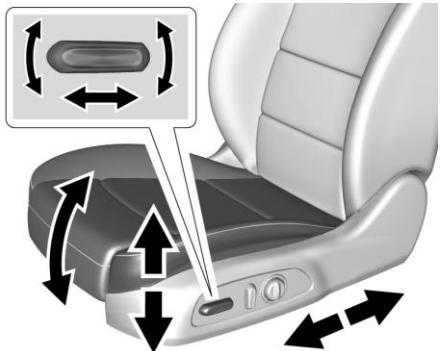
1. Тұтқаны орындықтың алдыңғы жағына қарай тартыңыз.
2. Орынды қажетті орынға қойып, тұтқаны босатыңыз.
3. Орнының бекітілгеніне көз жеткізу үшін орынды алға -артқа жылжытыңыз.

Орындық биіктігін қолмен реттеу

Орындық биіктігін қолмен реттеу үшін орындықтың сыртындағы тұтқаны көтеріңіз немесе төмендетіңіз.

Орындықты реттейтін электр жетегі

ЕСКЕРТУ!

Тұтанды өшірілген кезде электрлік орындықтар жұмыс істейді. Балалар электр жетегі бар орындықтарды іске қосып, жарақат алуы мүмкін. Баланы ешқашанавтоказілкте қарасызың қалдырманыз.

Электр жетегі бар орындықтың жағдайын реттеу (тиесті жиынтықта):

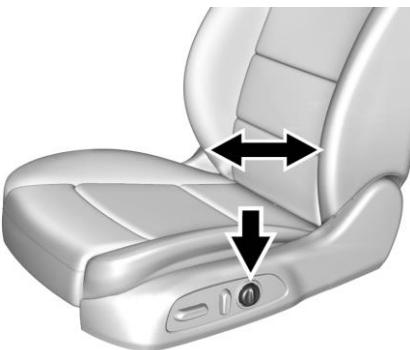
- Реттеу тұтқасын алға немесе артқа жылжыту арқылы орындықты алға немесе артқа жылжытыңыз.
- Орындық жастығының алдыңғы жағын көтеру

немесе төмендету үшін реттеу тұтқасының алдыңғы жағын жоғары немесе төмен жылжытыңыз.

- Барлық реттеу элементін жоғары немесе төмен жылжыту арқылы барлық орынды көтеріңіз немесе төмендетіңіз.
- Орындық жастықшасының артқы жағын көтеру немесе түсіру үшін реттеу тұтқасының артқы жағын жоғары немесе төмен жылжытыңыз.

Орындықтың артқы жағын реттеу-қарашыз.
Орындық қабырғасының көлбеуі ⇨ 2-4.

Бел тіреуін реттеу

Егер сіздің пакетінізде белге сүйенуді реттеу болса, бел тіреғінің орнын реттеу үшін перненің алдыңғы немесе артқы жиегін басып тұрыңыз.

Орындық қабырғасының көлбеуі

▲ ЕСКЕРТУ!

Жұру кезінде көлбеу позиция қауіпті болуы мүмкін. Бұл жағдайда тілті қауіпсіздік белдікті де қажетті қорғауды қамтамасы ете алмайды. Белдіктің иық бұтағы денені ұстамайды. Оның орнына ол Сіздің алдыңызда орналасақан. Соқтығысқан жағдайда, сіз оған құлап, мойынға немесе басқа зақымдарға зақым келтіре аласыз.

Қауіпсіздік белбейнің айналмалы бөлігі ішті қысып, қысып кетуі мүмкін. Барлық жүктеме жамбас сүйектеріне емес, осы аймаққа түседі. Бұл ішкі ағзаларға елеулі зақым келтіругі мүмкін.

Қозғалыс кезінде қауіпсіздік мақсатында орындықтың артқы жағы тігінен орнатылуы керек. Содан кейін сіз ыңғайлы орынға отырының керек және белдікті дұрыс бекітіңіз.

Көлік қозғалысы кезінде орындықтың артқы жағын еңгейтуге болмайды.

Қолмен реттелетін орындықтардың артқы жағы

АСКЕРТУ!

Оқшауланбаған артқы жағы соқтығысқан кезде немесе кенеттөн тоқтаған кезде алға жылжуы мүмкін, бұл жерде отырған адамның жаракатына әкелуі мүмкін. Әрқашан итеру мен тарту арқылы арқаның бекітілгенін тексеріңіз.

Орындықтың артқы жағын қолмен реттеу үшін:

1. Тетікті көтеріңіз.
  2. Орындықтың артқы жағын дұрыс қүйге қойыңыз және артқы жағын бекіту үшін тұтқаны босатыңыз.
  3. Бекітуді тексеру үшін артқы жағын алға артқа жылжытыңыз.
- Орындықтың артқы жағын тік қүйге қайтару
1. Тұтқаны орындықтың артқы жағына баспай, жоғарғы позицияға көтеріңіз, ол өзі тік қүйге оралады.
  2. Бекітуді тексеру үшін артқы жағын алға артқа жылжытыңыз.

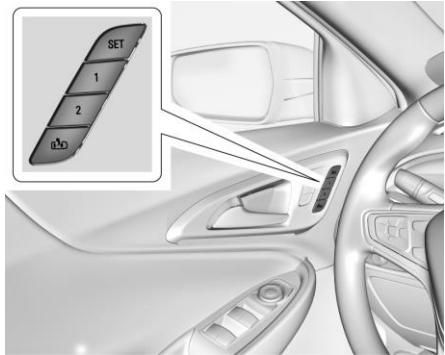
Электр жетегі бар орындықтың арқасы

Электр жетегі бар орындықтың арқасын реттеу үшін (егер бар болса):

- Артқы жағын артқа бұру үшін басқару тұтқасының жоғарғы жағын артқа қарай бұраңыз.
- Артқы жағын тік қүйге қайтару үшін басқару тұтқасының жоғарғы белгін алға қарай бұраңыз.

Орындықтардың орнын есте сақтау

Егер орындықтар есте сақтау функциясымен жабдықталған болса, онда екі жүргізуші орындарды жеке жүргізуши орындарына, сондай -ақ жалпы шығу жағдайына сақтай және орнатады. Сондай-ақ, сіз басқа параметрлерді сақтай аласыз, мысалы, айна параметрлері және электр реттеуі бар рөл (егер бар болса). Жадта сақталған позициялар RKE 1 немесе 2 таратқышына қосылады және оларды жадтан автоматты турде шақыруға болады.

Сақтамас бұрын, жадтағы барлық жабдық үшін параметрлерді реттеңіз. Тұтануды қосыңыз, SET пернесін басыңыз және босатыңыз. Зуммер дыбысы естіледі. Содан кейін

бірден екі дыбысты естігенше 1, 2 немесе (Шығу) түймесін басып тұрыңыз. Бұл позицияларды қолмен шақыру үшін 1, 2 немесе жадта сақталған параметрлер жеткенше басып тұрыңыз. "Жадтағы позицияларды сақтау" беліміндегі нұсқауларды орындаңыз.

Көлік жүргізушінің RKE таратқыш нөмірін (1-8) тандырай. Құлыптарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысын қараңыз $\Rightarrow$ 1-3. Жадтан автоматты турде қоңырау шалу үшін тек RKE 1 жөне 2 таратқыштарын пайдалануға болады . Таратқыш нөмірі көрсетілген жүргізушінің ақпараттық орталығындағы (DIC) сәлемдесу хабары таратқышты ауыстырганнан кейін тұтануды қосу-өшірудің алғашқы бірнеше циклдары ішінде дисплейде көрсетілі мүмкін. Seat Memory - Landing функциясы дұрыс жұмыс істеуі үшін DIC дисплейіндегі сәлемдесу хабарламасында көрсетілген RKE таратқыш нөміріне сәйкес келетін жад түймелерінде (1немесе 2) таңдалған позицияларды сақтаңыз. Автокөлікке қонған кезде, RKE таратқышы бар.

- Қозғалтқышты іске қосқаннан кейін "Орын жады – қону" параметрлері үшін қозғалысты іске қосу үшін мәзірді таңдаңыз

Параметрлер, содан кейін Автомобиль, содан кейін орындық орны және соңында орындық жады – қону. Таңдаңыз: Қосу немесе Өшіру. Бұл бөлімде төменде қараңыз

"Орынды есте сақтау – қону".

- Көлік құралынан шыққан кезде, тұтану өшіп, жүргізушінің есігі ашық болғанда немесе жүргізушінің есігі ашық болғанда, орындықтың артқа жылжуын қосу үшін Параметрлер мәзірін таңдаңыз, содан кейін

"АвтоКөлік", содан кейін "Орындық" және соңында "Шығу кезіндегі жад". Таңдаңыз: Қосу немесе Өшіру. Бұл бөлімде төменде қараңыз

"Орынды есте сақтау – қону".

- Параметрлер туралы қосымша ақпарат алу үшін Жеке параметрлерді сақтау $\Rightarrow$ 4-23 белгілін қараңыз.

Жүргізуші нөмірін идентификациялау

Жүргізуши нөмірін идентификациялау үшін:

1. Радиосалппыншақты көліктен біраз қашақтыққа жылжытыңыз.
2. Қозғалтқышты басқа кілтпен немесе радиосалппыншағымен іске қосыңыз. Жүргізушінің ақпараттық орталығынан дисплейінде осы кілтті пайдаланатын басқа жүргізушінің нөмірі көрсетіледі. Тұтануды өшіріп, кілтті немесе радиосалппыншақты автомобиль салонынан шығарыңыз.
3. Қозғалтқышты бастапқы кілтпен немесе RKE таратқышымен іске қосыңыз. Драйвер туралы

ақпарат орталығының дисплейі сіздің кілтіңізге сәйкес келетін жүргізуші нөмірін көрсетеді.

Жадтағы позицияларды сақтау

Жадтағы позицияларды сақтамас бұрын, осы нұсқауларды толық оқып шығыңыз. Жүргізу үшін таңдалған 1 және 2 позицияларды сақтау үшін:

1. Қосалқы жабдықтың тұтануын немесе қуат режимін қосыңыз. DIC-те сәлемдесу хабарында 1 немесе 2 жүргізуші нөмірі пайда болады.
2. Жадтағы барлық параметрлерді жүргізу үшін қажетті құйға келтіріңіз.
3. SET (Орнату) түймесін басып босатыңыз; дыбыстық сигнал беріледі.
4. Хабарламада көрсетілген DIC нөміріне сәйкес 1 немесе 2 түймесін екі дыбыстық сигнал естілгенге дейін басып тұрыңыз. Егер сіз SET түймесін босатып, 1 түймесін басқаннан кейін көп уақыт өтсек, жадтағы позиция сақталмайды және екі дыбыстық сигнал берілмейді. 3 және 4 қадамдарды қайталаңыз. 1 және 2 жүргізушінің нөміріне сәйкес келеді. Бұрын осы бөлімде қараңыз. "Жүргізуши нөмірін идентификациялау".
5. 1 немесе 2 түймесін пайдаланып екінші драйвер үшін 1-4 қадамдарды қайталаңыз.

Позицияны сақтау үшін "орындық жады -шығу" түймесін пайдаланып 1-4 қадамдарды қайталаңыз . Бұл жағдайда сіз көліктен шығу үшін жарамды параметрлерді сақтайсыз.

Егер сіз тек көлік жүргізсеңіз, таңдалған позицияларды 1 және 2 түймелерінде сақтаңыз.

Жадта сақталған позиция параметрлерін қолмен іске қосу

Егер сіздің параметрлерінің № 1 немесе 2 драйвердін жад ұяшығында сақталса, 1, 2 немесе орынды бұрын сақталған орынға орнату үшін басып тұрыңыз, бұл туралы Көлік ақпарат орталығының дисплейіндегі сәлемдесу хабарламасында хабарлайды. "Жадта сақталған параметрлерді қолмен іске қосу" функциясы үшін қоғалысты тоқтату үшін 1, 2 , немесе келесі басқару элементтерінің кез келгенін басыңыз:

- Электр жетегі бар айналар
- Жад: SET
- Жүргізуши немесе жолаушы үшін бүйірлік айнаны таңдау кезінде электр жетегі бар айна
- Электр жетегі бар рөл дәнгелегі (егер қарастырылған болса)

Орындық жады-қону

Көлік жүргізушінің RKE таратқыш нөмірін анықтайды (1-8). Құлыптарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысын қараңыз 1-3. Егер радиосалппыншақта 1 немесе 2 нөмірі болса және

"Орындық жады – қону" жеке параметрлерде қосылған, сол 1 немесе 2 жад батырмасында сақталған позициялар тұтану қосылған кезде немесе күйден ауысқан кезде автоматты түрде шақырылады A C C / A C C E S S O R Y (кондиционер / қосымша жабдық). RKE 3-8 таратқыштары Автоматты жад қоңырауын бермейді.

"Орындық жады – а" функциясын қосу немесе өшіру туралы ақпаратты осы бөлімдегі "жеке параметрлерді сақтау" және 4-23 жеке параметрлерді сақтау бөлімін қараңыз.

"Орындық жады – қону" функциясын іске қосу үшін редукторды таңдау тұтқасы Р (тұрак) күйінде болуы керек. Орындықты орынға жылжыту

"Орындық жады – қону", егер редуктор Р (тұрак) позициясынан ауысса, жадта сақталған құйға жеткенге дейін аяқталады. Орындықты "орындық жады-қону" күйіне ауыстыруды тоқтату үшін,

тұтануды өшірініз немесе келесі басқару элементтерінің кез келгенін басыңыз:

- Электр жетегі бар айналар
- Жад: SET, 1, 2, немесе
- Жүргізуши немесе жолаушы үшін бүйірлік айнаны таңдау кезінде электр жетегі бар айна
- Электр жетегі бар рөл дәнгелегі (егер қарастырылған болса)

Егер орын жадта сақталған орынға автоматты түрде орнатылмаса немесе дұрыс емес позициялар таңдалмаса, бұл драйвердің RKE таратқыш нөмірі (1 немесе 2) осы позициялар сақталған жад түймесіне сәйкес келмеуі мүмкін. Позицияны басқа жад батырмасында сақтауға немесе басқа радиосалыншағын пайдалануға тырысыңыз.

Орын жады-шығу

"Орындық жады - шығу" функциясы кез келген RKE таратқышына қосылмаған. Түймеде сақталған позиция барлық жүргізушілер үшін қолданылады. Орындық жады - шығу функциясын қалай қосуға немесе өшіруге болатынын білу үшін бетті қараңыз. Бұрын осы бөлімдегі «Арнаулы параметрлерді сақтау» және $\Rightarrow$ 4-23 "Реттелетін параметрлерді сақтау" бөлімін қараңыз.

Егер қозғалтқыш жұмыс істеп тұrsa, келесі әрекеттердің

бірі орындалған кезде түймеде сақталатын орын автоматты түрде орнатылады:

- Қозғалтқыш тоқтап, жүргізушиңің есігі қысқа уақыттан кейін ашылады.
  - Жүргізушиңің есігі ашық болған кезде автомобиль қозғалтқышы өшіріледі.
- "Орындық жады - шығу" функциясы үшін қозғалысты тоқтату үшін келесі басқару элементтерінің кез келгенін нұқының:
- Электр жетегі бар айналар
  - Жад: SET, 1, 2, немесе
  - Жүргізуши немесе жолаушы үшін бүйірлік айнаны таңдау кезінде электр жетегі бар айна
  - Электр жетегі бар рөл дәнгелегі (егер қарастырылған болса)

Кедергілер

Егер жадта сақталған күйге келтіруді (позицияны) шақырган кезде бір нәрсе жүргізушиңің орнын және/немесе электр жетегі бар рөлді ұстап тұrsa, олардың қозғалысын тоқтатуға болады. Кедергіні алғы тастаңыз және функцияны шақыруды қайталаңыз. Егер жадтан орнату мүмкін болmasa, дилерге хабарласыңыз.

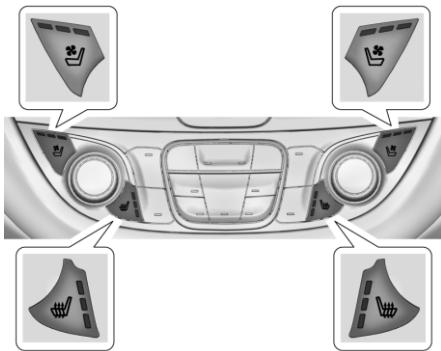
Жылдытылатын және желдетілетін алдыңғы орындықтар

ЕСКЕРТУ!

Терінің сезімтандығында және бұзылуы бар адамдарда

ЕСКЕРТУ!

температураның өзгеруін қабылдау арқылы жылу жүйесі күйікке әкелу мүмкін. Күйіл қалу қаупін азайту үшін қыздыру функциясын, әсіресе ұзак уақыт бойы сақтықпен қолдану керек. Орындыққа көрпе, тесек жапқыш, жастық және т. б. сияқты жылу оқшаулағыш заттарды қоюға болмайды, бұл жылдытықтың қызып кетуіне әкелу мүмкін. Тым ыстық жылдытық күйікке немесе орындыққа зақым келтіруі мүмкін.

Егер бұл мүмкіндік болса, басқару түймелері климатты басқару тақтасында орналасқан. Орындықтарды жылыту қозғалтқыш қосылған кезде ғана жұмыс істейді.

Басыныз немесе , драйвердің немесе жолаушының жастықтары мен артқы орындықтарын жылытууды қосу. Пернедегі индикатордың жарық диодтары таңдалған режимді көрсетеді.

Түймені бір рет басқан кезде максималды режим таңдалады. Әрбір келесі басу арқылы параметр қыздыру функциясын өшіргенге дейін аз өзгереді. Индикатор шамдары: үшеу ең жоғары деңгей үшін, біреу ең тәменгі деңгей үшін.

Жолаушының орындығын жылытуға көп уақыт кетуі мүмкін. Басыныз немесе , жүргізушінің немесе жолаушының орындықтарын желдетуді қосу. Пернедегі индикатордың жарық диодтары таңдалған режимді көрсетеді.

Түймені бір рет басқан кезде максималды режим таңдалады. Әрбір келесі басу арқылы параметр қыздыру функциясын өшіргенге дейін аз өзгереді. Индикатор шамдары: үшеу ең жоғары деңгей үшін, біреу ең тәменгі деңгей үшін.

Өздігінен жылытылатын орындықтар

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде, бұл функция автокөлік салонындағы температурага байланысты орындықты жылытууды

автоматты түрде қосады.

Орындықтың белсенді қыздыру деңгейі (жоғары, орташа, тәмен немесе қыздырылмаған) орталық консольде орналасқан жылытқыштың қолмен түймелерімен көрсетіледі. Орындықтарды автоматты жылыту орталық пультіндегі қолмен жылыту түймелері өшіріледі. Жолаушылар орындығын өздігінен жылыту, егер ол бос болмаса, қосылмайды. Автоматты жылыту функциясын қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде үздіксіз жұмыс істейтін етіп бағдарламалауға болады.

"Жеке балтауларды сактау"

⇒ 4-23 бөлімдерін қараңыз.

көрсетеді.

Бос орынды жылыту температурасы темендеу мүмкін. Бұл мінез-құлық қалыпты. Қозғалтқышты қашықтан іске қосу кезінде жылытылатын немесе желдетілетін орындықтар автоматты түрде іске қосу функциясы қауіпсіздік мәзірінде және қораптың ішінде және сыртында қосылған жағдайда ғана қосылады. Автомобиль қозғалтқышының қашықтан іске қосылуы ⇒ 1 - 7 және Жеке параметрлерді сактауды қараңыз ⇒ 4-23.

Қозғалтқышты қашықтықтан іске қосу кезінде орындықтарды автоматты жылыту және желдету

Орындықтарды жылыту және желдету (егер бұл мүмкіндіктер болса) қозғалтқышты қашықтан іске қосумен бірге автоматты түрде қосуға болады. Сыртта сұық болған кезде орындықтарды жылыту, ал ыстық болған кезде желдету қосылады. Орындықтарды жылыту немесе желдету тұтандуды қосумен бір мезілде ажыратылады. Қозғалтқышты іске қосқаннан кейін орындықтарды жылыту немесе желдетуді қосу үшін түймесін басыңыз.

Жылытылатын немесе желдетілетін орындықтар қосылған кезде, түйменің кіріктірілген индикаторы қашықтағы қозғалтқышты іске қосумен бір мезілде жанады, оны басуға болмайтынын

АРТҚЫ ОРЫНДЫҚТАР

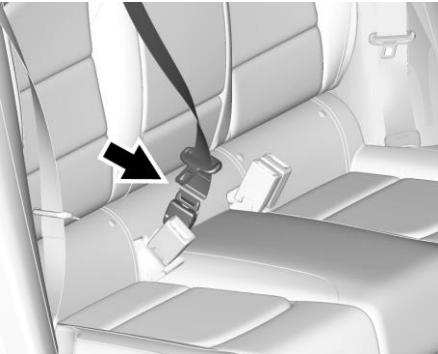
Бұқтеген орындықтың артқы жағы
Қосымша жүкті орналастыру үшін екі жағындағы орындықтарды бұқтеуге болады. Орындықтардың арқаларын тек қозғалмайтын автомобильде ғана бұқтеуге рұқсат етіледі.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Артқы орындықты бекітілген қауіпсіздік белдіктерімен бұқтеу орындыққа немесе қауіпсіздік белдіктеріне зақым келтіруі мүмкін. Артқы орынды жинамас бұрын, қауіпсіздік белдіктерін шешіп, оларды бастапқы бастапқы күйіне қайтарыңыз.

Артқы орындықтардың артқы жағын бұқтеуге арналған қысықштар жүксалышта орналаскан. Орындықтың артқы жағын бұқтеу:

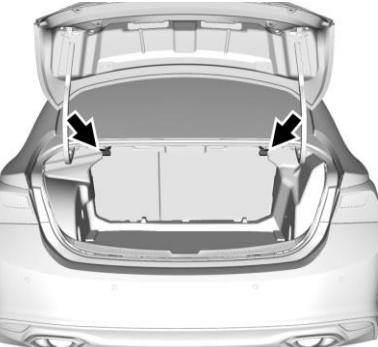
1. Артқы орындықтың басын толығымен түсіріңіз. Бас сүйегіштерді қараңыз ⇒ 2-2.
- 2 . Қажет болса, артқы орындықтың тіреуішін көтеріп, бұқтеген күйге койыңыз. Артқы орындықтың шынтақ таянышын қараңыз ⇒ 2-11.

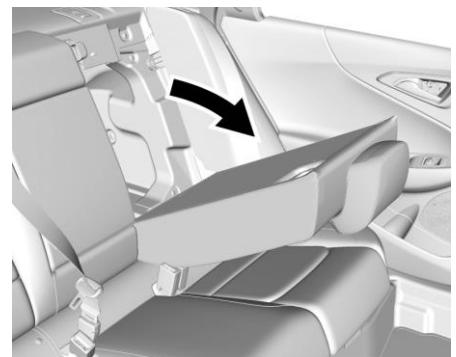
3. Артқы қауіпсіздік белбейінің тілін кілтті ілмектің ұсынына салыңыз.

Белбеуді тартуға рұқсат етіңіз.

4. Бетелке ашық түрғанда, босату тұтқасын шығарып, артқы орынды тәмемдегіңіз.

5. Орындықтың артқы жағын алға қарай түсіріңіз.

Қажет болса, екінші орындықтың артқы жағы үшін бірдей қадамдарды қайталаңыз.

Орындықтың артқы жағын көтеру

⚠ ESCERTU!

Оқшауланбаған артқы жағы соқтығысқан кезде немесе кенеттен тоқтаған кезде алға жылжуы мүмкін, бұл жерде отырған адамның жаракатына әкелуі мүмкін. Әрқашан итеру мен тарту арқылы арқаның бекітілгенін тексеріңіз.

⚠ ESCERTU!

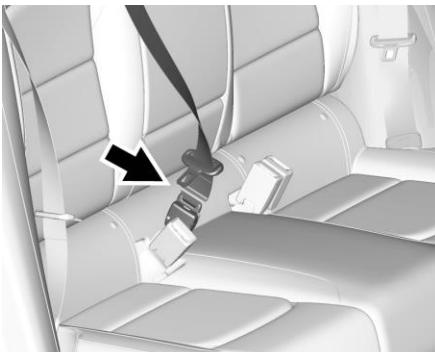
Дұрыс орналаспаған, нашар жалғанған немесе бұралған қауіпсіздік белдігі соқтығысу кезінде қажетті қоргауды қамтамасыз етпейді. Қауіпсіздік белдігін дұрыс қолданбаған адам ауыр жаракат алғы мүмкін. Артқы орындықтың артқы жағын көтеріп, әрқашан қауіпсіздік белдіктерінің дұрыс орналастырылғанын және бұралмайтынын тексеріңіз.

Орындықтың артқы жағын көтеру үшін:

1. Көтеріңіз спинку орындықтар және аздал надавите оған қолданамыз да разложенном жағдайы. Қауіпсіздік белбейінің артқы жағына бұралмайтынына немесе қысылмайтынына көз жеткізіңіз.

Артқы орынды артқа бүктеген кезде артқы орындықтың орталық белбейі бітелеп қалуы мүмкін. Бұл жағдайда белдікті орнына қайтарып, іс-әрекетті басынан бастап қайталау қажет.

2. Орындықтың артқы жағын жоғары шетінен артқа бұраңыз, оның бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

3. Тілді артқы қауіпсіздік белбейінің ілгегіне салыңыз.

Белдіктің бұралуына жол берменіз.

4. Қауіпсіздік белбейін қатайтыңыз, оның бекітілгенін тексеріңіз.

5. Қажет болса басқа орындықтың артқы жағы үшін, 1 және 2 қадамдарды қайталаңыз.

Егер орындық қолданылмаса, оны артқы жағын тік етіп бекіту керек.

Артқы орындықты жинау

Шынтақ тірекіш артқы орындықтың тіреуінің ортасында орналасқан. Екі шыныңақ ұстагышқа қол жеткізу үшін шынтақ тірекішті бүктеу керек.

Шынтақ тірекішті бүктеу үшін оны артқы жағымен туралап, бүктеніз.

ҚАУІПСІЗДІК БЕЛДІКТЕРИ

Нұсқаулықтың бұл белімі қауіпсіздік белдіктерін қалай дұрыс пайдалану керектігін сипаттайды. Сондай-ақ, қауіпсіздік белдіктерімен кейбір қолайсыз операциялар сипатталған.

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік белдеуін дұрыс пайдалану мүмкін емес жерде адамдарды тасымалдауға рұқсат етілмейді. Егер Сіздің жолаушының / жолаушыларыңыз қауіпсіздік белдіктерін пайдаланбаса, онда апат кезінде олар қауіпсіздік белдіктерін қолданғаннан гөрі ауыр жарақат алтуы мүмкін. Сіз ауыр жарақат алуының немесе тіпті өліп қалуының мүмкін, көліктің ішіне бір нәрсе тиіп немесе одан лақтырылуы мүмкін. Бұдан басқа, салондағы басқа жолаушыларды жарақаттайды.

Жүк беліміне, көліктің ішіне немесе ішіне бару өте қауіпті. Апат кезінде осы аймақтардағы жолаушылар ауыр жарақатқа немесе тіпті өлімге әкелуі мүмкін. Жолаушыларға қандай да бір аймақтында орынмен және қауіпсіздік белдігімен жүргуге рұқсат етілмейді.

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Барлық жағдайларда қауіпсіздік белдігін бекітіп, жолаушылардың да дұрыс бекітілгеніне көз жеткізу керек.

Автомобилде қауіпсіздік белдіктері туралы еске салатын шамдар бар. Қауіпсіздік белдігін бекіту қажеттілігі туралы еске салу индикаторларын қараңыз ⇨ 4-12.

Қауіпсіздік белдіктері қалай жұмыс істейді

Автокөлікпен жүру кезінде, сіз көлік сияқты жылдамдықпен жүресіз. Егер көлік кенеттеп тоқтап қалса, адам оның қозғалысын тоқтатқанша қозғалуды жалғастырады. Терезе, бақылау тақтасы немесе қауіпсіздік белдігі болуы мүмкін!

Егер сіз қауіпсіздік белдігін байланыспайды, онда сіздің қозғалысыңыз баяулайды, сонымен қатар көлік баяулайды. Содан кейін тоқтау уақыты ұзағырақ болады, ейткені ол улкен қашықтықта жүреді, ал егер Сіз дұрыс бекітілген болсанызы, қауіпсіздік белдіктеріндегі күштер ең күшті сүйектерге өтеді. Сондықтан қауіпсіздік белдіктері соншалықты тиімді.

Қауіпсіздік белдіктеріне қатысты сұрақтар мен жауаптар.

Q: Егер адам қауіпсіздік белдіктерін қолданса, апат кезінде машинада құлыпталуы мүмкін бе?

A: Мүмкін, ол қауіпсіздік белдіктеріне байланысты емес. Алайда, егер адам қауіпсіздік белдіктерін қолданса, соқтығысқаннан кейін ол есін жогалтпайды және белдікті шешіп, көліктен шыға алады.

Q: автомобиль қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған болса, неге белдіктерді кио міндетті?

A: Қауіпсіздік жастықтары қауіпсіздік белдіктерін толықтырады, бірақ алмасырмайды. Жастықтар бар ма, жоқ па, жүргізуши мен барлық жолаушылар өздерін барынша қорғауды қамтамасыз ету үшін қауіпсіздік белдіктерімен бекітілуі керек.

Сонымен қатар, барлық мемлекеттерде қауіпсіздік белдігін киоң талап етеді.

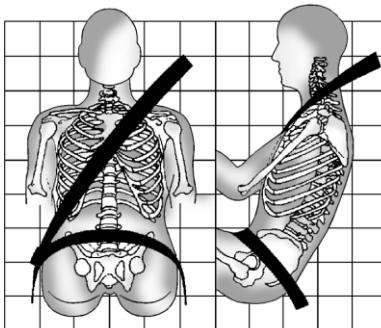
Қауіпсіздік белдіктерін қалай пайдалануға болады

Бұл бөлімдегі ақпарат тек ересек адамдарға қатысты.

Балаларды қауіпсіздік белдіктерімен бекітудің ерекшеліктері туралы және өте кішкентай және үлкен балалар үшін әртүрлі ережелер бар екенин есте ұстаган жөн. Егер бала келе жатса, ⇒ 2-23 жастағы үлкен балалар" немесе ⇒ 2-24 жастағы кішкентай балалар" белімін қараңыз. Қауіпсіздікті қамтамасыз етуге көмектесетін осы ережелерді сақтаңыз.

Көлікте жүргендердің барлығына белдіктермен бекіту өте маңызды. Статистика көрсеткендей, қауіпсіздік белдіктерін пайдаланбайтындар соқтығысу кезінде жиі жарақат алады.

Белдіктерді дұрыс пайдалану үшін белгілі бір ережелерді сақтау керек.

- Тікелей отыру керек және аяғыныңда алдынызға еденге қою керек.
- Бекіту үшін дұрыс ілгекті / құлышты қолданғаныңызға сенімді болыныз.
- Белдік белдігі белден тәмен аймаққа мықтап жабысып, жамбасқа сәл тиіп тұруы керек. Соқтығысқан кезде жамбас сүйектеріне жүктеме түседі және адамның белбеу астына түсіп кетуі екіталай. Егер белдік жогары орналасса, онда жүктеме асқазанға түседі. Бұл ауыр және тіпті өлімге әкелуі мүмкін.
- Иық белдігі иық пен кеудеден өтуі керек. Денениң бұл белгілері басқаларға қарағанда белбейдің тартылу күшіне төтеп бере алады. Кенеттөн тоқтаған немесе соқтығысқан кезде иық белдігі құлышталады.

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер қауіпсіздік белдігі дұрыс бекітілмесе, сіз ауыр жарақат алуының немесе тіпті өлүініз мүмкін.

- Ешқандай жағдайда белдігін бұрауға немесе босатуға жол берменіз.
- Ешқандай жағдайда иық белдігінің екі қолдың астында немесе артында өтуіне жол берменіз.
- Етек немесе иық белбейнің шынтақтан өтуіне ешқашан жол берменіз.

▲ ЕСКЕРТУ!

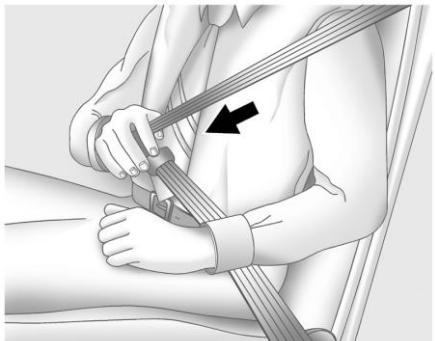
Егер сіз қауіпсіздік белдігін пластикалық орындықтың астына, мысалы, артқы орындықтың артқы жағын бүктеу тұтқасының астына немесе бүйірлік қауіпсіздік жастықшасының астына қойсаныз, белдік қысылған қалуы мүмкін. Соқтығысу кезінде қысылған белбей тиісті қорғанысты қамтамасыз етпейді. Соқтығысу кезінде қысылған белбей тиісті қорғанысты қамтамасыз етпейді.

Белдік-иық қауіпсіздік белдігі

Автомобиљдерінде барлық орындар белдік-иық қауіпсіздік белдіктерімен жабдықталған. Алынбалы қауіпсіздік белдігі бар артқы орынды пайдаланып, қараңыз. Артқы орындықтар ⇒ 2-10 қауіпсіздік белбейін ілмекке бекіту туралы нұсқаулық үшін.

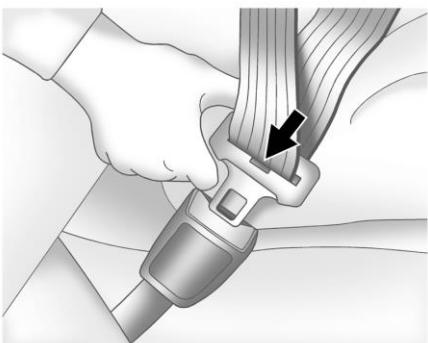
Белдік-иық қауіпсіздік белдіктерін дұрыс пайдалану туралы.

1. Тік позицияны алу үшін орынды реттеңіз (егер ол реттелетін болса). Процедураның сипаттамасы: көрсеткіштің "Орындықтар" бөлімін қараңыз.

2. Бекіткіш ілмекті тартып, белдікті шығарыңыз. Белдікті бұрамаңыз.

Егер сіз белдік белдігін кенеттен тартсаныз, ол құлышталуы мүмкін. Бұл жағдайда оны ашу үшін белдікті аздал босату керек. Содан кейін белдікті баяу тартыңыз.

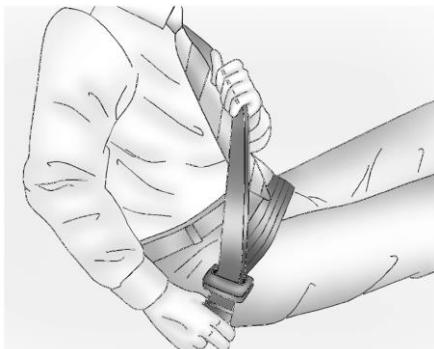

3. Бекітуді орнына түскенше құлышқа салыңыз.

Егер тіл тоғаға толық сәйкес келмесе, оның дұрыс бекітілгенін тексеріңіз.

Бекіткішті тексеру үшін ысырманың тілін тартыңыз.

Қажет болса, оны тез шешіп алу үшін белдікті босату түймесін табыңыз.

4. Белдіктің белдік бөлігін мықтап бекіту үшін иық белігін тарту керек.

Белдікті босату үшін құлыптағы түймені басу керек. Белдеу жиналған күйге оралуы керек. Қауіпсіздік белдігін алып тастағанда, ешқандай жағдайда асықпаңыз. Егер қауіпсіздік белдігінің кез – келген бөлігі жиналға күйге тез оралса, онда тартпа қызылып, белбеу жабысып қалуы мүмкін. Егер бұл орын алса, белдікті қүшпен тік бағытта тартыңыз және тартқышты ашу үшін оны дереу босатыңыз. Егер белдікті кептелген тартқыштан тарту мүмкін болmasa, Сізге қызмет көрсететін салонға хабарласыңыз.

Есікті жаппас бұрын, белдіктің саңылауға ілінбейтініне көз жеткізу керек. Егер сіз оны есікпен қатты қыссаңыз, есік пен белдікті зақымдауыңыз мүмкін.

Қауіпсіздік белдіктерінің кергіштері
Осы автомобилдің алдыңғы орындары қауіпсіздік туралы. Кергіштер жасырылған болса да, олар қауіпсіздік белдіктерінің түйінінің бөлігі болып табылады. Олар апattyң бастапқы кезеңінде қауіпсіздік белдіктерін тартады-фронтальды немесе фронтальды соқтығысуға жақын, немесе оларды іске қосу үшін жағдайлар болған кезде орташа немесе үлкен күштің артында. Егер автомобиль орындықтарға біркітірілген бүйірлік қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған болса, онда

қауіпсіздік белбеуінің кергіштері де жанама әсер ететін апат кезінде жұмыс істейді. Кергіштер-бул бір реттік механизмдер. Егер тартқыш іске қосылған болса, оны жөне, мүмкін, басқа қауіпсіздік құралдарын ауыстыру қажет. Соқтығысқаннан кейін қауіпсіздік жастықшалары жүйесінің компоненттерін ауыстыруды қараңыз ⇒ 2-16. Көлікке отыру немесе отыру, сондай-ақ салонда болу кезінде экстремалды орындықтың қауіпсіздік белдігіне отырманыз. Егер сіз қауіпсіздік белбеуіне отырсаныз, оның матасы мен керек -жарақтарын зақымдауы мүмкін.

Жұктілік кезінде қауіпсіздік белдігін пайдалану

Қауіпсіздік белдіктері барлығына, соның ішінде жүкті әйелдерге арналған. Көлікте жүргендердің бері сияқты, егер олар қауіпсіздік белдіктерін елемейтін болса, олар ауыр жарақат алуы мүмкін.

Жүкті әйел бел-иық белдігін де қолдану керек, ал белдіктің белдік бөлігі іштің астында мүмкіндігінше төмен болуы керек.

Баланы қорғаудың ең жақсы тәсілі-ананың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. Егер қауіпсіздік белдігі дұрыс қолданылса, автомобиль соқтығысқан кезде бала жарақат алмауы мүмкін. Жүкті әйелдер үшін, басқа әйелдер сияқты, қауіпсіздік белбеуінің тиимділігі олардың дұрыс қолданылуына байланысты.

Қауіпсіздік жүйесін тексеру

Қауіпсіздік белдігінің, белдіктердің өздері, олардың шелектері, тілдері мен кергіштерінің жұмысын үнемі тексеріп отырыңыз. Қауіпсіздік белдіктерінің бос немесе зақымдалған бөлшектер мен қауіпсіздік белбеу жүйесінің жұмысына нұқсан келтіретін бөлшектері бар жоғын тексеріңіз. Жөндеу мәселелерімен дилерге хабарласу керек. Жыртылған немесе тозған қауіпсіздік белдіктері соқтығысу нәтижесінде жұмыс істемеү мүмкін. Күш өсерінен олар жыртылуы мүмкін. Бос немесе жыртылған белдіктерді деру ауыстырыңыз.

Қауіпсіздік белдігін еске салатын индикатордың жұмысына көз жеткізіңіз. Қараңыз: Қауіпсіздік белдігін бекіту қажеттілігі туралы еске салу индикаторлары

⇒ 4-12. Қауіпсіздік

белдіктері таза және құрғақ күйде болуы керек. Қараңыз: Қауіпсіздік белдіктерге арналған күтім ⇒ 2-16.

Қауіпсіздік белдіктерін күту

Белдіктерді таза және құрғақ күйде үстаңыз.

Қауіпсіздік белдіктерін үсташа және оларға күтім жасау ережелерін сақтаңыз.

Белдіктердің құлыптары құрғақ күйінде қалуы керек. Оларда қоқыс пен шаң жиналмайтынына көз жеткізіңіз. Қажет болса, құлыптар мен бағыттаушылардың

сыртқы беттерін, сондай -ақ белдіктердің өзін сабынды сумен тазалауға болады. Құлып механизміне қоқыс пен шаң түспейтініне көз жеткізіңіз. Егер құлып қоқыспен немесе шаммен бітеліп қалса, дилерге хабарласыңыз. Жүйенің қалыпты жұмысын қамтамасыз ету үшін кейір қосалқы бөлшектерді ауыстыру қажет болуы мүмкін.

▲ ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік белдіктерін ағартуға немесе бояуға тыйым салынады. Бұл олардың беріктігін жогалтуға әкелуі мүмкін. Соқтығысу кезінде олар жеткілікті қорғауды қамтамасыз етпеуі мүмкін. Белдіктерді тазалау үшін сабынның әлсіз ерітіндісін жылы судағана пайдалануға рұқсат етіледі. Белдікті өзініз құрғатыңыз.

Соқтығысқаннан кейін қауіпсіздік жастықшалары жүйесінің компоненттерін ауыстыру

▲ ЕСКЕРТУ!

Көлік соқтығысқан кезде қауіпсіздік белдіктері жүйесі зақымдалуы мүмкін. Қауіпсіздік ережелерін қолданатын адам ауыр және тілті өлімге әкелуі мүмкін, өйткені ол тиісті қорғауды қамтамасыз ете алмайды. Қауіпсіздік жастығы жүйесінің дұрыс жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін оны соқтығысқаннан кейін қызметкерлер тексеруі керек

Кішігірім оқиғалардан кейін белдіктерді ауыстыру қажет болмауы мүмкін. Бірақ соқтығысу кезінде қолданылатын қауіпсіздік ағып кетулері механикалық күштердің өсерінен әлсіреуі немесе зақымдалуы мүмкін. Қауіпсіздік белдіктері жүйесін тексеру және қажет болған жағдайда компоненттерді ауыстыру үшін дилерге хабарласыңыз. Соқтығысу кезінде қауіпсіздік белдіктері қолданылmasa да, бөлшектерді жөндеу қажет болуы мүмкін. Соқтығысқаннан кейін қауіпсіздік белбеуінің керілүн тексеріп, қауіпсіздік жастығының

ҮРЛЕМЕЛІ ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҚШАЛАРЫНЫң ЖҮЙЕСІ

Қауіпсіздік жастықтарының жүйесі

дайын индикаторы іске қосылғаннан кейін немесе көлік қозғалыста болған кезде қосулы екеніне көз жеткізу керек. Қараңыз: Үрленетін қауіпсіздік жастықшаларының дабыл шамы $\Rightarrow$ 4-12.

Автокөліктегі келесі қауіпсіздік жастықшалары болуы мүмкін:

- Алдыңғы қауіпсіздік жастығы жүргізуши жағында;
- Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастықшасы;
- Жүргізуши орындығындағы қауіпсіздік жастығы;
- Жүргізуши орындығындағы қауіпсіздік жастығы;
- Жүргізушиңің артындағы жүргізуши мен жолаушыға арналған шатырдың бойлық жолағындағы қауіпсіздік жастығы;
- Алдыңғы жолаушыға және оның артында отырган жолаушыға арналған шатырдың бойлық жолағындағы қауіпсіздік жастықшасы;

Автокөліктегі келесі қауіпсіздік жастықшалары болуы мүмкін:

- Екінші қатардағы экстремалды жолаушыларды коргайтын орындықтарға салынған бүйірлік қауіпсіздік жастықтары. Автомобилдең барлық қауіпсіздік жастықшаларында AIRBAG (қауіпсіздік жастықшасы), әрлеу немесе орналастыру тесігінің жаңында бекітілген затбелгі бар.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықшалары рөлдік доңғалақта (жүргізуши үшін) және аспаптар панелінде (жолаушылар жағында) «AIRBAG» жазуы арқылы анықталады.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықшалары рөлдік доңғалақта (жүргізуши үшін) және

аспаптар панелінде (жолаушылар жағында) «AIRBAG» жазуы арқылы анықталады. Төбенің рельсіндегі қауіпсіздік жастықшалары төбеде немесе жиекте «AIRBAG» жазуы бар.

Қауіпсіздік жастықтары қауіпсіздік белдіктеріне қосымша болып табылады. Қазіргі заманы қауіпсіздік жастықшаларының дизайнны орналастыру кезінде жарақат алу қаупін азайтады, алайда тиімді қорғауды қамтамасыз ету үшін барлық қауіпсіздік жастықшалары өте тез ашылуы керек.

Қауіпсіздік жастықшалары жүйесі туралы ең маңызды ақпарат:

ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік белдігімен бекітілмеген адам, егер автомобильде қауіпсіздік жастықшалары болса да, соқтығысу кезінде ауыр жарақат алу немесе тіпті өлімге әкелуи мүмкін. Қауіпсіздік жастықтары қауіпсіздік белдіктерін толықтырады, бірақ алмастырайды. Қауіпсіздік жастықшалары әр бір соқтығысуға арналмаған.

Кейбір жағдайларда қорғаныс тек қауіпсіздік белдіктерімен қамтамасыз етіледі. Қараңыз: Қауіпсіздік жастықшасы қашан үрленеді? 2-19.

Қауіпсіздік белдіктерінде автомобиль ішіндегі заттарға соғу қаупін азайтады

▲ ЕСКЕРТУ!

нemесе апат болған кезде одан сыртқа лақтырылуы мүмкін. Қауіпсіздік жастықтары қауіпсіздік белдіктеріне қосымша болып табылады. Автомобилдең барлық адамдар қауіпсіздік белдіктерімен бекітілуі керек, қауіпсіздік жастықшалары бар немесе жоқ екеніне байланысты емес.

▲ ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік жастықшалары бірден және үлкен күшпен үрленетіндіктен, қауіпсіздік жастықшасының жаһында тұрган адам ауыр жарапат алып және тіпті өлімге әкелуі мүмкін. Қауіпсіздік жастықтарына жақын отырудың қажеті жоқ (орындықтың шетінде отыру немесе алдына өнкею). Қауіпсіздік белбеуі соқтығысу кезінде адамды орында үстайды. Қауіпсіздік жастықтары болса да, әрқашан қауіпсіздік белдіктерін пайдалану керек. Жүргізуши мүмкіндігінше әрі қарай отыруы керек, егер бұл оның көлік жүргізу қабілетін нашарлатпаса. Қауіпсіздік белдіктері мен жастықшалардың тиімділігі жолаушылар тік тұрып, артқа сүйеніп, екі аяғымен еденге отырғанда максималды болады.

▲ ЕСКЕРТУ!

Орындықта немесе шатырдың төбесінде бүйірлік қауіпсіздік жастығы болса, бүйірге немесе есікке немесе есіктің әйнегіне сүйенбеніз.

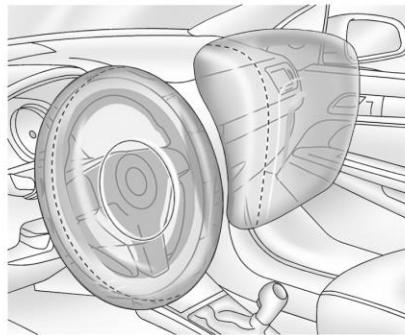
▲ ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік жастығынан жоғары немесе оған өте жақын орналасқан балалар ауыр жаралып немесе тіпті өлімге келуі мүмкін. Балалар автомобильде дұрыс бекітілуі тиіс. Толық ақпарат алу үшін "Үлкен жастағы балалар" ⇒ 2-23 немесе "Кішкентай балалар мен нәрестелер ⇒ 2-24 бөлімдерін қараңыз.

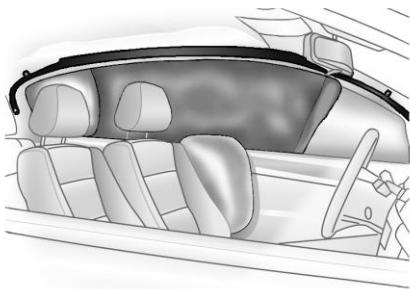

Аспаптар қалқанында тиісті белгішесі бар қауіпсіздік жастықшасының дайындық индикаторы бар. Жүйе қауіпсіздік жастықшалары жүйесіндегі электрониканың жұмысын тексереді. Егер ақаулық болса, индик атор жанады. Қараңыз: Үрленетін қауіпсіздік жастықшаларының дабыл шамы ⇒ 4-12.

Қауіпсіздік жастықтары қайда орналасқан?

Егер ақаулық болса, индик атор жанады. Жолаушы жағындағы алдыңғы қауіпсіздік жастықшасы жолаушы жағындағы аспаптар панелінде орналасқан.

Жүргізуши жағы көрсетілген, жолауши жағында-ұқсас

Жүргізуши мен алдыңғы жолаушының орындықтардағы бүйірлік қауіпсіздік жастықтары орындықтардың арқаларында, есікке қарайтын жағында орналасқан.

Алдыңғы жолауши мен оның артындағы жолаушының жоғарғы қауіпсіздік жастықтары бүйірлік терезенің үстіндегі шатыр белгінде орналасқан.

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер адам мен қауіпсіздік жастықшасының арасында қандай-да бір зат болса, жастық тиісті түрде бұрылмауы немесе ауыр немесе тіпті өлімге әкелуі мүмкін.

▲ ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік жастықшасының ашылуына ештеңе кедері болмауы керек. Адам мен қауіпсіздік жастығының арасынан заттарды қоюға болмайды; рөл дәңгелегінің торабына немесе басқа қауіпсіздік жастықтарының үстіне немесе қасына ештеңе жабыстырмаңыз.

Бүйірлік қауіпсіздік жастығының орналасу жолына кедері келтіретін орындықтарға арналған аксессуарларды пайдаланбаңыз.

Егер шатырдың бойлық жолағында қауіпсіздік жастықтары болса, сіз арқанды терезеден немесе есіктің ашылуынан тартып, автомобильдің төбесіне ештеңе бекіте алмайсыз. Осылайша, сіз осы қауіпсіздік жастықшаларының ашылуын бұғаттай

Қауіпсіздік жастықшасы қашан үрленеді?

Бұл автомобиль қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған. Қараныз: Қауіпсіздік жастықшалары жүйесі $\Rightarrow$ 2-17. Қауіпсіздік жастықшалары, егер әсер ету күші тиісті қауіпсіздік жастықшалары жүйесінің іске қосылу шегінен асып кетсе, үрленеді. Иске қосу шегінің кемегімен жүргізуши мен жолаушыларды үстап тұру үшін қауіпсіздік жастықтарының қатысуы талап етілетін күрделі қақтығыстар айқындалады. Көлік жүргізушинің де, жолаушының да көлік соқы

шектейтін электронды соқтығысу датчиктерімен жабдықталған. Иске қосу шегі автомобильдің құрылышына байланысты өзгереді.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықшалары жүргізуши мен алдыңғы жолаушының басы мен кеудесіне соққыны жұмсартып, орташа немесе ауыр құштердің фронтальды соқтығысуы кезінде орын алады.

Алдыңғы жастықтардың іске қосылуы тек автомобильдің жылдамдығына ғана байланысты емес. Қауіпсіздік жастықшалары ашылады ма, жоқ па, оны соқтығысу обектісі, соқтығысу бағыты және төжеку жылдамдығы анықтайды.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықшалары соқтығысудың әртүрлі жылдамдықтарында жұмыс істей алады, бұл соқтығысудың тікелей немесе бұрыштық болуына, соқтығысу обектісі бекітілген немесе қозғалатын, қатты немесе деформацияланатын, тар немесе кең болуына байланысты.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары айналмалы, артқы х және жанама әсерлердің көпшілігінде орналаспайды. Бүйірлік соққылардан қорғауға арналған қауіпсіздік жастықтары орындықтарға орнатылып, соққы орнына байланысты орташа және күшті бүйірлік соқтығысулар кезінде іске қосылуы керек. Орындықтардағы

бүйірлік қауіпсіздік жастықтары фронтальды соққыларда, аударылуарда және артқы жағындағы соқтығысулар кезінде жақын орналаспауы керек. Бүйірлік соққы кезінде қауіпсіздік жастықшасы тиісті жағынан орындықта ашылады.

Есіктердің ойықтарының үстінде орналасқан қауіпсіздік жастықтары соққы орнына байланысты соқтығысулар кезінде іске қосылады.

Бүйірлік қауіпсіздік жастықтары фронтальды соққыларда, аударылуарда және артқы жағындағы соқтығысулар кезінде жақын орналаспауы керек. Есіктердің саңылауларының үстіндегі қауіпсіздік жастықшалары тек соққы түскен жағынанған жұмыс істейді.

Белгілі бір соқтығысу кезінде, қауіпсіздік жастықшасының көлік құралының ықтимал зақымына және жөндеу құнына негізделе отырып, орнатылатынын анықтауга ешқандай мүмкіндік жоқ.

Қауіпсіздік жастықшаларын үрлеу механизмі қандай?

Соқтығысқан жағдайда датчиктер жүйесі резервуардан газды шығару механизмін іске қосатын электр сигналын жібереді. Резервуардан шыққан газ қауіпсіздік жастықшасын толтырады, нәтижесінде қауіпсіздік жастығы қақпақты тастап, ашылады. Үрлеу

механизмі, жастық және бекіту-был қауіпсіздік жастықшасы Модулінің беліктері. Қауіпсіздік жастықтарының орналасуы қараңыз. Қауіпсіздік жастықтары қайда орналасқан? ⇒ 2-18.

Қауіпсіздік жастығы адамды қалай үстайды?

Алдыңғы соқтығысу кезінде орташа немесе үлкен күш, тіпті қауіпсіздік белдігімен бекітілген адам рөлге немесе аспаптар панеліне тио мүмкін. Күшті немесе орташа бүйірлік соқтығысу кезінде, тіпті қауіпсіздік белдігімен бекітілген адам автомобиль ішіндегі компоненттерге соқы бере алады. Қауіпсіздік жастықтары қауіпсіздік белдіктерімен қамтамасыз етілген қорғанысты толтырыады, әсер ету күшін адам ағзасына біркелкі таратады.

Алайда, егер қауіпсіздік жастықтары соқтығысқан кезде жастыққа қарай қозғалмаса, адамды қорғай алмайды. Қараңыз: Қауіпсіздік жастықшасы қашан үрленеді? ⇒ 2-19.

Жастықтар - был қауіпсіздік белдіктеріне қосынша болып келеді.

Қауіпсіздік жастықтары орнатылғаннан кейін не болады?

Ашылғаннан кейін, алдыңғы және бүйірлік жастықтар өте тез жарылып кетеді – сондықтан олардың толтырылуын тіпті байқама қалуға болады. Шатыр төсөнішіндегі қауіпсіздік жастықтары

газды орналастырғаннан кейін біраз уақыт ішінәра сақтай алады. Қауіпсіздік жастықшасы модулінің кейбір компоненттері бірнеше минут бойы ыстық күйінде қалуы мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтарының орналасуы "Қауіпсіздік жастықтары қайда орналасқан?" белімінде сипатталған ⇒ 2-18.

Адамға қатысты қауіпсіздік жастықшасының беліктері жылы болуы мүмкін, бірақ өте ыстық емес. Қауіпсіздік жастықшасынан ая ашиқкан кезде түтін мен шан тесіктерден шығуы мүмкін. Қауіпсіздік жастығы жүргізушіге әйнек арқылы шолуды жаппайды, басқару қабілетін шектемейді және көліктен кетуге кедергі келтірмейді.

▲ ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік жастықшасын үрлеген кезде ауда шаң пайда болуы мүмкін. Шаң балалар, астма немесе басқа тыныс алу аурулары бар адамдар үшін қауіп. Сондықтан, мұны тәуекелсіз жасауга болатын сәтте барлығы көліктен кетуі керек. Егер қауіпсіздік жастықшасын ашқаннан кейін көліктен шығуға мүмкіндік болмаса, тыныс алу жолдарының ауруларынан зардап шеккен адамға терезені ашып, ая кіру керек. Егер қауіпсіздік жастықшасын ашу нәтижесінде тыныс алу проблемалары туындаса, медициналық көмекке жүгіну керек.

Автомобилде қауіпсіздік жастықшаларын ашқаннан кейін барлық есіктерді автоматты түрде құлыштан босататын, жанармай беруді жабатын, ішкі жарықтандыру мен апattyқ дабылды қосатын функция бар. Егер әсер ету күші белгілі бір шекті мәннен асып кетсе, бұл функция қауіпсіздік жастықшаларын ашпай-ақ жұмыс істей алады. Есіктерді құлыштауға, жанармай беруді ашуға, тиісті басқару элементтерін қолдана отырып, ішкі жарық пен апattyқ шамдарды өшіруге болады.

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік жастықшалары іске қосылған қатты соқтығысдың нәтижесінде автомобильдің маңызды жүйелері зақымдалуы мүмкін, мысалы, отын, тежегіш, басқару жүйесі және т. б. егер автомобиль салыстырмалы түрде ауыр оқиғадан кейін қозғала алатын болса да, бар зақымданулар автомобильді қауіпсіз басқаруды қынданаты мүмкін.

Апattan кейін қозғалткышты өте сақтықпен іске қосу керек.

Қауіпсіздік жастықтарын орнатуға жетkілікті күшті соқтығысу

кеzінде, автокөліктің деформациясына байланысты терезе жіңі сынады. Алдыңы қауіпсіздік жастықшасын жолаушы жағында сындырган кездे, терезе сынуы мүмкін.

- Қауіпсіздік жастықтары тек бір рет ашылады. Қауіпсіздік жастықшасы іске қосылғаннан кейін жүйенің кейбір компоненттерін ауыстыру қажет. Егер жаңа компоненттер орнатылmasa, қауіпсіздік жастықшалары жүйесі келесі жолы қорғауды қамтамасыз ете алмайды. Жаңа жүйеде қауіпсіздік жастықшалары модульдері және басқа да бөлшектер болуы керек. Басқа бөлшектерді ауыстыру қажеттілігі туралы ақпарат автомобильге қызмет көрсету жөніндегі нұсқаулықта келтірілген.

- Көлік тиісті ақпаратты тіркейтін диагностикалық және соқтығысды анықтау модулімен жабдықталған. Қараныз: Автокөлік деректерін жазу және құпиялышы $\Rightarrow$ 12-2.
- Қауіпсіздік жастықтарына қызмет көрсетуге тек білікті механиктерге рұқсат етіледі. Дұрыс емес қызмет көрсету қауіпсіздік жастығы жүйесінің дұрыс жұмыс істемеүіне әкелу мүмкін. Қызмет көрсету үшін дилерге хабарласыңыз.

Қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған автомобильге қызмет көрсету

Қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған көліктер арналы техникалық қызмет көрсетуді қажет етеді. Қауіпсіздік жастығы компоненттері көліктің әр түрлі бөлшектеріне орнатылады. Қауіпсіздік жастықтары жүйесі туралы ақпаратты сатушыныздан немесе тиісті нұсқаулыққа сілтеме жасай отырып алуға болады.

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Автомобилді тұтату және батареяны өшіргеннен кейін 10 секунд ішінде қауіпсіздік жастықшасы дұрыс емес әрекеттермен жұмыс істей алады. Қауіпсіздік жастықшасының жаңында тұрған адам жаракат алуы мүмкін. Сары қосқыштармен жұмыс жасаудан аулақ болу керек. Олар қауіпсіздік жастығы жүйесімен байланысты болуы ықтимал. Техникалық қызмет көрсететін адам біліктілік деңгейі жоғары болуы керек және ұсынылған процедураларды орындауда керек.

Қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған көлік құралына аксессуарларды орнату көліктің

Жақтауын, бамперін, биіктігін немесе алдыңы ғындағы жағын, бүйірлік металл жиектерін өзгертетін

2-22 ОРЫНДЫҚТАР МЕН ҚОРҒАНЫС ЖҮЙЕЛЕРИ

компоненттерді қосу қауіпсіздік жастықтарының жұмысын бұзуы мүмкін.

Алдыңғы орындықтар, қауіпсіздік белдіктері, қауіпсіздік жастықтарын басқару блогы, рөл, аспаптар тәткасы, қауіпсіздік жастықтарының кез келген модульдері, шатырдың жиектері немесе корпустың тіректері, алдыңғы датчиктер, бүйірлік соққылардың датчиктері немесе қауіпсіздік жастықтары жүйесінің сымдары қауіпсіздік жастықтары жүйесіне де әсер етуі мүмкін. Дилер мен қызмет көрсету техниктері сымдардың орналасуы, бақылау және диагностикалық модуль және қауіпсіздік жастық сенсорлары туралы ақпаратта ие.

Егер сізге автокөлікті мүгедекке бейімдеу қажет болса және көліктегі өзгерістер қауіпсіздік жастықшасының жұмысына кедері келтіретін туралы сұрақтарыңыз болса (немесе өзгерістер басқа себептерге байланысты болса), дилеріңізге хабарласыңыз.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесін тексеру

Қауіпсіздік жастықшалары жүйесі жоспарлы техникалық қызмет көрсетуді немесе ауыстыруды қажет етпейді. Қауіпсіздік жастықшасының дайындық индикаторы жұмыс істейтініне көз жеткізініз. Қараңыз: Үрленетін қауіпсіздік жастықшаларының дабыл шамы ⇒ 4-12.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер қауіпсіздік жастығының қақпағы сынған, зақымдалған немесе ашық болса, қауіпсіздік жастығы дұрыс орнатылмауы мүмкін. Қауіпсіздік жастығының қақпағын ашуға немесе зақымдауға болмайды. Егер қауіпсіздік жастығының қақпақтары ашық немесе зақымдалған болса, оны немесе қауіпсіздік жастықшасының модулін ауыстыру қажет. Қауіпсіздік жастықтарының орналасуы "Қауіпсіздік жастықтары қайда орналаскан?" 2-18 бөлімінде сифатталған. Техникалық қызмет көрсету үшін дилерге хабарласыңыз.

Соқтығысқаннан кейін қауіпсіздік жастықшалары жүйесінің компоненттерін ауыстыру

▲ ЕСКЕРТУ!

Көлік соқтығысқан кезде қауіпсіздік жастықшалары жүйесі зақымдалуы мүмкін. Зақымдалған қауіпсіздік жастықшалары жүйесі апат болған жағдайда жүргізуши мен жолаушылардан тиісті қорғауды қамтамасыз ете алмайды, нәтижесінде ауыр жаракатқа немесе тіпті өлімге әкеlei мүмкін.

Қауіпсіздік жастығы жүйесінің дұрыс жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін оны соқтығысқаннан кейін қызметкерлер тексеруі керек

▲ ЕСКЕРТУ!

техникалық қызмет көрсету және қажет болған жағдайда зақымдалған компоненттерді ауыстыру.

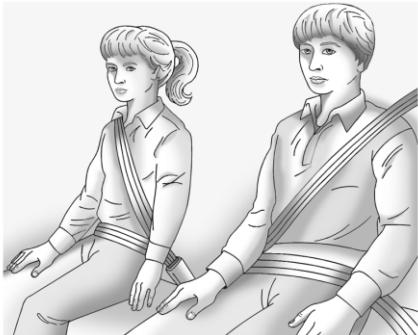
Қауіпсіздік жастығы орнатылғаннан кейін оның компоненттерін ауыстыру қажет. Қызмет көрсету үшін дилерге хабарласыңыз.

Егер қауіпсіздік жастықшасының дайындық индикаторы сөнбесе немесе қозғалыс кезінде жанбаса, қауіпсіздік жастықшалары жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Техникалық қызметке дереу хабарласыңыз. Қараңыз: Үрленетін қауіпсіздік жастықшаларының дабыл шамы ⇒ 4-12.

БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН ҚАУІПСІЗДІК ЖҮЙЕЛЕРИ

Жасы үлкен балалар

Күшеттікш жастыққа енді отырмайтын егде жастағы балалар қауіпсіздік белбеуін тагуы керек.

Күшеттікш жастықтарды өндіруші ұсынған нұсқаулықта баланың салмағы мен бойының шектеулері көрсетілген. Балаға белдік және иық белдіктері бар қосымша жастықты қолдану қажет пе, жоқ па, оны келесі сынақтың комегімен анықтауга болады:

- Орындықтың артына сүйеніп отыру керек. Тізелер орындықтың шетінде бүгіле ме? Егер іә болса, жалғастыру. Егер жоқ болса, қосымша жастықты пайдалану керек.

- Белдік-иық қауіпсіздік белдігін бекітіңіз. Иық белдігі иыққа жата ма? Егер іә болса, жалғастыру. Егер жоқ болса, қосымша жастықты пайдалану керек.
- Бел белбеуі белден төмен аймақта жамбасқа сәл тиіп тұр ма? Егер іә болса, жалғастыру. Олай болмаган жағдайда, қосымша жастықты қолдану қажет.
- Жол бойында қауіпсіздік белдігінің дұрыс орналасуы сақталуы мүмкін бе? Егер іә болса, жалғастыру. Егер жоқ болса, қосымша жастықты пайдалану керек.

Q: Қауіпсіздік белбеуін қалай дұрыс қолдану керек?

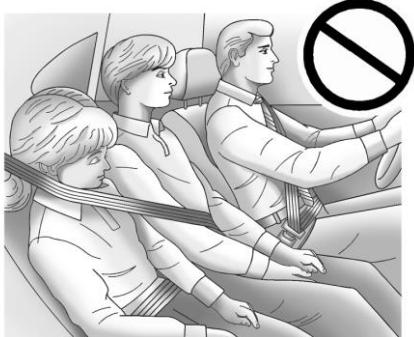
A: Улken жастағы балалар белдік белбеуін қолдану керек, ал иық белдігі дененің қозғалысын қосымша шектеуі керек. Иық белдігі бет немесе мойын деңгейінде өтпеуі керек. Белдік белдігі белден төмен аймаққа мықтап жабысып, жамбасқа сәл тиіп тұруы керек. Соқтығысқан жағдайда жүктеме жамбас сүйектеріне түседі. Белбеуді ешқашан асқазан деңгейінде салмау керек соқтығысу кезінде бұл ауыр немесе тіпті өлімге әкелетін жарақатқа әкелуі мүмкін. Статистикалық мәліметтерге сүйенсек, балалар артқы

орындықтағы бекітпеге дұрыс байланған кезде ете қауіпсіз болады.

Жол -көлік оқиғасы кезінде қауіпсіздік белбеуін тақпаған балаларды көліктен лактырып жіберуге немесе басқа адамдарға соқтығыса алады. Үлкен жастағы балалар қауіпсіздік белбеуін дұрыс қолдану керек.

▲ ЕСКЕРТУ!

Бірнеше баланы бірнеше белбеуге бекітуге болмайды. Бұл жағдайда белбеу соқтығысдан туындастын құштерді дұрыс беле алмайды. Кездейсоқ жағдайда олар бір -бірімен соқтығысып, ауыр жарақат алуы мүмкін. Бір уақытта қауіпсіздік белдігін тек бір адам қолдана алады.

▲ ЕСКЕРТУ!

Иық белдігі баланың басынан асып кетпеуі керек. Егер бала белдік-иық белдігімен дұрыс бекітілмесе, ауыр жарақат алуы мүмкін. Апат болған жағдайда иық бауы баланың қозғалысын шектей алмайды. Баланы тым алға жылжыту баланың басына немесе мойнына жарақат әкелуі мүмкін. Бала сондай -ақ белбеу белбеуінің астына сырғып кетуі мүмкін. Бұл жағдайда асқазанға жүктеме түседі, бұл ауыр жарақатқа немесе тіпті өлімге әкелуі мүмкін. Иық белдігі иық пен кеудеден етуі керек.

Кішкентай балалар мен сәбілдер

Көліктегі барлық адамдар қорғалуы керек! Бұл жас балалар мен сәбілдерге де қатысты. Қауіпсіздік жүйелерін сапардың жасына, бойына және қашықтығына қарамастан барлығы пайдалануы тиіс.

▲ ЕСКЕРТУ!

Баланың мойнына қауіпсіздік белбеуінің иық бұтағын орау оның жарақаттануына немесе тұншығына әкелуі мүмкін. Балаларды көліктеге қараусыз қалдыруға және қауіпсіздік белдіктерімен ойнауға болмайды.

Әрқашан автомобильде кішкентай балалар мен сәбілер болған кезде арнағы балалар орындықтары қолданылуы керек. Жастықтар да, қауіпсіздік белдіктері де жас балалар мен сәбілдерге арналмаған.

Дұрыс ұсталмаған балаларды жол апаты кезінде көліктен лақтырып жіберуі немесе басқа адамдардың соғуы мүмкін.

▲ ЕСКЕРТУ!

Көлікте жүргендеге кішкентай баланы немесе нарестені қолыңызда ұстамаңыз. Соқтығысу кезінде үлкен күштер пайда болады және баланы ұстап тұру мүмкін емес. Мысалы, егер соқтығысу 40 км/сағ жылдамдықпен жүрсе, салмағы 5,5 кг болатын бала жолаушының қолына 110 кг күшпен басады. Бала тиісті жаста ұстая құрылғысына бекітілуі керек.

▲ ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік жастығынан жоғары немесе оған өте жақын орналаскан балалар ауыр жараланып немесе тіпті өлімге келуі мүмкін. Баланы ұстайтын құрылғыны алдыңғы орындыққа артқа қаратып орнатуға тыйым салынады. Артқа қаратын балалар орындығы артқы орындыққа бекітілуі керек. Балаға арналған орындықты артқы орындыққа орнату үсынылады. Баланың алдыңғы жолаушысының орындығына ұстап тұратын құрылғыны орнату кезінде қозғалыс барысында тұлға орындықты артқа қарай шеткі жағдайға жылжытуы қажет.

Балалардың қауіпсіздік жүйелері балаларды көліктө отыратын немесе басқа күде ұстайтын құрылғылардан тұрады. Кейде оларды балалар орындықтары немесе автомобиль орындықтары деп атайды.

Балалар қауіпсіздігі жүйесі үш негізгі түрge болінеді:

- Балаларға арналған автокреслолар жол жүру бағытында орнатылған
  - Артқы жағындағы балаларға арналған автокөлік орындықтары
  - Қосымша жастықтар мен стандартты қауіпсіздік белдіктері бар орындықтар
- Балаларға арналған қауіпсіздік құралы белгілі бір баланың бойына, салмағына және жасына, сондай -ақ ол орнатылған көлік құралының үйлесімділігіне сәйкес келеді.

Барлық типтегі балаларды ұстайтын құрылғылардың көптеген модельдері бар. Балалар креслосын сатып алғанда, оның автомобильде пайдалануға арналғанына көз жеткізу керек. Баланы ұстап тұратын құрылғыны дайындаушының нұсқаулығында осы жүйе үшін баланың салмағы мен бойының шектеулері көрсетілген. Сонымен қатар, ерекше қажеттіліктері бар балаларға арналған сақтау құрылғыларының көптеген түрлері бар.

▲ ЕСКЕРТУ!

Апат кезінде мойын немесе бас жақағытының ықтималдығын азайту үшін жас балалар мен сәбілдер бала екі жасқа толғанға дейін немесе оның білктігі мен салмағы осы құрылғы үшін шекті мәндерден аспайынша, баланы ұстап тұратын құрылғыға отырады.

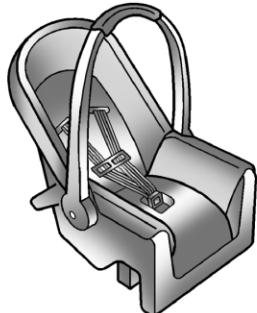
▲ ЕСКЕРТУ!

Баланың жамбас сүйектері әлі де кішкентай, ал кеудеге арналған белбеу жамбас сүйектерінде қажетті тәмен орынды алмайды. Оның орнына белбеу баланың асказанына түседі. Соқтығысқан кезде белдік дененің қорғалмаган сүйектеріне күш береді, бүл ауыр жаракатқа немесе тіпті өлімге әкелуі мүмкін

▲ ЕСКЕРТУ!

жарақатқа. Жарақат алу қаупін азайту үшін қолайлы балалар орындығы қолданылады.

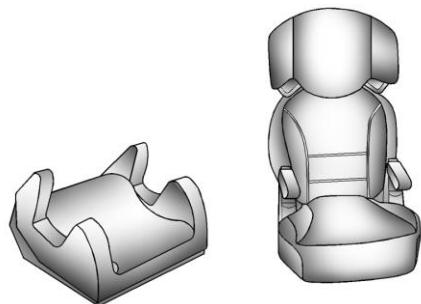
Балаларға арналған қауіпсіздік креслоларының жүйелері

Бетпен қозғалысқа қарсы орнатылған автобесік

Баланы артқа қаратып ұстай арқасына сүйеніш беру арқылы баланың алға жылжуын болдырмайды.

Белдіктердің көмегімен баланың орындықтағы жағдайы, соның ішінде апат кезінде де сақталады.

Қозғалыс жүрісі бойынша бағытталған балалар автокреслосы

Қозғалыс жүрісі бойынша орнатылған нәрестені ұстап тұратын құрылбы баланы белдіктермен алға жылжуға жол бермейді.

Жастық (бустер)

Күшейткіш жастықтары мен стандартты қауіпсіздік белдіктері, қосымша жастықшалар мен стандартты қауіпсіздік белдіктері бар орындықтар, нәресте ұстағыштарынан үлкег балаларға арналған. Күшейткіш жастықтары бар орындықтар баланың қауіпсіздік белбеуін күшейткіш жастықсыз қолдануға жеткілікті биік болғанға дейін стандартты қауіпсіздік белдіктерін балага сәйкес етіп реттеуге мүмкіндік береді. "Қауіпсіздік белдіктерінің сәйкестігін тексеру" қараныз. Үлкен жасты балалар ⇨ 2-23.

Автомобильге қосымша балалар креслоларын орнату

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Егер нәресте орындығы автомобильде жақсы бекітілмеген болса, бала ауыр жарақатқа немесе тіпті өлімге әкелуі мүмкін. Өндірушінің нұсқаулары мен осы нұсқаулықтарды нұсқауларды орынданда отырып, қауіпсіздік белдігін немесе ISOFIX жүйесін қолдана отырып, балага арналған орындықты дұрыс бекіту керек.

Жарақат алу қаупін азайту үшін автомобильге балалар орындығы орнатылуы керек. Балалардың қауіпсіздік жүйелері (балаларға арналған креслолар) орындықтарға белдің белдіктерімен, белдік - ишкі белдігінің белдік белгімен немесе ISOFIX жүйесінің көмегімен бекітіледі. Қосымша ақпарат алу үшін "ISOFIX жүйесінің балалар қауіпсіздік крэсплорын бекіту" 2-31 бөлімін қараңыз. Егер нәресте орындығы автомобильде жақсы бекітілмеген болса, соқтығысқан кезде бала жарақат алуы мүмкін.

Балалар креслосының орнатқан кезде қоса берілген нұсқаулықтарға (орындықтың өзінде немесе жеке буклетте), сондай-ақ осы нұсқаулықта келтірілген нұсқауларға жүгіну керек. Балалар креслосына қатысты нұсқаулар өте маңызды, сондықтан егер олар жоғалса, өндірушіден олардың көшірмесін алу керек.

Бос түрған балалар креслосы соқтығысқанда немесе кенеттен тоқтаган кезде қозғалуы және автомобильдең адамдарды ұрыи мүмкін екенін есте ұстаған жөн. Балага арналған орындық, егер онда бала болмаса да, автомобильде дұрыс бекітілуі керек.

Баланы балалар креслосына бекіту

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Балаларға арналған орындықта дұрыс бекітілмеген бала соқтығысдан ауыр жарақат немесе тіпті өлімге әкелуі мүмкін. Бала отыратын орындықпен бірге берілген нұсқауларды орындау арқылы баланы дұрыс бекіту керек.

Балалар креслоларын қайда орнату

Статистикаға сәйкес, балалар мен сәбілер, егер олар артқы орындықта орнатылған балалар креслосына дұрыс бекітілген болса, қауіпсіз болады.

12 жасқа дейінгі балалар мүмкіндігінше артқы орындықта бекітілуі керек.

Артқа қараган балалар креслоларын алдыңғы орындықта орнатуға тығым салынады. Артқы қарап отырған бала қауіпсіздік жастықшасы іске қосылған кезде, үлкен қауіпке ұшырайды.

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Жастықшаны іске қосу кезінде орындықта балаларға арналған креслоларды қолдануға ҚАТАҢ ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ!

Баланың ауыр жарақат алу немесе қайтыс болу қаупіне байланысты оның алдын алу үшін қауіпсіздік шаралары!

AIRBAG

Балаларға арналған орындықты артқы орындықта орнатқанда, оның көлік құралына сәйкес келетініне көз жеткізу үшін өндірушінің нұсқауларын тексерініз.

Күштейткіш жастықтар мен балалар орындықтары әр түрлі мөлшерде болады, ал кейбіреулері белгілі бір орындарға сәйкес келеді.

Балалар креслосының орналасуына және көлеміне байланысты, көршілес қауіпсіздік белбеуі немесе ISOFIX бекіту жүйесі жолаушыларға немесе басқа балалар орындықтарына қол жетімді болмауы мүмкін. Егер бала отыратын

орын жүйе компоненттеріне кіруді блоктаса немесе қауіпсіздік аймагынан етуге көдергі келтірсе, көршілес орынды қолдануға болмайды.

Балаларға арналған орындық қай жерде орнатылса да, баланы мықтап бекіту керек.

Бос тұрган балалар креслосы соқтығысқанда немесе кенеттен тоқтаған кезде қозғалуы және автомобилдегі адамдарды ұруы мүмкін екенін есте ұстаған жөн. Балаға арналған орындық, егер онда бала болмаса да, автомобилде дұрыс бекітілу керек.

ISOFIX Өлшем класы және құрылғы түрі:

A — ISO/F3: 9-дан 18 кг-ға дейінгі салмақ санатының жоғарғы сегментіндегі балаларға арналған алдыңғы орындық.

B — ISO/F2: 9-дан 18 кг-ға дейінгі салмақ санатының тәменгі сегментіндегі балаларға арналған алға қарайтын балалар креслосы.

B1-ISO / F2X: 9-дан 18 кг-ға дейінгі салмақ дәрежесінің тәменгі сегментіндегі, автомобилдің жүрісі бойынша алға қаратып орнатылатын балаларға арналған ұстая құрылғысы.

C-ISO / R3: 18 кг-ға дейінгі салмақ дәрежесінің жоғарғы сегментіндегі, автомобилдің жүрісіне қарама-қарсы орнатылатын балаларға арналған ұстая құрылғысы.

D-ISO / R2: 18 кг-ға дейінгі салмақ дәрежесінің тәменгі сегментіндегі, автомобилдің жүрісіне қарама-қарсы орнатылатын балаларға арналған ұстая құрылғысы.

E-ISO / R1: 13 кг дейінгі салмақ дәрежесіндегі, автомобилдің жүрісіне қарама-қарсы орнатылатын кішкентай балаларға арналған ұстая құрылғысы.

F-ISO / L1: солға қарайтын нәресте ұстагыш (бесік).

G-ISO / L2: Баланы ұстап тұратын құрылғы (бесік).

ISOFIX бекіту жүйесімен балалар креслоларын орнату мүмкіндігі

Темендегі кестеде бекіту жүйесі бар балаларды ұстап тұратын құрылғыларды орнатудың рұқсат етілген нұсқалары берілген ISOFIX.

Салмақ санаты	Өлшем класы	Бекіту	Автомобильдегі ISOFIX жүйесінің жағдайы		
			Алдыңғы жолаушы	Артқы соңғы орындық	Артқы ортасында
Жылжымалы кереует	F	ISO/L1	X	X	X
	G	ISO/L2	X	X	X
0 (10 кг дейін)	E	ISO/R1	X	IUF	X
0+ (13 кг дейін)	E	ISO/R1	X	IUF	X
	D	ISO/R2	X	IUF	X
	C	ISO/R3	X	IUF	X
I (9-18 кг)	D	ISO/R2	X	IUF	X
	C	ISO/R3	X	IUF	X
	B	ISO/F2	X	IUF	X
	B1	ISO/F2X	X	IUF	X
	A	ISO/F3	X	IUF	X

IUF: тиісті салмақ санаты үшін бекітілген әмбебап типтері ISOFIX бекіту жүйесі бар алдыңғы балалар ұстагыштары үшін қолайлы.

X: ISOFIX бекіткіштерінің орналасуы берілген өлшемдерінде және (немесе) салмақ санатындағы ISOFIX жүйесінің балаларды ұстайтын құрылғыларына жарамайды.

2-30 ОРЫНДЫҚТАР МЕН ҚОРҒАНЫС ЖҮЙЕЛЕРИ

Балалар кресплоларын орнату мүмкіндігі

Темендердегі кестеде белдік-иық белдігі бар балалар ұстасыш құрылғысын бекітудің рүқсат етілген нұсқалары берілген.

Салмақ және жас санаты		Қалып		
		Алдыңғы жолаушы	Артқы соңғы орындық	Артқы ортасында
0-топ (0-9 ай)	10 кг дейін	X	U	U
Топ 0+ (0-24 ай)	13 кг дейін	X	U	U
I-топ (9-48 ай)	9-дан 18 кг дейін	X	U	U
II топ (4-12 жас)	15-тен 25 кг-ға дейін	X	U	U
III топ (4-12 жас)	22-ден 36 кг-ға дейін	X	U	U

U: осы салмақ санаты үшін мақұлданған "әмбебап" кресплоларға арналған. X: орындықтың позициясы осы салмақ санатына сәйкес келмейді.

Балалардың қауіпсіздік креслоларын бекітуге арналған ISOFIX жүйелері

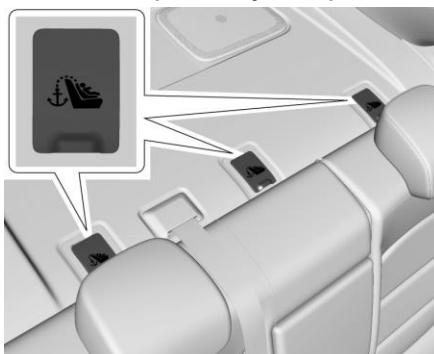
Орындықтың артындағы ISOFIX бекіту кронштейндері белгіленген. ↳

Бекіту кронштейндерінде ISOFIX жүйесі бар осы автомобильде қолдануға рұқсат етілген балалар креслоларын бекітініз.

ISOFIX балалар ұстасу күрүлғыларын бекіту жүйесінің ережелері нақты автомобильге байланысты "ISOFIX бекіту жүйесімен балалар орындықтарын орнату мүмкіндігі" кестелерінде көлтірілген. Қараңыз: ⇨ 2-27 балалар орындығын қайда орнатуға болады.

Бір мезгілде артқы орындықтарға ISOFIX бекіту жүйесі бар екіден артқы емес балалар креслоларын орнатуға болады, бұл ретте балалар креслолары көрші орындықтарға орнатылмауы тиіс.

Жоғарғы бекіту көздері

Балалар креслосының жоғарғы бекіту белдігінің астындағы көздер белгімен белгіленген. ↳

ISOFIX жүйесінен басқа, жоғарғы бекіту көздеріне

Top-Tether типті белдікті бекітініз.

ISOFIX-те балаларға арналған тіреуіштердің бекіту жүйесі тік күйде «ISOFIX бекіту жүйесі бар балалар орындықтарын орнату мүмкіндігі» кестелерінде IUF ретіндегі белгіленген (⇨ 2-27 балалар орындықтарын қайда орнатуға болатынын қараңыз).

Бала креслосын орнату (қауіпсіздік белбейі бар артқы орындық)

Балаларға арналған орынды артқы орындыққа орнатқанда,

оның қөлік құралымен үйлесімді екеніне көз жеткізу үшін өндірушінің нұсқауларын қараңыз.

Егер балалар креслосында ISOFIX бекіту жүйесі болса, ISOFIX балалар орындықтарына бекіту жүйелері бойынша орнату нұсқауларын қараңыз

⇨ 2-31. Егер балалар креслосы қауіпсіздік белдігін және Top Tether якорь белдігін пайдаланып орнатылса, top Tether бекітіштерінің орналасу орынның сипаттамасын ⇨ 2-31 балалар қауіпсіздік креслоларын бекітудің ISOFIX жүйесі белімінен қараңыз.

Балаларға арналған креслоларды жергілікті байланыс ережелеріне немесе өндірушінің нұсқауларына сәйкес қолдану қажет болса, жоғарғы байланыстырышсыз орнатуға болмайды.

Егер балага арналған орындық немесе автокресло ISOFIX -пен жабдықталмagan болса, балалар орындыын бекіту үшін стандартты қауіпсіздік белбейін қолдану қажет. Сіз балалар креслосымен бірге берілген нұсқауларды орындаудың көрек.

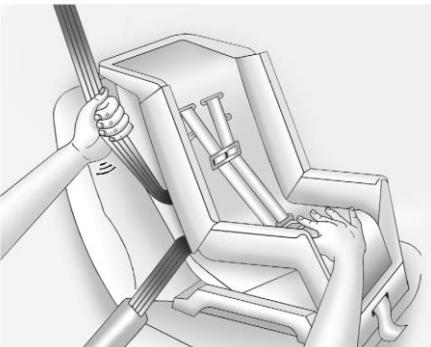
Егер артқы орындықта бірнеше бала отыратын орын қажет болса, ⇨ 2-27-орындық балаларға арналған орындық қалай орнату көректігін қараңыз.

1. Балага арналған орындықты орындыққа қойыңыз.

2. Тілдің көмегімен тізе мен иық белбейін орындықтың үстіне немесе айналасына сырғытыңыз. Бекіту әдісі нұсқаулықта балалар креслосына сипатталған.

3. Бекітуді орнына түсkenше құлыпқа салыңыз. Егер тіл тоғаға толық сәйкес келмесе, оның дұрыс бекітілгенін тексеріңіз. Қажет болса, белдікті тез шешіп алу үшін қауіпсіздік белдігін босату түймесін нәресте үстайтын құрылғыдан алыс қойыңыз.

4. Бала қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нұсқаулықтағы нұсқауларға сәйкес бала қауіпсіздігін стандартты белдікпен бекітіңіз.
5. Егер балалар креслосында Top Tether бекіткіші болса, кресло дайындаушының оны пайдалану жөніндегі нұсқауларын қараңыз. Қараңыз: Балалардың қауіпсіздік креслопарын бекітуге арналған ISOFIX жүйелері ⇨ 2-31.
6. Баланы балалар креслосына салмас бұрын, оның сенимді бекітілгеніне көз жеткізу керек. Әр түрлі бағытта итеру және тарту арқылы балалар креслопарының бекітілуін тексеріңіз.

Баланы үстайтын құрылғыны алып тастау үшін алдымен оны нәресте үстайтын құрылғы нұсқаулығындағы нұсқауларға сәйкес ашыңыз. Стандартты қауіпсіздік белдігін шешіп алғаннан кейін, оның үшін босатыңыз, осылайша белбек жиналған күйге оралады. Бекіткішке бекітілген болса, жоғары байланыстырышты ажыратыңыз.

Балалар креслопарын орнату ({{Кауіпсіздік белдігі бар алдыңғы орындық}})

Автомобилде қауіпсіздік жастықтары бар Артқы орындық-баланың алға қарайтын креслопарын орнатуға арналған ең қауіпсіз орын. Қараңыз: ⇨ 2-27 балалар орындығын қайда орнатуға болады.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Жастықшаны іске қосу кезінде белсендірлген жастық кезінде орындықта нәресте үстагышын қолданыңыз

Баланың ауыр жаракат алу немесе қайтыс болу қаупіне байланысты оның алдын алу үшін қауіпсіздік шаралары!

Егер балалар қауіпсіздігі жоғары бекіткішпен бекітілген болса, оны бекіту үшін ISOFIX балалар орындықтарына бекіту жүйесінің ⇨ 2-31 кронштейнін табыңыз.

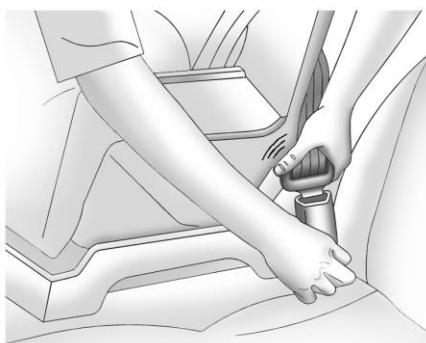
Балаларға арналған креслоларды жергілікті байланыс ережелеріне немесе өндірушінің нұсқауларына сәйкес қолдану қажет болса, жоғары байланыстырышсыз орнатуга болмайды.

Егер баланы ұстап тұратын құрылғыны бекіту үшін үш нүктелі қауіпсіздік белдігі пайдаланылса, ұстап тұратын құрылғыны дайындаушының нұсқаулығын және келесі ұсыныстарды орынданызы:

1. Бекітпес бұрын, алға қарай қарайтын балалар креслосын мүмкіндігінше артқа жылжыту керек. Баланы ұстайтын құрылғыны мықтап бекіту үшін, қажет болған жағдайда орындықты көтеріңіз немесе артқы жағын тік қойыңыз.

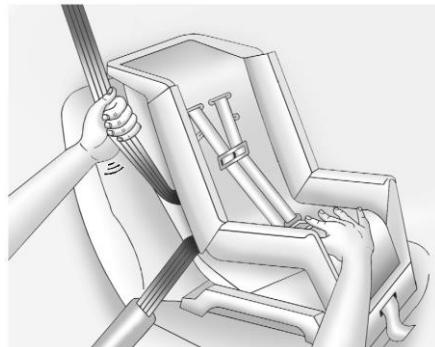
2. Балаға арналған орындықты орындыққа қойыңыз.

3. Бекіткіш ілмекті алышыз және тізе мен иық белбеуін орындықтың үстіне немесе айналасына бағыттаңыз. Бекіту өдісі нұсқаулықта балалар креслосына сипатталған.

4. Бекітуді орнына түскенше құлпықа салыңыз.

Қажет болса, белдікті тез шешіп алу үшін қауіпсіздік белдігін босату түймесін нәресте ұстайтын құрылғыдан алыс қойыңыз.

5. Бала қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нұсқаулықтағы нұсқауларға сәйкес бала қауіпсіздігін стандартты белдікпен бекітіңіз.

6. Егер балалар креслосында Top Tether бекіткіші болса, кресло дайындаушының оны пайдалану жөніндегі нұсқауларын қараныз. Қараныз: Балалардың қауіпсіздік креслоларын бекітүге арналған ISOFIX жүйелері ⇨ 2-31.

7. Баланы балалар креслосына салмас бұрын, оның сенімді бекітілгеніне көз жеткізу керек. Әр түрлі бағытта итеру және тарту арқылы балалар креслоларының бекітілүін тексеріңіз.

Баланы ұстайтын құрылғыны алып тастау үшін алдымен оны нәресте ұстайтын құрылғы нұсқаулығындағы нұсқауларға сәйкес ашыңыз.

2-34 ОРЫНДЫҚТАР МЕН ҚОРҒАНЫС ЖҮЙЕЛЕРІ

Стандартты қауіпсіздік белдігін шешіп алғаннан кейін, оның ұшын босатыңыз, осылайша белбеу жиналған қүйге оралады. Бекіткішке бекітілген болса, жоғарғы байланыстырғышты ажыратыңыз.

3 САҚТАУҒА АРНАЛҒАН ОРЫНДАР

- ЗАТ САЛАТЫН ЖӘШІКТЕР 3-2
- ЕСКЕРТПЕ 3-4
- ҚОСЫМША МҮМКІНДІКТЕР ЗАТ САҚТАУҒА АРНАЛҒАН 3-3

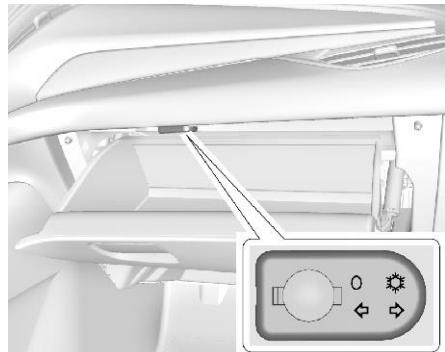
ЗАТ САЛАТЫН ЖӘШІКТЕР

▲ ЕСКЕРТУ!

Киім бөлімдерінде ауыр немесе өткір заттарды сақтамаңыз. Апап кезінде киім бөлімінің қақпағы ашылып, аталған заттар жолаушыларға жарақат әкелуі мүмкін.

Қобдиша

Қолғап бөлімі салқындастылған. Ашу үшін тұтқаны жоғары қарай тартыңыз.

Температуралын реттеу үшін бағдаршага басыңыз.

Салқындастылған бөлім салқындастылған сұйықтықтарды салқын ұстаяға қызмет етеді, бірақ ыстық сұйықтықтарды салқындастаға

арналмаған. Салқындауды қажет ететін өнімдер үшін пайдаланбаңыз.

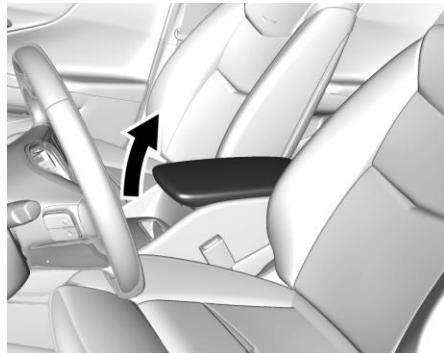
Стақан ұстасыштар

артқы орындық

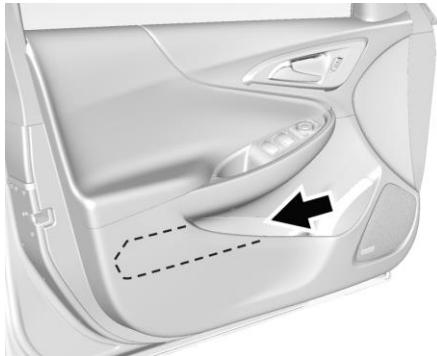

Шыныаяқ ұстасыштарды пайдалану үшін, шынтақты төмен түсірініз.

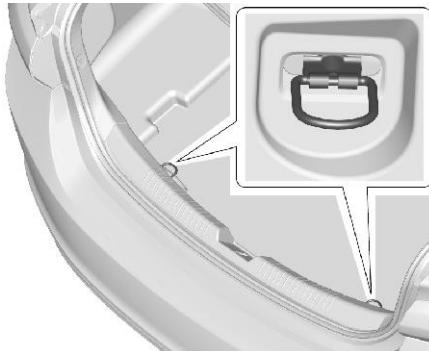
Орталық консольдегі киім қорабы

Орталық консольде қолтықтың астында сақтау бөлімі бар. Бекіткіштің тұтқасын тартып, шынтағызызды артқа қарай тартыңыз.

**ЗАТТАРДЫ САҚТАУҒА АРНАЛҒАН
ҚОСЫМША МУМКІНДІКТЕР****Қолшатырға арналған тауашалар**

Қолшатырды жүргізушінің немесе жолаушының есігіне салынған тауашадан шығаруға болады.

Жүкті бекіту

Автомобильдің жук бөлімінде бекіткіш қапсырмалар бар. Қапсырмалар шағын жүктемелерді немесе багаж торын бекіту үшін пайдаланылуы мүмкін.

3-4 САҚТАУФА АРНАЛҒАН

□ ЕСКЕРТПЕЛЕР

4

АСПАПТАР ЖӘНЕ ОРГАНДАР БАСҚАРУ

• БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫ.....	4-2	• АВТОМОБИЛЬДІҢ АҚПАРАТТЫҚ ХАБАРЛАМАЛАРЫ.....	4-22
• СИГНАЛ БЕРГІШТЕР, ӨЛШЕУ АСПАПТАРЫ ЖӘНЕ ИНДИКАТОРЛАР.....	4-6	• ЖЕКЕЛЕГЕН БАПТАУЛАРДЫ САҚТАУ.....	4-23
• АҚПАРАТТЫҚ ДИСПЛЕЙЛЕР.....	4-20		

БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫ

Рөл дәңгелегінің қалпын реттеу

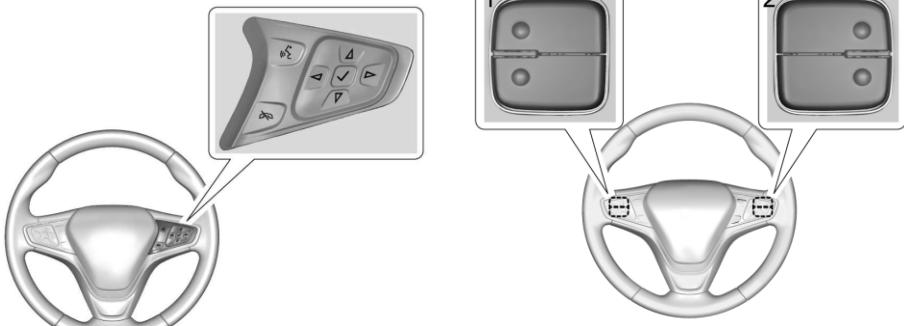

Рөл дәңгелегін реттеу үшін:

1. Тұтқаны тәмен итеріңіз.
2. рөл дәңгелегін жоғары немесе тәмен жылжытыңыз.
3. рөл дәңгелегін өзіңзге қарай жылжытыңыз немесе өзіңзден алыштатыңыз.
4. рөл дәңгелегін орнында бекіту үшін тұтқаны жоғары қарай тартыңыз.

Қозғалыс кезінде люкты реттеменіз.

Рөл дәңгелегіндегі басқару органдары

☞ : Егер автомобиль Bluetooth® модулімен жабдықталған болса, осы пернені басу оны пайдалануға мүмкіндік береді. Белімді қараныз «Bluetooth (шолу) ⇔ 6-14; 6-15 немесе Bluetooth (ақпараттық - ойын-сауық жүйесін басқару органдары) ⇔ 6-14; 6-15 "немесе" Bluetooth (шолу)" ақпараттық-ойын-сауық жүйесіне арналған нұсқаулықта.

☞ : кіріс қонырауды болдырмау немесе ағымдағы сейлесуді тоқтату үшін басыңыз. Қонырау кезінде бұл пернені басу ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің динамиктерінде дыбысты өшіруге немесе қайта қосуға мүмкіндік береді.

Таңдаулыларды аудиостыру және дыбыс деңгейін реттеу пернелері рөл дәңгелегінің артқы жағында орналасқан.

1. Таңдаулылар: радионы тыңдау кезінде осы пернелерді басу таңдаулылар тізімінен келесі немесе алдыңғы радиостанцияға өтүге мүмкіндік береді. Басқа медиа көздерін тыңдау кезінде осы пернелерді басу келесі немесе алдыңғы әнге өтеді.

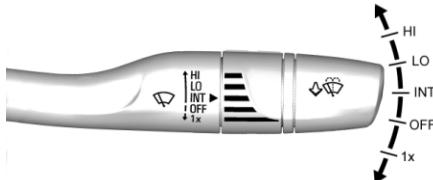
2. Дыбыс деңгейі: дыбыс деңгейін жоғарылату немесе азайту үшін осы пернелерді пайдаланыңыз.

Жылтылтылатын рөл

Егер автомобиль жылтылтылатын рөлмен жабдықталған болса, осы пернені басу жылтытуды қосуға немесе өшіруге мүмкіндік береді. Батырмадағы жаңын тұрған жарық функцияның қосулы екенін көрсетеді. Рөл дәңгелегін жылтытуды бастау үшін шамамен үш минут көтеді.

Дыбыстық сигнал

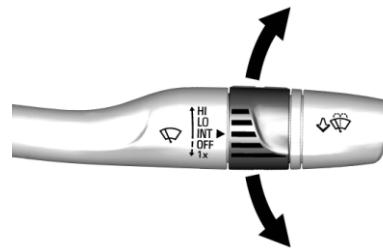
Дыбыстық сигналды қосу үшін рөл тесенішін басыңыз.

Жел әйнегін тазалағыш / жуып-шайғыш**Үзілмелі режимдегі желқағар шыныны тазартқыш / жуушы**

Алдыңғы шыны тазартқышты / жуғышты басқару тұтқасы рөл бағанының бүйірінде орналасқан. Тұтану кілтін ACC / ACCESSORY (КОНДИЦИОНЕР / қосалқы жабдық) немесе ON / RUN (қосу) күйіне ауыстырыңыз/

БАСТАУ) және әйнекті тазалаудың қажетті жұмыс режимін таңдау үшін тетікті тиисті бағытта жылжытыңыз. **HI (жоғары):** жылдам тазалау үшін.

LO (төменгі): баяу тазалау үшін.

INT (ПРЕР): Егер сұрткіштің үзік -үзік жұмысы қамтамасыз етілсе, тазалағышты басқару тұтқасын INT -ға жылжытыңыз. Сақинаны жиерек орнату үшін сақинаны жоғары айналдырыңыз немесе сирек тазалау үшін төмен қарай бұраңыз.

OFF (ӨШІРУ): Тазартқыштарды өшіру үшін.

1X: Тұтқаны төмен түсіріп, бірден босатқанда, тазалағыш щеткалар бір рет қана айналады. Бірнеше рет щетканы орындау үшін тұтқаны осы күйде ұстаңыз.

Алдыңғы әйнекке жуып-шайғыштың ағындымен шашу және сұрткіштерді қосу үшін сұрткішті басқару тетігін өзінізге қарай тартыңыз. Шыны тазалағыштар тұтқаны босатқанша немесе

жуудың максималды уақытына жеткенше жұмыс істейді. Шыны тазалағыш тұтқаны босатқаннан кейін, тазалағыштар бірнеше рет соққы бере алады (шыны жуғышты қанша уақыт қолданылғанына байланысты). Алдыңғы әйнек жууға арналған сұйықтық резервуарын толтыру туралы қосымша ақпарат алу үшін "Жұғыш сұйықтық" қараңыз ⇒ 9-17.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Аязды ауа-райында, жел әйнегі жылынғанша жуып-шайғышты пайдаланбанды. Кері жағдайда, жуып-шайғыш сұйықтық жел әйнегіне мұз қабықшасы болып қатып, шолуды нашарлатуы мүмкін.

Шыны тазалағыштарды қоспас бұрын, щеткалар мен әйнектерді қар мен мұздан тазартыңыз. Егер щеткалар әйнекке қатып қалса, оларды абайлап босатыңыз немесе жылтырыңыз. Закымдалған щеткаларды ауыстырыңыз. Қараңыз: Шыны тазалағыш щеткаларды ауыстыру ⇒ 9-22. Қалын қар немесе муз тазалағыш қалақшалардың шамадан тыс жүктелуіне әкелуі мүмкін. Егер әйнек тазалағыштың электр қозғалтқышы қызып кетсе, тазартқыш электр қозғалтқышы салқындағанша және тазалағыш еширілгенге дейін жұмысын тоқтатады. Қараңыз: Электр жүйесінің шамадан тыс жүктелуі ⇒ 9-27.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Қозғалыс алдында сорғыштың қақпағын, әйнек қақпағын, көліктің төбесі мен артқы жағын, соның ішінде фаралар, шамдар мен әйнектерді қар мен мұздан тазартыңыз. Қар мен мұзға байланысты шектелген көрініс апатақ әкелуі мүмкін.

Сағат

Сағаттардағы уақыт пен қунді ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің тиісті мәзірінде теңшеуге болады. Қараңыз: "Жүйе" бөліміндегі "Уақыты мен қуні", кіши белім Ақпараттық -ойын -сауық жүйесінің пайдалануышы нұсқаулығындағы «Параметрлерді орнату».

Штепсельдік розеткалар (12 В тұрақты ток)

Қосалқы штепсельдік розеткаларды ұялы телефон немесе MP3 ойнатқышы сияқты электр жабдықтарын қосу үшін пайдалануға болады.

Автомобилде осыладай екі розетка бар:

- Олардың бірі Орталық консольде климатты бақылау тақтасының астында орналасқан.
- Екіншісі-арқты жағындағы еден түннелінің консолінде. Розеткага қуат оталдыру кілті ON/RUN (қосы/іске қосу) немесе ACC//ACCESSORY (КОНДИЦИОНЕР / ҚОСАЛҚЫ ЖАБДЫҚ) қүйіне орнатылған жағдайда, ал от алдыруды сөндіргеннен кейін — жүргізуінің есігі ашылғанға дейін, бірақ 10 минуттан аспайтын уақытта беріледі. Қараңыз: Резервтік қуат модулі ⇒ 8-15.

Қуат розеткасын пайдалану үшін қақпақты алыңыз.

Кейбір қосымша

электр жабдықтары розеткаларға сейкес келмеуі мүмкін және автокөлікті немесе адаптердің сақтандырыштарын шамадан тыс жүктеуі мүмкін. Егер қандай да бір проблемалар туындаса, ТКС хабарласу керек.

Қосымша жабдықты орнатқанда, жабдықпен бірге берілген орнату нұсқауларын қараңыз. Қараңыз: Қосымша электр жабдықтары ⇒ 8-34.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Розеткаға бекітілген ауыр жабдықтар көлік кепілдігінде қарастырылмаған закым келтіруі мүмкін. Розеткалар үялы телефондарды зарядташтардың қуат сымдары сияқты қосалқы құрылғылардың штепсельдерін қосуға арналған.

Егер электр жабдығы пайдаланылmasa, оны розеткадан ажырату қажет. Номиналды тогы 20 А жоғары жабдықты қосуға тыйым салынған.

Кернеуі 220/230 в айнымалы ток қуат розеткалары

Егер автокөлік осындай розеткамен жабдықталған болса, оны

150 Вт дейінгі электр құрылғыларын қосу үшін пайдалануға болады.

Қуат розеткасы орталық консольдің артқы жағында орналасқан. Тұтынушы розеткаға қосылған кезде, оған орнатылған индикатор жанады. Егер тұтану қосылған болса, индикатор жанады, қуаты 150 Вт аспалтын тұтынушы розеткаға қосылған және жүйенің қандай да бір ақаулары жоқ.

Егер тұтану өшірілген болса, индикатор жанбайды, розеткаға ешқандай электр аспалтары қосылмаған немесе штепсель розеткаға толық салынбаған.

Егер қуаты 150 Вт -тан жоғары электр құралы жалғанса немесе жүйеде ақау анықталса, құрылғы біраз уақыт

жұмыс істеп, сөніп қалуы мүмкін. Қорғаныс тізбегі розеткаға кернеуді өшіреді және индикатор сөнеді. Розеткаға қуат беру үшін оны ажыратып, қайта жалғаңыз немесе ажыратыңыз, содан кейін қосалқы өшіруді кешіктіру режимін қайта қосыңыз. Қараңыз: Резервтік қуат модулю ⇒ 8-15. Қуаты 150 Вт -тан тәмен электр құрылғысы розеткаға қосылғанда және жүйенің ақаулығы жөндөлгендеге қалпына келтіріледі.

Розетка келесі жабдықты қосуға арналмаған, бұл оның жұмысында ақауларға әкелу мүмкін:

- Компрессорлық тоңазықыштар мен электр құралдары сияқты жоғары жүктеме электрраспаптары

- Тұрақты кернеуді қажет ететін басқа электр аспалтары, мысалы, электрмен жылтылатын және Микропроцессорлар негізінде басқарылатын көрпелер, сондай-ақ сенсорлық басқарылатын шамдар

- Медициналық жабдықтар
Қараңыз: Жоғары кернеулі жабдықтар мен сымдар ⇒ 9-27.

**СИГНАЛ БЕРГІШТЕР, ӨЛШЕУ АСПАПТАРЫ
ЖӘНЕ ИНДИКАТОРЛАР**

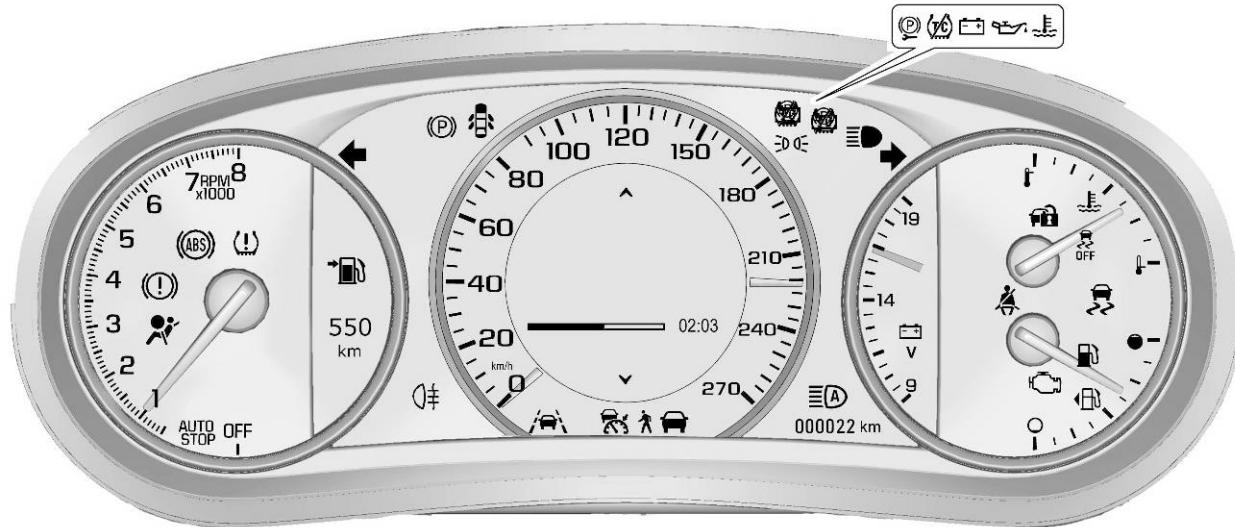
Дабылдар мен өлшегіштер ақауды курделі жөндеуге немесе ауыстыруға әкелмейтіндей дәрежеде болғанға дейін көрсетуі мүмкін. Сигнализаторлар мен өлшеу құралдарына мүкият қарау мүмкін болатын зақымдардың алдын алады.

Кейбір сигнализаторлар қозғалтқышты іске қосқан кезде олардың жұмысының көрсеткіші ретінде қысқа уақыт ішінде жанады. Қозғалыс кезінде сигнализаторлардың бірі жанғанда және өшпегенде немесе өлшеу құралдарының бірі мүмкін ақаулықты көрсеткенде, келесі әрекеттердің түсіндірмесі бар бөлімдерге тексеріліз. Жөндеуді кешіктіру қымбат және тіпті қауіпті болуы мүмкін.

Аспаптардың комбинациясы (базалық жинақтау)

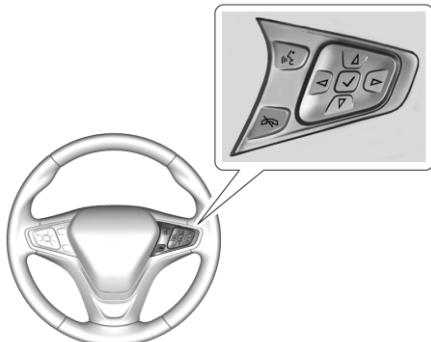

Аспаптардың комбинациясы (Кенейтілген жыныстықтау)

Құралдар комбинациясының дисплей мәзірі

Аспаптардың үйлесімінде ортасында интерактивті дисплей орналасқан.

дисплеи мәзірінің әртүрлі элементтері бойынша қозғалу үшін рөл дөнгелегінің он жағындағы пернелер блогын пайдаланыңыз. Бағдарламаларға □ кіру үшін пернені басыңыз. Қолданбалар тізімін жылжыту үшін пернелерді пайдаланыңыз Джәне ▽. Жеке қосымшалар кейір өзгертулерде қол жетімді болмауы мүмкін.

- Ақпараттық қосымша. Жүргізуі туралы ақпарат орталығының деректерін қарауға мүмкіндік береді (D I C). Қараңыз: Жүргізуінің ақпараттық орталығы(DIC) ⇒ 4-20.

- Audio
- Телефон
- Navigation
- Параметрлер

Audio (Аудио)

Дыбыстық қосымшаның негізгі терезесін ашыңыз және көлік құралының ақпараттық - сауық жүйесіне қосылған CD, USB һәмесе ▽ Bluetooth құрылғысында қажетті радиостанцияны немесе әнді таңдау үшін немесе түймесін түртіңіз. Бағдарламаны таңдау үшін, "Параметрлер" "Аудио", содан кейін мәзірді ашу үшін «Аудио». "Аудио" мәзірінде сіз музыкалық композициялар мен таңдаулылардың элементтерін таңдай аласыз немесе дыбыстық сигнал көзін өзгерте аласыз.

Телефон

«Телефон» ✓ қосымшасын таңдау үшін, содан кейін ▶ «Телефон» мәзірін ашу үшін басыңыз. Егер сіз қазір телефонмен сөйлеспесеніз, телефон мәзірінде қоныраулар журналын, жазылуышлар тізімін көрүге немесе қалаған таңдауларын таңдауға болады. Қонырау кезінде телефон микрофонын өшіруге/қосуға, қонырауды телефонаға ауыстыруға немесе динамик режимін қосуға болады.

Navigation (Навигация) (егер қарастырылған болса)

«Навигация» ✓ қолданбасын таңдау үшін нұқыңыз, содан кейін ▶ «Навигация» мәзірін ашыңыз. Егер қазіргі уақытта

маршрут бойынша қозғалыс жасалмаса, бұрын таңдалған маршрут бойынша нұқсаулықты қосуға, сондай - ақ дауыстық нұқсауды қосуға немесе өшіруге болады. Егер сіз осы уақытта берілген маршрут бойынша жүрсөніз, ✓ таңдалған маршрут бойынша жүргізуді өшіру немесе дауыстық шақыруларды қосу/өшіру үшін түртіңіз.

Параметрлер

✓ Бағдарламаны таңдау үшін, "Параметрлер" баптауына басыңыз. Қолданбалар тізімін жылжыту үшін пернелерді пайдаланыңыз Джәне ▽.

Өлшем бірліктері: Басыңыз Өлшем бірліктерін таңдау мәзіріне кіру үшін төмөнгі жағында «Бірліктер» көрсетілген кезде басыңыз. Қажетті элементті белектеу және басу арқылы британдық немесе метрикалық шамалар жүйесін таңдаңыз.

Ақпараттық беттер: - "Ақпараттық беттер" дисплейне етіп, параметрлер мәзірін ашу үшін нұқыңыз және "Ақпараттық беттер" қосымшасында көрсетілетін деректерді таңдаңыз. Қараңыз: Жүргізуі туралы ақпарат орталығы (DIC) (негізгі жабдық) ⇒ 4-20.

Сегменттік көрсеткіштер: Мәзірге кіру ▷ үшін инструменттер кластері дисплейінің сол және оң жағында пайда болатын индикаторларды таңдау үшін дисплейде сегмент индикаторлары көрсетілген кезде басыңыз. Май температурасының индикаторын, батарея кернеуін, қуат қорын немесе жанармай шығының таңдаңыз (барлық жиынтықтар үшін қол жетімді емес).

Артық жылдамдық туралы ескерту: Жылдамдықтың жоғарылауы туралы ескерту Speed Warning жүргізушіге ол арттырығысы келмейтін жылдамдықты орнатуға мүмкіндік береді. Ескерту берілетін ең жоғары рұқсат етілген жылдамдықтың мәнін орнату үшін Speed Warning (жылдамдық ескерту) мәзірін ашип, пернені басыңыз[▷]. Басыңыз Δ немесе V қажетті мәнді таңдау үшін. Таңдалған жылдамдықты орнату үшін басыңыз. Жылдамдық шегі орнатылғаннан кейін, дисплейге қажетті бетті алдын-ала басып, бұл функцияны өшіруге болады. Егер берілген жылдамдық мәні асып кетсе, дисплейде қалқынмалы ескерту пайда болады және дыбыстық сигнал шығады.

Спидометр

Спидометр автомобильдің қозғалыс жылдамдығын сафатына километрмен (км/сағ) немесе сафатына мильмен көрсетеді.

Автокелик рұқсат етілген жылдамдықтан асатын ескерту жүйесімен жабдықталған. 120 км / сағ жылдамдыққа жеткенде ескерту дыбысы шығады. Бұл жағдайда хабарлама жүргізушінің ақпараттық орталығының дисплейінде де көрсетіледі. Қараңыз: Көлік жылдамдығы туралы хабарламалар ⇨ 4-23.

Одометр

Одометр автомобильдің толық жүрісін километрмен немесе мильмен көрсетеді.

Қозғалыс есептегіші

Қазіргі жүгіріс есептегіші көлік құралының соңы қалпына келтіруден кейінгі жүріп өткен жолын көрсетеді.

Ағымдағы жүгіріс есептегішінің көрсеткіштерін қарастау және қалпына келтіру жүргізушінің ақпараттық орталығының дисплейі арқылы жүзеге асырылады. Қараңыз: Жүргізушілер туралы ақпарат орталығы (D I C) (Негізгі жабдықтар) ⇨ 4-20.

Тахометр

Тахометр қозғалтқыш жылдамдығын

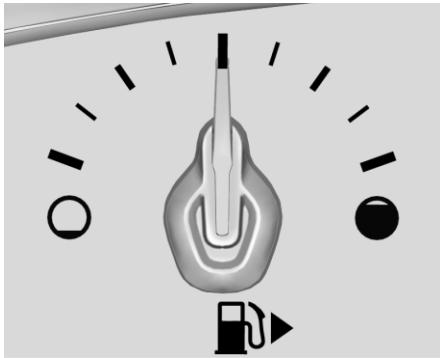
минутына көрсетеді (айн / мин).

Егер автомобиль автоматты тоқтату және қозғалтқышты іске қосу жүйесімен жабдықталған болса, тұтану қосылған кезде тахометр сақинасы жүйенің күйін көрсетеді. Көрсеткі AUTO S T O R (қозғалтқышты автоматты түрде тоқтатылды) көрсеткендеге, қозғалтқыш өшіріледі, бірақ барлық басқа жүйелер жұмысын жалғастырады, автомобиль қозғалысты жалғастыруға дайын. Қозғалтқыш кез келген уақытта іске қосылуы мүмкін. Көрсеткі OFF (өшірүлі) көрсеткендеге, қозғалтқыш толығымен өшіріледі. Егер қозғалтқыш жұмыс істесе, тахометр көрсеткі минутына інді біліктің айналу санын көрсетеді (айн / мин). Қозғалтқышты автоматты тоқтату режимінде тахометр көрсеткіштері қозғалтқышты тоқтату немесе қайта іске қосу процесінде бірнеше жұз айналым шегінде өзгеру мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Қозғалтқыштың жоғары жылдамдықта жұмыс істейі (шкаланың қызыл аймағындағы тахометр көрсеткіші) оның зақымдалуына әкелуі мүмкін. Бұл жағдайда жәндеу кепілдікпен жүргізілмейді. Қозғалтқышы қауіпті жылдамдықта жұмыс жасайтын автокөлікті басқаруға болмайды.

Жанармай деңгейінің көрсеткіші

Кеңейтілген жинақтау

Тұтану қосылған кезде жанармай деңгейінің көрсеткіші резервуарда қанша отын қалғанын көрсетеді.

Жанармай деңгейінің сенсорындағы көрсеткіш автомобильдің қай жағында жанармай багының люгі орналасқанын көрсетеді.

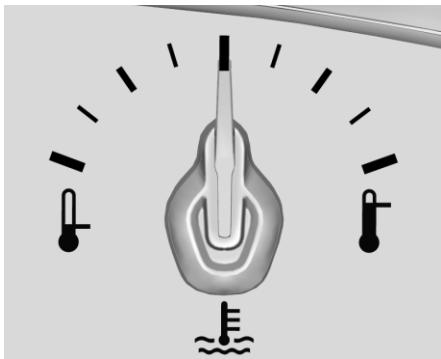
Индикатор резервуардың бос екенін көрсеткенде, отын резервінің индикаторы жанады. Бұл резервуарда әлі де жанармай қалды дегенді білдіреді, бірақ сіз тезірек жанармай құюыңыз керек.

Төменде көрсеткіш жұмысының тәрт ерекшелігі сипатталған, олар кейде

автокөлік иесін сұрайды. Төменде көрсетілгендердің ешқайсысы отын сенсорының ақаулы екенін білдірмейді:

- Техникалық қызмет көрсету станциясында жанармай сорғысы жанармай сенсоры "толық резервуарды" көрсетпестен бұрын өшеді.
- Резервуарды толтыру үшін сенсор көрсеткеннен сәл көп немесе аз отын қажет. Мысалы, көрсеткіш резервуардың жартылай толтырылғанын көрсетуі мүмкін, ал іс жүзінде толық толтыру үшін резервуар сыйымдылығының жартысынан сәл немесе сәл азын толтыру қажет болды.
- Датчик бұрылу немесе жылдамдық кезінде сәл қозгалады.
- Сенсорды тұрақтандыру үшін тұтану қосылғаннан кейін бірнеше секунд қажет. Тұтануды өшіргеннен кейін сенсор резервуардың бос екенін тағы да көрсетеді.

Қозғалтқыштың салқындақтыш сүйкіткішінің температура индикаторы

Кеңейтілген жинақтау

Бұл индикатор қозғалтқыштың салқындақтыш сүйкіткішінің температурасын көрсетеді.

Егер көрсеткіш көрсеткі шкаланың он жақ шекарасына жақын болса, қозғалтқыш қызып кетеді. Көрсеткіштің мұндай оқылуы басқару шамын қосумен бірдей. Бұл қозғалтқыштың салқындақтышы қызып кетеді дегенді білдіреді. Егер автомобиль қалыпты режимде қозгалса, онда мүмкіндігінше тезірек жолдан шығып, қозғалтқышты тоқтатып, өшіріңіз. Қараныз: Қозғалтқыштың қызып кетуі ⇒ 9-16.

Қауіпсіздік белдігін бекіту қажеттілігі туралы еске салу индикаторлары

Жүргізуші қауіпсіздік белдігі туралы ескерту дабылы

Аспаттар панелінде жүргізушіге қауіпсіздік белдігін бекіту керектігін еске салатын сигнализация құралы бар.

Тұтану қосулы кезде бұл индикатор жыптылықтап, жүргізушіге қауіпсіздік белбеуін байлауды ескертетін ескерту сигналы шығады. Бұл шам белбеу бекітілгенге дейін жанып тұрады. Егер жүргізуші көлігінің қозғалысы кезінде қауіпсіздік белдігін ашласа немесе ашса, бұл цикл бірнеше рет қайталанады, егер алдыңғы жолаушы көлік жүргізу кезінде қауіпсіздік белбеуін бекітпесе немесе шешпесе.

Егер жүргізушінің қауіпсіздік белдігі тағылған болса, сигнал беруші жанбайды және дыбыстық сигнал берілмейді.

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік белбеу бекітілмен ескерту шамы жануы мүмкін және егер алдыңғы портфельде портфель, сөмке, сатып алу сəмкеси, ноутбук немесе кез келген басқа электронды құрылты сияқты зат табылса, дыбыстық сигнал естілуі мүмкін. Сигнализаторды және/немесе дыбыстық сигналды өшіру үшін орындықтан затты алып тастау немесе белдікті түймелуеу қажет.

Жүргізуші қауіпсіздік белдігі туралы ескерту дабылы

Сондай-ақ, автомобиль жолаушының қауіпсіздік белдігінің индикаторымен жабдықталуы мүмкін.

Тұтану қосулы кезде бұл индикатор жыптылықтап, жүргізушіге қауіпсіздік белбеуін байлауды ескертетін ескерту сигналы шығады. Бұл шам белбеу бекітілгенге дейін жанып тұрады.

Үрленетін қауіпсіздік жастықшаларының дабыл шамы

Бұл индикатор үрленетін қауіпсіздік жастықшалары жүйесінің басқару тізбегіндегі электрлік қауілдайтың болуын көрсетеді. Жүйені тексеру қауіпсіздік жастықтарының сенсорларын, белдіктерді алдын-ала тартқыштарды, қауіпсіздік жастықтарының модульдерін, сымдарды, сондай-ақ соқтықсызы даңыттау және диагностикалау модулін тексеруді қамтиды. Қауіпсіздік жастықтары жүйесі туралы қосымша ақпаратты 2-17 "Қауіпсіздік жастықтары жүйесі" бөлімінен қараңыз.

Қозғалтқыш іске қосылған кезде қауіпсіздік жастықшасының дайын шамы бірнеше секундқа жанады. Егер осыдан кейін шам үнемі жанбаса, қауілдайты деру жойыныз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер қауіпсіздік жастықшасының дайын шамы қозғалтқыш іске қосылғаннан кейін жанса немесе қозғалыс кезінде жанса, бұл қауіпсіздік жастықшасының дұрыс жұмыс іstememeін білдіруі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік жастықшалары соқтығысу кезінде жұмыс істемеүі немесе соқтығыспай жұмыс істемеүі мүмкін. Жаракат алмау үшін деректер автомобилде техникалық қызмет көрсетуге жүгініңз.

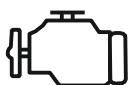
Егер қауіпсіздік жастықшалары жүйесінің дұрыс жұмыс істемесе, ол да пайда болуы мүмкін сейлесу жүргізушінің ақпараттық орталығының дисплейінде.

Зарядтау жүйесінің лампасы

Зарядтау жүйесінің шамы тұтандырылған кезде және қозғалтқыш жұмыс істемей тұрған кезде қысқа уақыт ішінде жанады. Қозғалтқыш іске қосылған кезде ол сөнүн керек.

Егер қозғалыс кезінде шам жанса, бұл электр зарядтау жүйесінде ақаулық болуы мүмкін. Оны дилерден тексеріңіз. Жанып тұрған шаммен жүру батареяның заряды таусылуына әкелуі мүмкін.

Жүйе ақаулық туралы кез келген сыртқы белгілер пайда болмай тұрып ескертеді. Сигнализатордың қосылуын қадағалаңыз және Елеулі бұзылуардың алдын алу үшін қызмет көрсету орталығына уақытылы хабарласыңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер сіз жанып тұрған сигнализаторы бар автомобилді пайдалануды жалғастырсаңыз, пайдаланылған газдарды бейтараптандыру жүйесі өз міндеттерін тиімді шеше алмайды, отын шығынын ұлғайту, сондай-ақ инсульт динамикасы мен тегістігінің нашарлауы мүмкін. Бұл автомобиль кепілдігі қолданылмайтын қымбат жөндеуге әкелуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Ескерту шамы қозғалтқыштың, берілік корабының, қабылдау және шығару жүйелерінің, жана әртүрлі жүйесінің конструкциясының өзгеруіне немесе ұсынылмаған түрде шиналарды қолдануға байланысты жануы мүмкін. Бұл қымбат жөндеуге әкелуі мүмкін, оған автомобиль кепілдігі қолданылмайды. Бұл сонымен қатар мемлекеттік инспекцияға / эмиссияға тестілеуді қыннадаты мүмкін. Қараңыз: Автокөліктің қосымша жабдықтары мен модификациялары ⇨ 9-2.

Егер сигнал беруші жыптылықтаса: істен шықкан газдарды бейтараптандыру жүйесінің істен шығуына және олардағы зиянды заттардың көбеюіне әкелетін ақаулық анықталды. Диагностика және техникалық қызмет көрсету қажет болуы мүмкін.

Зақымдану қаупін азайту үшін жылдамдықты тәмендетіл, кенеттеп ұдеу мен жоғары қозғалудан аулақ болуға тырысыңыз. Егер көлік тіркемені сүретсе, оны мүмкіндігінше тезірек тусыріңіз.

Егер индикатор жыптылықтай берсе, төтенше жағдай жасамай тоқтай алатын орындағы табының. Қозғалтқышты қайта іске коспас бұрын отты өшіріп, кем дегендे 10 секунд күтіңіз. Егер сигнал беруші әлі де жыптылықтаса, жоғарыдағы нұсқаупарды орындаңыз және автомобильге техникалық қызмет көрсету үшін дилерге мүмкіндігінше тезірек хабарласыңыз.

Егер сигнал беруші үнемі жаңып тұрса: ақаулық анықталды. Диагностика және техникалық қызмет көрсету қажет болуы мүмкін.

Келесі тексерулерді орындаңыз:

- Жанармай күю қақпағы сенімді түрде жабылған ба. Жабық немесе нашар жабылған мойын сигнализатордың қосылуына әкелу мүмкін. Қараңыз: Бакқа отын күю

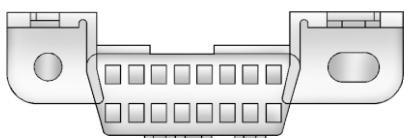
⇒ 8-32. Сенімді жабық тығынмен бірнеше сапардан кейін сигнал беруші сөніп қалуы мүмкін.

- Жанармайдың төмен сапасы қозғалтқыштың істен шығуына және автомобиль динамикасының нашарлауына әкелу мүмкін. Қозғалтқышты қыздырғаннан кейін бұл ақаулық белгілері жоғалып кетуі мүмкін. Мұндай жағдайларда басқа маркалы отынға ауысу қажет. Сигнал беруші сөнбес бұрын, резервуардағы отынды кем дегендеге бір рет сапапы отынға ауыстыру қажет болады. Қараңыз: Отын ⇒ 8-31.

Егер дабыл әлі жаңып жатса, керек дилерге жүргін қажет.

Шығарындылардың уыттылығын бақылау бағдарламасы және техникалық қызмет көрсету бағдарламасы

Техникалық тексеру кезінде уыттылықты бақылау жабдығы қосылған диагностикалық блокты қолдануға болады.

Деректер байланысының қосқышы аспаптар панелінің астында рөл дәңгелегінің сол жағында орналасқан. Техникалық тексеру кезінде уыттылықты бақылауға немесе көлік құралына техникалық қызмет көрсетуге арналмаған осы жабдық блогына қосылу көлік құралының жұмысына әсер етуі мүмкін. Қараңыз: Қосымша электр жабдықтары ⇒ 8-34. Қосымша көмек алу үшін дилерге хабарласыңыз.

Автокөлік тексеруден өтпеуі мүмкін, егер:

- Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде сигнал беруші үнемі жаңып тұрады.
  - Тұтану кілтін Service Only Mode (сервистік режим) күйіне ауыстырған кезде сигнал беруші жанбайды.
  - Пайдаланылған газдардың уыттылық деңгейіне әсер ететін негізгі жүйелер толық емес диагноз қойылған. Бұл жағдайда автомобиль тексеруден өтуге дайындау үшін оны бірнеше күн бойы қалыпты режимде пайдалану қажет болуы мүмкін. Мұндай жағдай, мысалы, егер 12 вольтты батарея жақында ауыстырылса немесе толығымен таусылса, сондай-ақ автомобиль жақында қызмет көрсетілсе түніндауы мүмкін.
- Егер автомобиль техникалық байқаудан өтуге дайын болмаса немесе оны әте алмаса, дилерге хабарласыңыз.

Тежегіш жүйесінің басқару шамы

Бұл дабыл қозғалтқыш іске қосылған кезде қысқа уақытқа жануы керек. Егер сигнал беруші жаңбаса, жүйенің мүмкін еместігі туралы уақытын ескерту алу үшін оны жөндеу керек.

Егер ескерту шамы жанса және сөнбесе, бұл қызмет тежегіш жүйесінің дұрыс жұмыс істемеүінің белгісі. Егер сигнал беруші қозғалыс кезінде жанса, жол жиегіне барып, біртіндеп тоқтау керек. Тежегіш педальга немесе оның соққысына күш артуы мүмкін. Тежеу қашқытығы артуы мүмкін. Егер дабыл әлі де жаңың тұрса, машинаны қызмет көрсету станциясына апарыңыз. Қараңыз: Автомобилді сүйреу ⇨ 9-56.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Егер сигнал беруші жанса, тежегіш жүйесі дұрыс жұмыс істемеу мүмкін. Тежегіш жүйесінің жанған сигнализаторы бар автомобиль апатқа әкелуі мүмкін. Егер сигнал беруші жолдан шығып, абайлап тоқтағаннан кейін де жанса,

⚠ ЕСКЕРТУ!

техникалық қызмет көрсету үшін автокөлікті сүйрету керек.

Электр жетегі бар тұрақ тежегішінің сигнализаторы

Тұрақ тежегішін қосқан кезде тұрақ тежегішінің жай-куйінің сигнализаторы жанады. Егер ескерту шамы тұрақ тежегіші босатылғаннан кейін немесе көлік қозғалыста болған кезде жыпылықтай берсе, бұл электромеханикалық тұрақ тежегішінің немесе басқа жүйенің дұрыс жұмыс істемеүін көрсетеді.

Бұл жағдайда хабарлама жүргізушінің ақпараттық орталығының дисплейінде де көрсетілі мүмкін.

Егер сигнал беруші жаңбаса немесе жыпылықтаса, дилерге хабарласыңыз.

Электр жетегі бар қызметтік тұрақ тежегішінің индикаторы

Тұтану қосылған кезде электромеханикалық тежегішке қызмет көрсету индикаторы жануы керек, содан кейін сөнүі керек. Егер ол жанбаса, онда автокөлікті дилерге қызмет көрсету үшін жеткізіліз.

Егер индикатор сөнбесе, бұл ақаулықты көрсетеді, соның салдарынан тұрақ тежегіш тиімсіз жұмыс істей алады. Қозғалысты жалғастыруға болады, бірақ тежегіш тесемдерін мумкіндігінше тезірек ауыстыруға тырысыңыз. Қараңыз: Электр жетегі бар тұрақ тежегіші ⇨ 8-21. Егер жүргізушінің ақпараттық орталығының дисплейінде хабарлама пайда болса.

Тежегіштердің бұғаттауға қарсы жүйесінің сигнал бергіші (ABS)

Тежегіштердің бұғаттауға қарсы жүйесі (ABS) бар автомобильдерде

қозғалтқыш іске қосылған кезде сигнализация қысқа уақыт ішінде жанады.

Егер ол жанбаса, автокөлікті қызмет көрсету үшін дилерге апарыңыз. Егер жүйе қалыпты жұмыс істесе, дабыл сөнеді.

Егер ABS жүйесінің ескерту шамы жаңып тұрса, тұтануды өшірініз. Егер дабыл қозғалыс кезінде қосылса, мүмкін болған кезде тоқтап, тұтануды өшірініз. Содан кейін жүйені бастапқы күйіне келтіру үшін қозғалтқышты қайтадан қосыңыз. Егер ABS ескерту шамы үздіксіз жаңып тұрса немесе көлік жүргізу кезінде қайта қосылса, онда көлік құралын техникалық тексеруден өткізу кажет. Егер кәдімгі тәжегіш ескерту шамы сөніп тұрса, көліктің тәжегіші жұмыс істейді, бірақ құлышқа қарсы жүйесі жоқ. Егер кәдімгі тәжегіш жүйесінің дабылы да жанса, бұл автомобиліндің құлышқа қарсы жүйесі жоқ және қалыпты тәжегіш жүйесінің ақаулығы бар дегенді білдіреді. Қараңыз: Тәжегіш жүйесінің басқару шамы ⇒ 4-15.

Жүргізуши туралы ақпарат орталығы (DIC) бар автомобиль дисплейінде пайда болатын тәжегіш жүйесіне қатысты барлық хабарламалар туралы ақпарат.

Шам Traction Of (тарту құші жоқ)

Бұл шам қозғалтқыш іске қосылған кезде қысқа уақытқа қосылады. Егер ол жанбаса, онда автокөлікті дилерге қызмет көрсету үшін жеткізіңіз. Егер жүйе қалыпты жұмыс істесе, сигнализация өшіріледі.

Traction off шамы (тарту құші жоқ) TCS/StabiliTrak батырмасын басу және босату арқылы жүйе өшірілген кезде қосылады.

Бұл шам мен StabiliTrak OFF шамы (StabiliTrak жүйесі өшірүлі) StabiliTrak жүйесі өшірілген кезде жанады.

Егер TCS жүйесі өшірүлі болса, дөнгелектің айналуы шектелмейді. Тиісті жүргізу стилін таңдау керек.

Қараңыз: Тартымдылықты басқару жүйесі / электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі ⇒ 8-24.

Жүйені өшіру индикаторы StabiliTrak®

Бұл шам қозғалтқыш іске қосылған кезде қысқа уақытқа қосылады. Егер ол жанбаса, онда автокөлікті дилерге қызмет көрсету үшін жеткізіңіз.

Бұл индикатор Stabili Trak жүйесі өшірілген кезде жанады. Егер StabiliTrak электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі өшірілген болса, тартқышты басқару жүйелері (TCS) де өшіріледі.

Егер StabiliTrak және TCS жүйелері өшірілген болса, олар көлік жүргізуге араласпайды. Тартқышты басқару жүйесін және StabiliTrak жүйесін қосыңыз. Индикатор сөнеді.

Қараңыз: Тартымдылықты басқару жүйесі / электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі ⇒ 8-24.

**Тартым күшін бақылау жүйесінің (TCS)
бақылау шамы / StabiliTrak®**

Бұл индикатор қозғалтқышты іске қосқан кезде қысқа уақытқа қосылады.

Егер ол жаңбаса, автокөлікті қызмет көрсету үшін дилерге апарыңыз. Егер жүйе қалыпты жұмыс істесе, дабыл сөнеді.

Егер бұл шам қосылып, жыптылықтамаса, TCS және мүмкін StabiliTrak жүйесі өшірілген. Драйвердің ақпараттық орталығының (DIC) дисплейінде хабарлама пайда болыу мүмкін. Қандай функциялар енді жұмыс істемейтінін және көлік құралына техникалық қызмет көрсетуді қажет етпейтінін анықтау үшін DIC-тегі хабарламаларды тексеріңіз.

Егер индикатор жыптылықтаса, бұл тартымдылықты басқару жүйесінің (TCS) және (немесе) StabiliTrak жүйесінің белсенді арапасуын көрсетеді.

Қараңыз: Тартымдылықты басқару жүйесі / электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі ⇒ 8-24.

Қозғалтқыштың салқындақтыш температурасының дабылы (тек жетілдірілген)

Бұл сигнализатордың шамы автомобиль іске қосылған кезде қысқа уақыт ішінде жаңады.

Егер ол жаңбаса, автокөлікті қызмет көрсету үшін дилерге апарыңыз. Егер жүйе қалыпты жұмыс істесе, дабыл сөнеді.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қозғалтқыштың салқындақтыш температурасының дабылы автомобильдің қызып кетуін көрсетеді. Ескерту шамы жаңып тұрғанда көлік жүргізуіді жалғастыру қозғалтқыштың зақымдалуына әкелуі мүмкін, ол көлік кепілдігінде қарастырылмайды. Қараңыз: Қозғалтқыштың қызып кетуі ⇒ 9-16.

Қозғалтқыш қызып кеткен кезде қозғалтқыштың салқындақтыш температурасы дабылы жаңады. Егер бұл орын алса, көлікті дереу тоқтатып, қозғалтқышты ешіріңіз. Қараңыз:

Қозғалтқыштың қызып кетуі ⇒ 9-16.

Шиналардағы қысым дабылы

Шинаның қысымын бақылау жүйесі бар көліктерде (TPMS) бұл ескерту шамы қозғалтқышты іске қосқанда қысқа уақытқа жаңады. Ол шинаның қысымы мен TPMS туралы ақпарат береді.

Егер сигнал беруші үнемі жаңып тұрса

Бұл бір немесе бірнеше шиналардағы қысым нормадан әлдеқайда төмен екенін белгіліреді. Жүргізуіші туралы ақпарат орталығының (DIC) дисплейінде шинаның қысымы туралы хабарлама болуы мүмкін. Мүмкіндігінше төзірек тоқтап, шинаның қысымын шина мен жүктеме туралы ақпарат жапсармасында көрсетілген мәнге дейін жеткізіңіз. Қараңыз: Шиналардағы қысым ⇒ 9-37.

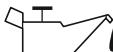
Егер сигнал беруші алдымен жыптылықтаса, содан кейін үнемі жаңып тұрса

Егер сигнал беруші шамамен бір минут жыптылықтаса, содан кейін үнемі жаңып тұрса, TPMS-те проблема туындауы мүмкін. Егер оны жою мүмкін болмаса, сигнализация қуралы өр тутану циклінде қосылады. Қараңыз: Шиналардағы аяу қысымын бақылау жүйесінің жұмыс істеуі ⇒ 9-39.

Мотор майының қысым сигналын бергіш

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

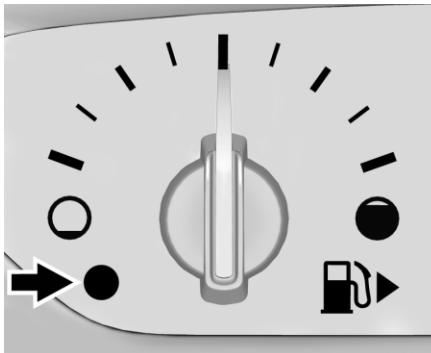
Мотор майына нашар қызмет көрсету автомобилге закым келтіруі мүмкін. Мотор майы тәмен автомобилді пайдалану қозғалтқыштың бұзылуына әкелуі мүмкін. Осылайша байланысты жөндеу жұмыстары кепілдік жағдай болып табылмайды. Майдың деңгейін мүмкіндігінше жи тексерініз. Қажет болса, май қосыныз, бірақ егер май жеткілікті болса және қысым әлі де тәмен болса, сіз жүзге жүгінуіңіз керек. Қозғалтқыш майын әрқашан дұрыс жиілікте ауыстырыңыз.

Бұл индикатор қозғалтқышты іске қосқан кезде қысқа уақытқа қосылады. Егер ол жанбаса, онда автокөлікті дилерге қызмет көрсету үшін жеткізіңіз.

Егер сигнал беруші жанса және жануды жалғастыра берсе, бұл май қозғалтқыш арқылы дұрыс ағып кетпейтінін білдіреді. Көлікте май жеткілікісі болуы және жүйеде басқа да проблемалар болуы мүмкін. Өзініздің дилерінізге хабарласыңыз.

Тәмен отын деңгейінің сигнал бергіші (Базалық жыныстық)

Бұл индикатор оның жұмыс қабілеттілігін растау үшін тұтану қосылған кезде бірнеше секундқа жанады. Егер ол жанбаса, оны жөндеу қажет.

Отын деңгейі рұқсат етілген деңгейден тәмен төмендеген кезде отын резервінің индикаторы жанады және зуммер сигналы таратылады. Жанармай құюдан кейін индикатор қайтадан сөнеді.

Тәмен отын деңгейінің сигнал бергіші (Кеңейтілген жыныстық)

Бұл индикатор отын деңгейінің көрсеткішінің жаңында орналасқан. Ол тұтану қосылған кезде қысқа уақыт ішінде жанады, содан кейін сөнеді. Осылайша оның жарамдылығы тексеріледі.

Жанармай багында жанармай аз болған кезде дабыл жанады. Жанармай құйылғаннан кейін сигнализация өшіріледі. Егер сөнбесе, техникалық қызмет көрсету станциясына хабарласу керек.

Күзет дабылы индикаторы

Үрлікка қарсы сигнал берудің бақылау шамы қозғалтқыш іске қосылған кезде қысқа уақытқа жанады. Егер ол жанбаса, онда автокөлікті дилерге қызмет көрсету үшін жеткізіңіз. Егер жүйе қалыпты жұмыс істесе, сигнализация өшіріледі.

Егер сигнал беруші жанса жануды жалғастыраса және қозғалтқыш іске қосылмаса, онда үрлықтан қорғау жүйесі ақаулы болуы мүмкін. Қараңыз: Иммобилайзердің жұмысы 1-14.

Қосулы алысқа түсетін жарық сигналын бергіш

Бұл сигнал беруші алысқа түсетін жарық фаралары қосылған кезде жанады.

Қараңыз: Алысқа/жақынға түсетін жарықты ауыстырып қосқышты қараңыз $\Rightarrow$ 5-2.

IntelliBeam ® жүйесінің индикаторы

Егер автомобиль IntelliBeam бас жарық жүйесімен жабдықталған болса, ол қосылған кезде бұл индикатор жанады.

Қараңыз: Сыртқы жарық аспаптарын басқару органдары $\Rightarrow$ 5-2.

Артқы тұманға қарсы шамдардың сигнал бергіші

Индикатор артқы тұманға қарсы шамдар қосулы кезде жанады.

Қараңыз: Тұманға қарсы шамдар $\Rightarrow$ 5-5.

Қосулы жарық аспаптары туралы еске салу

Сыртқы жарық құралдары қосылған кезде индикатор жанады. Қараңыз: Сыртқы жарық аспаптарын басқару органдары $\Rightarrow$ 5-2.

Круиз-бақылау сигнализаторы

Круиздік бақылау дәбылды круиздік бақылау конфигурацияланған және жұмыс істеуге дайын болған кезде ақ жарықпен, ал круиздік бақылау реттелген және белсенді болған кезде жасыл жарықпен жанады.

Қараңыз: Круиздік бақылау $\Rightarrow$ 8-25.

"Есік жабық өмес" сигналын бергіш (Кеңейтілген жабдық)

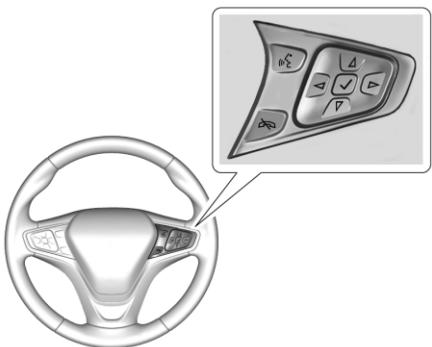

Бұл дәбыл есік ашық немесе жабық болған кезде жанады. Бұл дәбыл есік ашық немесе жабық болған кезде жанады.

АҚПАРАТТЫҚ ДИСПЛЕЙЛЕР

Жүргізуші туралы ақпарат орталығы (DIC) (Негізгі жабдық)

Жүргізушінің ақпараттық орталығының дисплей орталықта күрылғылардың үйлесімінде орналасқан. Қарашы: Аспаптардың комбинациясы (базалық жинақтау) $\Rightarrow$ 4-7. Бұл дисплейде автокөліктің әр түрлі жүйелердің күйі көрсетіледі. Жүргізуші туралы ақпарат орталығының басқару элементтері рөлдік доңғалақтың он жақ бөлігінде орналасқан.

Δ немесе ∇ : Мәзір элементтерін жоғары немесе төмен жылжыту үшін осы пернені басыңыз.

Δ немесе ∇ : Ақпараттық орталық мәзірі арасында аудио үшін осы пернені басыңыз.

$\checkmark$: Мәзірді ашу немесе мәзір элементтің таңдау үшін осы пернені басыңыз. Кейбір тереңдерде пернені ұстап тұру параметр мәнін қалпына келтіруге мүмкіндік береді.

Мәзір элементтері «Жүгіріс / жанаңмай шығыны» (ҚАДАМДЫ САНАУШЫ)

Пернелерді пайдаланыңыз Δ Мәзір элементтерін айналдыру үшін. Қоліктің белгілі бір моделі үшін мәзірдің барлық элементтері қол жетімді бола бермейді. Төмende мәзірдің барлық қол жетімді элементтерінің тізімі берілген:

Сандық форматтағы жылдамдық: автомобильдің жылдамдығын сағатына километрмен (km/саf) көрсетеді. Спидометр нөлге тең емес.

Есептегіш 1 немесе есептегіш 2, орташа отын шығыны: Жүгірісті ағымдағы жүгіріс есептегішінің соңғы қалпына келтірілген сәтінен бастап километрмен (км) көрсетеді. Дисплейде оның көрсеткіштері көрсетілген кезде ағымдағы жүгіріс есептегішін қалпына келтіру үшін пернені басып, ұстап тұруға болады $\checkmark$.

Сондай-ақ, шамамен орташа отын шығыны литрде 100 км (л/100 км) немесе бір галлон мильде көрсетіледі. Жанаңмай шығыны туралы мәліметтер негізінде есептеледі (бұл көрсеткішті соңғы қалпына

келтіргеннен кейін 100 км -ге литрмен). Бұл мән автомобильдің уақыт ете келе көрсететін орташа отын шығынын ғана көрсетеді, ол әртүрлі жүргізу жағдайларында өзгеру мүмкін. Орташа отын шығыны индикаторын қалпына $\checkmark$ келтіру үшін тиісті көрсеткіштерді көрсету кезінде пернені басыңыз.

Жанаңмай диапазоны: Келесі қынға дейін шамамен қуат көзі көрсетіледі. Қолда бар отынмен жүргүре болатын шамамен қашықтық соңғы кезеңдегі отынның орташа шығыны және жанаңмай багында қалған отын көлемі бойынша есептеледі. Бактағы отынмен жүргүре болатын қашықтықты нөлге келтіру мүмкін емес.

Автокөліктің орташа жылдамдығы: Автокөліктің орташа жылдамдығын сағатына километрмен көрсетеді (км / саf). Орташа мән соңғы қалпына келтірілген сәттен бастап әр түрлі уақыт аралықтарындағы автомобиль жылдамдығы туралы мәліметтер негізінде есептеледі. Орташа жылдамдық индикаторын қалпына келтіру үшін тиісті көрсеткіш көрсетілгенше пернені басыңыз $\checkmark$.

Таймер: таймерді іске қосу үшін оны дисплейге шығарып, нұқыңыз $\checkmark$. Дисплейде таймердің соңғы қалпына келтірілуінен бастап уақыт көрсетіледі,

ал тұттану өшірілген уақыт. Жүргізушінің ақпараттық орталығының дисплейінде басқа мәэр пайда болса да, от жаңған кезде барлық уақытта кері санақ жүргізіледі. 99 сағат, 59 минут және 59 секундқа (99: 59: 59) жеткеннен кейін таймер қайтадан нөлге орнатылады. Таймер: таймерді іске үшін оны дисплейге шығарып, басыңыз√. Таймерді қалпына келтіру үшін пернені басып тұрыңыз√.

Автомобиль туралы мәліметтер мәзірінің тармақтары (АВТОКӨЛІК)

Пернелерді пайдаланыңыз мәэр Δ √ элементтерін айналдыру үшін. Көліктің белгілі бір моделі үшін мәзірдің барлық элементтері қол жетімді бола бермейді. Тәмемде барлық қол жетімді мәзір элементтерінің тізімі берілген:

Май ресурсы: майды ауыстырудың есептелген уақытын көрсетеді. Егер дисплейде 99% OIL LIFE хабары көрсетілсе, бұл мотор майының ресурсы 99% құрайды дегенді білдіреді.

Майдың қызмет ету мерзімі аяқталған кезде дисплейде "Change Engine Oil Soon" ("Жақында мотор майын ауыстыру қажет болады") хабары пайда болады. Майды мүмкіндігінше тәзірек ауыстыру керек.

Қараныз: Мотор майы ⇒ 9-7.

Мұнай ресурстарын бақылау жүйесінің дисплейінен басқа, қызмет кітабындағы

қосымша нұскауларды басшылыққа алу қажет.

Майды әр ауыстырганнан кейін дисплейдегі мәндерді қалпына келтіру керек. Мотор майы ресурсының есептегішінің көрсеткіштерін майды ауыстырудан кейін лақтыруды қалпына келтіру қажет. Келесі май ауыстырылғанға дейін деректерді дәл қалпына келтіру мүмкін емес. Мотор майының қызмет ету мерзімін бақылау жүйесіндердің шығару тәртібін мотор майының қызмет ету мерзімін бақылау жүйесіне қараңыз ⇒ 9-9.

Ауа сүзгісі ресурсы: Қозғалтқыштың ауа сүзгісінің күйін көрсетіледі. Егер қозғалтқыштың ауа сүзгісінің қалған ресурсы 95% болса, бұл сүзгі ресурсының 95% өндірілметегенді білдіреді. Қозғалтқыштың ауа сүзгісінің қалған ресурсына және жүйенің күйіне байланысты әртүрлі хабарламалар көрсетіледі. Егер «майды келесі ауыстыру кезінде ауыстырыңыз» хабары пайда болса,

мотор майын келесі ауыстыру кезінде қозғалтқыштың ауа сүзгісін ауыстыру керек. Егер хабарлама пайда болса

«Қазір ауыстырыңыз», қозғалтқыштың ауа сүзгісін бірінші мүмкіндікте ауыстыру керек. Қозғалтқыштың ауа сүзгісін ауыстырганнан кейін оның ресурсының есептегіші қалпына келтірілу керек. Қозғалтқыштың ауа сүзгісін ауыстырганнан кейін оның ресурсының есептегіші қалпына келтірілу керек ⇒ 9-10

Мұнай қысымы: мұнай қысымы дисплейде килопаскальда (кПа) көрсетіледі немесе бір шаршы дюймге (фунт/шаршы дюйм). Майдың қысымы оның тұтқырлығына, қозғалтқыштың айналымына және бортағы ауа температурасына байланысты өзгеруі мүмкін. Кейір модельдерде май сорғысы қажет болған жағдайда майлау жүйесіндегі қысымды реттейді. Қысым қозғалтқыштың жылдамдығына немесе жүктемеге байланысты тез өзгеруі мүмкін. Бұл мінез-құлық қалыпты. Егер май қысымының дабылы немесе жүргізушінің ақпараттық орталығының дисплейіндегі хабарлама майдың қысымы қалыпты жұмыс ауқымынан тыс екенін көрсете, майды мүмкіндігінше тәзірек тексеру керек.

Шинаның қысымы: бұл мәзір барлық тәрт доңғалактың шиналарындағы ауа қысымын көрсетеді. Шиналардағы қысым дисплейде килопаскальда (кПа) немесе шаршы дюймде (psi) ұсынылады. Қараныз: Шиналардағы ауа қысымын бақылау жүйесі ⇒ 9-38 және шиналардағы ауа қысымын бақылау жүйесінің жұмысы ⇒ 9-39.

Батарея ◊ кернеуі: батареяның ағымдағы кернеуі көрсетіледі (барлық модификацияларда емес). Көлік қозғалысы кезінде батарея кернеуінің өзгеруі қалыпты жағдай. Қараныз: Зарядтау жүйесінің лампасы ⇒ 4-13.

Егер аккумуляторды зарядтау жүйесінде мәселе туындаста, D I C дисплейінде тиисті хабарлама пайда болады.

Салқыннатқыштың температурасы: қозғалтқыштың салқыннатқыш температурасы Цельсий ($^{\circ}\text{C}$) немесе Фаренгейт ($^{\circ}\text{F}$) шкаласы бойынша көрсетіледі.

Жылдамдық туралы ескертулер: бұл терезеде жылдамдықты реттеуге болады, оған жеткен кезде дыбыстық сигнал қосылып, ескерту көрсетіледі. Жылдамдықты реттеу үшін дисплейге тиисті мәзірді шығарып, пернені басыңыз $\checkmark$.

Автокөлік дисплейіндегі жылдамдықты шектеу белгілері, егер сізде навигация жүйесінің картасының маңызды емес нұсқасы болса, нақты шектеулерден өзгеше болуы мүмкін.

Өлшем бірліктері: көрсеткілерді Δ ∇ қолданыңыз өлшем бірліктерінің терезесі белсенді түрде көрсетілген кезде метрикалық және американалық өлшем бірліктері арасында ауысу үшін. Жаңа параметр мәнін растау үшін пернені басыңыз $\checkmark$. Осыдан кейін таңдалған өлшем бірліктері жүргізушиңің ақпараттық орталығында көрсетіледі.

«Отынды үнемдеу бойынша ұсынымдар» (ECO) мәзір элементтері

Пернелерді пайдаланыңыз Δ ∇ мәзір элементтерін айналдыру үшін. Көліктің белгілі бір моделі үшін мәзірдің барлық элементтері қол жетімді бола бермейді. Төменде барлық қол жетімді мәзір элементтерінің тізімі берілген:

Минималды орташа отын шығыны: терезенің төменгі жағында таңдалған қашықтық үшін минималды орташа отын шығыны (AFE) көрсетіледі. Жоғарғы жағында соңғы таңдалған қашықтық үшін орташа отын шығыны көрсетіледі. Орталықтағы шкала жедел отын шығының көрсетеді. Пernenі басыңыз және босатыңыз $\checkmark$, берілген қашықтықты өзгерту үшін.

Егер сіз минималды орташа отын шығынын (AFE) қарап, пернені бірнеше секунд ұстап тұрсаңыз $\checkmark$, минималды орташа шығын деректері қалпына келтіріледі. Ен аз отын шығыны өрісінде жүгіріс таңдалған қашықтықтан асқанға дейін «-,-» көрсетіледі.

Осы бетте көрсетілген ақпарат автомобилді басқару тәсілінің (шкала бойынша көрсетілген) дисплейдің жоғарғы жағында көрсетілген орташа отын шығынына қалал әсер ететінін және ағымдағы ағынның минимумнан қаншалықты жоғары екенін бақылауға мүмкіндік береді.

АВТОМОБИЛЬДІҢ АҚПАРАТТЫҚ ХАБАРЛАМАЛАРЫ

DIC-де көрсетілген хабарламалар автомобилдің күйін немесе жағдайды түзету үшін қажет әрекеттерді көрсетеді. Бірнеше хабарлама кезекпен көрсетілуі мүмкін.

Егер хабарлама жүргізушиге дереу әрекет етуді қажет етпесе, оны растау және экраннан басу арқылы алып тастауға болады $\checkmark$.

Жедел әрекет етуді қажет ететін хабарламалар бұл әрекет орындалғанға дейін жойылмайды.

Барлық хабарламаларға байыпты қарау керек. Есінізде болсын, хабарламаларды жою меселені шешпейді.

«SERVICE» (қызмет көрсету қажет) хабары пайда болған кезде дилерге хабарласыңыз.

Хабарламалардағы нұсқауларды орындаңыз. Бөлектелген хабарламалар келесі бағыттардың біріне сілтеме жасай алады:

- Автоқөлікке қызмет көрсету қажеттілігі туралы хабарламалар
- Сұйықтық деңгейі
- Автоқөлікті қорғау
- Текеңш механизмдері
- рөлдік басқару
- Теріс жол жүруді басқару жүйелері
- Жүргізушиге көмек көрсету жүйелері
- Круиздік бақылау
- Жарықтандыру және шамдарды ауыстыру

- Тазалау/жуу жүйесі
- Есіктер мен терезәлөр
- Қауіпсіздік белдіктері
- Қауіпсіздік жастықтары жүйелері
- Қозғалтқыш және беріліс қорабы
- Шиналардағы қысым
- Аккумулятор батареясы

Қозғалтқыштың қуатын реттеу жүйесінің хабарламалары

Қозғалтқыш қуаты шектеуі
Бұл хабарлама қозғалтқыш қуаты тәмендеңеген кезде пайда болады.
Қозғалтқыштың қуатын тәмендеңету автомобилді жеделдешту мүмкіндіктеріне теріс әсер етіу мүмкін. Егер бұл хабарлама жанса, бірақ қуат азаймаса, межелі жерге қарай жүріңіз. Келесі жолы көлік жүргізу кезінде қуаттың тәмендеңеуі мүмкін. Бұл хабарлама пайда болған кезде автомобиль тәмен жылдамдықтан жүре алады, бірақ үдеу мен жылдамдықтың максималды мәндерінің тәмендеңеуі мүмкін. Егер бұл хабарлама жоғалмаса немесе мезгіл-мезгіл пайда болса, техникалық қызмет көрсету үшін дилерге мүмкіндігінше тезірек хабарласу керек.
Кейбір пайдалану жағдайларында қозғалысты бастау мүмкіндігі бұғатталады. Тұтануды өшіріңіз, 30 секунд күтіңіз және қозғалтқышты қайта іске қосып көріңіз.

Жылдамдық туралы хабарламалар жылдамдығы SPEED LIMITED ТО XXX KM/H (МРН) (ЖЫЛДАМДЫҚ) XXX KM/сағ дейін шектелген

Бұл хабарлама көлік құралының жылдамдығы көрсетілген мәнмен шектелгенін көрсетеді. Жылдамдықты шектеу трансмиссияның және автомобильдің басқа жүйелерін, мысалы, майлау жүйесін, салқыннату жүйесін, Текеңіш жүйесін, аспаны, шиналарын қорғау үшін енгізілуі мүмкін, сондай-ақ кәмелеткежүргізуі режимінде (барлық модификацияларда емес).

ЖЕКЕЛЕГЕН БАПТАУЛАРДЫ САҚТАУ

Тәменде автокөлік иесі өз қалауына сәйкес қандай параметрлерді реттей алатындығы сипатталған. Кейбір модификацияларда жеке параметрлер қол жетімді болмауы мүмкін.

«Жүйе» бөлімдері туралы мәліметтер, «Қосымшалар» және «Жеке параметрлер» бөлімін ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің пайдаланушы нұсқаулығының Параметрлер белімінен қараңыз.

Жеке параметрлерді сақтау мәзірін ашу үшін:

1. Ақпараттық-ойын-сауық жүйесі мәзірінің басты бетіндегі Параметрлер белгішесін басыңыз.
2. Қол жетімді параметрлер тізімін ашу үшін Көлікті басыңыз.
3. Оны басу арқылы қажетті элементті тандаңыз.
4. Тиісті функцияның нөмісі өшірілу үшін түрткізілген өшіріңіз
5. Параметрлер мәзірінің жоғарғы деңгейіне өту үшін нұқыныз

Мәзір келесі элементтерден тұруы мүмкін:

Артқы орындықтар туралы ескерту
Егер көлік құралының артқы есігі қозғалыс басталғанға дейін немесе қозғалыс кезінде ашық болса, дыбыстық сигнал және дисплейдегі хабарлама түрінде Ескерту. Өшірүлі немесе Қосулы түймесін басыңыз.

Климат және ауа сапасы

Осы пәрменді таңдау кезінде дисплейде келесі параметрлер көрсетілуі мүмкін:

- Желдеткіштің жылдамдығын автоматты реттеу
- Автоматты жылдыту орындықтар
- Әйнекті тұманнын қорғау
- Артқы әйнекті автоматты жылдыту

Желдеткіштің жылдамдығын

Автоматты түрде реттеу бұл параметр желдеткіштің жылдамдығын автоматты түрде реттеуді қамтиды.

Тәмен, орташа немесе жоғары түймесін басыңыз.

Орындықтарды автоматты жылдыту
егер бұл функция қосылған болса, орындықтарды жылдыту салондағы ауа температурасына сәйкес автоматты түрде жүзеге асырылады. Орындықтарды автоматты жылдыту функциясын орталық консольдегі орындықтарды жылдытуды басқару пернелері арқылы өшіруге болады. Қараныз: Жылдытылатын және желдетілетін алдыңыз орындықтар $\Rightarrow$ 2-8. «Өшіру» немесе «Қосу» түймесін басыңыз.

Әйнекті тұманнын қорғау

Егер бұл функция қосылған болса, ылғалдылықтың рұқсат етілген деңгейінен аспын кетсе, климаттық бағылау жүйесі салонға сыртқы ауаны беру режиміне өтіп, кондиционер

немесе жылдытышты қоса алады. Шыны тұманның алдын алу үшін желдеткіштің жылдамдығын арттыруға болады. Ауаның ылғалдылық деңгейі қалыпты мәнге түскеннен кейін, жүйе қайтадан осы уақытқа дейін жұмыс істеген режимге ауысады. Өшірулі немесе Қосулы түймесін басыңыз.

Артқы әйнекті автоматты жылдыту

Егер бұл функция қосылған болса, қозғалтыш іске қосылған кезде артқы әйнекті жылдыту қосылады, егер салондағы ауа температурасы тәмен болса және әйнектер тұманға айналуы мүмкін. Артқы әйнекті автоматты жылдыту функциясын басу арқылы өшіруге болады Егер бұл функция өшірілді болса, оны басу арқылы қосуға болады Климаттық бағылаудың автоматты жүйесі белгіліндегі «артқы шыныны жылдыту» тармағын екі аймақта қаранды $\Rightarrow$ 7-4. Өшірулі немесе Қосулы түймесін басыңыз.

Артқы тұрақ женілдешу жүйесінің белгілілері

Бұл опция тұрақ женілдешу жүйесінің артқы көрініс камерасының терезесінде ескерту белгішелерін көрсетуді қосуға немесе өшіруге мүмкіндік береди.

Қараныз: Автотұрақты немесе артқы қозғалысты женілдешу жүйелері $\Rightarrow$ 8-28. «Өшіру» немесе «Қосу» түймесін басыңыз.

Жайлыштық пен ыңғайлылық

Осы пәрменді таңдау кезінде дисплейде келесі параметрлер көрсетілуі мүмкін:

- Дыбыс деңгейі
- Артқа қарай жылжу кезінде айналардың көлбейі
- Айналарды қашықтықтан бұктеу

Дыбыс деңгейі

Бұл дыбыстық сигналдың дыбыс деңгейін таңдауга мүмкіндік береді.

Дыбыс деңгейін реттеу үшін + немесе – түймесін басыңыз.

Артқа қарай жылжу кезінде айналардың көлбейі

Егер бұл функция қосылған болса, артқы редуктор қосылған кезде жүргізуши мен жолаушы жағынан сыртқы артқы айналар тек жүргізуши тарапынан немесе тек жолаушы жағынан түсіріледі, осылайша жүргізуши артқы доңғалақтардың жанындағы көністікті көре алады.

Артқы беріліс өшірілген немесе қозғалтыш өшірілген кезде айналар бастапқы күйнен оралады. Қараныз: Артқа қарай жылжу кезінде айналардың көлбейі $\Rightarrow$ 1-16.

«Өшіру», «қосулы: жүргізуши» және жолаушы, «қосулы: жүргізуши» немесе «қосулы: жолаушы» түймесін басыңыз.

Айналарды қашықтан бұктеу

Егер бұл функция іске қосылған болса, сыртқы артқы айналар түймені басып ұстап тұрғанда автоматты түрде бұктеледі және ашылады. Немесе радиосалпыншакта. Қараныз: Жиналмалы айналар $\Rightarrow$ 1-16. Өшірулі немесе Қосулы түймесін басыңыз.

Жарық құралдары

Осы пәрменді таңдау кезінде дисплейде келесі параметрлер көрсетілуі мүмкін:

- A/m іздеуге арналған жарық сигналы
- Автокөліктен шыққаннан кейін жарықтандыру

A/m іздеуге арналған жарық сигналы

Бұл опция құлыштарды қашықтан басқару пультіндегі түймені басқан кезде шамдар арқылы қашықтан басқару пультте құлыштар. «Өшіру» немесе «Қосу» түймесін басыңыз.

Автокөліктен шыққаннан кейін жарықтандыру

Бұл параметр отты сөндіріп, көліктен шыққаннан кейін шамдарды өшірудің кідіріс ұзақтығын орнатуға мүмкіндік береді. «Өшіру», «30 секунд», «60 секунд» немесе «120 секунд» түймесін басыңыз.

Есіктердің құлыштарын электрмен бұғаттау

Осы пәрменді таңдау кезінде дисплейде келесі параметрлер көрсетілуі мүмкін:

- Ашық есікті бұғаттауға тыйым салу.
- Есік құлыштарының өздігінен бұғатталуы
- Есік құлыштарын бұғаттауды кешіктіру

Ашық есікті бұғаттауға тыйым салу

Егер бұл функция қосылған болса, есік ашылған кезде жүргізуі есігінің құлпы құлыштамайды. Егер бұл опция қосылса, есік құлыштарын бұғаттауды кешіктіру мәзірі қол жетімді болмайды. «Өшіру» немесе «Қосу» түймесін басыңыз.

Есік құлыштарының өздігінен бұғатталуы

Егер бұл функция қосылған болса, таңдау тұтқасын Р (тұрақ) күйінен шыгарған кезде барлық есіктердің құлыштары автоматтарты түрде құлыштады. Есік құлыштары таңдау тұтқасы Р күйіне (тұрақ) орнатылғаннан кейін автоматты түрде құлыштан босатылады.

Өшірулі немесе Қосулы түймесін басыңыз.

Есік құлыштарын бұғаттауды кешіктіру

Егер бұл функция қосылған болса, есік құлыштарын бұғаттау кідіріспен жүзеге асырылады. Кідірісті болдырмау үшін есіктің бұғатталуын басқару түймесін басыңыз. «Өшіру» немесе «Қосу» түймесін басыңыз.

Remote Lock, Unlock, Start (Бұғаттау, құлыштардың бұғаттын ашу және қозғалтқышты пульттен іске қосу)

Осы пәрменді таңдау кезінде дисплейде келесі

параметрлер көрсетілуі мүмкін:

- Жарықтың бұғаттын ашуды қашықтығын растау
- Қашықтан бұғаттауды растау
- Құлыштардың бұғаттын қашықтан ашу
- Қашықтан бұғаттын ашқаннан кейін бұғаттау
- Қашықтықтан іске қосу кезінде орындықтарды салқындау
- Қашықтықтан іске қосу кезінде орындықтарды жылдыту
- Құлыштардың бұғаттын пассивті ашу
- Пассивті есік құлпы
- Автомобильде ұмытылған кілт туралы дабыл

Жарықтың қашықтан бұғаттан босатылуын растау

Бұл параметр сыртқы жарық құрылғыларының жынылдықтауы арқылы радио пультті пайдаланып құлыштардың бұғаттын ашуды растауды теңшеуге мүмкіндік береді.

Өшіру немесе жарық сигналы түймесін басыңыз.

Қашықтан бұғаттауды растау

Бұл параметр радио пультті пайдаланып құлыштардың бұғаттауды растауды теңшеуге мүмкіндік береді.

«Өшірулі», «Жарық», және дыбыстық сигнал, «тек жарық сигналы» немесе «тек дыбыстық сигнал» тетігін басыңыз.

Құлыштардың бұғаттын қашықтан ашу

Бұл параметр радио пульті басылған кезде барлық есіктердің құлыштарын

немесе тек жүргізуші есіктерін құлыптан босатының реттеуге мүмкіндік береді. Барлық есіктерді немесе жүргізуші есігін басыңыз.

Қашықтан бұғатын ашқаннан кейін бұғаттау

Бұл пәрмен радиосалпыншағымен бұғаттан босатылғаннан кейін есік құлыптарын автоматты түрде бұғаттауды қосуға мүмкіндік береді, бірақ есіктердің ешкайсыны өшкешан ашылмаған. Қараңыз: Құлыптарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысы $\Rightarrow$ 1-3. Өшірулі немесе Қосулы түймесін басыңыз.

Қашықтан іске қосу кезінде орындықтарды жылтыту

Бұл параметр қашықтан іске қосу функциясын пайдалану кезінде сұық ауа райында орындықтарды автоматты түрде косуды реттеуге мүмкіндік береді. Қараңыз: Жылтылатын және желдетілетін алдыңғы орындықтар $\Rightarrow$ 2-8 және автомобиль қозғалтқышын қашықтан іске қосу $\Rightarrow$ 1-7. Өшіру, On-Driver and Passenger (Қосу: жүргізуші және жолаушы) немесе On-Driver (Қосу: жүргізуші) тетігін басыңыз.

Құлыптардың пассивті бұғаттан ашу

Бұл опция драйвер есігінің тұтқасындағы пернені басқан кезде құлыптардың бұғаттын ашуға мүмкіндік береді. Барлық есіктерді немесе тек жүргізуші есігін басыңыз.

Пассивті есік құлпы

Бұл параметр барлық есіктер жабылғаннан кейін құлыптардың қалай жабылатынын реттеуге мүмкіндік береді және сіз радио пульті бар автомобилден кетесіз: автоматты түрде немесе дыбыстық сигналмен растау. Қараңыз: Құлыптарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысы 1-3. Өшіру, қосу, дыбыстық сигнал немесе Қосу түймесін басыңыз.

Автомобилде ұмытылған кілт туралы

Сигнал автомобиль салонында ұмытылған радиосалпыншақ туралы дыбыстық ескерту береді. Мұнда «Радиосалпыншақ салоннан кетті» ескертуі де бар. «Өшіру» немесе «Қосы» тетігін басыңыз.

Орындықтардың орналасуы

Осы пәрменді таңдау кезінде дисплейде келесі параметрлер көрсетілуі мүмкін:

- Иске қосу кезінде автоматты шабуыл орындықтарын реттеу
- Шығу кезінде автоматты шабуыл орындықтар реттеу

Іске қосу кезінде автоматты шабуыл орындықтарын реттеу

Бұл параметр 1 немесе 2 жад ұшықтарында сақталған драйвердің жеке параметрлерін автоматты түрде қолдануды, тұтану немесе қосалқы жабдықтың қуат режимін қосуға мүмкіндік береді.

Қараңыз: Орындықтардың орнын Фесте сақтау 2-6. Өшірулі немесе Қосулы түймесін басыңыз.

Шығу кезіндегі орынды автоматты түрде реттеу

Бұл мүмкіндік жүргізушиңің есігі ашық немесе ашық болған кезде «Қосу» немесе «ҚОСАЛҚЫ ЖАБДЫҚ», позициясынан тұтандуды өшіргенде, орындықты қоліктен түсіру үшін бұрын сақталған орынға автоматты түрде орнатуға мүмкіндік береді. Қараңыз: Орындықтардың орнын есте сақтау $\Rightarrow$ 2-6. Өшірулі немесе Қосулы түймесін басыңыз.

Кіруді шектеу режимі

Бұл режимде акпараттық-ойын-сауық жүйесі мен рөл дөңгелегіндегі басқару элементтері бұғатталған. Сондай-ақ киім-кешек бөлімшелеріне қолжетімділік шектелуі мүмкін (жинақталуына байланысты). Қызмет көрсету режимін қосу үшін:

1. Пернетақтага төрт таңбалы кодты енгізіңіз.
2. Растау терезесін ашу үшін Енгізу түймесін басыңыз.
3. Төрт таңбалы кодты қайта енгізіңіз. Жүйені құлыптау немесе құлпын ашу үшін блоктау немесе құлпын ашу түймесін басыңыз. Алдыңғы мәзірге оралу үшін Back түймесін басыңыз.

5

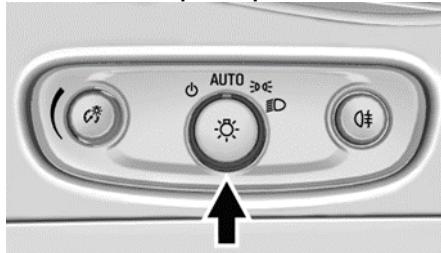
ЖАРЫҚТАНДЫРУ

- СЫРТҚЫ ЖАРЫҚТАНДЫРУ 5-2
- САЛОНЫ ЖАРЫҚТАНДЫРУ 5-5
- ЖАРЫҚТАНДЫРУ ЖҮЙЕСІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ 5-7

СЫРТҚЫ ЖАРЫҚТАНДЫРУ

Сыртқы жарық аспаптарын басқару органдары

Сыртқы жарықтандыруды өшіріш аспаптар панелінде, рөл бағанының сол жағында орналасқан.

: Сыртқы жарықтандыруды қосу-өшіру AUTO режимін де өшіреді. **AUTO:**

Сыртқы табиги жарыққа байланысты сыртқы жарықтандыруды автоматты түрде қосу-өшіру.

: Фараларды қоспағанда, барлық шамдар мен тұрақ шамдарын қосады.

: Тұрақ шамдарымен және аспаптар панелінің жарықтандыруымен бірге фараларды қосады.

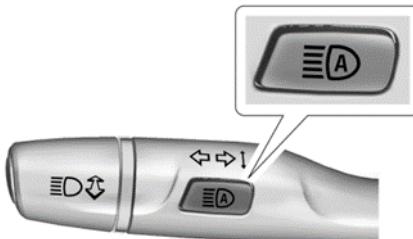
IntelliBeam® жүйесі

Егер автомобиль осы жүйемен жабдықталған болса, оның көмегімен жолдағы жағдайға байланысты алыс жарықтың бас фаралары қосылады-өшіріледі.

Қаранғы болған кезде және жол болған кезде жуіе алысқа түсетін жарықтың бас фараларын қосады.

IntelliBeam жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде, аспаптар панелінде индикатор жарқырайды.

Активация и включение системы IntelliBeam

IntelliBeam жүйесін іске қосу үшін бұрылыш сигналдарын ауыстыру қосу інтрегіндегі батырмасын басыңыз, бұл ретте сыртқы жарықтандыру реттегіші AUTO немесе күйінде болуы тиіс. Алысқа түсетін жарық фаралары қосылған кезде, аспаптар панелінде алысқа түсетін жарықтың көгілдір индикаторы жанады.

IntelliBeam жүйесімен жүрү Алысқа түсетін жарықты жуіе тек 40 км/сағ жылдамдықта қосады.

Жуіе автоматты түрде жел әйнегінің ортасында жоғарғы жиекте орналасқан қадағамен басқарылады.

Жүйенің жұмыс қабілеттілігін қамтамасыз ету үшін жел әйнегінің осы бөлігінде қоқыстың жоқ екеніне көз жеткізіліз.

Алысқа түсетін жарықтың бас фаралары келесі атапған оқиғалардың кез келгені орын алғанға дейін автоматты басқару режимінде қосулы құйінде қалады:

- Жуіе қарсы жатқан келе жатқан көліктің бас фараларының жарығын таниды.
- Жуіе алдыңғы жақта келе жатқан көліктің артық шырактарының жарығын таниды.
- Сыртта жарық, сондықтан алысқа түсетін жарық енді қажет емес.
- Көлік жылдамдығы 20 км/сағ-тан тәмен. IntelliBeam жүйесі алысқа түсетін жарықты жақынға түсетін жарыққа ауыстыру немесе алысқа түсетін жарық фараларымен қысқа мерзімді сигналдарды беру режимін ауысу арқылы ажыратылады. Осы жағдайлардың кез-келгенінде бұрылыш қөрсеткіштерін ауыстырып қосу інтиегіндегі басыңыз. Сыртқы жарықтандыруды реттегіш AUTO немесе күйінде болуы тиіс. IntelliBeam жүйесін қайта қосуды аспаптар панеліндегі жарық индикаторы хабарлайды. Алысқа/жақынға түсетін жарықты ауыстырып қосқышты $\Rightarrow$ 5-3 және Фаралардың алысқа түсетін жарығымен қысқа мерзімді сигналдар беруді $\Rightarrow$ 5-3 қараныз. Егер жуіе темендердің себептердің біріне байланысты басқа көліктің жарығын тани алмаса, алысқа түсетін жарықты автоматты түрде өшіру жұмыс істемеуі

- Басқа автомобильде жарықтандыру құрылғылары жоқ немесе зақымдалған, олардың жарығы кедергіден көрінбейді немесе басқа себептермен танылмайды.
  - Басқа автомобильдің жарықтандыру құрылғылары балшықпен, қармен және (немесе) жол спрейімен жабылған.
  - Басқа автомобильдің жарықтандыру құрылғылары қалың түтін, түтін, тұман, қар, жол шашырауы, шөгү немесе ауага шашыраған заттардың әсерінен танылмайды.
  - Автокөліктің әйнегі кірмен немесе жарықтармен жабылған немесе жарық сенсоры бөтен нәрсемен жабылған.
  - Қелік шамадан тыс жүктелген, сондықтан оның алдыңғы жағы жарық сенсорымен бірге жогары қарайды, сондықтан ол бас шамдары мен артқы шамдардың жарығын анықтай алмайды.
  - Маршрут орамалы немесе таулы жолдармен өтеді.
- Осы жағдайлардың кез-келгенінде IntelliBeam жүйесін өшіру магынасы бар.

Сыртқы жарық құрылғыларын өшіру туралы ескертү

Егер тұтандыну өшіп, сыртқы жарық құралдары қосулы болса, жүргізушінің есігі ашық болса, дыбыстық сигнал естіледі.

Алысқа/жақынға түсетін жарықты аудыстырып қосқыш

 Алысқа түсетін жарықты қосу үшін, өзінізден бұрылу көрсеткішінің тұтқасын басып, босатыңыз. Жақын шамды қайта қосу үшін осы тұтқаны қайтадан басыңыз немесе оны өзінізге қарай тартыңыз және босатыңыз.

Алысқа түсетін жарық фаралары қосылған кезде аспаптар қалқанындағы тиисті жарық индикаторы қосылады.

Фаралардың алысқа түсетін жарығымен қысқа мерзімді сигналдар беру

Алысқа түсетін жарықпен жыпылықтау үшін, бұрылу көрсеткішінің тұтқасын өзінізге қарай тартыңыз, содан кейін оны босатыңыз.

Тәуліктің жарық уақытында журу кезінде қосылатын фаралар (DRL)

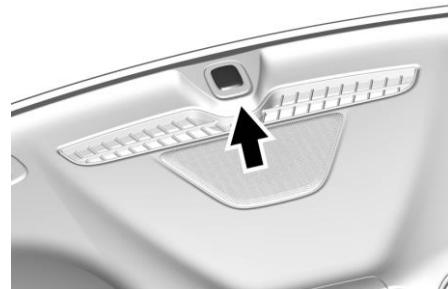
- Күндізгі жарық шамдары басқа көліктердің жүргізушілеріне сіздің көлігіңізді оңай байқауға мүмкіндік береді. Күндізгі жүріс шырақтары мынадай шарттар сақталған кезде тәуліктің жарық уақытында қосылады:
- Оталдыру қосулы
- Сыртқы жарықтандыруды аудыстыру AUTO режимінде жұмыс істейді.
- Сыртқы жарықтандыру сенсорының сигналы көшеде күн бар екенін көрсетеді.
- Автомобиль "P" (тұрақ) режимінде емес.

Егер күндізгі жарық шамдары қосылған болса, онда артқы фонарьлар, бүйірлік габариттік оттар, аспаптар панелінің жарықтандыруы және басқа да оттар сөндіріледі.

Бас шамдар режимге аудысқан немесе тұтандыну өшірілген кезде күндізгі жарық шамдары сөндіріледі.

Жарық аспаптарын автоматты басқару жүйесі

Сыртқы жарықтандыруды реттегіш AUTO режиміне өтіп, сыртта қараңы болған кезде бас фаралары автоматты түрде қосылады.

Кұралдар тақтасының жоғарғы жағында жарық сенсоры орнатылған. Сенсорды ештеңемен жаппаңыз, әйтпесе фаралар қажет болмаған кезде де қосылады.

Сондай-ақ, жүйе жабық тұрақта немесе туннельде қозғалғанда фараларды қоса алды.

Жеткілікті жарық жағдайында фаралар сөнеді немесе күндізгі жарық режиміне ауысады.

Сыртқы жарық құрылғыларын автоматты басқару коммутатордың күйге ауыстырылған кезде, сондай-ақ тұтануды өшірген ⌄ кезде өшіріледі.

Шыны тазалағыштары бар жарықтандыруды қосу

Егер қозғалткыш іске қосылған күндізгі жарықта желқағар әйнегін тазартқыштарды қоссаныз, сыртқы жарық беру аспаптарын басқару қосқышы AUTO күйіне орнатылған болса, онда фаралар, тұрақ оттары және басқа да сыртқы жарықтандыру қосылады. Жарықтандыруды қосу уақыты шыны тазалағыштардың жылдамдығына байланысты. Шыны тазалағыштар жұмыс істемеген кезде жарық сөнеді. Бұл мүмкіндікті өшіру үшін сыртқы жарық қосқышын күйге ⌄ немесе ⌁ 200 бұраңыз.

Фараларды түзеткіш

Бас фараларының жарығын қолмен туралуа

Егер автомобиль бас фараларының жарығын қолмен туралуа функциясымен жабдықталған болса, онда туралуа сыртқы жарық реттегішіне салынған донғалақпен жүзеге асырылады. Бұл донғалақ автомобилдің жүктелуіне байланысты жарық сөүлесінің көлбей бұрышын реттейді. Бас фараларының дұрыс реттелген жарығы басқа жүргізулердің соқырлығын болдырмайды.

Бас фараларының жарығын тенестіру кезінде жақын жарық фараларын қосу керек.
☰ : Донғалақты жогары немесе төмен бұрау арқылы бас фараларының бұрышын реттейз.

- 0 = алдыңғы орындық бос емес.
- 1 = барлық орындықтар бос емес.
- 2 = барлық орындықтар бос емес және бағажа белілімі жүктелген.
- 3 = жүргізуші орындығы бос емес және жүк белілімі жүктелген.

Автоматты фараларды түзету

Егер автомобиль осы функциямен жабдықталған болса, онда бас фараларының көлбей бұрышы жүктемеге байланысты автоматты түрде реттеледі.

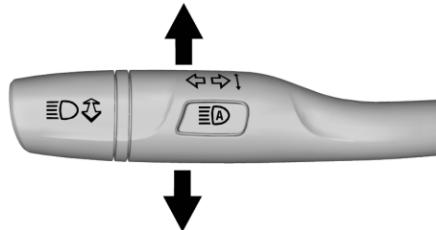
Апattyқ жарықпен сигнал бергіш

⚠ : Бұл пернені басу жыптылықтайтын режимде алдыңғы және артқы бұрылу көрсеткіштерін қамтиды. Жарық сигналын өшіру үшін қайтадан басыңыз. Авариялық жарық дабылы қауіпсіздік жастықтары іске қосылғаннан кейін автоматты түрде қосылады.

САЛООНДЫ ЖАРЫҚТАНДЫРУ

Бұрылыс және қозғалыс жолағын езгерту сигналдары

Айналдыру сигналын қосу үшін тұтқаны толығымен төмөн немесе жоғары жылжытыңыз.

Аспаптар қалқанында қозғалыс жолағының бұрылу немесе өзгеру бағытын көрсететін нұсқар жыптықтайтады.

Інтіректи жолактың өзгеруін көрсететін нұсқар жыптықтағанша көтеріп немесе түсіріп тұрыңыз. Оны орын ауыстыру аяқталғанша осынданды қалыпта ұстап тұрыңыз. Егер сіз тұтқаны қысқа басып, босатсаныз, бұрылыс көрсеткіші үш рет жыптықтайтады.

Тұтқаны бастапқы күйіне қайтару арқылы бұрылу және жолақты өзгерту көрсеткішін қолмен өшіруге болады.

Егер бұрылыс сигналынан немесе жолақтан шыққаннан кейін көрсеткі тез жыптылықтаса немесе қосылmasa, бұл шамның жанғанын көрсетуі мүмкін.

Барлық жанып кеткен шамдарды ауыстырыңыз. Егер шам жанбаса, сақтандырышты тексерініз. Қараңыз: Сақтандырыштар ⇒ 9-28.

Тұманға қарсы шамдар

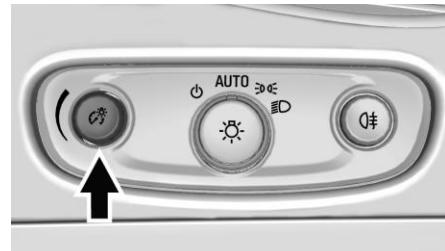

Тұманға қарсы артқы шамдар тұман немесе боран жағдайында көліктің артқы жағынан көрінуін жақсартады.

: Артқы тұманға қарсы шамды қосу немесе өшіру үшін оны басыңыз.

Артқы тұманға қарсы шамдарды іске қосу үшін тұрақ шамдарды немесе шамдар қосылуы керек.

Аспаптар панелінің көмесі жарығын басқару

Аспаптар панеліндегі дисплей экранының жарықтығын, ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің дисплейін және оны басқару элементтерін, рөл дөңгелегіндегі басқару элементтерін және жарықпен жабдықталған басқа құрылыштарды, сондай-ақ әртүрлі функциялардың жай-күй индикаторын реттеуге болады.

Жарықтылықты реттеу үшін аспаптар панелінде рөлдік бағанның жаңында орналасқан тұтқа бар.

Тұтқаны сыртқа қарай созылғанға дейін басыңыз, содан кейін жарықтылықты жоғарылату немесе азайту арқылы сағат тіліне қарсы немесе сағат тіліне қарсы бұраныз. Реттеуді аяқтағаннан кейін, оны орнына қойып, тұтқаны басыңыз.

Отырғызу және түсіру

Кезінде жарықтандыру Егер төбенің плафондары бұғатталмаған болса, кез келген есік ашылған кезде отырғызу және түсіру кезінде жарық қосылады. Төбенің плафондарын OFF басу арқылы ашуға болады, ал батырмаса орнатылған жарық индикаторы сөнеді.

Төбенің плафондары

Төбенің плафондарын басқару түймелері жоғарғы консольде орналасқан. Басқару үшін келесі пернелерді пайдаланыңыз:

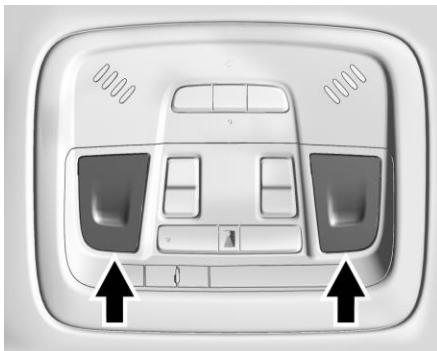
ON / OFF: төбе плафондарын қолмен қосыңыз.

OFF: кез келген есік ашық болған кезде төбе плафондарын өшіріңіз. Төбе плафондары құлыпталған кезде, түймеге орнатылған индикатор жарықрайды. Құлып

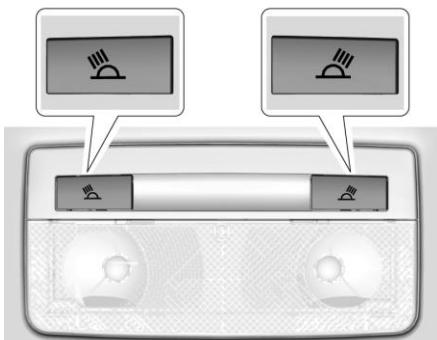
OFF басу арқылы өшіріледі, ал жарық индикаторы сөнеді. Кез келген есік ашылғанда, төбенің плафондары қосылады.

Оқу шамдары

Оқу плафондары алдыңғы және артқы жағында орналасуы мүмкін.

Алдыңғы оқу плафондары (егер бар болса) жоғарғы консольде орналасқан. Оқу плафондарын қосу немесе өшіру үшін оларды нұқтыңыз.

Артқы оқу плафондары (егер бар болса) салонның төбесіне салынған. Оқу плафондарын қосу немесе өшіру үшін тиісті ренкті жаңындағы түймені басыңыз.

ЖАРЫҚТАНДЫРУ ЖҮЙЕСІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРИ

Автокөлікке отырғызу кезінде жарықтандырудың қосылуды

Егер түнде немесе аз жарық болса, есіктерді қашықтан басқару радиосындағы түймені бассаңыз, сыртқы жарықтандыру құрылғылары мен салондағы шамдардың көпшілігі қысқа уақытқа қосылады. Қараңыз: Құлыптарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысы 1-2. Шамамен 30 секундтан жейін сыртқы жарықтандыру құрылғылары сөніп, салондағы қалған шамдармен бірге тәбе плафондары сөнеді. Автокөлікке отырғызу кезінде жарықты қосуды тұтанды off (ешіру) жағдайынан ауыстыру кезінде немесе кілтсіз қол жеткізу қашықтан басқару пультіндегі түймені басу кезінде қолмен өшіруге болады Бұл мүмкіндікті өзгертуге болады. Қараңыз: Жекелеген баптауларды сақтау ⇨ 4-23.

Жарық шығу

Кезінде сыртқы және ішкі жарықтандырудың жеке аспаптары, егер түнде немесе аз жарық кезінде жүргізуішінің есігін от өшіргеннен кейін ашса, қосылады. Салонның жарықтандыру плафоны тұтану құлпыш OFF (сөндіру) жағдайына ауыстырылғаннан кейін жанады. Сыртқы жарықтандыру және ішкі жарықтандыру плафондары біраз уақытқа қосылады, содан кейін автоматты түрде сөнеді.

Сыртқы шамдар сыртқы жарық аспаптарын басқару тұтқасын "off" құйіне ауыстырылғаннан кейін бірден сөндіріледі (сөндіріледі). Бұл мүмкіндікті өзгертуге болады. Қараңыз: Жекелеген баптауларды сақтау ⇨ 4-23.

Автокөліктің аккумуляторлық жүктемесін басқару

Электр қуатын басқару жүйесіне (ЕРМ) негізделген, ол батареяның тартылуын жүктемеге байланысты бағалайды. Содан кейін ол ең жаксы өнімділікке қол жеткізу және батареяның қызмет ету мерзімін арттыру үшін кернеуді реттейді. Батарея заряды таусылған кезде, батареяны тез қалпына келтіру үшін кернеу аздан көтеріледі. Батарея зарядталған кезде батареяның шамадан тыс зарядталуын boldырмас үшін кернеу азаяды. Егер драйвердің ақпараттық орталығының дисплейі (DIC) кернеуді көрсетсе, оның қалай өсертінің немесе құлаганын байқауға болады. Бұл қалыпты жағдай. Мәселе туындаған жағдайда ескерту пайда болады. Батарея өте үлкен электр жүктемесі болған жағдайда жұмыс істемей қалуы мүмкін. Бұл барлық автомобилдерге қатысты. Себебі, генератор (синхронды айнымалы ток генераторы) барлық тұтынушыларға қуат беру үшін қажет

барлық электр энергиясын өндіру үшін тез айналмайды.

Жоғары электр жүктемесі келесі құрылғылардың бірнешеуін қосқан кезде пайда болады: фаралар, алысқа түстегі жарық, тұманға қарсы шамдар, арқы әйнек жылдықтышы, климатты басқарудың жогары жылдамдығы, орындықтарды жылтыту, қозғалтқышты салынғанда жедеткіштері, тіркеме қуаты, сонымен қатар қосалқы розеткалар арқылы қосылған қуат тұтынушылары.

ЕРМ жүйесі батареяның шамадан тыс заряды кетуіне жол бермейді. Бұл генератордың шығыс қуатын және автомобильдің электрмен жабдықтау қажеттіліктерін тенестіру арқылы жүзеге асырылады. Қажет болса, ол қосымша қуат алу үшін қозғалтқыштың жұмыс жылдамдығын арттыруы мүмкін. Ол қосалқы құрылғыларды электр қуатынан уақытша өшіре алады.

Әдетте бұл әрекеттер кезең-кезеңмен және байқалмай жүзеге асырылады. Сирек жағдайларда, түзету әрекеттерінің ең жоғары деңгейімен жүргізуши оларды байқай алады. Бұл жағдайда хабарлама жүргізуішінің ақпараттық орталығының дисплейіне шығарылуы мүмкін, ал жүйеге электр жүктемесін мүмкіндігінше азайту үсінілады.

**Аккумулятор батареясы
зарядының бітуінен қорғау**

Функция ресурсты үнемдеу батарея қорғаға арналған аккумуляторлық батареялар керек.

Егер қандай да бір салонның жарықтандыру шамдары тұтану сөнгеннен кейін қосылып тұrsa, жүйе оларды біраз уақыттан кейін автоматты түрде өшіреді.

**Сыртқы жарық құралдарының
жұмысы кезіндегі аккумулятордың
зарядын үнемдеу жүйесі**

Егер тұрақ шамдары немесе фаралар қолмен жаңып тұrsa, сыртқы жарық құралдары тұтануды өшірілген қүйге ауыстырганнан кейін шамамен 10 минуттан кейін өшеді. Бұл батареяның толық заряды таусылуынан қорғауды қамтамасыз етеді. 10 минуттық таймерді қайта іске қосу үшін сыртқы жарық құрылғыларының қосқышын өшіруп қүйге, содан кейін тұрақ шамдарының немесе алдыңғы фаралардың орнына бұраңыз.

Шамдар 10 минуттан ұзақ жұмыс істеуі үшін тұтану ACC / ACCESSORY немесе ON / RUN қүйінде болуы керек.

6

АҚПАРАТТЫҚ-ОЙЫН-САУЫҚ ЖҮЙЕСІ

• АҚПАРАТТЫҚ-ОЙЫН-САУЫҚ ЖҮЙЕСІ.....	6-2	•АУДИО ОЙНАТҚЫШТАР.....	6-10
• РАДИОҚАБЫЛДАҒЫШ.....	6-8	•ЕСКЕРТПЕ.....	6-28

АҚПАРATTЫҚ-ОЙЫН-САУЫҚ ЖҮЙЕСІ

Kipispe

Осы нұсқаулықта айтылған атаулар, логотиптер, әмблемалар, үрандар, автомобиль модељдерінің атаулары және денені орындаған нұсқалары, соның ішінде төменде көрсетілген тізіммен шектелмейді: GM, GM логотипи, CHEVROLET, CHEVROLET әмблемасы және MALIBU және MyLink атаулары General Motors Corporation LLC, оның еншілес компаниялары, филиалдары немесе лицензиарлары тіркелген сауда белгілері болып табылады. Осы нұсқаулықта ақпарат иесінің нұсқаулығын толықтырады.

Осы нұсқаулықта сипатталғандар автомобиль модељіне, модель нұсқасына, белгілі бір ел үшін конфигурацияға, сіздің аймағыңызда қол жетімді болмауы мүмкін функциялар мен қосымшаларға немесе осы Нұсқаулық шыққаннан кейін енгізілген өзгерістерге байланысты белгілі бір автомобильде болуы немесе болмауы мүмкін.

Кейбір сипаттамалар, соның ішінде дисплей сипаттамалары мен мәзір функциялары модель нұсқасының, белгілі бір

елдің ерекшеліктерінің, арнайы жабдықтардың немесе аксессуарлардың болуына байланысты сіздің машинаңызға қолданылмауы мүмкін.

Бұл нұсқаулықты иесінің басшылығымен автомобильде сақтаңыз, ол қажет болған жағдайда сонда болады. Егер автомобильде сатылса, осы нұсқаулықты автомобильде қалдырыныңыз.

Шолу

Ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің негізгі ерекшеліктерімен танысу үшін келесі беттерде берілген сипаттаманы оқыңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Ұзак уақыт немесе тым жіңінен жолдан ақпараттық - ойын - сауық жүйесінің кез-келген функциясына назар аудара отырып, сіз апатқа ұшыраудың мүмкін. Бұл сізге де, басқаларға да, өлімге дейін жарақат алуы мүмкін. Көлік жүргізу кезінде ақпараттық - ойын-сауық жүйесіне ұзак уақыт алаңдамаңыз.

Тың көп алаңдамай, көлікті басқаруға назар аударыңыз

▲ ЕСКЕРТУ!

көбінесе Дисплей экрандарында. Мүмкіндігінше дауыстық командаларды қолданыңыз.

Ақпараттық-оийын-сауық жүйесі қозғалыс кезінде кейбір функцияларды өшіру арқылы алғандаушылықты азайтуға арналған кіріктірілген мүмкіндіктерге ие. Қол жетімді емес функциялар сүр болып көріні мүмкін. Ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің көптеген функцияларына құрылғылардың комбинациясы және рөлдік басқару арқылы қол жеткізуге болады.

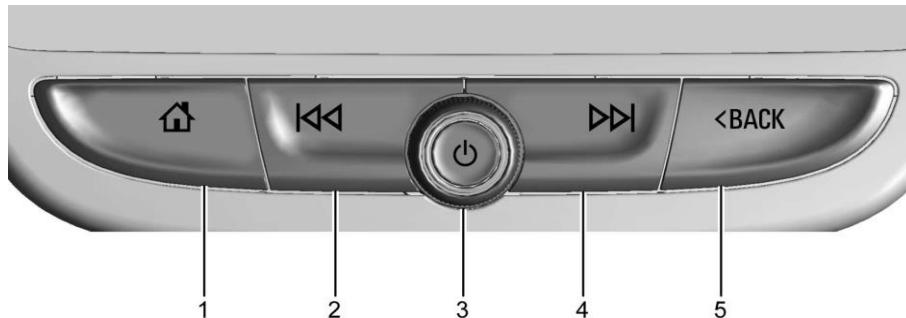
Жұмысқа кіріспес бұрын:

- Басқару операцияларымен, алдыңғы панельдегі түймелермен және экрандағы түймелермен танысыңыз.
- Дыбыстық жүйені сүйікті станцияларды алдын-ала орнатып, тембр орнатып, динамиктерді реттеу арқылы реттеңіз.
- Егер автомобиль телефонды Bluetooth арқылы қосуды қолдайтын болса, бір пернені немесе бір дауыстық пәрменді басу арқылы оңай тери үшін қажетті телефон нөмірлерін алдын-ала бағдарламалаңыз.

Автомобильді пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың "Мұқият жүргізу" бөлімінің мазмұнымен танысыңыз.

Ақпараттық-оыйн-сауық жүйесі

Ақпараттық-оыйн-сауық жүйесі дисплей, орталық консольдегі басқару элементтері немесе рөл дәңгелегі және дауыстық басқару арқылы басқарылады.

1. ⌂ (басты бет)

- Басты бетке ету үшін басыңыз. Осы белімдегі "басты бет" тармағын әрі қарай караңыз.

- Android Auto немесе Apple CarPlay-дан шығу үшін тұртініз. Android Auto жүйесіне қайта кіру үшін басып тұрыңыз. ⇒ 6-19.

2. ⏪ (Аудыс):

AM немесе FM: осы пернені басу арқылы алдыңғы іздеу ағымдағы немесе тұрақты сигналы бар радиостанциялар. Қараңыз: AM-FM радиокабылдағышы ⇒ 6-8.

- USB. AUX немесе Bluetooth дыбысы: жүйе өшірүлі болса,

алдыңғы тректің басында іздеу үшін орындалады.

- USB. AUX немесе Bluetooth дыбысы: композицияны жылдам артка айналдыру үшін басып тұрыңыз. Қалыпты жылдамдықта ойнатуды жалғастыру үшін босатыңыз. Қараңыз: ⇒ 6-10 USB порты, косымша ⇒ 6-13 коннекторы немесе Bluetooth Audio (Bluetooth арқылы аудио) ⇒ 6-13.

3. ⌂ (Тамақтану):

- Жүйені қосу үшін, тұртініз ⌂. Басыңыз және

өшіру үшін ұстап тұрыңыз.

- Егер жүйе қосулы болса, ⌂ жүйенің дыбысын уақытша өшіру үшін тұртініз. Дыбысты қосу үшін тағы ⌂ бір рет басыңыз. Қуатты қалпына келтіргеннен кейін, егер жүйелік хабарламалар өшірілмесе, ⌂ басылған кезде күй туралы қысқаша ақпарат бар терезе ⌂ пайда болады. Басқан кезде жүйе өшіріледі және терезеде жүйені өшіру үшін үзақ басу қажет екендігі туралы хабарлама пайда болады.

- Дыбыс ⌂ дәңгейін жоғарылату немесе азайту үшін бұраңыз.

4. ⏮ (Аудыс):

- AM немесе FM: осы пернені басу арқылы тұрақты сигналы бар келесі радиостанцияны іздеу жүзеге асырылады.
- USB. AUX немесе Bluetooth дыбысы: келесі құрамға ету үшін нұқыңыз.

USB. AUX немесе **Bluetooth** дыбысы: жолды жылдам алға жылжыту үшін басып тұрыңыз. Қалыпты жылдамдықта ойнатуды жалғастыру үшін босатыңыз. Қараңыз: **USB-порты ⇒ 6-10, Қосымша қосқыш ⇒ 6-13 немесе Bluetooth Audio (Bluetooth арқылы аудио) ⇒ 6-13.**

5. < BACK (АРТҚА):

- Мәзірде болған кезде алдыңғы экранға орапу үшін нұқыңыз.

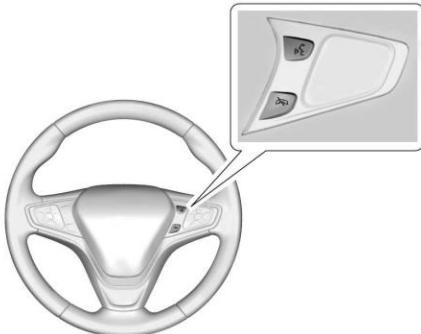
Басты бет

Басты беттегі белгішелердің басқаруында өткізу мүмкін. Басты беттегі белгішелердің басқаруында өткізу мүмкін.

Басты беттегі белгішелердің басқаруы

1. Өндөрүлік режимінде өткізу мүмкін. Басты беттегі белгішелердің басқаруында өткізу мүмкін.
2. Саузыңызды дисплейден шығармай, белгішениң жерге сүйрөніз.
3. Оны жаңа жерге бекіту үшін белгішениң босатыңыз.
4. Бағдарлама белгішесін басқа бетке апару үшін оны экраның шетіне апарғыңыз келетін бетке қарай тартыңыз.
5. Көріністі қалаудың бойынша реттеу үшін белгішелердің сүйреп апаруды жалғастырыңыз.

Рөл дәңгелегіндегі басқару органдары

Дыбыстық жүйенің кейір функцияларын басқару, егер тиісті басқару элементтері қарастырылған болса, рөл дәңгелегінен жүзеге асырылуы мүмкін.

Кіріс қонырауға жауап беру немесе дауыстық бақылауды қосу үшін түртініз. Караңыз: Bluetooth (шолу) ⇒ 6-14 немесе Bluetooth (ақпараттық-оыйн-сауық жүйесін басқару) ⇒ 6-15.

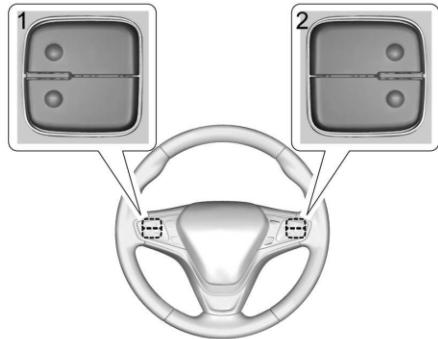
Кіріс қонырауды қабылдаудан бас тарту немесе ағымдағы сөйлесуді аяқтау үшін басыңыз. Телефонмен сейлеспеген кезде

ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дыбысын өшіру немесе қосу үшін түртініз.

немесе: құрылғылар комбинациясындағы алдыңғы немесе келесі мәзірге өту үшін нұқтыңыз.

немесе: құрылғылар комбинациясындағы келесі немесе алдыңғы тізімге өту үшін нұқтыңыз.

Таңдау үшін түймесін басыңыз бөлінген мәзірі.

Таңдаулылар мен дыбыс дәңгейінің қосқыштары рөл дәңгелегінің артқы жағында орналасқан.

1. Таңдаулылар: таңдаулылардан келесі немесе алдыңғы радиостанцияны таңдау үшін басыңыз. Мультимедия жаэбаларын ойнату кезінде келесі немесе алдыңғы жазбаға немесе

композицияға өтү үшін нұқыныз.

2. Дыбыс деңгейі: Дыбыс деңгейін төмендешу немесе жоғарылату үшін басыңыз.

Жүйені пайдалану Аудио

жүйесі

Белсенді дыбыс көзі бетін ашу үшін АУДИО белгішесін тұртіңіз. Келесі көздер қол жетімді: AM, FM, My Media (мультимедиалық мазмұн), USB, Bluetooth, және aux кірісі.

Телефон

Телефонның негізгі бетін ашу үшін ТЕЛЕФОН белгішесін тұртіңіз. Қараңыз: Bluetooth (шолу) ⇨ 6-14 немесе Bluetooth (ақпараттық-оыйн-сауық жүйесін басқару) ⇨ 6-15.

НАВИГАЦИЯ (навигация)

Егер мұндаид мүмкіндік қарастырылған болса, навигациялық картаны көрсету үшін НАВИГАЦИЯ түймесін басыңыз.

Баптаулар

Параметрлер мәзірін ашу үшін Параметрлер белгішесін тұртіңіз. Қараңыз: Settings (параметрлер) ⇨ 6-20.

Пайдаланушылар

Қол жетімді болса, пайдаланушы профиліне кіру немесе жаңасын жасау үшін «Пайдаланушылар» белгішесін тұртіңіз және экрандағы нұсқауларды орындаңыз. Автокөліте бір уақытта тек төрт пайдаланушы профилі белсенді бола алады.

Жаңа профиль жасамас бұрын немесе бар профильге кірмес бұрын профильді мәзірден жою қажет болуы мүмкін. Қашықтағы профильге кейінірек кіруге болады.

Apple CarPlay

Қолдау көрсетілетін құрылғыны қосқаннан кейін Apple CarPlay іске қосу үшін Apple CarPlay белгішесін тұртіңіз. Қараңыз: Apple CarPlay және Android Auto ⇨ 6-19.

Android Auto

Қолдау көрсетілетін құрылғыны қосқаннан кейін Android Auto іске қосу үшін Android Auto белгішесін тұртіңіз. Қараңыз: Apple CarPlay және Android Auto ⇨ 6-19.

Климат-бақылау

Негізгі Климат бетін ашу үшін КЛИМАТ белгішесін тұртіңіз. Автокөлік нұсқаулығындағы екі аймақтық автоматты климаттық бақылау жүйесі бөлімін қараңыз.

Артқы орындықтар үшін климаттық бақылау

Егер бар болса, R түймесін басыңыз.

CLIMATE, артқы орындықтар үшін климатты басқару жүйесінің негізгі бетін көрсету. Иесінің нұсқаулығындағы артқы орындықтар үшін климатты басқару бөлімін қараңыз.

Қолданбалар науасы

Қолданбалар науасы экранның жоғарғы жағында орналасқан. Мұнда үш-бес қосымшалар болуы мүмкін.

Ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплей элементтері

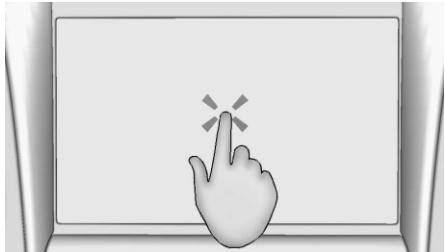
Ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплей қол жетімді мүмкіндіктерді көрсетеді. Қол жетімді емес функциялар сүр түсke боялуы мүмкін. Таңдалған функция ерекшеленуі мүмкін.

Тактильді көрі байланыс

Егер бар болса, тактильді көрі байланыс-бұл дисплейдегі белгішеге немесе опцияға тиғен кезде немесе орталық консольдегі басқару элементтерін басқан кезде берілетін импульс.

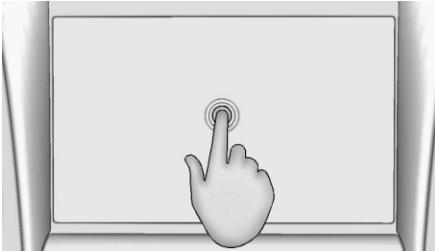
Ақпараттық-ойын-сауық жүйесін басқаруға арналған құмылдар
Ақпараттық-оойын-сауық жүйесін басқару үшін келесі құмылдарды қолданыңыз.

Тұрту / басу

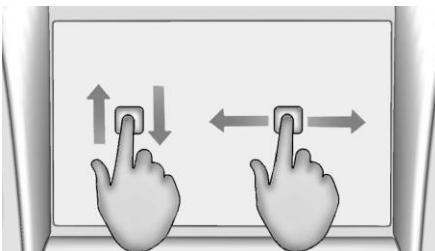
Тұрту / басу мәзірді немесе белгішені теру, қолданбаны іске қосу немесе картадағы орынды өзгерту үшін қолданылады.

Тұрту және ұстап тұру

Қолданбаны жылжыту немесе жою үшін басқа құмылды бастамас бұрын тұрту және ұстап тұруды қолдануға болады.

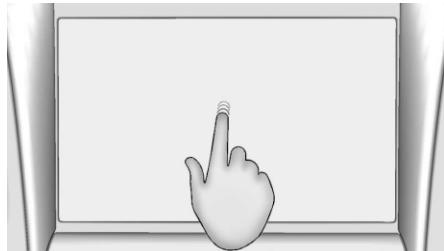
Сүйреу

Апарып тастау қолданбаларды басты бетке жылжыту немесе картаны қараша үшін қолданылады. Белгішені сүйреп апару үшін оны ұстап тұру керек және оны

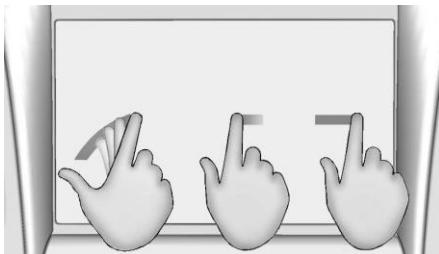
босатпай, экран арқылы жаңа орынға жылжытыңыз. Нысандарды жоғары, төмен, онға, солға жылжытуға болады.

Итеру

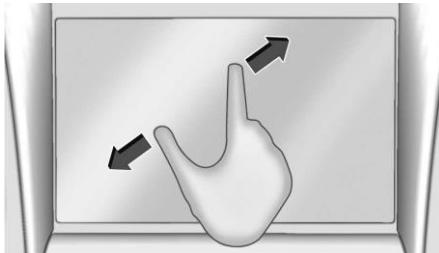
Итеру тізімдегі немесе картадағы нысандарды қысқа қашықтыққа жылжыту үшін қолданылады.
Итеруді орындау үшін таңдалған нысанды жоғары немесе төмен жаңа позицияға тез ұстап тұрыңыз.

Әткір қозғалыс немесе айналдыру

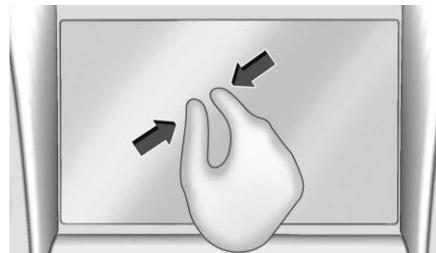
Әткір қозғалыс немесе айналдыру тізім бойынша жылжу, картаны қараша немесе беттерді өзгерту үшін қолданылады. Бұл қимылды орындау үшін саусағыңызды ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің дисплей экранына орнатыңыз және оны тез жоғары / төмен солға/оңға жылжытыңыз.

Созу

Созылу картаны, нақты суреттерді немесе веб-бетті кішірейту үшін қолданылады. Дисплейде индекс пен бас бармақты жалғаңыз, содан кейін оларды екі жақта бөліңіз.

Мәлімет

Арапастыру картаны, нақты суреттерді немесе веб-бетті үлкейту үшін қолданылады. Көрсеткіш пен бас бармақты дисплейге бір-бірінен қашықтықта орнатыңыз, содан кейін оларды бір-біріне жақындастыңыз.

Ақпараттық дисплей мен аудио жүйенің жылтыр беттерін тазалау

Жылтыр беттер мен экрандарды сұрту үшін микрофибра матасын қолданыңыз. Ысқыламас бұрын, беттің сыват түсіретін жұмысқа щеткамен сүртіңіз. Содан кейін бетті микрофибра матамен ақырын сүртіңіз. Ешқандай жағдайда жуғыш заттар мен еріткіштерді пайдаланбаңыз. Микрофибра шүберегін басқа заттардан бөлек жұмысқа сабынды сумен үнемі жуыңыз. Матаға ағартқыштар мен жұмсартқыштарды қолданбаңыз. Әрі қарай қолданар алдында жақсылап шайыңыз және құргатыңыз.

Бағдарламалық жасақтаманы жаңарту толық ақпарат алу үшін дилерге хабарласыңыз.

РАДИОҚАБЫЛДАҒЫШ

AM-FM радиоқабылдағышы

Радиоқабылдағышты тыңдау

Ойын-сауық жүйесінің дисплейінде көрсетілген басты бетте белсенді дыбыс көзі бетін ашу үшін "Аудио жүйе" белгілесін тұртіңіз. Дисплейдің сол жағында тізімделген жақында пайдаланылған көздердің біреуін таңдаңыз немесе қол жетімді көздер тізімін ашу үшін "қосымша" тармағын тұртіңіз. Дереккөздердің мысалдары: AM, FM, мениң медиам (бар болса), USB, AUX (бар болса) және Bluetooth.

Ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дыбыс мәзірі

Кез-келген дыбыс көзінің басты бетінде келесі қоңырау шалу үшін "дыбыс" түймесін басыңыз:

Эквалайзер: ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін қолдана отырып, тәмен, орташа, жоғары жайліктер мен қоршаған дыбыс параметрлерін (бар болса) реттеу үшін тұртіңіз.

Әшіру / тепе - тенденция: ойын-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін пайдаланып немесе қылышты сүйреп апару арқылы параметрді орындау үшін тұртіңіз.

Станцияны табу

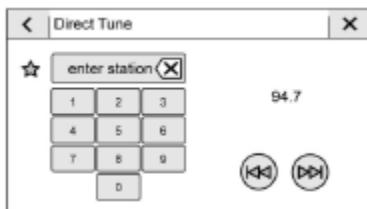
Станцияны іздеу

AM немесе FM ауқымының экранында алдыңы немесе келесі станцияны сенімді сигналмен іздеу үшін орталық консольді нұқыныз.

Станцияларды қарау

Қол жетімді станциялардың тізімін көру үшін "көру" түймесін тұртіңіз. Станциялар тізіміне жоғары және тәмен ету тізім бойынша жылжу арқылы жузеге асырылады. Тыңдағыңыз келетін станцияны тұртіңіз. Станцияны таңдаулы ретінде сақтау үшін тұртіңіз. Сигнал болатын станциялардың тізімін жаңарту үшін «станциялардың тізімін жаңарту» тармағын тұртіңіз.

Тікелей орнату

Тікелей параметрге қол жеткізу үшін ойын-сауық жүйесінің дисплейінде элементті тұртіңіз

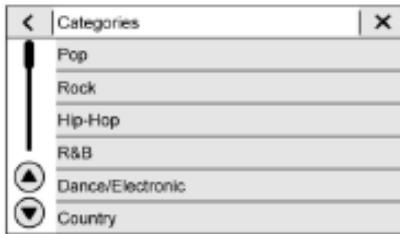
Пернетақтаны шақыру үшін «іздеу». Қажетті жайліктер таңдаңыз немесе оны пернетақтадан тікелей енгізіңіз.

Жаңа станцияны енгізген кезде оң жақта сол станция туралы ақпарат көрсетіледі. Бұл ақпарат тұрақты сигналмен әрбір келесі жайлікке орнатылған кезде жаңартылады. Станцияны немесе арнаны таңдаулы ретінде сақтау үшін тұртіңіз. ☆

Рұқсат етілген жайлік мәнін енгізуге тырысқанда, пернетақта сұр түспен көлеңкеленеді; жайлік мәніндегі ондық автоматты түрде енгізіледі. Бір санды жою үшін (X) түймесін басыңыз. Барлық сандарды жою үшін (X) түймесін басып тұрыңыз. AM-FM радиостанциясының рұқсат етілген жайлігін енгізген кезде радио автоматты түрде оған орнатылады, бірақ тікелей орнату терезесі жабылмайды. Тікелей орнату режимінен шығу үшін белгішеннегі тұртіңіз

"Артқа" немесе X ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің дисплейінде.

Тікелей баптау терезесінің оң жағындағы параметрлер көрсетіліп, станциялардың бүкіл тізімін шарлауға мүмкіндік береді; бір тұрту - бір станция. Станциялар бойынша жылдам ету үстап тұру арқылы қамтамасыз етіледі.

Санаттар тізімін ашу үшін «Көру» мәзірінің жоғарғы жағындағы FM терезесінде «Санаттар» тармағын тұртқыңз. Тізімде FM диапазонындағы станциялармен байланысты атаулар бар. Санат атауын басқан кезде осы санаттың станциялардың тізімі көрсетіледі. Станцияға радиоқабылдашты орнату үшін тізімдегі оның атын тұртқыңз.

Тандалған радиостанцияларды сақтау
Тандалған радиостанциялар туралы деректер дисплейдің жоғарғы жағында орналасқан арнайы аймақта көрсетіледі.

АМ немесе FM: ағымдағы станцияның таңдаулы ретінде сақтау үшін алдын ала орнату түймесін басып тұрыңыз. Тандалған станцияның таңдау үшін сақталған таңдаулыларды тұртқыңз. Станциялардың станциялар тізіміндегі белгішеннің түртү арқылы ☆ таңдаулы ретінде сақтауға болады. Ол бөлектеледі, бұл

станция қазір тандалған ретінде сақталғанын көрсетеді. Әдепкі бойынша, көрсетілетін таңдаулылардың саны автоматты түрде өзгереді, бірақ қолмен өзгертуге болады, ол үшін әту керек "Параметрлер" - "Жүйе" қойындысы – "Таңдаулылар" – "таңдаулылар элементтерінің саны". Оны "Параметрлер" – қойындыға әту арқылы да өзгертуге болады "Қолданбалар" – "Аудио" - "таңдаулылар саны".

Радио деректер жүйесі (RDS)

Егер бұл функция болса, деректерді радиоарна арқылы қабылдау тек FM диапазонында және RDS стандартында ақпарат беретін станциялар үшін ғана мүмкін болады. Радиоарна бойынша деректерді қабылдау функциясының болуы:

- Радиостанцияларды рок, джаз, классика және т. б. санаттар бойынша топтаңыз (таратылатын бағдарламалардың түрлери).
- Радиостанциялар жіберетін хабарламаларды көрсету.

Бұл жүйе радиоарна арқылы FM-RDS тарататын станциядан қосымша ақпарат алады, сондықтан мұндай ақпарат болған жағдайда ғана жұмыс істей алады. Станция дұрыс емес ақпаратты бере алады, нәтижесінде радио іsten шығуы мүмкін. Бұл жағдайда радиостанциямен байланысыңыз.

Егер тандалған радиостанция қосымша RDS ақпаратын берсе, аудио жүйенің дисплейінде радиостанцияның атаяу немесе оның шақыру белгісі көрсетіледі. Сондай-ақ, композицияның атаяу немесе басқа ілеспе мәтін көрсетілуі мүмкін.

Радио сигналын қабылдау

Егер электромагниттік немесе статикалық радио хабар тарату кедергілері пайда болса, электрондық құрылғыларды ажыратыңыз.

FM ауқымы

FM диапазонынқы сигналдарын жақсы қабылдау 16-дан 65 км-ге дейін қамтамасыз етіледі. Кедергілердің азайту үшін радиоқабылдағышқа арнайы электрондық схема салынғанына қарамастан, кішігірім кедергілер әлі де мүмкін, әсіресе дыбыс өшіп, күшірейтін ғимараттар мен төбелердің айналасында.

AM ауқымы

Көптеген ам станцияларын қабылдау қашықтығы FM диапазонындағы радиостанцияларға қарағанда әлдеқайда үлken, әсіресе түнде. Қашықтық жоғарылаған сайын радиостанциялар бір-біріне кедергі келтіруді мүмкін. Кедергілер наизағай кезінде немесе электр желілерінің астында қозғалу кезінде де пайда болуы мүмкін. Кедергі болған кезде

АУДИО ОЙНАТҚЫШТАР

бұл жағдайда радиостанциядағы жоғары жиілікті тәмемдегүе тырысының.

МобиЛЬДІ ҚҰРЫЛҒЫНЫ ПАЙДАЛАНУ

МобиЛЬДІ құрылғыны пайдалану, атап айтқанда, кіріс және шығыс қоныраупарды орында, батареяны зарядтау және мобиЛЬДІ құрылғының қосулы күйінде болуы радио сигналдарын қабылдауға статикалық кедергі көлтіріу мүмкін. Бұл жағдайда мобиЛЬДІ құрылғыны ажырату немесе өшіру керек.

КЕП ЖОЛАҚТАЫ АНТЕННА

Шатыр антеннасы AM, FM және GPS қабылдағышына арналған (фаламдық позициялау жүйесі). Сигналды оңтайтын қабылдау үшін антеннаны бөгде заттармен жаппаңыз. Егер автомобильде төбелік люк болса және бұл люк ашылса, қабылдау нашарлауы мүмкін.

Сенімсіз құрылғыларды пайдаланудың алдын алу

CD, DVD дискілерін, Blu-ray ® дискілерін, SD карталарын, USB дискілерін және мобиЛЬДІ құрылғыларды пайдаланған кезде олардың шығу тегіне назар аударыңыз. Сенімді емес ақпарат құрападында жүйенің жұмысына және жұмысына теріс әсер етуі мүмкін файлдар болуы мүмкін. Егер мазмұн немесе шығу тегі сенімді болмаса, пайдаланудан аулақ болыныз.

USB-порты

Көлік орталық консолде еki USB портымен жабдықталуы мүмкін. Порттар деректерді беруді де, зарядтауды да қолдайды. Орталық консольдің артқы жағында тек зарядтауға арналған тағы еki USB порты болуы мүмкін.

▲НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Автокөліктің зақымдалуын болдырмау үшін пайдаланылмаған қосымша жабдық пен оның кабельдерін автомобильдің борттық желісінен ажырату керек. Бортқа қосылған Кабель

▲НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

соңғы құрылғыдан ажыратылған желілер істен шығуы немесе қысқа тұйықталуға әкелуі мүмкін, егер оның бос үшін сұйықтыққа түссе немесе басқа қуат көзіне, мысалы, розеткаға жабылса.

USB медиасынан ойнату

Сыртқы USB сақтау құрылғыларын USB коннекторына қосуға болады.

USB құрылғыларынан әртүрлі аудио файлдарды, соның ішінде келесі кеңейтімдерді ойнатуға болады:

- FLAC
- MP3
- AAC
- OGG
- 3GP

"Мениң медиаустрым" кем дегенде бір қосылған индекстелген құрылғы болған жағдайдаға ғана қол жетімді. Ол барлық индекстелген мультимедиялық көздерден мазмұнға қол жеткізуіді қамтамасыз етеді. "Мениң медиа құрылғыларым" мәзірінің белгісі көздер бетінде қол жетімді көз ретіндегі көрсетіледі.

MP3 USB ойнатқыштары және сыртқы USB сақтау құрылғылары MP3 қосылатын USB

Ойнатқыштары және сыртқы USB сақтау құрылғылары USB спецификациясының талаптарына сәйкес келуі керек Mass Storage Class (USB MSC).

- USB құрылғысынан музыканы ойнату үшін келесі әрекеттерді орындаңыз:

  1. USB құрылғысын қосыңыз.
  2. Бастау беттегі "Аудио жүйе" белгішесін түртіңіз.
  3. "Taғы" белгішесін түртіңіз, содан кейін USB құрылғысын түртіңіз.

Белсенді USB құрылғысын ойнату кезінде келесі басқару түммелерін пайдаланыңыз:

▷: Белсенді медиа көзін ойнату үшін түртіңіз.

||: Белсенді медиа көзін ойнатуды үақытша тоқтату үшін түртіңіз.

- Ағымдағы немесе алдыңғы жолдың жоғарғы жағында іздеу үшін түртіңіз.
- Ойнату арқылы жылдам айналдыру үшін басып тұрыңыз.

Қалыпты жылдамдықта ойнатуды жалғастыру үшін босатыңыз. Откен үақыт көрсетіледі.

- Келесі жолға іздеу үшін нұқтыңыз.

- Ойнату арқылы жылдам алға жылжу үшін басып тұрыңыз.
- Қалыпты жылдамдықта ойнатуды жалғастыру үшін босатыңыз. Откен үақыт көрсетіледі.

Кездейсок ретпен: әндерді кездейсок ретпен ойнатуды бастау үшін түртіңіз.

USB Дыбыс мәзірі

Қарандыз: "AM-FM радиоқабылдағышы" "белгіміндегі" ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дыбыс мәзірі → 6-8.

USB медиасын қарau мәзірі

Сол жақта әндер, альбомдар, орындаушылар және басқа медиа деректердің тізімін көрсету кезінде жоғары және тәмен бағытталған көрсеткілер және A-Z белгісі көрсетіледі. Алғаштаптің барлық әріптері көрсетілістің терезені ашу үшін A-Z белгісін таңдап, ауысу үшін әріпті таңдаңыз. Тізім бойынша жоғары және тәмен жылжу тиисті бағытқа бағытталған көрсеткіні тұрту арқылы жүзеге асырылады. "Қарau" пунктін тұрту нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

Плейлистер:

1. USB тасымалдаушысында сақталған ойнату тізімдерін көру үшін түртіңіз.
  2. Playlist (ойнату тізімі) ішіндегі барлық шығармаларды көру үшін playlist (ойнату тізімі) таңдаңыз.
  3. Ойнатуды бастау үшін тізімнен композицияны таңдаңыз.
- M3U және pls көнегітімдері бар ойнату тізімдерін қолдайды.

Орындаушылар:

1. Орындау тізімін көру үшін түртіңіз, USB тасымалдаушысында сақталған.
2. Барлық альбомдарын көру үшін орындаушыны таңдаңыз.
3. Композицияны таңдау үшін барлық әндерді нұқтыңыз немесе альбомды нұқтыңыз және тізімнен композицияны таңдаңыз.

Композициялар:

1. USB тасымалдаушысында жазылған барлық композициялар тізімін көру үшін түртіңіз.
2. Ойнатуды бастау үшін тізімдегі композицияны түртіңіз.

Альбомдар:

1. USB медиасындағы альбомдарды көру үшін түртіңіз.
2. Альбомдағы барлық әндердің тізімін көру үшін альбомды таңдаңыз.
3. Ойнатуды бастау үшін тізімнен композицияны таңдаңыз.

Жанрлар:

1. USB медиасындағы жанрларды көру үшін тұртіңз.
2. Орындаушылар тізімін көру үшін жанрды таңдаңыз.
3. Осы суретшінің альбомдарын көру үшін Орындаушыны таңдаңыз.
4. Осы альбомдағы шығармаларды көру үшін альбомды таңдаңыз.
5. Ойнатуды бастау үшін композицияны таңдаңыз.

Композиторлар:

1. Композиторларды USB медиасында көру үшін тұртіңз.
2. Композитор (композитор) альбомдарының тізімін көру үшін композиторларды таңдаңыз.
3. Шығармалар тізімін ашу үшін альбомды немесе "барлық шығармалар" тармагын тұртіңз.
4. Ойнатуды бастау үшін тізімнен композицияны таңдаңыз.

Қапшақтар:

1. USB тасымалдаушысында сақталған каталогтарды көру үшін тұртіңз.
2. Барлық файлдардың тізімін ашу үшін қалтаны таңдаңыз.
3. Ойнатуды бастау үшін тізімнен файлды таңдаңыз.

Подкасттар:

Қосылған құрылғыдағы подкасттарды көру және подкаст эпизодтарының тізімін алу үшін тұртіңз.

Аудиокітаптар:

1. Құрылғыда сақталған аудиокітаптарды көру үшін тұртіңз.
2. Мазмұн кестесін ашу үшін аудиокітаптарды тұртіңз.
3. Ойнатуды бастау үшін тізімнен тарауды тұртіңз.

Файлдық жүйе және файлдарға атау беру

USB құрылғыларында көлесі файлдық жүйелерді қолданға болады: Композицияның атавы, Орындаушы, альбом және жанр туралы ақпарат файлдан оқылады және файлда тиісті ақпарат болған жағдайдаға ғана көрсетіледі. Егер файлда композицияның атавы туралы ақпарат болмаса, файл атавы аудио жүйенің дисплейінде тақырып ретінде көрсетіледі.

Apple® қолдайтын құрылғылар Хабарласының дилер.

«Таңдаулылар» панельдегі медиа деректерді сақтау және таңдау

Андалған медиа деректерді сақтау үшін

медиа деректер түрлерінің тізімін ашу үшін «Көрү» мәзірін тұртіңз. Таңдаулыларды сақтау үшін «Көрү» мәзірінің келесі элементтерінің бірін тұртіңз:

Ойнату тізімі: ойнату тізімін таңдаулылар ретінде сақтау үшін оған ☆ қарама-қарсы белгішени тұртіңз. Таңдалған ойнату тізімін таңдау үшін сақталған таңдаулыларды тұртіңз. Таңдалған ойнату тізіміндегі бірінші композицияны ойнату басталады.

Орындаушылар: Орындаушыны таңдаулылар ретінде сақтау үшін оған ☆ қарама-қарсы белгішени тұртіңз. Таңдалған орындаушыны таңдау үшін сақталған таңдаулыларды тұртіңз. Осы орындаушының тізіміндегі бірінші композицияны ойнату басталады.

Композициялар: композицияны сүйікті ретінде сақтау үшін, оған ☆ қарама-қарсы белгішени тұртіңз. Таңдалған композицияны таңдау үшін сақталған таңдаулыларды тұртіңз. Альбомдар: альбомды таңдаулыларды ретінде сақтау үшін оның ☆ алдындағы белгішени тұртіңз. Таңдаулыларды таңдау үшін сақталған таңдаулыларды тұртіңз. Осы альбомның тізіміндегі бірінші композицияны ойнату басталады.

Жанрлар: жанрды таңдаулы ретінде сақтау үшін оған ☆ қарама-қарсы белгішени тұртіңіз. Таңдалған жанрды таңдау үшін сақталған таңдаулыларды тұртіңіз. Осы жанрга сәйкес келетін бірінші композицияны ойнату басталады.

Подкасттар: подкасты таңдаулылар ретінде сақтау үшін оған ☆ қарама-қарсы белгішени тұртіңіз. Таңдаулы подкасты таңдау үшін сақталған таңдаулыларды тұртіңіз. Подкасты ойнату басталады.

Аудиокітаптар: аудиокітапты таңдаулылар ретінде сақтау үшін оған ☆ қарама-қарсы белгішени тұртіңіз. Таңдалған аудиокітапты таңдау үшін сақталған таңдаулыларды тұртіңіз. Таңдалған аудиокітаптың бірінші тарауын ойнату басталады.

Медия ойнату және дыбысты уақытша өшіру
Жүйенің дыбысы уақытша өшірілгенде, USB құрылғыларынан ойнату тоқтатылады. Егер сіз рөл дәнгелегіндегі дыбысты уақытша өшіру түймесін тағы бір рет бассаңыз, ойнату жалғасады. Егер дыбыс уақытша өшірілсе, дыбыс көзі өзгертілсе, ойнату жалғасады және дыбыс қосылады.

Косымша қосқыш

Көліктің орталық консолінде қосымша желілік кіріс коннекторы орналасқан.

Мүмкін көмекші дыбыс көздеріне мыналар кіреді:

- Ноутбук
- Аудиоіннатқыш

Бұл үя аудио шығыс емес. Құлаққапты қосалқы кіріс үсісіна қоспаңыз.

Беріліс селекторын "P" тұрақ орнына орнатыңыз және сыртқы құрылғыны қосыңыз.

Косымша құрылғының 3,5 мм (1/8 дюйм) кабелін қосымша желілік кіріс үсісіне қосыңыз. Құрылғы қосылған кезде жүйе автомобиль динамиктері арқылы құрылғыда сақталған жазбаларды ойната алады.

Егер қосымша сигнал көзі әлдеқашан қосылған болса, бірақ қазір басқа көз пайдаланылса, "Басқа" тармағын тұртіңіз, содан кейін осы көзді белсенді ету үшін AUX тармағын тұртіңіз. Aux көзі мәзіріндегі "кездейсөк" және "қарau" элементтері қол жетімді емес.

Bluetooth Audio (Bluetooth арқылы аудио)

Егер сізде тиісті функция болса, Bluetooth арқылы жүпталған құрылғыдан музыканы ойнатуға болады.

Құрылғыны жүптастыру нұсқауларын Bluetooth бөлімдерінен ғабага болады (шолу) ⇒ 6-14 немесе Bluetooth (телефонды жүптастыру және пайдалану) ⇒ 6-16.

Дыбыс деңгейі мен композицияларды таңдауда ақпараттық - ойын-сауық жүйесінде, мобильді құрылғының да басқару элементтері арқылы басқаруға болады. Егер Bluetooth режимі таңдалса, бірақ дыбыс жоқ болса, мобильді құрылғыда да, ақпараттық-ойын-сауық жүйесінде де дыбыс деңгейін тексеріңіз.

Дисплейдің сол жағындағы Соңғы көздер тізіміндегі Bluetooth элементін тұрту немесе Bluetooth құрылғысын тұрту арқылы "қосымша" түймесін тұрту арқылы музыка ойнатуды бастауға болады.

Bluetooth арқылы ойнату үшін:

1. Құрылғының қуатын қосыңыз және құрылғыны қосу үшін жүптастырыңыз.
2. Жүптасқаннан кейін басты беттегі "Аудио жүйе" тармағын тұртіңіз, содан кейін дисплейдің сол жағындағы Соңғы көздер тізіміндегі "Bluetooth" тармағын тұртіңіз.

Bluetooth Дыбыс мәзірі

Қараңыз: "АМ-FM радиоқабылдағышы" "бөлімдегі" ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің Дыбыс мәзірі ⇨ 6-8.

Bluetooth құрылғыларын басқару:

Басты бетте:

1. "Аудио жүйе" белгісесін тұртіңіз.
2. Аудио жүйенің басты бетінде "тағы" тармағын тұртіңіз.
3. Bluetooth элементін тұртіңіз.

4. Құрылғыларды қосу немесе жою үшін "құрылғылар" тармағын тұртіңіз.

Bluetooth элементін тұрту кезінде қосылған құрылғының аудио ойнатқышында ойнатуды бастау мүмкін болмауы мүмкін. Көлік орнында тұрган кезде мобилді құрылғыны пайдаланып ойнатуды бастаңыз.

Әр түрлі құрылғыларда ойнатуды бастау әртүрлі жолдармен жүзеге асырылады. Bluetooth арқылы дыбысты ойнатуды таңдаған кезде аудио жүйенің экранында күй көрсетілуі мүмкін

«Тоқтатыла тұрады». Ойнатуды бастау үшін құрылғыдағы ойнату түймесін басыңыз.

Көрү функциясы Bluetooth құрылғысымен колдана болған кезде қол жетімді болады. Бұл көп медиа мазмұны «Менің медиаустрым» бастапқы режимінде қол жетімді болмайды.

Кейбір телефон модельдері аудио дисплейде көрсету үшін метадеректерді Bluetooth арқылы беруді қолдайды. Бұл ақпаратты алған кезде аудио жүйе осы деректердің қол жетімділігін тексереді және оларды дисплейде көрсетеді. Bluetooth функциясын қолдау туралы қосымша ақпарат дилерге хабарласыңыз.

Телефон

Bluetooth (Шолу)

Bluetooth интерфейсі бар жүйе көптеген ұялы телефондармен өзара әрекеттесе алады:

- Қолдаң қемегінсіз қонырау шалу және қабылдау.
- Мекен-жай кітабын немесе ұялы телефонның контактілер тізімін автомобильге жіберіңіз.
- Алаңдаушылықты азайту үшін, көлік жүргізуі бастамас бұрын, тұраққа қойылған көлікті келесі әрекеттерді орындаңыз:
- Ұялы телефонның мүмкіндіктерімен танысыңыз. Телефон кітапшасына және контактілер тізіміне тапсырыс беріңіз, қайталаңатын және сирек қолданылатын жағбаларды жойыңыз. Мүмкіндігінше жылдам тери нөмірлерін және басқа қыскартылған командаларды бағдарламалаңыз.
- Ақпараттық - ойын-сауық жүйесін басқару және пайдалану туралы ойланыңыз.
- Ұялы телефонды (дарды) автокөлікпен жүптастыру. Ұялы телефондардың кейбір үлгілерімен жүйе жұмыс істемеуі мүмкін. Қараңыз: Осы бөлімдегі «Жұптау». Bluetooth қосылған автомобильдер Bluetooth қосылған ұялы телефон және

динамик профилі бар мобильді желі арқылы қонырау шала алады және қабылдай алады. Жүйені басқару ақпараттық - ойын-сауық жүйесі арқылы жүзеге асырылады. Жүйені тұтанды ON/RUN (косу) немесе ACC/ACCESSORY (қосымша қондырылар) күйіне орнатылған кезде пайдалануға болады. Bluetooth диапазоны 9,1 м дейін. Барлық телефон модельдері Bluetooth арқылы жұмыс істей алмайды және барлық телефондар барлық мүмкіндіктерді қолдамайды. Үйлесімді телефондар туралы қосымша ақпаратты сайттан қараңыз www.gm.com/bluetooth.

Bluetooth басқару

Bluetooth арқылы қосылымды басқару ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің басқару органдарының және рөлдік басқару органдарының көмегімен жүзеге асырылады.

Рөл дәңгелегіндегі басқару органдары

☞: Kiriç қонырауға жауап беру, жүйелік ақпаратты раставу немесе дауыстық бақылау сеансын бастау үшін басыңыз.

☞: Қосылымды аяктау, қонырауды қабылдамау немесе әрекетті болдырмау үшін басыңыз. Телефонмен сөйлеспеген кезде ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің дыбысын өшіру немесе қосу үшін түртіңіз.

Ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің басқару органдары

Ақпараттық-ойын-сауық жүйесін басқару органдарын пайдалана отырып, мәзірмен қалай жұмыс істеу керектігі туралы қосымша ақпаратты бөлімнен қараңыз
Жүйені пайдалану ⇒ 6-5.

Аудиожүйе

Bluetooth жүйесін қолданған кезде дыбыс автомобильдің аудио жүйесінің алдыңын динамиктерінен өтіп, аудио жүйенің жұмысы басылады. Қонырау кезінде дыбыс деңгейін дыбыс қаламымен реттеуге болады. Реттелген дыбыс деңгейі келесі қоныраулар үшін жадта сақталады. Жүйе белгілі бір минималды дыбыс деңгейін қолдайды.

Bluetooth (акпараттық-ойын-сауық жүйесінің басқару органдары)

Ақпараттық-ойын-сауық жүйесін басқару элементтерін қолдана отырып, мәзірмен жұмыс істеу туралы қосымша ақпаратты ⇒ 6-5 жүйесін пайдалану бөлімнен қараңыз.

Bluetooth жүптастыру

Bluetooth үйлесімді ұялы телефон алдымен Bluetooth интерфейсімен байланысып, содан кейін автомобильге қосылуы керек. Телефонды байланыстырmas бұрын, телефон нұсқаулығындағы Bluetooth туралы бөлімді қараңыз.

Жүптастыру туралы ақпарат

- Бірде-бір мобиЛЬДІ құрылғы қосылмаған кезде, "Телефон" басты бетінде ақпараттық ойын-сауық жүйесінің дисплейінде "телефонды қосу" тармағы көрсетіледі. Қосылу үшін осы элементті түртіңіз. Қосылудың тағы бір әдісі бар: экранының жоғарғы оң жақ бұрышындағы телефондар қойындысын түртіңіз, содан кейін телефон қосу пәрменін таңдаңыз.

- Bluetooth технологиясын қолдайтын және музикалы ойнаш алатын Смартфон бір уақытта телефонмен және музикалық ойнатқыш ретінде автомобильмен жүптаса алмайды.

- Жүйемен 10-ға дейін құрылғы жүптастырылуы мүмкін.
- Көлік қозғалғанда жүптау процесі қол жетімді емес.
- Жүптау процедурасы тек бір рет орындалуы керек. Ұялы телефондагы байланыс туралы ақпарат өзгерген кезде немесе ұялы телефон жүйенің жадынан жойылған

кезде оны қайта орындау қажет болуы мүмкін.

- Егер жүйенің қол жетімділігінде бірнеше жұпталған ұялы телефондар болса, жүйе қол жетімді жұптасқан телефондармен жүйемен соңын рет қолданылған ретпен байланыс орнатуға тырысады. Басқа жұпталған телефонмен байланыс орнату үшін «Басқа телефонмен байланыс» түймесін басыңыз, келесі бәлімде қараңыз.

Телефонды жұптастыру

1. Жұптау процесін бастамас бұрын, ұялы телефонда Bluetooth функциясы қосылғанына көз жеткізіңіз.
2. Басты беттегі Телефон белгішесін немесе дисплейдің төмөнгі жағындағы төте жол науасындағы телефон белгішесін түртіңіз.
3. Ойын - сауық жүйесінің дисплейінің жоғарғы жағындағы "телефондар" тармағын түртіңіз. Телефон экранының ортасында «Телефондарды қосу» элементі бар, ол «Телефондар тізімі» мәзірінің тіркесімі болып табылады.
4. Телефон қосу түймесін басыңыз.
5. Ұялы телефонның Bluetooth параметрлері тізімінен ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің дисплейінде көрсетілген автомобиль атаян таңдаңыз.

6. Ұялы телефон экранындағы нұсқауларды орындау арқылы ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің дисплейінде көрсетілген алты таңбалы кодты растаның және «Жұптау» түймесін басыңыз. Жұптауды сәтті орындау үшін ұялы телефондағы кодты және ойын-сауық жүйесінің дисплейін растана керек.

7. Ұялы телефонда жұптастыруды орнату процедуrasын бастаңыз. Процедура туралы ақпаратты ұялы телефонды пайдалану жөніндегі нұсқаулықтан қараңыз. Жұпталған телефон қосылған тізімде көрсетіледі.

8 . Егер ұялы телефонда Келік атаяу көрсетілмесе, жұптау процесін бірнеше жолмен бастауға болады:

- Ұялы телефонды өшіріп, қайтадан қосыңыз.
- Ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің дисплейіндегі телефон мәзірінің басына оралыңыз және жұптау процесін қайта бастаныңыз.
- Ұялы телефонды қалпына келтіріңіз, бірақ тек соңы шара ретінде.

9. Егер телефонда қосылымды растана немесе телефонның мекен-жай кітабын жүктеуге рұқсат беру туралы сұрау берілсе, әрқашан «Растау» және «Рұқсат беру» таңдаңыз. Егер мекенжай кітабын жүктеуге рұқсат етілмесе, ол қол жетімді болмайды.

10. Басқа телефондарды жұптастыру үшін РР-де сипатталған әрекеттерді қайталаңыз. 1-9.

Қосылу үшін бірінші жұпталған телефондар

Жүйенің әрекет ету аймагында бірнеше жұпталған ұялы телефондар болған кезде, жүйе "қосылу үшін бірінші" мәртебесі берілген телефондарға қосылады. Жұптастырылған ұялы телефон мәртебесі «Қосылу үшін бірінші»:

1. Ұялы телефон қосулы екенине көз жеткізіңіз.
2. Параметрлер белгішесін түртіңіз, содан кейін жүйе тармағын түртіңіз.
3. Барлық жұпталған және қосылған ұялы телефондар мен мобильді құрылғыларға қол жеткізу үшін "телефондар" тармағын түртіңіз.
4. Телефон параметрлері мәзірін ашу үшін ұялы телефонның он жағындағы ақпарат белгішесін түртіңіз.
5. Құрылғыға осы күйді тағайындау үшін "қосылу үшін бірінші" түймесін түртіңіз. Ұялы телефондар мен мобильді құрылғыларды қосуға, жоюға, қосуға және өшіруге болады. Ұялы телефонды немесе мобильді құрылғыны қосу немесе басқару туралы сұраныс түсken кезде тиісті ішкі мәзір ашылады.

Екінші телефон

Ұялы телефонға екінші телефон мәртебесін беруге болады-ол үшін оның Параметрлер мәзірін ашу үшін жұпталған ұялы телефон атауының он жағындағы акпарат белгісесін тұрту керек. Екінші мәртебесі бар ұялы телефон бір уақытта Bluetooth технологиясын қолдайтын басқа мобилді құрылышға параллель қосыла алады.

Бұл ретте екінші телефонға "кіріс қоныраулар" мәртебесі беріледі. Бұл мобилді құрылғы тек қонырауларды қабылдай алатындығын білдіреді. Екінші ұялы телефонның көмегімен динамик арқылы шығыс қонырау шалу мүмкін болмайды, оның мекен-жай кітабы да қол жетімді болмайды.

Қажет болса, екінші телефонға кіріс және шығыс қонырауларды қабылдауға арналған құрылғы рөлін қайтару үшін оны «Телефондар» тізімінде түртініз. Бұл рөл «контактілер» және «соңғы» тізімдеріндегі абоненттердің нөмірлеріне шығыс қоныраулар жасауға мүмкіндік береді.

Барлық жұпталған және қосылған телефондардың

1. Тізімін тыңдау басты беттегі телефонды басыңыз.
2. «Телефондар» тізімін таңдаңыз.

Қосылған телефонды өшіру

1. Тізімін тыңдау басты беттегі телефонды басыңыз.
2. «Телефондар» тізімін таңдаңыз.
3. Акпарат экранын көрсету үшін қосылған ұялы телефонның немесе мобилді құрылғының алдындағы акпарат белгісесін түртініз.
4. «Өшіру» пәрменін таңдаңыз.

Жұпталған телефонды жою

1. Тізімін тыңдау басты беттегі телефонды басыңыз.
2. «Телефондар» тізімін таңдаңыз.
3. Акпарат экранын көрсету үшін қосылған ұялы телефонның алдындағы акпарат белгісесін түртініз.
4. «Қосылмау» пәрменін таңдаңыз.

Басқа телефонмен байланыстыру

Басқа телефонмен байланыс орнату үшін бұл телефон автомобилде болуы керек және жүйемен Bluetooth интерфейсі арқылы жұптастырылуы керек.

1. Тізімін тыңдау басты беттегі телефонды басыңыз.
2. «Телефондар» тізімін таңдаңыз.
3. Қосылмаған құрылғылар тізімінен жаңа телефонды таңдаңыз. Қараңыз: «Қосылу үшін бірінші жұпталған телефондар» және «екінші телефон» осы бөлімде жоғары.

"Телефон" немесе

"Handsfree (Handsfree)" режимінде аудысу
Телефон немесе динамик режимінде аудысу үшін:

- Егер телефон динамик режимінде болса, телефон түтік режимінде өту үшін экрандағы «Телефон» түймесін басыңыз. Телефон режимінде қол жетімді емес және дыбысты уақытша өшіру белгішесі жұмыс істемейді.
- Телефон режимінде болған кезде, динамик режимінде өту үшін «Телефон» түймесін түртініз.

Контактілер тізімін және соңғы қоныраулар тізімін пайдаланып телефон қонырауы

Bluetooth жүйесі телефон кітапшасының функциясын қолдайтын телефонда сақталған жеке байланыс акпаратын пайдаланып телефон қонырауларын шалуға мүмкіндік береді. Телефонның параметрлерін және оның жұмысын тексерініз. Ұялы телефонның бұл мүмкіндікті қолдайтынын тексерініз.

Контактілер мәзірінде ұялы телефонның телефон кітабына қол жеткізуге болады.

«Соңғы» мәзірінде сіз осы ұялы телефон үшін соңғы қоныраулардың тізімін/тізімдерін таба аласыз.

Контактілер мәзірі арқылы қонырау шалу үшін:

1. Тізімін тыңдау басты беттегі телефонды басыңыз.
2. «Контактілер» төтігін таңдаңыз.

3. "Контактілер" тізімінен іздеуді бірінші еріппен орындаға болады. Аттар тізімін айналдыру үшін ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі A-Z түймесін тұртқынан. Байланыс орнатының келетін абоненттің атын таңдаңыз.

4. Қажетті нөмірді таңдаңыз.

Мәзір арқылы қонырау шалу үшін соңғы қоныраулар:

1. Тізімін тыңдау басты беттегі телефонды басыңыз.
2. «Соңғы» тетігін таңдаңыз.
3. Абоненттің атын немесе терілетін нөмірді таңдаңыз.

Пернетақтадан нөмірді тери

Арқылы қонырау шалу пернетақтадан нөмірді тери арқылы қонырау шалу үшін:

1. Тізімін тыңдау басты беттегі телефонды басыңыз.
2. Таңдаңыз пернетақта және телефон нөмірін енгізіңіз.
3. Теруді бастау үшін "қонырау шалу" таңдаңыз.

Пернетақтаны пайдаланып контактілерді іздеу

Пернетақтаны пайдаланып контактілерді іздеу:

1. Басты беттегі телефон белгішесін тұртқыніз.
2. "Пернетақта" тармағын тұрткінің және іздеу үшін пернетақтадағы сандарды пайдаланып телефон нөмірінің немесе байланысты атауының бір бөлігін енгізіңіз. Нәтижелер дисплейдің

оң жағында көрсетіледі. Қонырау шалу үшін олардың біреуін тұртқыніз.

Қонырауды қабылдау және қабылдамау

Кіріс қонырау түсін кезде ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дыбысы өшіріліп, қонырау үні естіледі.

Қонырауды қабылдау

Қонырауды қабылдау үшін:

- Рөл дөңгелегіндегі пернені басыңыз.
- Ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейінде елемеу түймесін басыңыз.

Қонырауды қабылдамау

Қонырауды қабылдамау үшін:

- Рөл дөңгелегіндегі пернені басыңыз.
- Ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі елемеу түймесін басыңыз.

Қонырауды құту

Қонырауды ұстап тұру функциясын Bluetooth модулімен және ұялы байланыс операторымен жабдықталған телефон қолдауы керек.

Қонырау кезінде үш жақты байланыс режиміне ету:

1. Қосылымдар мәзірінен «Басқа қосылымды қосу» үшін қонырау қосу пәрменін таңдаңыз.
2. Соңғы, контактілерді немесе пернетақтаны таңдау арқылы екінші қосылымды орнатыңыз.
3. Екінші байланыс белсенді болған кезде үш жақты байланыс орнату үшін Merge (біріктіру) түймесін басыңыз.

Қонырауды қабылдамау

Кұту режиміндегі қонырауды қабылдамау үшін:

- Рөл дөңгелегіндегі пернені басыңыз.
- Ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі елемеу түймесін басыңыз.

Қоныраулар арасында ауысу үшін абоненттер арасында ауысу (тек сақталған қоныраулар үшін)

Басты беттегі телефонды басыңыз.

Қосылымдар мәзірі пайда болады. Қосылу экранында оған ауысу үшін ұстап тұру режиміндегі қосылымды тұртқыніз.

Үш жақты байланыс

Үш жақты байланыс функциясын Bluetooth модулімен және ұялы байланыс операторымен жабдықталған телефон қолдауы керек.

Қонырау кезінде үш жақты байланыс режиміне ету:

1. Қосылымдар мәзірінен «Басқа қосылымды қосу» үшін қонырау қосу пәрменін таңдаңыз.
2. Соңғы, контактілерді немесе пернетақтаны таңдау арқылы екінші қосылымды орнатыңыз.
3. Екінші байланыс белсенді болған кезде үш жақты байланыс орнату үшін Merge (біріктіру) түймесін басыңыз.

Қоңырауды аяқтау

- Рөл дәңгелегіндегі пернені басыңыз.
- Тек осы қоңырауды аяқтау үшін қоңырауға қарама-қарсы ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі белгішені түртіңіз.

DTMF үндері

Қоңырау кезінде автомобильдің аудио жүйесіне енгізілген Bluetooth модулі нөмірлерді жібере алады. Бұл мәзір арқылы басқарылатын телефон жүйелерімен өзара әрекеттесу кезінде қажет. Пернетақтаны пайдаланып нөмірді енгізіңіз.

Apple CarPlay және Android Auto

Егер Android Auto™ және (немесе) Apple CarPlay™ қолдауы көлік құралымен жабдықталған болса, үйлесімді смартфон болған кезде осы мүмкіндіктерді пайдалануға болады. Қол жетімді болған кезде, ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің басты бетіндегі Android Auto және Apple CarPlay белгішелері сұр түсke айналады.

Android Auto және (немесе) Apple CarPlay пайдалану үшін:

1. Google™ Play қолданбалар дүкенінен телефонға Android Auto жүктеніз. Apple CarPlay пайдалану үшін ешқандай қолданбаны орнату қажет емес.

2. Android телефонын немесе iPhone-ны үйлесімді USB кабелімен қосыңыз, оны деректерді беру үшін пайдаланылатын жүйенің USB коннекторына салыңыз. Жақсы нәтижеге қол жеткізу үшін телефонның топық USB кабелін пайдаланыңыз. Басқа өндірушілердің кабельдері жұмыс істемеу мүмкін.

- Apple CarPlay немесе Android Auto іске қосу үшін "Жалғастыру" түймесін басыңыз.
- Apple CarPlay және Android Auto іске қосу пәрмендерін автомобильдің Параметрлер мәзірінен жоғары Өшірү түймесін басыңыз. Басты беттегі Android Auto және Apple CarPlay белгішелері смартфонға байланысты жарқырайды. Телефонды USB ұясына қосқан кезде Android Auto және (немесе) Apple CarPlay автоматты түрде іске қосылуы мүмкін. Егер бұл орын алмаса, басты беттегі ANDROID AUTO және (немесе) APPLE CARPLAY белгішесін түртіңіз. Басты орталық консольдегі түймені басыңыз. Функциялар құрамында өзгерістер болуы мүмкін.

Автомобилде Android Auto және Apple CarPlay орнату туралы қосымша ақпарат алу үшін қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.

Android Auto стандартын Google компаниясы әзірледі. Оны пайдалану келісім шарттары мен Google құпиялылық саясатымен реттеледі. CarPlay стандартын Apple компаниясы әзірледі. Оны пайдалану келісім шарттары

мен Apple құпиялылық саясатымен реттеледі. Деректерді беру үшін тарифтік жоспарға сәйкес ақы алынады. Android Auto пайдалану мәселелері бойынша қолдау және қосымша ақпарат алу үшін <https://support.google.com/androidauto/>. Apple CarPlay пайдалану мәселелері бойынша қолдау және қосымша ақпарат алу үшін <https://www.apple.com/legal/ios/carplay/>.

Apple және Google өз қызметтерін пайдалану шарттарын өзгерте немесе тоқтата алады. Android Auto-Google Inc компаниясының тіркелген сауда белгісі. Apple CarPlay-Apple Inc компаниясының тіркелген сауда белгісі.

Android Auto немесе Apple CarPlay-дан шығу үшін орталық консольдегі түймені басыңыз. Android Auto немесе Apple CarPlay жүйесіне қайта кіруүшін орталық консольдегі түймені басып тұрыңыз. Apple CarPlay және Android Auto-ны ойын-сауық жүйесінде өшіруге болады. Ол үшін "Үй" белгішелерін түртіңіз,

"Параметрлер", содан кейін қойындыны түртіңіз. Дисплейдің жоғарғы жағындағы "қолданбалар". Apple CarPlay немесе Android Auto қосқышын тиісті қосқышпен өшіріңіз.

Баптаулар Settings (параметрлер)

Тіркелгі жасалған кезде кейбір параметрлерді басқару иесінің орталығының сайттарында жүзеге асырылуы мүмкін. Егер басқа пайдаланушылар көлікке қол жеткізсе немесе есептік жазбалар жасаса, мұндай параметрлерді өзгертуге болады. Нәтижесінде ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің қауіпсіздігі мен жұмыс істөу параметрлерінде өзгерістер болуы мүмкін. Кейбір параметрлерді қолдана болған кезде жаңа көлікке беруге болады. Нұсқаулық алу үшін дилерге хабарласыңыз.

Сонғы пайдаланушыға қызмет көрсету шарттары мен күпиялышық туралы мәлімдемедегі маңызды ақпараттен танысыңыз. Көру үшін ақпараттық - оыйн-сауық жүйесінің басты бетіндегі Параметрлер белгілесін түртіңіз. Параметрлер мәзірінің мазмұнын төрт санатқа бөлуге болады. "Жүйе", "қосымшалар", "Автомобиль" немесе "жеке" тармағын тұрту арқылы қажетті санатты тандаңыз.

Дараңау мәзіріне кіру үшін:

1. Ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің басты бетіндегі Параметрлер белгілесін түртіңіз.
2. Қол жетімді элементтердің тізімін көрсету үшін қажетті санатты түртіңіз.

3. Тұрту арқылы қажетті функцияны тандаңыз.

4. Ойын-сауық жүйесінің дисплейіндегі элементтерді тұрту арқылы функцияны қосыңыз немесе өшіріңіз.

5. Параметрлер мәзірінің жоғарғы деңгейіне ету үшін X белгілесін түртіңіз.

Жүйе

Мәзірде келесі элементтер болуы мүмкін:

Уақыты/күні

Сағатты орнату көмегімен орындалады мынадай функцияларды:

• Уақыт пен күнді автоматты түрде реттеу: уақыт пен күнді автоматты түрде жаңартуды қосу немесе өшіру үшін қосу немесе өшіру түймесін түртіңіз. Бұл функция қосылған кезде уақыт пен күнді қолмен орнату мүмкін емес.

• Уақытты реттеу: ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін пайдаланып уақытты қолмен орнату үшін түртіңіз.

• Күнді реттеңіз: ақпараттық - оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін пайдаланып күнді қолмен орнату үшін түртіңіз.

• Уақыт белдеуін автоматты түрде таңдау: көлік құралының орналасқан жеріне байланысты уақыт белдеуін автоматты түрде жаңартуды қосу немесе өшіру

үшін қосу немесе өшіру түймесін түртіңіз. Бұл функция қосылған кезде уақыт белдеуін қолмен орнату мүмкін емес.

• Уақыт белдеуін тандаңыз: уақыт белдеуін қолмен орнату үшін түртіңіз. Тұрту арқылы тізімнен уақыт белдеуін тандаңыз.

• 24 сағаттық формат: уақытты көрсету форматын көрсету үшін түртіңіз. Қосу немесе өшіру түймесін тұрту арқылы қосыңыз немесе өшіріңіз.

Language (Тіл)

Бұл параметрдің мәні ақпараттық - оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі метін тілін көрсетеді. Таңдалған тілде дауыстық басқару және сейлеу кеңестері жүйесі де жұмыс істей алады. "Тіл (Language)" тармағын түртіңіз, содан кейін тұрту арқылы тиісті тілді тандаңыз.

Телефондар

Ұялы телефонға немесе мобилді құрылғыға қосылу, ұялы телефонды немесе мультимедиялық құрылғыны өшіру немесе жою үшін түртіңіз.

Wi-Fi Желілері

Қосылған Wi-Fi желісін және қосылуға болатын басқа желілерді көруге мүмкіндік береді.

Егер автомобиль үшін 4G LTE желісі бойынша деректер пакеті іске қосылмаса

желілік қызметтерді пайдалану ақпараттық - ойын-сауық жүйесі мобиЛЬДІ құрылғыға, үгіе кіру нүктесіне немесе басқа сыртқы Қаяпсіз Wi-Fi желісіне қосыла алады.

Wi-Fi кіру нүктесі

Жанасу нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

- Wi-Fi параметрлері: құрылғыларға автомобилдің кіру нүктесін пайдалануға мүмкіндік береді. Қосу және өшіру ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы жүзеге асырылады.
- Wi-Fi желісінің атауы: көліктік Wi-Fi желісінің атауын өзгерту үшін түртіңіз.
- Wi-Fi желісінің паролі: көліктік Wi-Fi желісінің паролін өзгерту үшін түртіңіз.
- Қосылған құрылғылар: қосылған құрылғыларды көрсету үшін түртіңіз.
- Кіру нүктесі арқылы деректерді беру: құрылғыларға көлік құралының кіру нүктесін және оның деректерін пайдалануға рұқсат беру үшін "Қосу" түймесін түртіңіз немесе құрылғыларға оның деректерін емес, тек көлік құралының кіру нүктесін пайдалануға рұқсат беру үшін "Өшіру" түймесін түртіңіз.

Күпиялышық

Жанасу нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

- Орналасқан жерді анықтау қызметтері: Бұл қондырығы автомобилдің орналасқан жері туралы ақпаратты одан тыс жерде пайдалануға рұқсат береді және

тыйым салады. Тыйым салуды тандау жедел қызметтердің жұмысына әсер етпейді.

• Деректер қызметтері: Бұл параметр (егер топық жабдықталған болса) Wi-Fi желісі, кіру нүктесі, қосымшалар және басқа функциялар арқылы деректерді беру мүмкіндігін анықтайды. Деректерді беру қызметтері "өшірулі" пунктін тұрту арқылы өшіріледі. Тыйым салуды тандау жедел қызметтердің жұмысына әсер етпейді.

• Таңымал сәйлеуді бөлісу: Бұл параметр бүлтты сәйлеуді тану жүйесімен бірге дауыстық командаларды пайдалану мүмкіндігін анықтайды. Дауыстық пәрмендерді осы жүйемен бөлісуге және жазуға жол бермеу үшін "Өшіру" тармағын түртіңіз. Нәтижесінде жүйенің дауыстық командаларды түсіну қабилеті шектеулі болуы мүмкін, Кейбір функциялар да өшірілу мүмкін.

• Турлері: Бұл параметр Android жүйесімен қауіпті деп саналатын барлық өкілеттіктерді, қазіргі уақытта ақпараттық - ойын-сауық жүйесі пайдаланатын, осындағы өкілеттіктерді сұраған қосымшалардың санын және осындағы өкілеттіктерді пайдалануға рұқсат етілген қосымшалардың санын көруге мүмкіндік береді.

• Қолданбалар қолданады: бұл параметр Android жүйесі қауіпті деп санайтын немесе пайдаланатын барлық қосымшаларды көруге мүмкіндік береді. Тек сұраған және белсенді қолданылатын өкілеттіктер көрсетіледі.

Дисплей

Жанасу нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

• Режим: навигациялық карта мен жүктелген қосымшалардың көрінісін күннің қараңғы және жарық уақытының ерекшеліктерін ескере отырып онтайланыруға мүмкіндік береді. Онтайланыру автоматты түрде орындалуы үшін "автоматты режимді" опциясын таңдаңыз. Экранды орнату үшін автоматты түрде, күндіз немесе түнде түртіңіз.

• Сенсорлық экранды калибрлеу: ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің экранын калибрлеуді бастау үшін түртіңіз; содан кейін нұсқауларды орындаңыз.

• Экранды өшіру: осы элементті тұрту дисплейді өшіреді. Экранды қосу үшін кез-келген жерде ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің дисплей экранын түртіңіз немесе ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің орталық консоліндегі кез-келген басқару элементін түртіңіз.

Дыбыстар

Жанасу нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

- Қосылған кезде максималды дыбыс деңгейі: бұл мүмкіндік қозғалтыш іске қосылған кезде ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің максималды көлемін орнатуға мүмкіндік береді. Иске қосу кезінде максималды дыбыс ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы орнатылады.
- Қосу/ешіру кезіндегі Сигнал: бұл функция ақпараттық-ойын-сауық жүйесі іске қосылған кезде және оның жұмысы аяқталған кезде дыбыстардың пайда болуына байланысты. Бұл функция болуы мүмкін ажыратылған немесе қосылған.
- Қосылған кезде сигналдың көлемін реттеңіз: бұл параметр іске қосылған кезде және жұмыс аяқталған кезде берілген сигналдардың көлемін реттейді. Көтеру және төмендету ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы жүзеге асырылады.
- Сенсорлық растау дыбысы: бұл параметр ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің радиоқабылдағыштың басқару элементтеріне тигендеге дыбыстың пайда болуына байланысты. Бұл функция болуы мүмкін ажыратылған немесе қосылған.

Дауыстық

Жанасу нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

- Жиі/сирек растаңыз: бұл параметр дауыстық басқару жүйесінің дауыстық командаларды қаншалықты жиі растайтын көрсетуге мүмкіндік береді. Жүйе командаларды орында мас бұрын жиі растау үшін "жиі растау" опциясын таңдаңыз.
- Растау ұзындығы: бұл параметр пәрмендер расталған кезде дауыстық басқару жүйесі хабарлаган ақпарат санын көрсетуге мүмкіндік береді. Жүйе сіздің сөйлеу әдептеріңізге автоматты түрде бейімделуі үшін "Авто" опциясын таңдаңыз. "Кеңейтілген", "қысқаша" немесе "Авто" түймесін тұртқын.
- Дауыстық командаларды растау жылдамдығы: "төмен", "орташа" немесе "жоғары" тармағын тұрту арқылы дауыстық басқару жүйесінің қаншалықты жылдам сөйлейтінін таңдаңыз.
- Қарапайым кеңестер: бұл параметр дауыстық шақырулардың формалдылық дәрежесін таңдауға мүмкіндік береді. Кеңестерді қысқа ұстау үшін "Өшірүлі" түймесін тұртқын. Жеке тәсілмен кеңестерді есту үшін "қосылған" тармағын тұртқын. Берілген командалардың стиліне сәйкес келетін кеңестер үшін

"автоматты режимде" тармағын тұртқын.

- Оқу режимі: оқу ұсыныстарын көрсету үшін

"Өшірүлі" немесе "Қосулы" тармағын тұртқын.

- Кеңестерді үзуге рұқсат етіңіз: бұл параметр дауыстық шақырулар аяқталғанға дейін дауыстық командаларды айтуға болатындығын анықтайды. Нұсқауларды тындарай командаларды айту үшін осы мүмкіндікті қосыңыз. Егер пәрмен шақырудың соңына дейін айтылса, ағымдағы шақырудың айтылуы дереу үзіліп, айтылған команданды тану басталады. Фондық шуылға байланысты кездесісоқ үзіліс болуы мүмкін. Өшірүлі немесе Қосулы түймесін басыңыз.

Таңдаулы

Жанасу нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

- Таңдаулыларды басқару "Аудио", "Телефон" және "Навигация". Таңдаулыларды жылжытуға, атын өзгертуге және жоюға болады. Жылжыту үшін таңдаулыларды тұртіп, үстап тұртыңыз, содан кейін позицияны өзгерту үшін жоғары немесе төмен сүйрөңіз.
- Таңдаулылар саны: таңдаулылар саны бар беттер санын таңдау үшін тұртқын

аудиоматериалдармен жұмыс істеу үшін қосымшадан қаралу. Егер сіз опцияны таңдасаныз

"Автоматты режимде", бұл сан сақталған таңдаулұлардың санына байланысты автоматты түрде езгереді. "Автоматты режимде" тармағын

- түртініз, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35 немесе 40.

Жүйе туралы

Ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің бағдарламалық жасақтамасы туралы ақпаратты көру үшін түртініз.

Іске қосылған қолданбалар
қазіргі уақытта ақпараттық - оыйн-сауық жүйесінде жұмыс істейтін қосымшалардың толық тізімін көру үшін түртініз.

Зауыттық баптауларды қалпына келтіру
Жанасу нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

- Автокөлік параметрлерін қалпына келтіру: ағымдағы пайдаланушы үшін барлық автомобиль параметрлерін қалпына келтірініз. "Тастау" немесе «Болдырмау» түймесін басыңыз.
- Параметрлер мен жеке деректерді жою: барлық қолданба параметрлерін, пайдаланушы профильдерін және жеке деректерді, соның ішінде мобилді құрылғылардағы навигациялық деректер мен деректерді жою. Жою немесе болдырмау түймесін басыңыз.
- Тастауға параметрлерді әдепті бойынша: жою

мақсаттағы қосымшаларды ашу үшін таңдаған кезде сол немесе өзге де функциялар. Қолданба деректері жоғалмайды. "Тазарту" немесе "болдырмау" түймесін басыңыз.

Қосымшалар

Мәзірде келесі элементтер болуы мүмкін:

Android Auto

Бұл мүмкіндік ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі мобилді құрылғымен тікелей өзара әрекеттесуге мүмкіндік береді. Қараныз: Apple CarPlay және Android Auto $\Rightarrow$ 6-19.

Косу және өшіру ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы жүзеге асырылады.

Apple CarPlay

Бұл мүмкіндік ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі мобилді құрылғымен тікелей өзара әрекеттесуге мүмкіндік береді. Қараныз: Apple CarPlay және Android Auto $\Rightarrow$ 6-19.

Косу және өшіру ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы жүзеге асырылады.

Аудиожүйе

Қол жетімді нұскалардың құрамы ағымдағы дыбыс көзіне байланысты болады.

Жанасу нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

• Тембрді баптау: эквалайзер, өшіру/тепе-тендік және дыбыстық режимді орнату үшін түртініз. "AM - FM радиоқабылдағышы" бөліміндегі "ақпараттық - оыйн-сауық жүйесінің дыбыс мәзірі" бөлімін қараңыз $\Rightarrow$ 6-8.

• Дыбыс деңгейін автоматты түрде реттеу: бұл функция көлік құралының жылдамдығына байланысты дыбыс деңгейін автоматты түрде реттейді. Элементті түртініз "Өшірул", "Темен", "орташадан төмен", "орташа", "орташадан жоғары" немесе "жоғары" тармағын түртініз.

• Bose AudioPilot шуды өтеу технологиясы: бұл функция салондағы шу деңгейіне және автомобильдің жылдамдығына байланысты дыбыс деңгейін автоматты түрде реттейді. "Өшіру" немесе "Косу" тармағын түртініз.

• Таңдаулұларды басқару
"Аудио", "мобилді құрылғылар" және "Навигация" санаттарындағы таңдаулұлар тізімін ашу үшін түртініз. Таңдаулұларды жылжытуға, атын өзгертуге және жоюға болады. Жылжыту үшін таңдаулұларды түртіп, ұстап тұрыңыз, содан кейін позицияны өзгерту үшін жоғары немесе төмен сүйрөніз.

• Таңдаулұлар саны: аудиоматериалдармен жұмыс істеу үшін Бағдарламадан көреуге болатын таңдаулұлар бар беттер санын таңдау үшін түртініз. Егер сіз опцияны таңдасаныз

"Автоматты режимде", бұл сан сақталған таңдаулылардың санына байланысты автоматты түрде езгереді. "Автоматты режимде" 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35 немесе 40 тармағын түртіңіз.

- RDS: радиоарна (RDS) бойынша деректерді қабылдауды қосуға және өшіруге мүмкіндік береді. Қосу және өшіру ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы жүзеге асырылады. Manage Phones (телефонды басқару): көзі ретінде басқа телефонды қосу, телефонды өшіру немесе қою үшін таңдаңыз.
- Алфавиттік тәртіпте қалпына келтіру: құрылышдағы барлық мультимедиа мазмұнына қол жеткізуде қындықтар туындаған кезде алфавиттік тәртіпте қалпына келтіруге мүмкіндік береді. "Иә" немесе "жоқ" түймесін басыңыз.

Климат-бақылау

Жанасу нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

- Желдеткіштік жылдамдығын автоматты түрде реттеу: бұл параметр климаттық бақылау жүйесінің желдеткіші автоматты режимде жұмыс істеген кезде ауа ағынының қарқындылығын орнатуға мүмкіндік береді. "Тәмен", "орташа" немесе "жоғары" тармағын түртіңіз.
- Ауа сапасының сенсоры: бұл параметрмен жүйе сыртқы

• ауа сапасына байланысты қайта өңдеу режиміне ауысады. "Өшіру", "тәмен сезімталдық" немесе "жоғары сезімталдық" тармағын түртіңіз.

• Орындықтарды автоматты түрде салқындау: бұл қондырғы салон жылы болған кезде орындықтардың желдетілуін автоматты түрде қосады және реттейді. Қосу және өшіру ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы жүзеге асырылады.

• Орындықтарды автоматты түрде жылтыту: бұл қондырғы салонда сұық болмаған кезде орындықтарды автоматты түрде қосады және реттейді. Орындықтарды автоматты жылтыруды орталық консолдегі орындықтарды жылтыруды басқару органдарының көмегімен өшіруге болады.

• Қосу және өшіру ақпараттық-оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы жүзеге асырылады.

• Тұманнан қорғайтын әйнек: бұл параметр қозғалқышты іске қоскан кезде алдыңғы әйнек жылтықшы автоматты түрде қосады. Қосу және өшіру ақпараттық - оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы жүзеге асырылады.

• Артқы әйнекті автоматты түрде жылтыту: бұл параметр қозғалқышты іске қоскан кезде артқы шыны жылтықшы автоматты түрде қосады. Қосу және өшіру

• ақпараттық - оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы жүзеге асырылады.

Телефон

Жанасу нәтижесінде келесілерді көрсетуге болады:

• Менін һемірім: Bluetooth технологиясымен қосылған ұялы телефон һемірін көрсету.

• Белсенді қонырау терезесі: қонырауға жауап беру кезінде белсенді қонырау экранын көрсету. Қосу және өшіру ақпараттық - оыйн-сауық жүйесінің дисплейіндегі басқару элементтерін тұрту арқылы жүзеге асырылады.

• Құпиялыштық: қоныраулар туралы хабарландыруларды тек құрылғылардың тіркесімінде көрсету. Элементті түртіңіз "Өшіру" немесе "Қосу".

• Контактілерді сұрыптау: аты немесе тегі бойынша сұрыптау үшін түртіңіз.

• Re-sync Device Contacts (құрылғының контактілерін қайта синхрондау): ұялы телефондағы барлық контактілерге қол жеткізуде қындықтар болған кезде құрылғының онтагына қайта синхрондауға мүмкіндік береді.

• А / м телефон кітабынан барлық контактілерді жою: автомобильде сақталған барлық контактілерді жою: автомобильде сақталған

Автомобильді

Бұл мәзір автомобильдің әртүрлі функцияларын реттеуге мүмкіндік береді. Автомобильді пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың "автомобильді дербестендіру" бөлімінің мазмұнымен танысыңыз.

Дербес

Егер бар болса, бұл мәзір пайдаланушы профиліндегі әртүрлі деректерді өңдеуге мүмкіндік береді. Пайдаланушылардың профильдерін толтыру туралы ақпаратты тараудың "пайдаланышылар" бөлімінен қараңыз «Жүйені пайдалану ⇔ 6-5». Мәзірде келесі элементтер болуы мүмкін:

Аты

Көлікте көрсетілетін пайдаланушы атынызды өңдеу үшін түртіңіз.

А/м есептік жазбасы туралы ақпарат

Көлік құралының есептік жазбасы туралы ақпаратты көру және парольді есептік жазбага өзгерту үшін түртіңіз. Интернеттегі тіркелгі туралы ақпаратты тексеру процесі аяқталғанға дейін тексерілмеген пайдаланушы тіркелгіс туралы қалқымағын хабарлама пайда болады. Тексеру процесін аяқтау үшін тіркеу кезінде көрсетілген электрондық пошта мекенжайына жіберілген активтендіру туралы хабарламаны қараңыз.

Профиль суреті

Профиль суретін таңдау немесе өзгерту үшін түртіңіз.

Профиль идентификаторлары

Көлік таңдалған идентификаторды тану үшін түртіңіз. "Автомобіль кілті 1" және/немесе "автомобіль кілті 2" тармагын түртіңіз. Егер қашықтан кілтсіз кіру жүйесінің (RKE) таратқышы жоғалса немесе үрланса, дилерге хабарласыңыз.

Security

Профильді жеке сәйкестендіргішпен қорғау үшін түртіңіз ационным нөмірімен (PIN). "Жоқ" немесе "Иә" түймешігін басыңыз.

Автокөліктің аты

Көлік атаян өзгерту үшін түртіңіз.

Автокөлік есептік жазбасы

Көлік құралының есептік жазбасы туралы ақпаратты көру және парольді есептік жазбага өзгерту үшін түртіңіз.

Профильді өшіру

Көліктен профильді жою үшін түртіңіз. «Жою» немесе «Болдырмай» түймесін басыңыз.

Тауар белгілері және лицензиялық келісімдер

Made for

"iPod үшін жасалған" және "iPhone үшін жасалған" белгілері электрондық құрылғы сейкесінше iPod немесе iPhone-ға қосылу мүмкіндігін қарастыратының және өзірлеуши Apple техникалық талаптарына сәйкестігіне сертификаттағанын білдіреді. Apple компаниясы осы құрылғының жұмысына және оның қауіпсіздік стандарттары мен нормативтік талаптарға сәйкестігіне жауапты емес. Бұл құрылғының iPod немесе iPhone-мен жұмыс істеуі сымсыз байланысқа әсер етуі мүмкін екенін ескеріңіз. iPhone®, iPod®, iPod classic®, iPod nano®, iPod shuffle® және iPod touch® - Apple Inc компаниясының сауда белгілері, АҚШ-та және басқа елдерде тіркелген.

Бұл функция болған кезде лицензиялық көлісімнің мынадай ережелері колданылады:

Touchsense технологиясы және touchsense system 1000 сериясы Immersion корпорациясының лицензиясы бойынша колданылады. TouchSense System 1000 технологиясы АҚШ-тың бір немесе бірнеше патенттерімен қоргалған www.immersion.com/patent-marking.html; басқа патенттерге етінімдер берілді.

Bose®

Bose, AudioPilot және Bose Centerpoint Surround АҚШ-та және басқа елдерде Bose корпорациясының тіркелген сауда белгілері болып табылады.

Bluetooth®

Bluetooth ауызша белгісі мен логотипи Bluetooth ® SIG, Inc. компаниясының меншігі болып табылады. General Motors компаниясы тек лицензияға сәйкес пайдаланады. Басқа сауда белгілері мен сауда белгілері тиісті

иелеріне тиесілі.

MPEG4-AVC (H.264)

Бұл өнім тұтынуышының жеке және коммерциялық емес пайдалануы үшін AVC патенттік лицензиялар коржынының шартымен ұсынылады: (i) AVC стандартына сәйкес бейнені кодтау ("AVC бейне") және/немесе (ii) тұтынуыш жеке және коммерциялық емес қызмет шенберінде КОДТАҒАН немесе AVC бейне жеткізуге лицензиясы бар бейне материалдарды жеткізуішіден алынған AVC бейнесін декодтау. КЕЗ-КЕЛГЕН БАСҚА ПАЙДАЛАНУҒА ЛИЦЕНЗИЯ БЕРИЛМЕЙДІ ЖӘНЕ БЕРИЛМЕЙДІ. ҚОСЫМША АҚПАРАТТЫ MPEG LA, LLC КОМПАНИЯСЫНАН АЛУФА БОЛАДЫ. ҚАРАҢЫЗ: [HTTP://WWW.MPEGLA.COM](http://WWW.MPEGLA.COM).

VC-1

Бұл өнім тұтынуышының жеке және коммерциялық емес пайдалануы үшін VC-1 патенттік лицензиялар коржынының шартымен: (i) VC-1 стандартына сәйкес бейне кодтау ("VC-1 БЕЙНЕ") ЖӘНЕ/НЕМЕСЕ (ii) VC-1 бейнесін декодтау мақсатында беріледі,

тұтынуышы ЖЕКЕ ЖӘНЕ КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС ҚЫЗМЕТ АЯСЫНДА КОДТАЛҒАН НЕМЕСЕ VC-1 БЕЙНЕСІН ЖЕТКІЗУГЕ ЛИЦЕНЗИЯСЫ БАР БЕЙНЕ МАТЕРИАЛДАРДЫ ЖЕТКІЗУШІДЕН АЛЫНГАН. КЕЗ-КЕЛГЕН БАСҚА ПАЙДАЛАНУҒА ЛИЦЕНЗИЯ БЕРИЛМЕЙДІ ЖӘНЕ БЕРИЛМЕЙДІ.

ҚОСЫМША АҚПАРАТТЫ MPEG LA, LLC КОМПАНИЯСЫНАН АЛУФА БОЛАДЫ. ҚАРАҢЫЗ: [HTTP://WWW.MPEGLA.COM](http://WWW.MPEGLA.COM).

MPEG4-бейне

Тұтынуыш жеке және коммерциялық емес мақсаттар үшін пайдаланғаннан басқа, MPEG-4 бейне кодтау станциясына байланысты кез келген жолмен осы өнімді пайдалануға тыым салынады.

Mp3

MPEG Layer-3 дыбыстық декодтау технологиясы Fraunhofer IIS және Thomson лицензиясы негізінде қолданылады.

WMA

Бұл өнімдер Microsoft компаниясына тиесілі зияткерлік меншікті пайдаланады. Мұндай технологияны осы өніммен байланыссыз қолдану немесе

таратуға Microsoft лицензиясы тыйым салынады. Бағдарламалық жасақтама туралы, оның ішінде ашық код бойынша лицензиялау шарттары (және қол жетімді бастапкы код), сондай-ақ жоғарыда көрсетілген орындау ортасының конфигурациясына қатысты авторлық құқық туралы акпаратты өндірушіден немесе QSSC бөлімінен 175 Terence Matthews Crescent, Kanata, Ontario, Canada K 2 M 1 W 8 мекен-жайы бойынша алуға болады (licensing@qnx.com).

6-28 АҚПАРАТТЫҚ-ОЙЫН-САУЫҚ ЖҮЙЕСІ

□ ЕСКЕРТПЕЛЕР

7 КЛИМАТТЫ БАҚЫЛАУДЫ БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫ

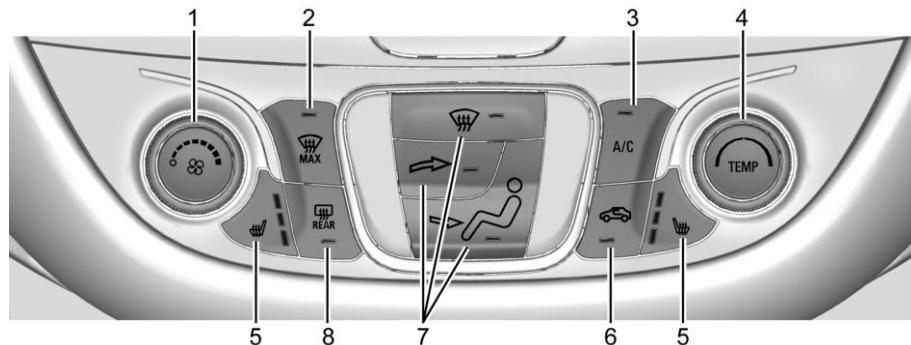

- КЛИМАТ-БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕЛЕРИ 7-2
- ЖЕЛДЕТКІШ ТОРЛАРЫ 7-8
- ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ 7-8
- ЕСКЕРТПЕ 7-10

7-2 КЛИМАТТЫ БАҚЫЛАУДЫ БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫ

КЛИМАТ-БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕЛЕРИ

Бұл жүйенің көмегімен автомобильді жылдыту, салқындау және желдету бақыланады.

1. Желдеткішті басқару
  2. MAX (еріту)
  3. A/C (желдеткіш)
  4. TEMP (температураны бақылау)
  5. Жүргізуші мен жолаушылардың орындықтарын жылдыту (егер от бар болса)
  6. Қайта айналым
  7. Ауаны тарату режимдерін басқару органдары
  8. Артқы әйнек жапқыш
- TEMP:** температураны жогарылату және төмendetу үшін бұл тұтқаны тиісінше сағат тіліне қарсы немесе сағат тіліне қарсы бұраңыз.
- : Желдеткішті жылдамдату немесе баяулату немесе оны өшіру

үшін, осы тұтқаны тиісінше сағат тіліне қарсы немесе сағат тіліне қарсы бұраңыз. Дисплейде желдеткіштің жылдамдығы көрсетіледі.

Ауаны тарату режимдерін басқару элементтері: ауа ағынның ғабытын өзгерту үшін үрлеуши түймелерін басыңыз. Таңдалған батырмама енгізілген жарық индикаторы қосылады. Таңдалған режим дисплейде көрсетіледі. Ағымдағы жұмыс режимін өзгерту үшін келесі режимдердің біреуін немесе бірнешеуін таңдаңыз:

: Бұл режимде әйнектің қатаюы жойылады. Ауа ағыны жел әйнегін үрлеу шумегіне бағытталады.

: Ауа ағыны аспаптар панеліндегі каналдар арқылы өтеді.

: Ауа ағыны аяқ таушашаларына бағытталған.

MAX: желдеткіш жылдамдығы жоғары жел әйнегін үрлеу. Бұл режимге аудықсан кезде бұрынғы режим өшіріледі, ал әйнек тұман немесе аяздан төзірек тазартылады. Түймені қайта басқан кезде жүйе бұрынғы жұмыс режиміне, ал желдеткіш бұрынғы айналымға оралады.

Онтаілі нәтижеге қол жеткізу үшін аязды кетіру режимін қоспас бұрын, қар мен мұзды әйнектен тазарту керек.

A/C: осы батырманы басу арқылы кондиционер қосылады және өшіріледі. Егер желдеткішті басқару өшірүл болса немесе сыртқы температура нөлден төмен түссе, кондиционер жұмыс істемейді.

: Қайта өңдеуді қосу үшін басыңыз. Бұл жағдайда индикатор жануы керек. Қайта өңдеу режимі салондағы ауаны төзірек салқындауға, сонымен қатар газдар мен жағымсыз иістердің сырттан енуіне жол бермейді.

Артқы әйнек жапқыш

: Артқы әйнек жапқышты қосу немесе өшіру үшін басыңыз.

Пернедегі индикатордың жануы артқы көрініс айналарын жылдыту қосулы екенін көрсетеді. Тұтануды ACC / ACCESSORY немесе LOCK / OFF қүйіне ауыстырыған кезде, анти-қозғалтқыш өшіріледі.

Жолақтың үстінде артқы терезе – бұл антенна топ, еріту үшін шыны емес, ол арналған.

Артқы әйнектің антипотеваторын автоматты жұмыс режиміне ауыстыруға болады. Жеке баптауларды сақтау бөліміндегі "Климат және ауа сапасы" параграфын қараңыз ⇒ 4-23. Егер артқы әйнектің тұмауын автоматты түрде жою функциясы іске қосылса, артқы әйнектің тұманға қарсы құралы салон сұық болған кезде автоматты түрде қосылады, ал сыртқы температура шамамен 7°C-тан аспайды. Артқы әйнектің анти-желдеткіші де автоматты түрде өшіріледі.

Егер автомобиль жылдыту бар сыртқы айналармен жабдықталған болса, онда жылдыту артқы әйнектің антипотеваторын қосу түймесін басып, айналардың бетін тұман мен аяздан тазартады. Қараңыз: Жылдытылатын айналар ⇒ 1-16.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Алдыңғы әйнектің және артқы көрініс айналарының ішкі бетіндегі мұздандуды немесе басқа түзілімдерді ұстарамен немесе өткір жиектері бар басқа заттармен тазартуға тырыстаңыз. Бұл артқы әйнекке орнатылған әйнек жылдытышының торына немесе радио антеннасына зақым келтіруі мүмкін, бұл радио сигналының қабылдау сапасына әсер етеді. Бұл жағдайда жөндеу кепілдік болып табылмайды.

Жүргізуши мен жолаушылардың орындықтарын жылдыту: жүргізушиңін немесе жолаушылардың орындықтарын жылдыту см басу арқылы қосылады . Қараңыз: Жылдытылатын және желдетілетін алдыңғы орындықтар ⇒ 2-8.

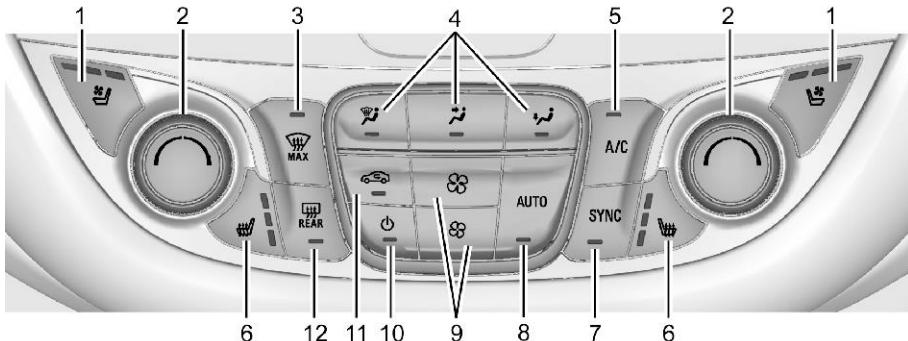
Автомобилді қашықтан іске қосу кезіндегі климат-бақылау жұмысы: қозғалтқышты (тиісті жиынтықтағы автомобилдерді) қашықтықтан іске қосу кезінде климат - бақылау жүйесі автоматты түрде қосылуы мүмкін. Бұл жүйе автомобилдің ішіндегі ортанды жылдыту және салқындуату үшін бұрын енгізілген жүргізуши параметрлерін қолданады. Қашықтан іске қосу кезінде қозғалтқыш сыртқы жағынан сұық болса, артқы әйнекті үрлеу арқылы автоматты түрде қосылуы мүмкін. Қозғалтқышты қашықтықтан іске қосу кезінде артқы шыныны үрлеудің жарық индикаторы қосылмайды. Сыртқы орындықтар сұық болса, алдыңғы орындықтарды қыздырыу. Қозғалтқышты

қашықтықтан іске қосу орындықтарды қыздырудың кезінде жарық индикаторы қосылмайды.

7-4 КЛИМАТТЫ БАҚЫЛАУДЫ БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫ

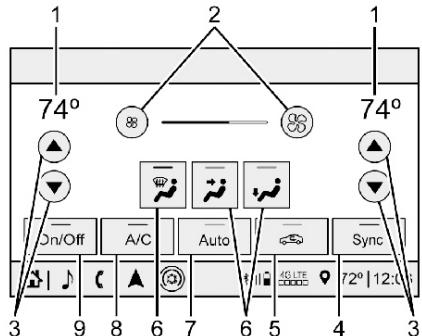
Екі аймаққа арналған климатты бақылаудың автоматты жүйесі

Бұл жүйенің көмегімен автомобильді жылдыту, салқындау және желдету бақыланады.

1. Жүргізуші мен жолаушылардың орындықтарын желдету (егер бар болса)
2. Жүргізуші мен жолаушы аймағындағы температураны реттеу тұтқалары
3. MAX (еріту)
4. Ауаны тарату режимдерін басқару органдары
5. Ауа балтағыш
6. Жүргізуші мен жолаушылардың орындықтарын жылдыту (егер ол бар болса)
7. Қадамдастыру
8. Auto (автоматты режим)
9. Желдеткішті басқару органдары
10. Тамақтану (қосу/өшіру)
11. Қайта айналым
12. Артқы әйнек жапқыш

Климатты бақылауды дисплейі

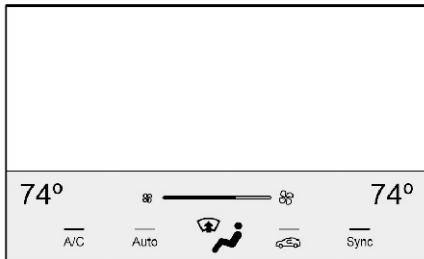

1. Жүргізуші мен жолаушы аймағындағы температура параметрлері
2. Желдеткішті басқару
3. Жүргізуші мен жолаушы аймағындағы температураны реттеу тұтқалары
4. Sync (синхрондалған температура параметрі)
5. Қайта айналым
6. Ауаны тарату режимдерін басқару органдары
7. Auto (автоматты режим)
8. A/C (желдеткіш)
9. On/Off (Қуат)

Желдеткішті, ауаны тарату режимін, кондиционерді, жүргізуші мен жолаушының температурасын

және Sync параметрлерін климаттық бақылау дисплейіндегі қосымшалар тақтасындағы ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің басты бетіндегі CLIMATE немесе климаттық бақылау түймесін басу арқылы басқаруға болады. Осыдан кейін таңдауды алдыңғы климаттық бақылаудың бірінші бетінде жасауға болады. Ақпараттық-ойын-сауық жүйесіне арналған нұсқаулықты қараңыз.

Климаттық бақылау күйін көрсету

Климаттық бақылау күйінің дисплейі орталық консольдегі климаттық бақылау органдарының көмегімен реттеу кезінде қысқа уақыт ішінде пайда болады.

Автоматты режим

Бұл режимде жүйе жедеткіштің жылдамдығын автоматты түрде реттейді, ауаны таратудың қажетті режимін, кондиционердің жұмыс режимін таңдайды және автомобилдің ішіндегі ауаны қажетті температурға дейін қыздыру немесе салындуат үшін қайта өңдеу режимін қосады және ажыратады.

AUTO индикаторы жаңған кезде барлық төрт функция автоматты түрде жұмыс істейді. Сонымен қатар, функциялардың ерқайсысын қолмен реттеуге болады, ал берілген параметр дисплей экранында көрсетіледі. Қолмен конфигурацияланған функциялар AUTO индикаторы жаңбаса да, автоматты режимде жұмыс істеуді жалғастырады. Автоматты режимге ауысу төртібі:

1. AUTO пернесін басыңыз.
2. Қажетті температурานы таңдаңыз. Жүйе салонда қажетті микроклимат жасағанша күтіңіз. Температураны ең қолайлы деңгейге дейін реттеніз.

Рециркуляция режимі жылы ауарайында автоматты түрде қосылады, отын тиімділігін арттырады және салонды кондиционермен салындуатуды тездедеті. Автоматты режимде жұмыс істеген кезде рециркуляция индикаторы жанбайды. Қайта өңдеуді қолмен қосу үшін жарық индикаторы қосулы кезде басыңыз.

Сыртқы ауаны салонға жіберу үшін тағы бір рет басыңыз, индикатор сөнеді.

Жүргізуши мен жолаушы аймағындағы температуралы реттеу тұтқалары: - температуралы жүргізуши мен жолаушы жағында белек орнатуға болады. Жүргізуши немесе жолаушы аймағындағы температуралы жоғарылату немесе төмөндөту үшін тұтқаны сағат тіліне қарсы немесе сағат тіліне қарсы бұраңыз.

Синхрондау: жолаушылар орнатқан температуралы жүргізуши белгілеген температуралын синхрондау үшін басыңыз. Бұл жағдайда SYNC индикаторы жаңады. Жолаушы аймағында климат-бақылау параметрлері реттелгеннен кейін SYNC индикаторы сөнеді.

Қолмен басқару

: Осы батырманы басу арқылы жедеткіш қосылады және өшіріледі.

немесе : жедеткіштің жылдамдығын арттыру немесе азайту үшін басыңыз. Жедеткіш пышақтардың айналу жылдамдығы негізгі дисплей экранына шығарылады. Жылдамдық нөлге дейін төмөндеген кезде жедеткіш өшеді. Кез келген түймені басу арқылы жедеткіш автоматты режимнен шығады және қолмен басқаруға өтеді. Автоматты жұмыс режимін

косу үшін AUTO түймесін басыңыз.

Ая тарату режимдерін басқару:
басыңыз,

▪ немесе ▪ ая ағынының бағытын өзгерту үшін. Бұл үш түймені кез-келген комбинацияда басуға болады. Түймеге орнатылған жарық индикаторы қосылады. Таңдалған режим дисплейде көрсетіледі. Кез-келген түймені басу арқылы желдеткішті автоматты түрде реттеу өшірілп, қолмен басқаруға аудыстырылады. Автоматты режимге оралу үшін AUTO түймесін басыңыз. Ағымдағы жұмыс режимін өзгерту үшін келесі режимдердің біреуін немесе бірнешеуін таңдаңыз:

▪: Бұл режимде әйнектің қатаюы жойылады. Ая ағыны жел әйнегін үрлеу шүмегіне бағытталады.

▪: Ая ағыны аспаптар панеліндегі каналдар арқылы өтеді.

▪ : Ая ағыны аяқ тауашаларына бағытталған.

▪ MAX: ая ағыны әйнекке бағытталған, желдеткіш жоғары жылдамдықта жұмыс істейді, ал егер ол әлі максимумға жетпесе, ая температурасы көтеріледі. Бұл режимге аудықтан кезде бұрынғы режим өшіріледі, ал әйнек тұман немесе аяздан тезірек тазартылады. Түймені қайта басқан кезде

жүйе бұрынғы жұмыс режиміне, ал желдеткіш бұрынғы айналымға оралады. Оңтайлы нәтижеге қол жеткізу үшін аязды кетіру режимін қоспаса бұрын, қар мен мұзды әйнектен тазарту керек.

A/C: осы батырманы басу арқылы кондиционер қосылады және өшіріледі. Егер климаттық бақылау жүйесі өшірүл болса немесе сыртқы температура нөлден төмен түссе, кондиционер жұмыс істемейді. Осы түймені басу арқылы автоматты Кондиционерлеу және кондиционердің өзі өшіріледі. Автоматты режимге оралу және қажет болған жағдайда кондиционерді қосу үшін AUTO түймесін басыңыз. Егер индикатор шамы қосулы болса, кондиционер автоматты түрде жұмыс істейді, автомобильдің ішіндегі ауаны салықнұратады немесе әйнектің тұманның тез жою үшін қажет ауаны кептіреді.

Автоматты ая айналымы: AUTO индикаторы жаңған кезде, автомобиль интерьерін тез салықнұрату үшін қажет автоматты ая айналымы жұмыс істейді. Климаттық бақылау жүйесінде ауаның ластануын анықтайдын сенсор болуы мүмкін. Автоматты рециркуляциямен бірге ая сапасын бақылау жүйесі де жұмыс істей алады.

Ая сапасын бақылау жүйесінің сезімтальдығын реттеу тәртібін жеке параметрлерді сақтау бөлімінің "Климат және ая сапасы" параграфынан қараңыз ⇨ 4-23.

▪: Қайта өндеуді қосу үшін басыңыз. Бұл жағдайда индикатор жануы керек. Қайта өндеу режимі салондағы ауаны тезірек салықнұратуға, сонымен қатар газдар мен жағымсыз ийстердің сырттан енуіне жол бермейді.

Бұл функцияны салқын немесе сұық ая райында пайдалану жел мен басқа көзілдірктердің тұманина әкелуі мүмкін. Жел мен қалған әйнектердің тұманинан тазартуды жеңілдету үшін қайта өндеуді өшірініз.

Автоматты тұманды жою: климаттық бақылау жүйесінде автомобиль ішінде жоғары ылғалдықтың автоматты түрде анықтау сенсоры болуы мүмкін. Егер жоғары ылғалдылық анықталса, климаттық бақылау жүйесі сыртқы ауаның берілуін реттеп, кондиционерді өшіре алады. Шыны тұманның алдын алу үшін желдеткіштің жылдамдығын арттыруға болады. Егер климаттық бақылау жүйесі әйнектердің болжамды тұмандығын анықтамаса, ол қалыпты жұмысқа оралады.

Тұманды автоматты түрде жою функциясын қосу және өшіру тәртібін

жеке параметрлерді сақтау бөлімінің "Климат және ауа сапасы" параграфынан қарандыс 4-23.

Артқы әйнек жапқыш

 : Қосу немесе өшіру үшін басыңыз

Артқы әйнектің индикатордың жануарлық көрінісінде әйнапарының жылыту қосулы екенін көрсетеді. Артқы әйнектің индикаторы тұтану ON/RUN (қосулы) күйінде болғандаған жұмыс істейді. Тұтануды ACC / ACCESSORY немесе LOCK / OFF күйіне ауыстырған кезде анти-қозғалтқыш өшіріледі.

Жолақтың үстінде артқы терезе – бұл антенна тор, еріту үшін шыны емес, ол арналған.

Артқы әйнектің индикаторын автоматты жұмыс режимінде ауыстыруға болады. Жеке баптаулардың сақтау бөліміндегі "Климат және ауа сапасы" параграфынан қарандыс 4-23. Егер артқы әйнектің тұманын автоматты тұрда жою функциясы іске қосылса, артқы әйнектің тұманға қарсы құралы салон сүйк болған кезде автоматты тұрде қосылады, ал сыртқы температура шамамен 7 °C-тан аспайды. Артқы әйнектің анти-желдеткіші де автоматты тұрде өшіріледі.

Сыртқы артқы айналар

қыздыру артқы әйнектің индикаторын қосу түймесін басу арқылы қосылады, бұл айна бетінен конденсацияны немесе мұздатуды жоюға көмектеседі. Қарандыс: Жылтылатын айналар 1-16. ▶

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Алдыңғы әйнектің және артқы көрініс айналарының ішкі бетіндегі мұздандуды немесе басқа түзілімдерді ұстаралан немесе өткір жиектері бар басқа заттармен тазартуға тырыспацыз. Бұл артқы әйнекке орнатылған әйнектің жылытықтының торына немесе радио антеннасына зақым келтіруді мүмкін, бұл радио сигналының қабылдау сапасына әсер етеді. Бұл жағдайда жөндеу кепілдік болып табылмайды.

Жылтыту және желдеткіші бар жүргізуі мен жолаушылардың орындықтары

Жүргізушінің немесе жолаушылардың орындықтарын жылыту басу арқылы қосылады. ▶ / ▶ .

Жүргізуі немесе ⚡ жолаушы орындығын желдетуді қосу үшін түртіңіз немесе қосыңыз.

Қарандыс: Жылтылатын және желдетілетін алдыңғы орындықтар 2-8.

Автомобилді қашықтан іске қосу кезіндегі климат-бақылау жұмысы

Қозғалтқышты қашықтықтан іске қосу кезіндегі (тиисті жиынтықтағы) автомобильдер климатты бақылау

автоматты тұрде қосылуы мүмкін. Сыртта сұық болған кезде жүйе еріту режимінде, ал ыстық болған кезде максималды салынудату режимінде қосылады. Қашықтан іске қосу кезіндегі қозғалтқыштың сыртқы жағынан сұық болса, артқы әйнекті үрлеу арқылы автоматты тұрде қосылуы мүмкін. Жарық

жүйесі қозғалтқышты қашықтықтан іске қосу кезіндегі артқы шынының үрлеу индикаторы қосылмайды. Егер сыртта сұық болса, алдыңғы орындықтарды жылыту қосылады, ал ыстық болса – желдету, қозғалтқышты қашықтан іске қосу кезіндегі орындықтарды жылыту немесе желдетудің жарық индикаторы қосылмайды.

Сенсор

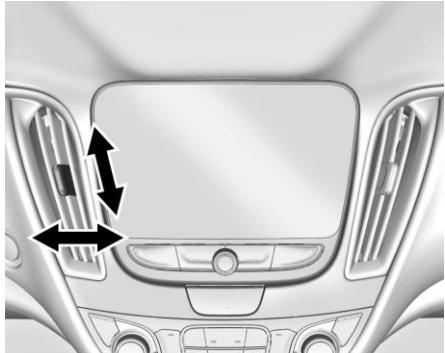
Аспаптар панеліндегі жарық датчигі күн сәулеесінің қарқындылығын бақылайды.

Климатты басқару жүйесі температуралы, желдеткіштің жылдамдығын реттеу, қайта өңдеу режимін қосу және өшіру және салондағы ең ыңғайлы микроклиматты сақтай отырып, ауаны тарату режимдерін ауыстыру үшін сенсор сигналын қолданады.

Климатты басқару жүйесінің дұрыс жұмыс істемеу үшін сенсорды жаппаңыз.

ЖЕЛДЕТКІШ ТОРЛАРЫ

Желдеткіш саңылаулар

Желдеткіш саңылаулардағы перделер ауа ағынының бағытын реттеуге қызмет етеді, сонымен қатар үрлеуді жабады немесе көрінше ашады.

Пайдалану бойынша көңестер

- Мүмкіндігінше жүйенің тиімді жұмыс істеүін қамтамасыз ету үшін саптамаларды ашық ұстаңыз.
- Салонда тиімді ауа айналымына кедергі келтірмеу үшін орындықтардың астындағы кеңістікке кедергі жасаманыз.
- GM компаниясы мақұлдамаган капот шағылыштырғыштарды пайдалану жүйенің жұмысына теріс етү мүмкін.

- Желдету жүйесінің саптамаларына қосымша құрылыштар орнатпаңыз, ейткені бұл ауа ағынына кедергі келтіруі мүмкін және саптамалардың бұзылуына әкелуі мүмкін.

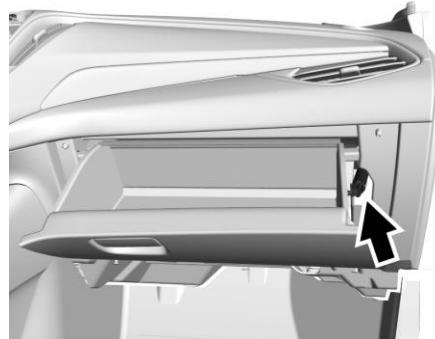
ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

Салон сүзгісі

Бұл сүзгі сыртқы ауаны шаңдан, тозаңнан және басқа тоқтатылған бөлшектерден тазартуға мүмкіндік береді.

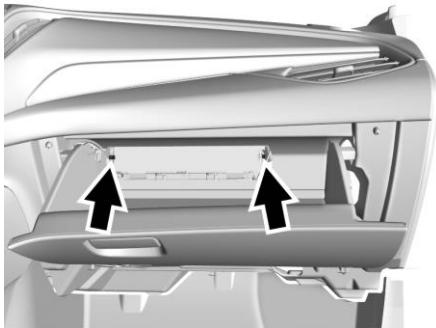
Бұл сүзгінің картриджін ТО жүргізу кезінде ауыстыру керек. Тиісті типтегі сүзгіні таңдағанда, "техникалық қызмет көрсету кестесі" брошиюрасын қараңыз.

1. Қолғап қорабын толығымен ашыңыз.

2. Амортизатордың табанын қолғап қорабының қақлағынан ажыратыңыз.

3. Қораптың қақпағын шектегіштерге қарағанда үлкен бұрышқа ашу үшін қысыңыз.

4. Технологиялық қақпақты ұстап түрған ілмектерді бүгіншіз. Технологиялық қақпақты ашып, есқі сүзгіні алыңыз.
  5. Жаңа ауа сүзгісін орнатыңыз.
  6. Технологиялық қақпақты жауып, ілмектермен бекітіңіз.
  7. Қолғап жәшігінің қақпағын орнату кері тәртіппен жүзеге асырылады.
- Қосымша көмек алу үшін дилерге хабарласыңыз.

Қызмет көрсету

Барлық автомобилльдердің капотының астында толтырылған хладагент түрі көрсетілген жапсырма бар. Кондиционерлеу жүйесіне қызмет көрсетуді тек білікті, арнайы

оқытудан өткен персонал ғана орындауды тиис. Кондиционерлеу жүйесінің буландырышын жәндеуге немесе оны есептен шығарылған автомобильден алынған басқасына ауыстыруға тыйым салынады. Жұмыстың сенімділігі мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін ауыстыру үшін тек жаңа буландырышты пайдалану керек.

Жүйеге қызмет көрсету кезінде салқындағыш агентті ол үшін арнайы жабдықты қолдана отырып, арнайы контейнерлерге төгу керек. Салқындағышты атмосфераға булануы мүмкін контейнерге төгу табиғатқа зиян келтіреді және адамдарға қауіп тәндіреді, өйткені ол тыныс алу жүйесіне түсіп, өртке, күйікке немесе денсаулыққа басқа да зиян келтіруі мүмкін.

7-10 КЛИМАТТЫ БАҚЫЛАУДЫ БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫ

□ ЕСКЕРТПЕЛЕР

8

ЖҮРГІЗУ ЖӘНЕ БАСҚАРУ АВТОКӨЛІКПЕН

• ЖҮРГІЗУШІГЕ КЕҢЕСТЕР.....	.8-2	• КРУИЗДІК БАҚЫЛАУ.....	8-25
• ІСКЕ ҚОСУ ЖӘНЕ ПАЙДАЛАНУ.....	8-11	• ЖҮРГІЗУШІГЕ КӨМЕК КӨРСЕТУ ЖҮЙЕЛЕРИ.....	8-27
• ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ГАЗДАР.....	8-17	• ОТЫН.....	8-31
• АВТОМАТТЫҚ БЕРЛІС ҚОРАБЫ.....	8-18	• АВТОМОБИЛЬ ДИЗАЙНЫН ӨЗГЕРТУ ЖӘНЕ ОРНАТУ ҚОСЫМША ЖАБДЫҚ.....	8-34
• ТЕЖЕГІШ ЖҮЙЕСІ.....	8-20	• ЕСКЕРТПЕ.....	8-36
• СУСПЕНЗИЯ ҚАТТЫЛЫҒЫН РЕТТЕУ ЖҮЙЕСІ.....	8-24		

ЖҮРГІЗУШІГЕ КЕҢЕСТЕР

Отын шығынын азайту бойынша ұсыныстар

Жүргізу стилі отын шығынына айтарлықтай әсер етеді. Төменде автомобилдің отын шығынын азайтуға көмектесетін бірнеше нұсқаулар берілген.

· Қозғалтқышты іске қосқаннан кейін климатты басқару панелімен қажетті температуралы орнатының немесе қажет болмаса климатты басқаруды өшіріңіз.

• Сақтаныңыз күрт қозғалулар орнынан увеличивайте автомобилдің қозғалыс жылдамдығы бірқалыпты.

• Қоліктің қозғалысын біртіндеп бауялатыңыз, кенеттен тежелуден аулақ болыныз.

• Қозғалтқышты ұзақ уақыт жұмыс істемей қалдымраңыз.

• Егер жолдың табигаты мен ауа-райы мүмкіндік берсе, круиздік бақылауды қолданыңыз.

• Әрқашан белгіленген жылдамдық режимін сақтаңыз немесе жағдай қажет болса, баяу жүріңіз.

• Шиналардағы қажетті ауа қысымын ұстаңыз.

• Егер сіз бірнеше жерге баруыңыз керек болса, барлығын бір сапарға біріктіруге тырысыңыз.

• Есқи шиналарды бірдей ТРС кодымен жаңаларына ауыстырыңыз (шиналарды белгілеу үшін ішкі GM стандартты), белгінің жанындағы

шинаның бүйірінде көрсетілген өлшем түрі бар.

• Жоспарланған техникалық қызмет көрсетудің ұсынылған кестесін ұстаныңыз.

Көлік жүргізу кезіндегі аландашылық

Көлік жүргізу кезіндегі ағымдағы тапсырмалардан алшақтату өртүрлі формаларда көріні мүмкін. Ақыл-оиды басшылыққа алының және басқа әрекеттер сіздің назарыңызды жолдан алшақтатуына жол берменіз. Көптеген жергілікті әкімшіліктер жүргізушінің назарын аударуға қатысты арнайы ережелер шығарады. Сіздің аймағыңыдағы ережелерді мүкіят өкіп шығыңыз.

Ұқыпсыз жүргізуі болдырмас үшін жолды қадағалаңыз, қолыңызды рөл дәңгелегіне қойыңыз және көлік жүргізуге назар аударыңыз.

• Жолдағы жағдайды анықтау үшін телефонды пайдаланбаңыз. Қажетті қоныраулар жасау немесе қабылдау үшін динамикті пайдаланыңыз.

• Жолға мүкіят қараңыз. Телефоннан және басқа электрондық құрылғылардан ақпаратты оқымаңыз, жазбаңыз немесе көрменіз.

• Алдыңғы жолаушының отырғышын ықтимал аландашылық факторы ретінде қарастырыңыз

• Көлік жүргізуі бастамас бұрын, таңдалған

радиостанцияларды бағдарламалау, климаттық бақылау параметрлері, орындықтарды реттеу сияқты автомобиль функцияларын мүкіят өкіп шығыңыз. Сапар алдында кез-келген навигациялық құрылғыға сапар туралы барлық ақпаратты енгізіңіз.

• Іздеу уапшив заттар жағына орнатылған көзге дейін, к ода автомобиль тоқтатыны.

• Балаларға назар аудару үшін көлікті тоқтатыңыз.

• Жануарларды қолайлы контейнерлерде ұстаның немесе шектегіштерді қолданыңыз.

• Көлік жүргізу кезінде жолаушылармен де, ұлы телефонмен де қатты сөйлесуден аулақ болыңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер сіз тым ұзақ немесе тым жиі жолдан алыстасаңыз, бұл соқтығысуға, демек жаракат алуға немесе тіпті өлімге әкелуі мүмкін. Жолға назар аударыңыз.

Бұл жүйені, атап айтқанда ұлы телефонды қосу және пайдалану туралы көбірек ақпарат алу үшін "ақпараттық-онын-сауық жүйесі" белгімін қараңыз.

Автокөлікті қауіпсіз пайдалану негіздері

Көлікті қауіпсіз басқару принципі тосын жағдайларға үнемі дайын болуды білдіреді. Бұл тәсілдің қажетті шарты - қауіпсіздік белдіктерін пайдалану. Қараныз: Қауіпсіздік белдіктері 12-18.

- Мұқият жүргізуші жол қозғалысының басқа қатысуышылары (жаяу жүргіншілер, велосипедшілер және басқа көлік құрапдарының жүргізушілері) үкіпсиздік танытып, қателіктер жіберу мүмкін деген болжамға негізделу керек. Сіз олардың ықтимал әрекеттерін болжап, оларға дайын болуыңыз керек.
- Алда келе жатқан көлік құралына дейінгі қашықтықты сақтаңыз.
- Көлікті басқару процесінде аландамаңыз.

Көлік жүргізу

Тежеу, рөлдеу және үдеу көлік жүргізу кезінде маңызды басқару факторлары болып табылады.

Тежеу

Тежеу процесі шешім қабылдау уақыты мен реакция уақытын қамтиды. Жасырын фаза-бұл жағдайды түсіну және педальды басу туралы шешім

қабылдау үшін жүргізушіге қажет уақыт. Мотор фазасы-бұл іс-әрекеттің нақты орындалу кезеңі.

Жүргізуши реакциясының мотор фазасының орташа ұзақтығы секундтың төрттен ушін құрайды. Осы уақыт ішінде 100км/сағ жылдамдықпен жүретін автомобиль 20 м өтеді, бұл төтенше жағдайда өте үлкен қашықтыққа айналуы мүмкін.

Есте сақтау керек тәжелуге қатысты пайдалы ұсыныстар:

- Алда келе жатқан көлік құралына дейінгі қашықтықты сақтаңыз.
- Қажетсіз кенеттеп тәжелуден аулақ болыңыз.
- Машина ағынымен бірдей жылдамдықты сақтаңыз.

Егер қозғалыс кезінде қозғалтқыш кенеттеп тоқтап қалса, тәжегіш педальды әдettегідей қысы керек. Педальды бірнеше рет қысып, босатпаңыз. Егер осылай істей керек болса, басудың арналған басқышы болады қын. Егер қозғалтқыш тоқтап қалса, тәжегіш күшейткіш кейбір өнімділікті сақтайды, алайда тәжегіш педальды басқаннан кейін жогалады. Вакуумдық күшейткіш жұмысын тоқтатқаннан кейін, машинаны тежеу үшін көп уақыт пен күш қажет болады.

Рөлдік басқару

⚠ EСКЕРТУ!

рөлдік басқару жүйесінің зақымдануын болдырмау үшін жиектастар, тұрақ кедергілері немесе сағатына 3 км-ден жоғары жылдамдықта үқсас кедергілер арқылы өтүге болмайды. Жолақты бөлгіштер мен жасанды соқылар ("полиция қызметкерлері") сияқты басқа кедергілердің женген кезде сақ болыңыз. Автомобилді пайдалану ережелерін бұзудан туындаған зақымданулар кепілдікті жөндеуге жатпайды.

Адаптивті рөлдік басқару

Сіздің көлігіңізде адаптивті басқару жүйесі бар, ол автомобильдің жылдамдығына байланысты кірістің езгеруін қамтамасын етеді.

Тәмен жылдамдықта жүргізуі тұрақ кезінде автомобильдің жетілдірлген маневрлігіне қол жеткізгендегін гері аз күш жұмысайды. Жоғары жылдамдықта рөл ауыр болады, көлік жүргізу спортық сипатқа ие болады. Бұл автомобильдің басқарулысын және бағамдық тұрақтылығын жақсартуға мүмкіндік береді.

Электр қүшейткіші бар рөлдік басқару жүйесі

Автокөлік электр рөлдік басқару құралымен жабдықталған, рөлді қүшеттегін сұйықтық жок. Тұрақты техникалық қызмет көрсету қажет емес.

Егер рөлдік қүшеттікіш жүйенің дұрыс жұмыс істемеуі нәтижесінде жұмысын тоқтатса, онда көлік жүргізу жалғасады, бірақ көп күш қажет болады.

Егер сіз рөл дәңгелегін тоқтап, ұзақ уақыт ұстасаңыз, қүшетту әсері тәмендеуі мүмкін. Егер рөлдік қүшеттікіш ұзақ уақыт бойы

қолданылса, қүшетту дәрежесі тәмендеуі мүмкін.

Күшеттікіштің қалыпты жұмысы салқындағаннан кейін қалпына келеді.

Ақау пайда болған жағдайда дилеріне.

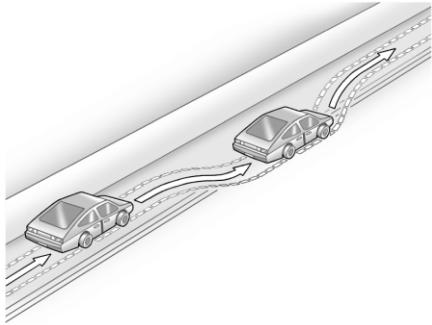
Бұрылыштарды орындау бойынша ұсыныстар

- Бұрылыштарды қолайлы жылдамдықта орындаңыз.
- Бұрылышқа кірер алдында жылдамдықты тәмендетіңіз.
- Айналдыру процесінде тұрақты жылдамдықты сақтаңыз.
- Көліктің бұрылыштан шығуын күтіңіз, содан кейін ғана түзу сзызықпен жүру үшін жұмсақ үдеуді бастаңыз.

Авариялық жағдайда басқару

- Оның сыртында кедергілерді айналып өту оның алдындағы тежелуден гері тиімді болуы мүмкін.
- Егер сіз рөл дәңгелегін екі жағынан екі қолыңызben ұстасаңыз, онда бұл қолыңызды шешпестен оны 180 градусқа бұруға мүмкіндік береді.
- Құлпықа қарсы тежеу жүйесі (ABS) тежеу кезінде көлік жүргізуге мүмкіндік береді.

Жол жиегінен көлік жүретін бөлікке қайту

Жолда жүру кезінде автомобильдің он жақ дәңгелектері кенептен жол жиегіне қарай жүре алады.

Келесі ұсыныстарға сәйкес әрекет етіңіз:

1. Үдетеңіш педальды аздап босатыңыз, егер жолда кедергілер болмаса, рөл дәңгелегінің көмегімен көлікті доңғалақтардың арасында болатындағай етіп шығарыңыз.
- 2 . рөл дәңгелегін толық бұрылыштың сегізден бір бөлігіне бұраның, сонда он жақ алдыңғы доңғалақ жолдың жиегіне тиіп кетеді.
3. рөл дәңгелегін тік бұрышты қозғалыс күйіне қайтарыңыз.

Басқаруды жоғалту

Ілінісүдің жоғалуы

Шиналардың ілінісу жоғалуының үш түрі бар, олардың әрқайсысы үш көлік басқару жүйесінің бірінің жұмысымен байланысты:

- Тежеу кезінде ілінісу жоғалуын дәңгелектер айналмайды.
- Маневр жасау немесе бұрылу кезінде іліністің жоғалуы тым жоғары жылдамдықпен немесе донғалақтардың бүйір реакциясын жоғалтуға және жоғалтуға әкелетін артық рәлден туындаиды.
- Жеделдегу кезінде іліністің жоғалуы донғалақтардың сырғып кетуіне әкелетін шамадан тыс дросельденудің нәтижесі болып табылады.

Абайлаңыз, жүргізушилер жол жамылғысының жағдайына сәйкес қозғалыс режимін таңдау арқылы шиналардың тартылуын жоғалтуға әкелуі мүмкін жағдайлардан аулақ болады. Дегенмен, іліністі жоғалту мүмкіндігін толығымен жоққа шығаруға болмайды.

Егер көлік сырғып кете бастаса, келесі нұсқауларды орындаңыз:

- Үдептіш педальдағы қысымды босатыңыз және көліктің қажетті бағытын қалпына келтірініз. Көліктің қалпынты қозғалысы қалпына келуі мүмкін. Көлік қайтадан әкелуі мүмкін екенине дайын болыңыз.
- Жылдамдықты тәмendetіп, ауа-райына сәйкес жүргізу тәсілін өзгертіңіз. Егер су, қар, мұз, қыыштық тас немесе жолдағы басқа материалдардың әсерінен ілінісу нашарласа, бұл тежеу жолының ұлғаяуына және көлік жүргізуге әсер етіп мүмкін. Жолдағы ылғал, мұз, тығыздалған қар сияқты қауітіл белгілерді тануды үйреніңіз, бұл жолды ете тайғақ етеді. Күмән туындаған жағдайда қозғалыс жылдамдығын бәсендету керек.
- Откір маневр жасауга, үскіруге немесе тежеуге, соның ішінде автомобиль жылдамдығын тәмен редукторға ауыстыру арқылы тәмendetuge тырыспаңыз. Кез-келген күрт өзгеріс шиналардың жолмен байланысын жоғалтуға әкелуі мүмкін.

Назар аударыңыз! Бұғаттауға қарсы тежегіш жүйесі ғана дәңгелекті құлыптау туындаған ілінісу жоғалуына жол бермейді.

Дымқыл жолмен жұру

Жаңбыр мен дымқыл жол жамылғысы автомобиль донғалақтарының жолға адгезиясының тәмendetue әкелуі мүмкін, сондықтан тежеу қашықтығы мен үдеу уақытын арттырады. Мұндай жағдайда қозғалыс жылдамдығын тәмendetіп, жол жүрүден аулақ болу керек

улken және терен шұнқырлар

▲ ЕСКЕРТУ!

Тежегіш дискілердің сулануы апатқа әкелуі мүмкін. Авариялық тежеу жағдайларында олар жеткілікті тиімділікті қамтамасыз етпейді, соның нәтижесінде автомобиль бір жаққа алып кетуі мүмкін. Бұл басқарудың жоғалуына әкелуі мүмкін.

Улken шұнқырдан өткеннен кейін немесе көлік жуу орнынан шыққаннан кейін дискілерді кептіру және тежегіш механизмдерінің қалыпты жұмысының қалпына келтіру үшін тежегіш педальды бірнеше рет аздал сығып алу керек.

Су ағындары автомобиль қозғалысына қарсы айтартылғатай күш жасай алады. Су ағыны арқылы өткен кезде көлік кетуі мүмкін. Егер бұл орын алса, сіз салондағы басқа адамдармен бірге батып кетуіңіз мүмкін. Автокөлік инспекциясының ескертуперін елеменіз және су кедергілерін жену кезінде ерекше сақ болыңыз.

Аквапланинг

Аквапланинг қауіп тәндіреді. Жол беті мен Шина арасындағы су пленкасы іліністің толық жоғалуына әкеледі. Аквапланингтің есірі автомобиль дымқыл жолмен жеткілікті жоғары жылдамдықпен қозғалатын жағдайда пайда болады. Аквапланинг жағдайында автомобиль дөңгелектері жолмен байланысын толығымен жоғалтады. Бұл құбылыстан өзініздің көргауға мүмкіндік беретін қатан ережелер жоқ. Ең жақсы кеңес – егер сіз дымқыл жолмен жүрсөніз, жылдамдықты бәсендетеу.

Жаңбыр кезінде көлік жүргізу бойынша басқа ұсыныстар

Жылдамдықты тәмемдегуден басқа, дымқыл жолда сіз келесі ұсыныстарды пайдалана аласыз:

- Алда келе жатқан көлік құралына дейін қашықтықты арттырыңыз.
- Басып озу кезінде ерекше сақ болыңыз.
- Шыны тазалағыштардың денсаулығын қадағалаңыз.
- Жұыш резервуарда әрдайым жеткілікті сұйықтық бар екеніне көз жеткізіңіз.
- Шина протекторының тозуы рұқсат етілген шекten аспайтынына кез жеткізіңіз. Қараңыз: → Шиналар 9-35.

- Круиздік бақылауды өшіріңіз.

Таулы жолдармен журу

Тік беткейлерде немесе таулы жолдарда жүргізу тегіс жерде жүруден айтарлықтай ерекшеленеді. Келесі ұсыныстарды қолданыңыз:

- Көліктің денсаулығы мен жақсы техникалық жағдайын қадағалаңыз.
- Барлық пайдалану сұйықтықтарының деңгейін, тежегіш жүйесінің, шиналардың, салықнанату жүйесінің, беріліс қорабының жай-күйн тексеріңіз.
- Тік немесе ұзаққа созылған беткейлерде тәменгі берілістерге ауысыңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Ұзак тузы кезінде автомобильдің қозғалысын бәсендету үшін тежегіштерді пайдалану тежегіштердің қызып кетуіне, тежеу тиімділігінің тәмендеуіне және нәтижесінде тежегіштердің істен шығуына әкелуі мүмкін. Қозғалтқышты тежеу үшін редукторды тәмен редукторға ауыстырыңыз, сонымен қатар тәмен түсетін тежегішті теженіз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Бейтарап берілісі қосылған немесе өшірілген оталдыру арқылы тәмен қарай еңкейтіп қозғалу қауіп тәндіреді. Бұл тежегіштердің қызып кетуіне және басқарудың жоғалуына әкелуі мүмкін. Әрқашан қозғалтқышты және алдыңы редуктордың біреуін қосыңыз.

• Көлік құралын өз жолағында ұстауға мүмкіндік беретін жылдамдықпен жүріңіз. Рөл дөңгелегінің кең бұрылыштарын жасамаңыз және ортағы сыйықты кесіп өтпеніз.

• Өсірсе рельефтің ілілуінде абай болыңыз; сіздің жолыңызда құтпеген кедергілер туындауы мүмкін (мысалы, тоқтап қалған автомобиль, ЖКО).

• Жол белгілерін қадағалаңыз (мысалы, тастардың құлауы, орамалы жол, ұзақ тузы, басып озуға тыйым салынады, басып озуға тыйым салу аймағының соңы) және алдын-ала қажетті әрекеттерді жасаңыз.

Қыста жүргізу қар мен

Мұзда қозғалыс

Шиналар мен жол арасындағы қар немесе мұз тартылыс күші мен шинаның жол жамылғысына жабысының азайтады, сондықтан

көлікті абайлап жүргізің. Үлғал мұз шамамен 0 °C температурада, қар жауған кезде пайда болуы мүмкін. Үлғал мұзда немесе қармен жаңбыр кезінде жүруден аулақ болыңыз. Жолдар тазаланғанша күтіңіз.

Тайғақ жолда автокөлік жүргізу кезінде:

- Баяу үдетіңіз. Тым тез үдеу доңғалақтардың сырғып кетуіне әкеледі, бұл шиналардың астындағы бетті тегістейді.
- Тартқышты басқару жүйесін қосыңыз. Қараңыз: Тартымдылықты басқару жүйесі / электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі ⇒ 8-24.
- Бұғаттауға қарсы тежеу жүйесі (ABS) күрт тежеумен тоқтаған кезде автомобильдің тұрақтылығын арттырады, бірақ тежеуді құрғак асфальтқа қарағанда ертерек бастау керек. Қараңыз: Бұғаттауға қарсы тежегіш жүйесі (ABS) ⇒ 8-20.
- Алда келе жатқан көлік құралына қашықтықты арттырыңыз және тайғақ жерлерді қадағалаңыз. Қоленкелі жерлерде таза жолда да мұз болуы мүмкін. Бұрылыштар мен өткелдерде, тілті іргелес учаскелерде болмаса да, мұз болуы мүмкін. Мұз үстімен жылжы отырып, күрстүң күрт езгеруіне және тәжелуіне жол берменжіз.

• Круиздік бақылауды өшіріңіз.

Боран

Көлікті қауіпсіз жерде тоқтатып, апат сигналын беріңіз. Егер көмек өте жақын болмаса, көліктен шықпаңыз.

Апат сигналын беру және салондағы барлық адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету:

- Апattyқ сигналлизацияны қосыңыз.
- Сыртқы артқы айнаға қызыл матаның бір бөлігін байланыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

• Құралдар тақтасындағы немесе оның астындағы желдегу саңылауларының жапқыштарын толығымен ашыңыз.

• Климатты басқару жүйесін ауаны қайта өңдеу режиміне қойыңыз және желдектіштің максималды жылдамдығын орнатыңыз. Қараңыз: "Климатты бақылау жүйелері".

СО туралы қосымша ақпарат алу үшін пайдаланылған газдар бөлімін қараңыз
⇒ 8-17.

▲ ЕСКЕРТУ!

Қар алады гол көрсетілсе, бітірушінің жазба құбыр қөлік. Бұл жағдайда пайдаланылған газдар салонға ене бастайды. Пайдаланылған газдарда түсі мен иісі жок кеміртегі тотығы (CO) бар. Бұл газды ингаляциялау сананың жоғалуына және тіпті өлімге әкелуі мүмкін.

Егер автомобиль қарда тұрып қалса:

- Көліктің түбін қардан тазаланыз, әсіресе егер ол шығатын түтікті бітеп тастаса.
- Салонға таза ауаның келуін қамтамасыз ету үшін автомобильдің ық жағында терезені шамамен 5 см ашыңыз.

Жанаңмай үнемдеу үшін машинаны жылтыту үшін қозғалтқышты қысқа уақытқа іске қосыңыз, содан кейін қозғалтқышты өшіріп, терезені ішінара жабыңыз. Жаттығу сонымен қатар жылныуга көмектеседі.

Егер сіз көмектің тез келуін күтпесеңіз, қозғалтқыш қосулы кезде, қозғалтқышты жұмыс істемейтін жылдамдықтан жоғары көтеру үшін үдеткіш педальды аздал қысыңыз. Бұл батареяны зарядтауға көмектеседі, бұл қозғалтқышты одан әрі іске қосу және бас жарықтандыру арқылы көмек сигналын беру үшін қажет болады. Отынды үнемдеу үшін мүмкіндігінше аз қолданыңыз.

Егер автомобиль баяу

Тұрып қалса, үдектіш педальды құмнан, кірден, мұздан немесе қардан шығару үшін ақырын қысыңыз.

Егер сіз донғалақтардың ілінісінен шығу үшін тым қатты тұрып қалсаныз, сырғанауга қарсы жүйені ажыратып, көлікті қағып көріңіз. Қараңыз: Тартымдылықты басқару жүйесі / электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі ⇒ 8-24.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Егер донғалақтар автомобильдер тым жоғары жылдамдықпен айналса, шиналар жарылып, сізді немесе басқа адамдарды жарақаттауы мүмкін.

Автокөлік қатты қызып кетуі мүмкін, бұл өз кезегінде қозғалтқыш бөлімінде жануға немесе сынуга әкелуі мүмкін. Донғалақтардың тайғанауына жол бермеуге тырысыңыз және 56 км / сағ жылдамдығынан аспаңыз.

Кептеліп қалған көлікті бұрау

Алдыңғы донғалақтардың айналасын тазарту үшін рөл дәңгелегін солға және оңға бұраңыз. Сыргуға қарсы жүйені өшіріңіз. Донғалақтардың мүмкіндігінше аз тусуіне мүмкіндік бере отырып, артқы редукторға (R)

және төменгі алдыңғы редукторға ауысыңыз. Беріліс қорабының белгітерінің тозуын болдырмау үшін редукторды ауыстырымас бұрын дәңгелектер тоқтағанша күтіңіз. Редукторды ауыстыру кезінде үдектіш педальын босатыңыз және қажетті редукторды қосқаннан кейін оны аздал қысыңыз. Алдыңғы және артқы редукторларды сәл үдектіш педальды қысу арқылы кезек-кезек қосу сізге шығуға көмектесетін көліктің тербелуіне әкеледі. Егер мұндаи тербелістің бірнеше әрекеті нәтиже бермесе, сізге тарту қажет болуы мүмкін.

Егер тарту қажет болса, көлікті тарту бөлімін қараңыз ⇒ 9-56.

Автомобильге шекті жол берілетін жүктемелер

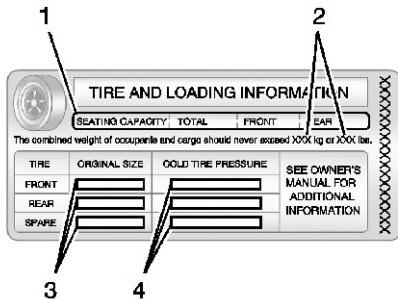
Сіздің көлігіңіз қандай максималды жүк көтере алатындығын түсіну ете маңызды. Бұл мен автомобильдің жүк көтергіштігі деп аталады; оған автомобильдегі барлық адамдар, жүктер және зауытта орнатылмаған барлық қосымша жабдықтар кіреді. Максималды жүк көтергіштігі автомобильде екі тақтайшада – шиналар мен жүктеме туралы мәліметтер бар тақтайшада және сертификатта тақтасында көрсетілуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Автомобильдің рұқсат етілген максималды массасынан (GVWR) және білікке рұқсат етілген максималды жүктемеден (GAWR) асyrмаңыз. Осы мәндерден асып кету автомобильдің бұзылуына және басқару сипаттамаларының өзгерүіне әкелуі мүмкін. Нәтижесінде басқару жоғалуы және апат болуы мүмкін.

Сонымен катар, шамадан тыс жүктеме тежеу жолының қысқаруына, шиналардың бүлініуіне және автомобильдің қызмет ету мерзімінің қысқаруына әкелуі мүмкін.

Шиналар мен жүктеме туралы мәліметтер бар тақтайша

Планшеттің мысалы

Әр автомобильдің орталық тірегінде шиналар мен жүктеме туралы мәліметтер бар тақтайша бар. Шиналар мен жүктеме туралы деректері бар тақтайшада отырызу орындарының саны (1) және автомобильдің толық салмағы (2) килограмм мен фунтта көрсетіледі.

Шиналар мен жүктеме туралы мәліметтер тақтайшасында автомобильде бастапқыда орнатылған шиналардың мелшері (3) және суық шиналардағы ауа қысымы (4) туралы ақпарат бар. Шиналар мен олардагы ауа қысымы туралы қосымша ақпарат

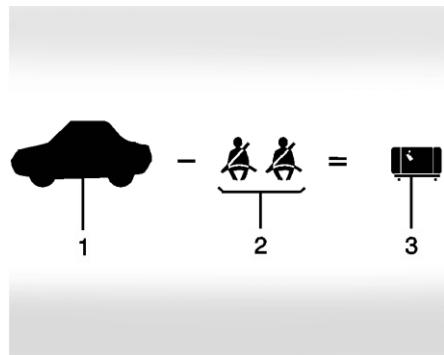
шинаның $\Rightarrow 9-35$ және шинаның қысымы бөлімдерінде келтірілген $\Rightarrow 9-37$.

Өткізу қабілеттілігі туралы маңызды ақпарат сертификаттау тақтасында да келтірілген. Оnda алдыңғы және артқы осьтер үшін рұқсат етілген максималды масса (GVWR) және рұқсат етілген максималды ось жүктемесі (GAWR) көрсетілуі мүмкін. Қараңыз: "Сертификаттау тақтасы" осы бөлімде.

"Жүк көтергіштігін анықтау тәртібі"

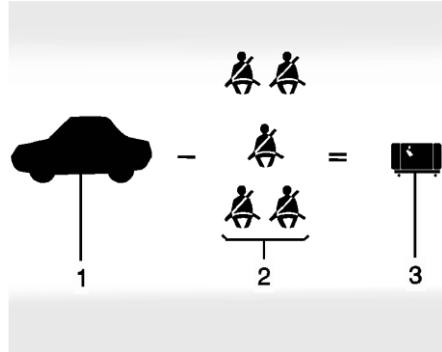
1. Автокөлік паспортындағы "аралас салмақ және көлік құралдарын сатып алу керек емес XXX kg" ("адамдар мен жүктің жалпы массасы XXX кг-нан аспауы керек") туралы ақпаратты табыңыз.
2. Көліктегі болатын жүргізуши мен жолаушылардың жалпы массасын анықтаңыз.
3. Жүргізуши мен жолаушылардың жалпы массасын XXX кг мәнінен алыңыз.
4. Алынған сан-бұл автомобильде тасымалданатын жүк пен багаждың максималды массасы.
5. Көлікке салынған багаж бен жүктің жалпы массасын анықтаңыз. Бұл масса 4-қадамда есептелген мәннен аспауы керек.
6. Егер автомобиль тіркемені сүйрейтін болса, тіркеменің

жүктемесі автомобилъге жіберіледі. Пайдалану нұсқаулығынан сіздің көлігіңіз үшін жүк пен багаждың максималды рұқсат етілген массасы қаншалықты азаятының білініз.

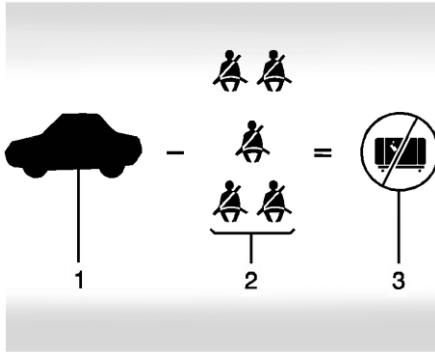
1 мысал

1. Мысал үшін автомобильдің жүк көтергіштігі $1 = 453$ кг.
2. Жүргізуши мен жолаушылардың массасын шегереміз: $68 \text{ кг} \times 2 = 136$ кг.
3. Жүк пен багаждың рұқсат етілген массасы = 317 кг.

2 мысал

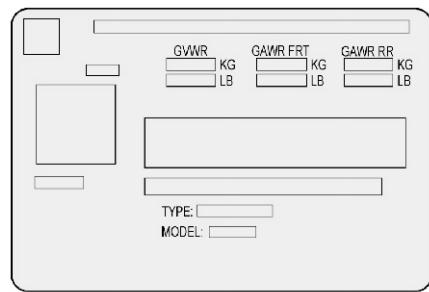
- Мысал үшін автомобильдің жүк көтергіштігі $2 = 453$ кг.
- Жүргізуші мен жолаушылардың массасын шегереміз: $68 \text{ кг} \times 5 = 340$ кг.
- Жүктің рұқсат етілген массасы $= 113$ кг.

3 мысал

- Мысал үшін автомобильдің жүк көтергіштігі $3 = 453$ кг.
  - Жүргізуші мен жолаушылардың массасын шегереміз: $91 \text{ кг} \times 5 = 453$ кг.
  - Жүктің рұқсат етілген массасы $= 0$ кг.
- Автокөліктің жүк көтергіштігі мен отыратын орындары туралы нақты ақпаратты шиналар мен жүктеме туралы мәліметтер бар тақтайшадан қараңыз.
Жүргізушінің, жолаушылардың және жүктің жалпы салмағы автомобильдің жүк көтергіштігінен аспауы тиіс.

Сертификаттау тақтасы

Планшеттің мысалы

Автокөлік шанағының орталық тірегінде Паспорт деректері бар тақтайша бар. Планшette рұқсат етілген максималды масса (GVWR) деп аталағын автомобильдің толық массасы көрсетілуі мүмкін. Автомобильдің толық массасы автомобильдің өзінің, барлық жолаушылардың, отын мен жүктің массасынан құралады.

ІСКЕ ҚОСУ ЖӘНЕ ПАЙДАЛАНУ

▲ ЕСКЕРТУ!

Автомобиль салонындағы бекітілмеген заттар көнеттен тоқтау кезінде, бұрылу кезінде немесе соқтығысу кезінде орнынан түсіп, жүргізушіні немесе жолаушыларды жаракттауы мүмкін.

- Заттарды жүк беліміне салу керек. Багаж белімшесінде жүкті алдыңғы қабырғаға мүмкіндігінше жақын орналастыру қажет. Жүкті біркелкі таратуға тырысыңыз.
- Ауыр заттарды, мысалы, чемодандарды автомобиль салонына олардың бір белігі орындықтардың жоғары шетінен жоғары болатындағы етіп салуға жол берілмейді.
- Автокелік салонында бос балалар креслоларын қалдырмаңыз.
- Салондағы заттарды бекітіңіз.
- Қажет болмаса, орынды бүктеменеңіз.

Жаңа көлікті жүргізіп сыйнау

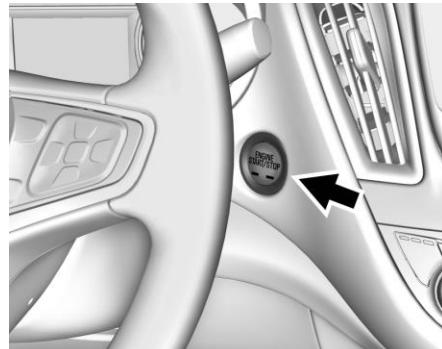
▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Сіздің көлігіңізге арналы илектеу қажет емес. Алайда, егер сіз келесі нұсқауларды орындасаңыз, ұзақ мерзімді перспективада ол ұзаққа созылады.

- Алғашқы 800 км бір тұрақты жылдамдықпен журуден аулақ болыңыз (үлкен немесе кіші болсын). Орнынан күрт газ шығармаңыз. Тежеу немесе баяулаптұ үшін тәменгі редукторға аудысуды пайдаланбаңыз.
- Алғашқы 300 км көнеттен тәжелуден аулақ болыңыз. Бұл жаңа тәжеіш тәсемдерді сұрту үшін қажет. Жаңа қабаттасулармен күрт тежеу олардың мерзімінен бұрын тозуына және мерзімінен бұрын аудыстыру қажеттілігіне әкелу мүмкін. Тәжеіш тәсемдерді әр аудыстырганнан кейін осы ұсынысты орындаңыз.

Сынғаннан кейін сіз қозғалтқыштың жылдамдығы мен жүктемесін біртіндел арттыра аласыз.

Тұтану құлышындағы кілттің орны

Автомобиль электронды тұтану құлышымен жабдықталған, ол үшін кілт пайдаланылмайды, ал іске қосу батырманың көмегімен жүзеге асырылады.

RKE жүйесінің қашықтан басқару жүйесінің радиосалпыншаға жұмыс істейі үшін автомобильдің ішінде болуы керек. Егер батырманың көмегімен іске қосу жұмыс істемесе, автомобиль күшті радио сигналын шығаратын және электронды қашықтан басқару жүйесінің жұмысына электромагниттік кедергі келтіретін антеннаның жаңында болуы мүмкін. Қараныз: Құлыштарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысы ⌘ 1-4.

Таңдау тұтқасын "P" (тұрақ) позициясынан аудыстыру үшін

тұтану кілтін "көмекші" күйіне қою керек режимінен тұтану батарея заряды немесе «қосу», тәжігіш педальды қысу керек.

Қозғалтқышты тоқтату / бұғаттау /өшіру (индикатор жанбайды): машинаны тоқтатқаннан кейін қозғалтқышты өшіру үшін ENGINE START / STOP түймесін бір рет басыңыз.

Егер беріліс қорабының селекторы R (тұрақ) күйінде болса, онда тұтану өshedі, ал резервтік қуат модулі (RAP) жұмысын жалғастырады. Қараныз: Резервтік қуат модулі $\Rightarrow$ 8-15.

Егер беріліс қорабының селекторы R (тұрақ) күйінде болмаса, онда тұтану ACC / ACCESSORY (қосалқы жабдық) режимінде оралады, ал хабарлама драйвердің акпараттық орталығының (DIC) дисплейінде пайда болады. беріліс тұтқасын R күйіне келтіріңіз. Егер беріліс қорабының селекторы R (тұрақ) күйіне ауысса, онда тұтану жүйесі OFF (өшіру) режимінде ауысады.

Келік қозғалысы кезінде қозғалтқышты өшірменеңіз. Ұыл жағдайда тәжігіш және рөлдік қүшейткіштер, сондай-ақ үрленетін қауіпсіздік жастықшалары жүйесінің жұмысын тоқтатады.

Егер авариялық жағдайда автомобильді ажырату қажет болса:

1. Айтартытай және тұрақты құш қолданып, тәжігіш педальды қысыңыз. Тәжігіш педальды қатарынан бірнеше рет қыспаныз немесе Босатпанаңыз. Ұыл вакуумдық қүшейткіш камерасында сиретудің жоғалына әкелуі мүмкін, нәтижесінде тәжігіш педальды қысу үшін көп құш қажет болады.
2. N берілісіне ауысыңыз (бейтарап). Мұны қозғалыс кезінде тікелей жасауга болады. N берілісіне (бейтарап) ауысқаннан кейін, тәжігіш педальды қүшпен сыйып, көлікті қауіпсіз жерге бағыттаңыз.
3. Тоқтаңыз, беріліс қорабын R режимінде ауыстырыңыз (тұрақ) және тұтануды OFF режиміне ауыстырыңыз (өшіріңіз). Автоматты беріліс қорабы бар автомобилдерде тұтануды өшіру үшін беріліс қорабының селекторы R (тұрақ) күйіне орнатылуы керек.
4. Тұрақ тәжігішін қосыңыз. Қараныз: Электр жетегі бар тұрақ тәжігіші $\Rightarrow$ 8-21.

▲ ЕСКЕРТУ!

Келік қозғалысы кезінде қозғалтқышты өшіру тәжігіш және рөлдік қүшейткіштердің, сондай-ақ үрленетін қауіпсіздік жастықшаларының жүйесінің жұмысын тоқтатады. Қозғалтқышты қозғалыс кезінде ғана өшіріңіз төтенше жағдайда.

Егер сіз жол жиегіне бара алмасаңыз және қозғалыс кезінде қозғалтқышты өшіріңіз керек болса, ENGINE START/STOP түймесін екі секундтан үзак басып тұрыңыз немесе бес секунд ішінде екі рет басыңыз.

ACC / ACCESSORY (КӨМЕКШІ ҚҰРАЛ)

(САРЫ ЖАРЫҚ ШАМЫ): бұл режимде қозғалтқыш өшірілген кезде кейбір көмекші электр жабдықтарын пайдалануға болады. Тұтану өшірілген кезде ACC / ACCESSORY (КОСАЛҚЫ ЖАБДЫҚ) режимін қосу үшін тәжігіш педальды баспай түймені бір рет басыңыз.

"Қосалқы жабдық" режимінен тұтану батарея заряды таусылмас үшін бес минуттан кейін "өшіру" режиміне ауысады.

ON / RUN / START (косу / іске қосу / бастау) (жасыл жарық жаңып тұрады): Бұл режим қозғалтқышты басқаруға және іске қосуға арналған. Тұтану өшіп, тежегіш педаль басылған кезде ENGINE START / STOP (қозғалтқышты іске қосу / тоқтату) батырмасын бір рет басу тұтану жүйесін ON/RUN/START (КОСУ/ІСКЕ ҚОСУ/БАСТАУ) режиміне аудыстырады. Қозғалтқышты іске қосу басталғаннан кейін түймені босатыңыз. Қозғалтқышты іске қосу қозғалтқыш іске қосылғанға дейін жалғасады. Қараңыз: Қозғалтқышты іске қосу $\Rightarrow$ 8-13. Осьдан кейін тұтану ON/RUN (косу/іске қосу) режимінде жұмысын жалғастырайды.

«Тек техникалық қызмет көрсету» режимі Бұл жұмыс режимі техникалық қызмет көрсетуге және диагноз қоюға, сондай-ақ зиянды заттардың атмосферага шығарылу деңгейін тексеру үшін қажет болуы мүмкін ақаулықтың дұрыс жұмыс істеуін тексеруге арналған. «Тек техникалық қызмет көрсету» режимін қосу үшін қозғалтқыш өшірілп, тежегіш педаль босатылған кезде, ENGINE START/STOP (қозғалтқышты іске қосу / тоқтату) түймесін бес секундтан артық басып тұрыңыз. Құрылғылар мен аудио жүйе ON/RUN (косу/іске қосу) режиміндегідей жұмыс істейді, бірақ көлікпен жұру мүмкін болмайды. "Тек техникалық қызмет көрсету" режимінде қозғалтқыш іске

қосылмайды. Көлікті өшіру үшін ENGINE START / STOP (қозғалтқышты іске қосу/тоқтату) түймесін тағы бір рет басыңыз.

Қозғалтқышты іске қосу

Беріліс қорабының селекторын "P" (тұрак) немесе "N" (бейтарап беріліс) күйіне аудыстырыңыз. Егер селектор кез келген басқа жағдайда болса, қозғалтқыш іске қосылмайды. Қозғалтқышты қазірдің өзінде қозғалатын автомобильде қайта іске қосу үшін тек N (бейтарап) позицияны орнату керек.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Автокөлік қозғалысы кезінде селекторды "P" (тұрак) күйіне аудыстыруға тырыспаныз. Бұл беріліс қорабының істен шығуына өкелуі мүмкін. Селекторды "P" (тұрак) күйіне аудыстыру автомобиль толық тоқтағаннан кейінғана мүмкін болады.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Қосымша электр жабдықтарын орнату қозғалтқыштың жұмысын бұзуы мүмкін. Нәтижесінде туындаған зиян кепілдік болып табылмайды. Қараңыз: Қосымша электр жабдықтары $\Rightarrow$ 8-34.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер сіз рөл дәңгелегін тоқтап, қозғалтқышты іске қосу кезінде осы күйде ұстасаңыз, бұл гидравликалиқ қүшейткіштің закымдалуына өкелуі мүмкін, ал қүшейту әсері тәмендейді.

Қозғалтқышты іске қосу

1 . Егер автомобиль электронды қашықтан басқару жүйесімен жабдықталған болса, RKE жүйесінің радиосалпыншағы автомобильдің ішінде болуы керек. Тежегіш педальды басқан кезде ENGINE START/STOP түймесін басыңыз. Қозғалтқышты іске қосу басталғаннан кейін түймені босатыңыз.

Қарай қозғалтқышты қыздыру айналымдар бос жүріс тәмендейтін болады. Қозғалтқышты іске қосқаннан кейін бірден үдетпеніз.

Егер RKE жүйесінің радиосалпыншағы автомобильде болмаса немесе кедергілер болса немесе RKE жүйесінің радио пульті заряды таусыла, жүргізушиңін ақпараттық орталығы (DIC) хабарлама шығарады. Қараңыз: Жүргізуши туралы ақпарат орталығы (DIC) (негізгі жабдық) $\Rightarrow$ 4-20 және құлыштарды қашықтан басқару жүйесінің жұмысы $\Rightarrow$ 1-2.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Алдыңғы іске қосу әрекетінен кейін ешқандай кідіріссіз тұтану құлпын "іске қосу" күйіне ауыстыру арқылы қозғалтқышты іске қосудын үздіксіз және үзақ әрекеттері стартердің қызып кетуіне және істен шығуна, сондай-ақ аккумулятор батареяларының разрядына әкелуі мүмкін. Стартердің салындауы үшін қозғалтқышты қайтадан іске қоспас бұрын кем дегенде 15 секунд күтіңіз.

2. Егер қозғалтқыш 5-10 секундтан кейін іске қосылмаса, әсіресе ауа температурасы ете төмен болса (-18 °С-тан төмен), бұл ұшқын штепсельдерін бензинмен толтыруға әкелуі мүмкін. Үдегіш педальды тоқтағанша қысыныз және оны осы күйде ұстаңыз, бір уақытta ENGINE START/STOP түймесін басып тұрыңыз, бірақ 15 секундтан аспайды. Стартердің салындауы үшін қозғалтқышты қайтадан іске қоспас бұрын кем дегенде 15 секунд күтіңіз. Қозғалтқыш іске қосылғаннан кейін, үдегіш түймесі мен педальын босатыңыз. Егер қозғалтқыш іске қосылғаннан кейін бірден тоқтап қалса, сол қадамдарды орындаңыз. Бұл қозғалтқыш цилиндрлерін олардан артық бензинді алып тастауға мүмкіндік береді. Қозғалтқышты іске қосқаннан кейін бірден үдегішпеніз. Емес перегружайте қозғалтқыш және БӘП үшін май алмады прогреться жақсан жән және барлық қозғалатын бөлшектер.

Қозғалтқышты автоматты тоқтату/іске қосу жүйесі

Жинақтауда старт-стоп жүйесі болған жағдайда отынды үнемдеу мақсатында қозғалтқышты өшіреді. Ол іске қосу санын көбейтуге арналған компоненттермен жабдықталған.

▲ ЕСКЕРТУ!

Қозғалтқышты автоматты түрде тоқтату / іске қосу функциясы қозғалтқышты өшіреді, ал автомобиль қосулы күйінде қалады. Селекторды Р (тұрақ) күйіне ауыстырганға дейін көліктен шықпаңыз. Көлік қайтадан басталып, кенеттен қозғалысқа келуі мүмкін. Көліктен шықпас бұрын, беріліс селекторын әрдайым Р (тұрақ) күйіне ауыстырыңыз, содан кейін тұтануды өшіріңіз.

Қозғалтқышты автоматты түрде тоқтату/іске қосу

Фежегіш басылғанда және көлік толығымен қозғалмаса, қозғалтқыш өшірілуі мүмкін. Өшіру кезінде тахометр AUTO STOP көрсетеді. Қараңыз: Тахометр (Іштен жану қозғалтқышы) ⇒ 4-10. Тежегіш педаль босатылғаннан кейін және үдегіш педаль басылған кезде қозғалтқыш қайта қосылады.

Автокөліктің жұмысын қамтамасыз ету үшін басқа жағдайлар тежегіш педальды босатқанға дейін қозғалтқышты автоматты түрде қайта іске қосуға әкелуі мүмкін.

Қозғалтқышты автоматты түрде тоқтату мүмкін болмауы мүмкін және/немесе қозғалтқышты автоматты түрде іске қосу келесі себептерге байланысты болуы мүмкін:

- Климаттық бақылау параметрлері автомобилльдің ішін салынадату немесе жылтыту үшін қозғалтқыштың жұмысын қажет етеді.
- Автомобильдің қайта зарядталатын батареясының заряд деңгейі төмен.
- Жақында автомобильдің қайта зарядталатын батареясы өшірілді.
- Соңғы автоматты аялдамадан бастап автомобилльдің минималды жылдамдығына қол жеткізілген жоқ.
- Үдегіш педалі басылған.
- Қозғалтқыш немесе беріліс қорабы қажетті жұмыс температурасына жеткен жоқ.
- Сыртқы температура қажетті жұмыс диапазонында емес.
- Автомобилде D (Drive) -дан басқа кез-келген басқа беріліс бар.
- Сүйреу/тасымалдау режимі немесе басқа жүргізу режимдері таңдалды.
- Көлік тік немесе көлбеу емес.
- Жүргізушінің есігі ашық немесе жүргізушінің орындығына қауіпсіздік белдігін ашыңыз.

- Сорғыш ашық.
- Автоматты тоқтату максималды рұқсат етілген уақытқа жетті.

Автоматты қозғалтқышты тоқтату функциясын қосқыш

Қозғалтқышты автоматты түрде тоқтату және іске косу функциясын өшіруге немесе қайта қосуға болады бар белгішесі бар пернені басу арқылы қосылады (A). Қозғалтқышты автоматты түрде тоқтату және іске косу функциясы тұтану қосылған сайын қосылады. Егер белгіше (A) жанса, жүйе қосылды деген сөз.

Резервтік қуат модулі

Қозғалтқышты тағы бір рет өшіргеннен кейін 10 минут ішінде сіз келесі жүйелерді пайдалана аласыз:

Аудиоожүйе

- Электр терезелері
  - Мәлдір шатыр люгі (тиісті жиынтықта)
- Бұл жүйелер тұтану кілтін «БҰҒАТТАУ/ӨШІРУ» күйіне ауыстырғаннан кейін тағы 10 минут жұмыс істейді.

Электрлік терезелер мен шатырдың люк жетегі есіктердің біреуі ашылғанға дейін жұмыс істейді.

Радио драйвердің есіргі ашылғанға дейін жұмыс істейді.

Барлық осы жүйелер «ҚОСАЛҚЫ ЖАБДЫҚ» немесе «ҚОСЫЛҒАН» жағдайдағанда жұмыс істейді.

"Тұрақ" күйіне ауысу

- Тежегіш педальды қысып, тұрақ тежегішін қосыныз. Қараңыз: Тұрақ тежегіші басу арқылы қосылады ⇒ 8-21.
- Назарыңды селектор БӨП ереже «P» (тұрақ), ол үшін селектор тұқасындағы түймені басып, оны тоқтағанша алға жылжытыңыз.

Автомобилді жұмыс істеп тұрган қозғалтқышпен қалдырыу электр жетегі

ЕСКЕРТУ!

Жұмыс істеп тұрган қозғалтқышы бар көліктен кету қаупіті. Қозғалтқыш қызып немесе жаңып кету мүмкін.

Егер АБҚ селекторы сонына дейін "P" (тұрақ) күйіне орнатылмаған болса, автокөліктен шығу қаупіті. Автокөлік сырғып кетуі мүмкін.

Жұмыс істеп тұрган қозғалтқышы бар көліктен шықпаңыз. Егер сіз қозғалтқышты өшірмеген болсаңыз, автокөлік жүре алады. Бұл адамдарға жарақат әкелуі мүмкін. Автокөліктің өздігінен қозғалуының алдын алу үшін, тіпті егер ол тегіс жерде болса да, тұрақ тежегішін қосыңыз және селекторды "P" (тұрақ) орнына салыңыз. Қараңыз: "Тұрақ" күйіне ауысу ⇒ 8-15.

Егер сіз автомобилді жұмыс істеп тұрган қозғалтқышпен қалдыруының көрек болса, оның алдында БӨП селекторы Р (тұрақ) қалпында тұрганына, ал тұрақ тежегіші сенімді бекітілгеніне көз жеткізіңіз. БӨП беріліп қорабының селекторын «P» (тұрақ) күйіне жылжытып, тежегіш педальды қосыңыз. Содан кейін, алдымен түймені баспай-ақ

тандай тұтқасын «Р» (тұрақ) күйінен шығаруға болатындыбын тексеріңіз.

Егер сіз мұны жасай алсаңыз, онда селектор тұтқасы орнында бекітілмеген «Р» (тұрақ).

БАҚ беріліс қорабының селекторлық механизмі

Тамақтандыру БАҚ беріліс қорабының селекторлық механизмін қоректендіру доңғалақтардан берілетін моменттің есерінен БЕП беріліс қорабының бұғаттау механизмінің бекіткішіне қысымның жоғарлауымен жүреді. Бұл болуы мүмкін, егер автокөлік тұрағы бектерінен және сонына дейін аударуға селектор ережеге «Р» (тұрақ). Бұл жағдайда селекторды осы позициядан шығару қын болады. Бұған жол бермеу үшін алдымен тұрақ тежегішин қосыңыз, содан кейін ғана АБҚ селекторын «Р» (тұрақ) күйіне ауыстырыңыз. Іс-кимыл тәртібі «жағдайға ауыстыру» бөлімінде сипатталады

«Тұрақ» жоғарыда.

Егер тұрақ құлпылтау механизмінің кептелеңі әлі де орын алса, механизмнің итін құлпылтан босату және селекторды Р (тұрақ) позициясынан шығару үшін көлікті жоғары көтеру қажет болуы мүмкін.

«Тұрақ» жағдайынан ауыстырып

Қосу Сіздің автомобиліңіз оталдыру кілтін және АБҚ селекторын бұғаттаудың электрондық жүйесімен жабдықталған. Егер тұтану ON/RUN (ҚОСУ/ІСКЕ ҚОСУ) режимінде болмаса немесе тежегіш педалі басылмаса, тұтану кілтін және АБҚ селекторын бұғаттау «Р» (тұрақ) жағдайынан селектордың орын ауыстыруын boldырмауға арналған.

Тұтану кілті мен автоматты беріліс селекторын құлпылтау жүйесі батарея заряды таусылғанша және оның кернеуі тым төмөн (9 вольттан төмөн) түсkenше тұрақты жұмыс істейді.

Егер аккумуляторлық батарея заряды таусылса немесе оның кернеуі рүқсат етілген шектен төмөн түссе, аккумуляторды зарядтауға немесе оған қосынша батареяны қосуға тырысыңыз. Қараныз: ҚОСЫМША АБҚ ИСКЕ ҚОСУ ⇒ 9-53.

Селекторды «Р» позициясынан шығару үшін (тұрақ):

1. Тежегіш педальды қысыңыз.
2. Тұтану кілтін орнына бұраңыз «ҚОСЫ» ТЕТІГІН БАСЫҢЫЗ.
3. Автоматты беріліс селекторының тұтқасындағы түймені басыңыз.
4. Селектор тұтқасын қажетті орынға жылжытыңыз.

Егер селекторды «Р» (тұрақ) жағдайынан шығару әлі де сәтсіз болса:

1. Автоматты беріліс селекторының тұтқасындағы түймені толығымен босатыңыз.

2. Тежегіш педальды ұстап тұрып, селектор тұтқасындағы түймені тағы бір рет басыңыз.

3. Селектор тұтқасын қажетті орынға жылжытыңыз.

Егер ауысу әлі де қын болса, сіз ТКС-ға жүгінуіңіз керек.

Тұтанғыш жабындағы тұрақ

⚠ ECKERTY!

Тұтанатын материалдардың автомобиль шығару жүйесінің ыстық бөлшектерімен жанасуы олардың тұтануына әкелуі мүмкін. Автокөлікті тұраққа қойып, оның түбінде қағаз, құрғақ жапырақтар немесе шөптер және басқа да жанғыш материалдар жоқ екеніне көз жеткізіңіз.

Ұзақ тұрақ

Тұраққа қойылған автокөлікті қосылу күйде қалдыру үсынылмайды. Егер автокөлік қосулы қалса, оның қозғалмайтынына және жедету жеткілікті екеніне көз жеткізіңіз. Қараныз: «Тұрақ» күйіне ауысу ⇒ 8-15 және Шығарылған газдар ⇒ 8-17.

Егер көлік құралының сыртында RKE таратқышы бар автокөлік тұраққа қойылса, ол

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ГАЗДАР

жартысағат жұмыс жасайды.

Автокөлік ішінде RKE таратқышы бар қосылған автокөлік тұраққа қойылса, ол бір сағат ішінде жұмысын жалғастырады.

Егер жанаңмай жетіспеуіне байланысты көлбесіде тұрса, автокөлік бұрын өшіп қалуы мүмкін.

Егер автокөлік жұмыс істеп тұрган кезде селектор Р (тұрак) позициясынан шығарылса, таймер қалпына келтіріледі.

▲ ЕСКЕРТУ!

Пайдаланылған газдарда түсі мен іісі жоқ көміртегі тотығы (CO) бар. Көмірқышыл газын ингаляциялау санаңың жоғалуына және тіпті өлімге әкелу мүмкін. Пайдаланылған газдар келесі жағдайларда автомобиль салонына түсіү мүмкін:

- Жұмыс істемейтін қозғалтқышы бар Автомобиль желдеткіші нашар жерлерде (паркингтер, гараждар, туннельдер, терең қар, ол төменгі жағындағы ауа айналымын жауып тастай алады немесе шығатын құбырларды бұғаттай алады).
  - Шығару жүйесінен ерекше ііс немесе дыбыс шығады.
  - Шығару жүйесінде коррозия немесе зақымдану салдарынан ағып кету пайда болды.
  - Автокөліктің сору жүйесі өзгерілген, бүлінген немесе дұрыс жөнделмеген.
  - Автокөліктің корпусында зақымданудан немесе сатудан кейінгі жәндеулерден тесіктер немесе санылаулар бар, олар толығымен тығыздалмаған.
- Егер ерекше газдар табылса немесе пайдаланылған газдар автомобильдің ішіне туседі деген күдік болса:
- Көлікті тек толық түсірілген әйнектермен жүргізіңіз.

▲ ЕСКЕРТУ!

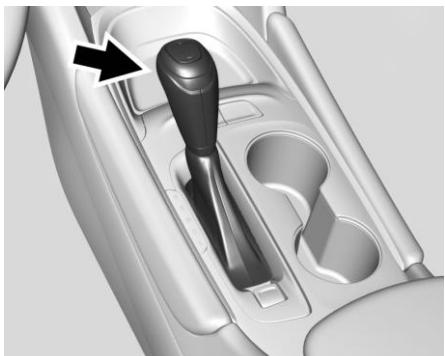
• Автокөлікті жәндеу үшін дереу қызмет көрсету станциясына жүгініз. Ешқашан қозғалтқышы бар машинаны жабық жерлерде, гараждарда немесе жақсы жедетумен жабдықталмаған бөлмелерде тоқтатпаңыз.

Тұрган автомобильде жұмыс істейтін қозғалтқыш

Қозғалтқышты тұрақталған автокөлікте қосылған түрде қалдыру үсінілмайды.

Егер сіз қозғалтқышты өшірмей автокөліктен кетуіңіз керек болса, оның өздігінен қозғалу мүмкіндігін болдырмау үшін барлық қажетті шараларды қолданыңыз. Қараңыз: ⇒ 8-15 "Тұрак" жағдайына ауыстыру және пайдаланылған газдар ⇒ 8-17.

АВТОМАТТЫҚ БЕРІЛІС ҚОРАБЫ

R: бұл позицияда алдыңғы дөңгелектер құлыпталады. Бұл қозғалтқышты іске қосу үшін ең жақсы жағдай, өйткені көлік оңай қозғала алмайды.

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер АБҚ селекторы соына дейін "P" (тұрақ) күйіне орнатылмаған болса, автокөліктен шығу қауіпті. Автокөлік сырғып кетуі мүмкін. Жұмыс істеп тұрган қозғалтқышы бар көліктен шықпаңыз. Егер сіз қозғалтқышты өшірмеген болсаңыз, автокөлік жүре алады. Бұл адамдарға жарақат өкелуі мүмкін. Өздігінен қозғалу мүмкіндігін болдырмай үшін

▲ ЕСКЕРТУ!

автокөлік, тіпті егер ол тегіс участкеде болса да, тұрақ тәжегішін қосыңыз және селекторды "P" (тұрақ) күйіне ауыстырыңыз. Қараныз: "Тұрақ" күйіне ауысу ⇒ 8-15.

Қозғалтқышты іске қоспас бұрын, селектордың орнында тұрғанына көз жеткізіңіз

«P» (тұрақ). Сіздің көлігіңізде автоматты беріліс қорабының құлпылтау басқару жүйесі бар. Тәжегіш басқышын соңына дейін басыңыз, содан кейін АБАҚ селекторы рычагындағы түймесін басыңыз және селекторды позициядан ауыстырыңыз "P" (тұрақ) басқа жағдайда, тұтану ON/RUN режиміне (КОСУ/ИСКЕ ҚОСУ) қосылуы керек. Егер автокөлік "P" (тұрақ) режимінен ауыспаса, селектор тұтқасын басуды азайтып, тәжегіш педальды ұстап тұрып, оны "P" (тұрақ) күйіне толығымен сырғытыңыз. Осыдан кейін беріліс қорабының селектор тұтқасын берілістердің біріне салыңыз. Қараныз: "Тұрақ" жағдайынан ауыстыру ⇒ 8-15.

R: бұл редукторды артқы қозғалыс үшін пайдаланыңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Алға жылжу кезінде "R" күйіне ауысу (артқы жүріс) беріліс қорабына зақым келтіріу мүмкін.

Бұл жағдайда жөндеу кепілдік болып табылмайды. Селекторды "R" күйіне (артқы жүріс) тек автокөлік толық тоқтағаннан кейін ғана аударуга болады.

Қарда, мұзда немесе құмда тұрып қалған автокөлікті алып тастау туралы нұсқауларды қараңыз егер автокөлік тұрып қалса ⇒ 8-8.

N: селектордың бұл күйінде қозғалтқыш пен донғалақтар бөлінеді.

Қозғалтқышты қазірдің өзінде қозғалатын автомобильде қайта іске қосу үшін тек N позициясын орнату керек (бейтарап).

▲ ЕСКЕРТУ!

Қозғалтқыш жоғары жылдамдықта жұмыс істеген кезде алдыңғы немесе артқы редукторларды қосу қауіпті. Егер сіз тәжегіш педальды ұстамасаңыз, көлік кенеттен жоғары жылдамдықпен жүре бастауы мүмкін. Сіз басқаруды жоғалтып, адамдарды қағып немесе кедергіге түсіп қалуыңыз мүмкін. Егер қозғалтқыш жоғары жылдамдықта жұмыс істесе, алдыңғы немесе артқы редукторларды қоспаңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Қозғалтқыш жоғары жылдамдықта жұмыс істеген кезде селекторды "P" (тұрақ) немесе "N" (бейтарап беріліс) позициясынан шыгару беріліс қорабының бұзылуына әкелуі мүмкін. Бұл жағдайда жөндеу кепілдік болып табылмайды.

Ауыстыруды орындан отырып, қозғалтқыш айналымы тым жоғары болмауын қадағалаңыз.

D: бұл позиция алға жылжу үшін қолданылады. Бұл режимде ең аз отын шығыны қамтамасыз етіледі.

Егер сізге басып озу үшін қосымша тарту қажет болса:

- Баяу жылдамдықты алыңыз немесе тұрақты жылдамдықпен жүрініз, үдеткіш педальды шамамен жарты сокқымен қысыңыз.
- Жылдамдықты күрт арттырыңыз немесе басып озыңыз, үдеткіш педальды тоқтағанша қысыңыз.

L: бұл режимде редукторды ауыстыру дерлік орындалады механикалық мүмкіндік сіздің көлігіңізде қарастырылған, ⇒ 8-19 қол режимі бөлімін қараңыз.

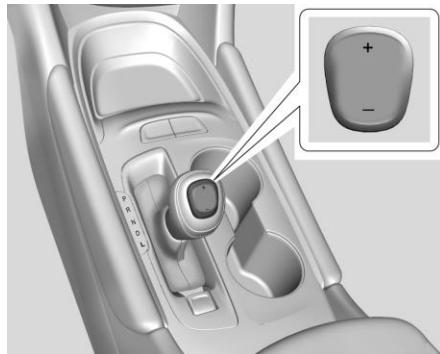
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Автоматты беріліс сұйықтығы тым ыстық болған жағдайда, дисплейде беріліс қорабының тым жоғары температурасы туралы хабарлама пайда болуы мүмкін. Бұл жағдайда қозғалыс автокөлікке зақым келтіруі мүмкін. Автоматты беріліс қорабының сұйықтығын салқындану үшін қозғалтқышты тоқтап, жұмыс істемей тұрыңыз. Бұл хабарлама автоматты беріліс қорабының сұйықтығы жеткілікті деңгейге дейін салқындаған кезде жоғалады.

Қол режимі

Беріліс диапазонын электрондық таңдау режимі (ERS)

ERS режимі түсіру кезінде немесе тіркемені тарту кезінде автомобильдің ең жоғары берілісі мен жылдамдығын таңдауга мүмкіндік береді. Автокөлік құралдарының комбинациясында электронды беріліс позициясының индикаторы бар. ERS режимі қосылған кезде "L" әрпінің жаңында ағымдағы таңдалған берілісті көрсететін сан көрсетіледі.

Жұмыс режимдері

Беріліс қорабы динамикалық өнімділікті жақсарту үшін әдetteгіден гері тәмен берілісте жұмыс істей алады. Қозғалтқыштың жылдамдығы жоғары болуы мүмкін, нәтижесінде Шу келесі жағдайларда жоғарылауы мүмкін:

- Келбей бойымен жоғары қарай қозғалу кезінде.
- Тәмен түскен кезде.
- Жоғары ауа температурасы немесе жоғары біiktікте қозғалу кезінде.

Бұл режимді қосу үшін:

1. БАҚ селектор рычагын "L" күйіне (тәмендетілген берілістер) ауыстырыңыз.
2. Улкейту немесе азайту үшін

қол жетімді беріліс диапазоны, БАҚ селекторындағы "+" (плюс) басыңыз немесе "-" (минус).

Селекторынан "D" (жүрісті алға беру) жағдайынан "L" (төмендетілген берілістер) жағдайына ауыстыру кезінде беріліс қорабы алдын ала берілген диапазонға ауыстырылады . Бұл алдын-ала анықталған ауқым үшін ең жоғары қол жетімді беріліс DIC-тегі "L" әрпінің жаңында көрсетіледі. Қараныз: Жүргізуі туралы ақпарат орталығы (DIC) (негізгі жабдық) 4-20. DIC-де көрсетілген сан беріліс қорабы жұмыс істей алғатын ең жоғары редукторды білдіреді. Бұл аз саны бар барлық берілістердің қол жетімді екенін білдіреді. Мысалы, егер "L" әрпінің жаңында "4" (тертінші) саны көрсетілсе, автомобиль автоматты түрде 1 (бірінші) және 4 (тертінші) беріліс арасында ауысады.

Беріліс қорабы "+" (плюс) түймесі басылғанша немесе селектор тұтқасы "D" күйіне (алға жылжу берілсі) қайта ауысқанша 5 (бесінші) редукторға ауыспайды.

"L" режимінде (төмендетілген беріліс), егер қозғалтқыштың жылдамдығы тым жоғары болса, төмендетілген беріліс диапазонына ауысу ғүфатталады. Сіз қысқа уақыт ішінде автомобіль жылдамдығын төмендетуіңіз керек. Егер жылдамдық

автомобиль көзделген уақыт кезеңі ішінде төмендетілген берілістер диапазонына ауысу орындалмайды. Сіз көлік жылдамдығын төмендетуді жалғастыруыңыз керек, содан кейін төменгі берілістердің қажетті диапазонына ауысу үшін "-" (минус) түймесін басыңыз.

ТЕЖЕГІШ ЖҮЙЕСІ

Бұғаттауға қарсы тежеу жүйесі ABS

Сіздің көлігіңіз құлышқа қарсы тежеңіш жүйесімен (ABS) жабдықталған. Бұл күрделі электрондық жүйе, ол тежеу кезінде доңғалақтардың ілінісінде жол бермейді.

Автокөлік орнынан жылжыған кезде АБЖ жүйесі өздігінен тексеруді орындаиды. Оны жүргізу кезінде сіз электр қозғалтқышын қосудың немесе шертудің қысқа мерзімді дыбыстарын ести аласыз, сондай-ақ тежеңіш педаль сіздің қатысуызысыз өздігінен аздал құлап кететінін сезе аласыз. Бұл мінез-құлышқа қалыпты.

Егер ABS жүйесінде ақаулық анықталса, басқару шамы қосылады. Қараныз: Тежеңштердің ғүфаттауға қарсы жүйесінің сигнал беріліш (ABS) ⇨ 4-15.

Егер дымқыл жолмен журу кезінде күтпеген кедергіге тап болmas журу тежеңіш педальды қатты қысып, ұстап тұру қажет болса, басқару блогы доңғалақтардың айналу жылдамдығы баяулағанын тіркейді. Доңғалақтардың біри

Донғалақтардың бірі бұғаттау тенденциясын көрсеткеннен кейін, басқару блогы әр донғалақтың тежегіш механизмдерінің тізбектеріндегі қысымды бөлек реттей бастайды.

ABS жүйесі жағдайға сәйкес әр донғалақтың тежегіш механизмдерінің жетек тізбектеріндегі қысымды езгертуеді және тіпті ең тәжірибелі жүргізушиге қарағанда тезірек. Бұл соқтығысуды уақытында болдырмауга мүмкіндік береді, сонымен бірге күрт баяулайды.

Тәжеке кезінде басқару блогы донғалақтардың жылдамдық датчиктерінен сигналдар алады және осы мәліметтер негізінде жетек тізбектеріндегі қысымды реттейді.

Назар аударыңыз! ABS жүйесі уақытты азайтпайды, аяқта тежегіш педальда қою керек және барлық жағдайларда тәжеке жолын қысқартса алмайды. Алда келе жатқан автомобилге дейін қашықтық жеткіліксіз болған кезде, егер бұл көлік кенеттен баяуласа, тежегіш педальды басуға уақыт болмайды. Әрдайым ABS жүйесімен жабдықталған болса да, көлікті уақытында тоқтатуға мүмкіндік беретін қашықтықты сақтаңыз.

ABS қолдану

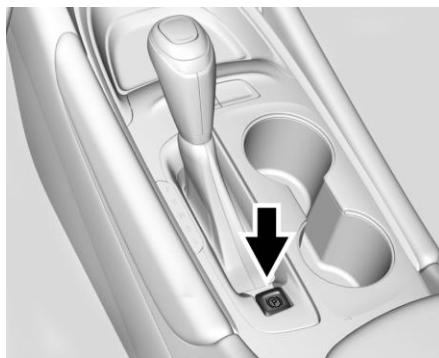
Тежегіш педальды бірнеше рет қыспаңыз немесе босатпаңыз. Жай ғана выжмите басқышы тежегіштер, үстап тұрыңыз оның бұл жағдайы. Қалғаны сіз үшін ABS жүйесі жасайды.

ABS жүйесі. Сіз сорғының немесе ABS электр қозғалтқышының дыбысын ести аласыз және педальдың пульсациясын сезінесіз. Бұл мінез-құлыш қалыпты.

Апattyқ тәжеу

ABS жүйесі бір уақытта тәжеуге және рөл дөңгелегінің көмегімен автомобильдің бағытын езгертуге мүмкіндік береді. Сыны жағдайларда қозғалыс траекториясын езгерту әрекеті көбінесе ең түімді тәжеуге қарағанда түімдірек болады.

Электр жетегі бар тұрақ тежегіші

Электромеханикалық тұрақ тежегішінің (EPB) қосқышы консольде орналасқан. Электромеханикалық тұрақ

тежегішті (EPB) тұтану өшірүлі болса да, әрқашан қолдануға болады. Батарея заряды таусылmas үшін электрмеханикалық тұрақ тежегішін қозғалтқыш жұмыс істемей тұрған кезде бірнеше рет қоспаңыз.

Жүйеде тұрақ (P) тежегішінің жай-күйінің индикаторы және тұрақ тежегішінің ескерту сигналы бар.

Қараныз: $\Rightarrow$ 4-15 электр жетегі бар тұрақ тежегішінің сигнализаторы және $\Rightarrow$ 4-15 электр жетегі бар қызметтік тұрақ тежегішінің индикаторы. Сондай-ак, жүйеде жүргізушиң әкпараттық орталығына (DIC) шығарылатын тұрақ тежегішінің күйіне байланысты хабарламалар қарастырылған. Борт желісінде көрнеу жеткіліксіз болған жағдайда электромеханикалық тұрақ тежегішін қосу немесе өшіру мүмкін болмайды.

Көліктен шықпас бұрын, жаңын тұрғанын тексерініз (P) тұрақ тежегішінің күйінің индикаторы және тұрақ тежегішінің қосылғанына көз жеткізіңіз.

Электромеханикалық тұрақ тежегішін қосу

Электромеханикалық тұрақ тежегішін қосу үшін:

1. Көлікті толықымен тоқтатыңыз.
2. Электромеханикалық тұрақ тежегішінің қосқышын жоғары көтеріңіз.

(P) тұрақ тежегіші күйінің индикаторы жынылықтай бастайды, содан кейін электромеханикалық тұрақ тежегіші толығымен қосылғаннан кейін үнемі жаңып тұрады. Егер (P) тұрақ тежегішінің күйінің индикаторы үнемі жынылықтайды, демек тұрақ тежегіші толық емес немесе электромеханикалық тұрақ тежегіші ақаулы. Хабарлама жүргізушінің ақпараттық орталығының дисплейінде көрсетіледі. Электромеханикалық тұрақ тежегішін босатыңыз және оны қайта қосып көріңіз. Егер индикатор жанбаса немесе жынылықтай берсе, ТЖО-га хабарласыңыз. Егер тұрақ тежегішінің жай-күйінің индикаторы үнемі жынылықтап (P)

тұрса, автомобильді пайдалануға тыйым салынады. Техникалық қызмет көрсету станциясына хабарласыңыз. Қараның: Электр жетегі бар тұрақ тежегішінің сигналлизаторы $\Rightarrow$ 4-15.

Егер тұрақ (P) тежегішінің ескерту сигналы жанса, электромеханикалық тұрақ тежегішінің қосылышын жоғары көтеріп, оны осы күйде ұстаңыз. Тұрақ тежегішінің күй индикаторы (P) үнемі жанғанша қосылышты ұстап тұрыңыз. Егер тұрақ тежегішінің ескерту сигналы жануды жалғастыrsa, техникалық қызмет көрсету станциясына хабарласыңыз.

Қозғалыс кезінде электромагниттік тұрақ тежегіші қосылған кезде, ажыратқыш жоғарғы позицияда тұрған кезде автомобиль бүкіл уақыт ішінде жылдамдықты төмendetеді. Егер сіз ажыратқышты автомобиль толық тоқтағанға дейін жоғарғы күйде ұстасаңыз, электрохимиялық тұрақ тежегіші қосылады. Қолік қозғалмайтын кейбір жағдайларда электромеханикалық тұрақ тежегіші автоматты тұрде қосылуы мүмкін. Мұндай қосылыштар қалыпты, олар электромеханикалық тежегіш жүйесінің дұрыс жұмыс істеуін мезгіл-мезгіл тексеру үшін жасалады.

Егер электромеханикалық тұрақ тежегішін қосу мүмкін болмаса, оның өздігінен сырғып кетуіне жол бермеу үшін автомобильдің артқы дәңгелектерін құлышпау көрек.

Электромеханикалық тұрақ тежегішін өшіру

Электромеханикалық тұрақ тежегішін босату үшін:

1. Тұтануды ACC / ACCESSORY (КӨМЕКШИ ҚОНДЫРҒЫЛАР) немесе ON/RUN (ҚОСУ / ICKE ҚОСУ қосу) күйіне орнатыңыз.
2. Тежегіш педальды қысыңыз және ұстаңыз.

3. Электромеханикалық тұрақ тежегішінің қосылышын қысқа уақытқа басыңыз.

Электромеханикалық тұрақ тежегішін босатылған, егер (P) тұрақ тежегішінің жай-күйінің индикаторы сеніп қалды.

Егер тұрақ (P) тежегішінің ескерту сигналы жанса, электромеханикалық тұрақ тежегішін босатыңыз, ол үшін электромеханикалық тұрақ тежегішінің қосылышын төмен басыңыз және оны осы күйде ұстаңыз. Тұрақ тежегішінің қызыл индикаторы сөнгенше қосылышты ұстап тұрыңыз. Егер тежегішті босату өрекетінен кейін индикаторлардың кез-келгені жанса, техникалық қызмет көрсету станциясына хабарласыңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Тұрақ тежегіші қосылған қозғалыс тежеу жүйесінің қызыл кетуіне және оның бөлшектерінің мерзімінен бұрын тозуына немесе зақымдалуына әкеlei мүмкін. Орнынан қозғалмас бұрын, тұрақ тежегішінің толық ажыратылғанына және тежегіш жүйесінің ақаулық сигналлизаторының жанбағанына көз жеткізіңіз.

Электромеханикалық тұрақ тежегішін автоматты түрде өшіру

Электромеханикалық тұрақ тежегішін автомобиль қозғалысы кезінде, алдыңғы немесе артқы беріліс қосылған кезде және орнынан қозғалған кезде автоматты түрде өшеді. Егер электромеханикалық тұрақ тежегіші қосылған болса, орнынан қатты тиғізбеніз. Бұл тежегіш тесемдердің қызымет ету мерзімін ұзартуға көмектеседі.

Төтеше тежеуді женілдете жүйесі

Төтеше тежеу қүштейкіші жүргізуішіге көлікті тоқтатуға немесе төтеше жағдай туындаған кезде оның жылдамдығын бәсендетеу көмектесуге арналған. Қүштейкіш тежегіш механизмдерінің гидравликалық жетегіндегі қысымды жоғарылату үшін гидравликалық тежегіш бастауру блогын (электронды динамикалық тұрақтандыру жүйесінің бір бөлігі) пайдаланады, егер жүргізуі көлікті тез тоқтатуға немесе оның жылдамдығын бәсендетеуге тырысып, тежегіш педальдың қатты және күшпен қысса. Динамикалық тұрақтандыру жүйесінің гидравликалық блогы ABS іске қосылғанға дейін барлық терт донғалақтың тежегіш механизмдерінің тізбектеріндегі қысымды арттырады. Бұл кезде шамалы пульсация немесе педальдың бұзылуы қалыпты жағдай.

Егер жағдай қажет болса, тежегіш педальды қысуды жалғастырыңыз. Егер жүргізуі тежегіш педальдағы қысымды босатса немесе күрт босатса, жедел тежегіш қүштейкіш автоматты түрде өшеді.

Көтерілгенде қозғалысты бастауды женілдете жүйесі (HSA)

▲ ESCPERTU!

HSA функциясына сенбеніз. HSA сақтық пен қауіпсіз жүргізу қажеттілігін жомайды. Сіз осы жүйе берген ескертулерді немесе хабарландыруларды естімеуініз немесе көрмеуіңіз мүмкін. Абайсыздық жүргізу кезінде себеп болуы мүмкін жарақат немесе қайтыс болған адамдардың, сондай-ақ зақымданған автокөлік. Қараныз: Автокөлікті қауіпсіз пайдалану негіздері ⇨8-3.

бірнеше минут ішінде электромеханикалық тұрақ тежегіші автоматты түрде қосылады. Дөңгелектерді дезинфекциялау басқа жағдайларда да болуы мүмкін. Көлікті келбеуде ұстап тұру үшін көтерілудің басталуын женілдете жүйесін (HSA) қолдануға болмайды.

Көтерілуді бастауды женілдете жүйесі (HSA) автомобиль көтеріштің жоғарғы жағына қарай тұрып, алдыңғы редуктор қосылған кезде немесе автомобиль сорғыштың тұсы етегіне тұрып, артқы редуктор қосылған кезде қол жетімді. Көтеру кезінде қозғалысты бастауды женілдете жүйесін (HSA) пайдалану үшін автомобиль толығымен тоқтауы керек.

Көтерілудің басталуын женілдете жүйесі (HSA) көлік құралын байкаусыза көліктен тәмен қарай сырғып кетуіне жол бермейді, егер жүргізуі орнынан қозғалса, жүргізуі аянын тежегіш педальдан ұдеткіш педальға өткізеді. Доңғалақтар ұдеткіш педальын қысқандағанда тежеледі. Егер ұдеткіш педаль қысылмаса

СУСПЕНЗИЯ ҚАТТЫЛЫҒЫНЫҢ РЕТТЕУ ЖҮЙЕСІ

Тартымдылықты басқару жүйесі / электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі

Жүйенің жұмысы

Көлік тарту күшін басқару жүйесімен (TCS) және StabiliTrak®, электронды динамикалық тұрақтандыру жүйесімен жабдықталған. Бұл жүйелер донғалақтардың тайып кетуін шектеуге көмектеседі және жүргізуігे, ең алдымен, тайғақ жолда басқаруды қолдана ретінде қызмет етеді.

Тартқышты басқару жүйесі, егер ол қандай да бір жетекші донғалақтардың тартылып жатқаны немесе іліністі жоғалта бастағанын анықтаса ғана іске қосылады. Бұл кезде TCS сырғанайтын донғалақтарға тежегіштерді қосады және донғалақтардың сырғып кетуін шектеу үшін қозғалтқыштың қуатын азайтады. StabiliTrak автомобиль жүргізуі белгілеген қозғалыс траекториясы мен автомобилдің нақты қозғалыс бағыты арасындағы айырмашылықты анықтаған кезде іске қосылады. StabiliTrak автомобильдің белгілі бір донғалақтарының тежегіштеріне тежегіш кысымын жүргізуігे автомобильді берілген траекторияда ұстап тұруға көмек ретінде таңдайды.

Егер крузидік бақылау және тартқышты басқару қолданылса немесе StabiliTrak сырғанауды шектей бастаса

дөңгелектер, крузидік бақылау өшіріледі. Крузидік бақылауды жол жағдайлары мүмкіндік берсе, қайта қосуға болады.

Екі жүйе де автомобиль іске қосылып, қозгала бастағаннан кейін бір уақытта қосылады.

Жүйелер жұмыс кезінде немесе диагностикалық тексерулер кезінде естіліу немесе сезілу мүмкін. Бұл қалыпты жағдай және автомобилдің ақауларын көрсетпейді. Қалыпты қозғалыс жағдайында екі жүйені де қосу ұсынылады, бірақ егер автомобиль құмға, кірге, мұзға немесе қарға жабысып қалса, тарту күшін бақылауды өшіру қажет болу мүмкін. Қараңыз: Егер көлік кептеліп қалса $\Rightarrow$ 8-8 төмендегі "жүйелерді қосу және өшіру" тармағы сол бөлімде.

Екі жүйенің индикаторы құрылғылардың үйлесімінде. Осы индикатор:

- Тартқышты басқару жүйесі донғалақтардың сырғын шектеген кезде жыпылықтайты.
- Жүйе іске қосылған кезде жыпылықтайты StabiliTrak.
- Егер жүйелердің бірі жұмыс істемесе, қосылады және қосылады.

Егер жүйелердің бірі қосылмаса немесе іске қосылмаса, жүргізуінің ақпараттық орталығында (D I C) тиісті хабарлама көрсетіледі және жүйе белсенді емес және жүргізуігө автомобиль жүргізу кезінде көмектестігін индикация ретінде қосылады және қосылады. Көлік жүргізу үшін қауіпсіз, бірақ журу тәсілін сәйкесінше реттеу керек.

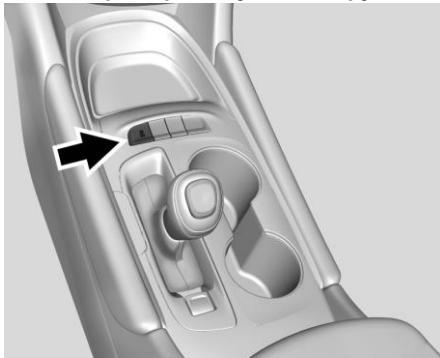
Егер қосылса және қосылған күйд қалса:
1. Көлікті тоқтатыңыз.

2. Қозғалтқышты өшіріп, 15 күтініз секунд.

3. Қозғалтқышты іске қосыңыз.

Көлікпен жүрініз. Егер ол қосылып, қосулы болса, автомобиль бұл мәселеңі диагностикалау үшін көп уақыт алуы мүмкін. Егер бұл жағдай жойылmasa, көмек алу үшін дилерге хабарласыңыз.

Жүйелерді қосу және өшіру

Тартқышты басқару жүйесі (TCS) және StabiliTrak электронды динамикалық тұрақтандыру жүйесінің түймесі орталық консольде орналасқан.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер TCS жүйесі өшірүлі болса, онда тежеғіш педальды бірнеше рет баспаңыз немесе күрт үдеу жасамаңыз. Бұл автомобильдің берілгене зиян келтіруі мүмкін.

Өшіру үшін тек TCS түймесін басып, босатыңыз. Күрьылғылардың комбинациясында тартқышты басқару жүйесінің өшірілген индикаторы пайда болады.

TCS қайта қосу үшін, басыңыз және босатынызтарту күшін басқару жүйесінің өшірілген индикаторы аспаптар комбинациясында өshedі. Екі жүйені, TCS және StabiliTrak-ны өшіру үшін, күрьылғылардың комбинациясында жаңғанша және тартқышты басқару жүйесінің индикаторы қосылғанша басып тұрыңыз құш әрекетінде индикатор өшірүлі StabiliTrak жүйелері үшін. Жүйелерді қайта қосу үшін TCS және StabiliTrak, басыңыз және босатыңыз.

Басқару жүйесінің индикаторы әрекетінде индикатор StabiliTrak үшін жүйесі өшірүлі, күрьылғылар комбинациясы өшіріледі.

Қосымша қосалқы жабдықты орнату автомобильдің жұмысына әсер етуі мүмкін. Қараныз: Автокөліктің қосымша жабдықтары мен модификациялары ⇒ 9-2.

КРУИЗДІК БАҚЫЛАУ

Круиздік бақылау жүйесі үдеткіш педальды баспай 40 км/сағ және одан жоғары жылдамдықты сақтауға мүмкіндік береді.

Круиздік бақылау сағатына 40 км-ден аз жылдамдықта жұмыс істемейді.

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер сіз көлікті тұрақты жылдамдықпен сенімді жүргізе алмасаңыз, круиздік бақылауды қолдану қауіпті болуы мүмкін. Орамалы жолда және тығыз көлік ағынында круиздік бақылауды қосуға болмайды.

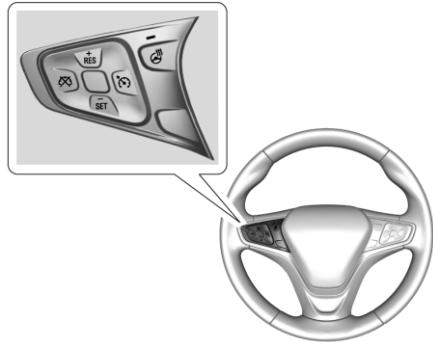
Круиздік бақылауды пайдалану тайғақ жолда қауіпті болуы мүмкін. Бұл жағдайда доңғалақтардың ілінісүінің күрт өзгеруі доңғалақтардың сырғып кетуіне және басқарудың жоғалынаға әкелуі мүмкін. Тайғақ беткеіде круиздік бақылауды қолданбаңыз.

Тартқышты басқару жүйесі (TCS) және электронды динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) доңғалақтардың сырғып кетуіне жол бермеу үшін круизді басқаруға кедергі келтіруі мүмкін. Бұл жағдайда круиздік бақылау автоматтры түрде өshedі. Қараныз: Тартқышты басқару жүйесі / динамикалық тұрақтандырудың электрондық жүйесі ⇒ 8-24.

• Егер круиздік бақылау іске қосылған кезде ықтимал соқтығысу туралы ескерту пайда болса, круиздік бақылау

өшеді. Қараныз: Жолдағы жағдай мүмкіндік берген кезде крузидік бақылауды қайтадан қосуға болады.

Тежегіш педальды басқанда крузидік бақылау автоматтарты түрде өшеді.

: Бұл пернені басу крузидік басқару жүйесін қосады және өшіреді. Крузидік бақылауды қосу кезінде аспаптар комбинациясында ақ индикатор жанады.

: Сәқтаған жылдамдық мәнін жадтандыруға көзделінген крузидік бақылауды өшіру үшін осы пернені басыңыз.

+ RES: егер жадта сәқтаған жылдамдық мәні болса, осы жылдамдық мәнін жадтандыруға үшін пернені басыңыз, артық жүктеге үшін пернені басыңыз. Егер крузидік бақылау қазірдің өзінде болса

іске қосылды, көліктің жылдамдығын арттыру үшін пайдаланыңыз.

- SET: ағымдағы жылдамдықты бағдарламалашу және крузидік басқаруды іске қосу үшін пернені қысқаша басып, босатыңыз.

Егер крузидік бақылау іске қосылған болса, көлік құралының жылдамдығын төмендету үшін пернені пайдаланыңыз.

Крузидік бақылауды орнату

Егер жүйе қолданылмаган кезде индикатор жанса, кездейсоқ - SET немесе + RES пернелерін басу жүйенің күтпеген қосылуына әкеleу мүмкін. Егер крузидік бақылау қолданылмаса, кілт басылуы керек.

Жылдамдықты орнату үшін келесі әрекеттерді орындаңыз:

1. Крузидік басқару жүйесін қосу үшін пернені басыңыз.
2. Қажетті жылдамдықты теріңіз.
3. - SET пернесін басып, босатыңыз. Берілген жылдамдық құрылғылардың комбинациясында қысқа уақытқа көрсетіледі.
4. Үдептіш педальынан аяғыңызды алыңыз. Қажетті жылдамдық мәні жадта сәқтағаннан кейін, крузидік бақылау индикаторы құрылғылардың үйлесімінде жанады. Қараныз: Аспаптардың комбинациясы (базалық жинақтау) $\Rightarrow$ 4-7

Сәқтаған жылдамдық мәнінің жадынан конырау шалыңыз

Егер сіз крузидік бақылаудың қажетті жылдамдығын бағдарламалай алсаңыз, содан кейін тежегіш педальды бассаныз, крузидік бақылау өшеді, бірақ жылдамдық мәні жадтандырылған. Көліктің жылдамдығы шамамен 40 км/сағ жеткенде, пернені қысқа басыңыз +RES. Көлік алдыңғы белгіленген жылдамдыққа оралады.

Крузидік бақылау қосылған кезде жылдамдықты арттыру

Егер крузидік бақылау қосулы болса:

- Көлік қажетті жылдамдыққа жеткенше +RES пернесін басып тұрыңыз, содан кейін пернені босатыңыз.
- Жылдамдықты кішкене қадаммен арттыру үшін +RES пернесін қысқа басыңыз. Әр басқан сайын автомобиль шамамен 1 км/сағ жылдам қозғалады.

Жылдамдықты ағылшын немесе метрикалық бірліктерде көрсетуге болады. Қараныз: Жүргізуі туралы акпарат орталығы (DIC) (негізгі жабдық) $\Rightarrow$ 4-20. Жылдамдықты арттыру қадамы таңдалған өлшем бірлігіне байланысты.

ЖҮРГІЗУШІГЕ КӨМЕК КӨРСЕТУ ЖҮЙЕЛЕРИ

Круиздік бақылау қосылған кезде жылдамдықтың тәмендеуі

Егер круиздік бақылау қосулы болса:

- Көлік жылдамдығын қажетті мәнге дейін тәмендеткенше-SET пернесін басып тұрыңыз, содан кейін оны босатыңыз.
- Жылдамдықты кішкене қадаммен азайту үшін-SET пернесін қыска басыңыз. Әр басқан сайын автомобиль шамамен 1 км/сағ баяу қозғалады.

Жылдамдықты айылшын немесе метрикалық бірліктерде көрсетуге болады. Қараңыз: Драйвердің ақпараттық орталығы (DIC) (негізгі жабдық) жылдамдықты арттырудың $\Rightarrow$ 4-20 қадамы таңдалған өлшем бірлігіне байланысты.

Круиз бақылауы қосылған кезде

Көлік құралының жылдамдығын арттыру үшін үдеткіш педальынан аяғыңызды алып тастағанда, көліктің жылдамдығы круиздік басқару үшін бұрын берілген мәнге дейін тәмендейді. Үдеткіш педальын басқанда немесе круиздік бақылауды өшіру үшін оны босатқаннан кейін бірден-SET пернесін қыска мерзімді басу круиздік-бақылауда автомобильдің ағымдағы жылдамдығын орнатуға әкеледі.

Беткейлерде круиздік бақылауды қолдану

Круиз-бақылаудың тиімділігі таңдалған жылдамдыққа, автомобильдің жүктелуіне және көлбейу көлбейіне байланысты. Тік беткей бойымен көтерілу кезінде а к педальын қажетті жылдамдықпен қысу қажет болуы мүмкін. Тік беткейге көтерілгенде, қажетті жылдамдықты ұстап тұру үшін үдеткіш педальды қысу қажет болуы мүмкін. Тежегіш педальды басқанда круиздік бақылау автоматты түрде өshedі.

Круиздік бақылауды өшіру

Круиздік бақылауды төрт жолмен өшіруге болады:

- Тежегіш педальды аздал басыңыз.
- Түймесін басыңыз.
- Беріліс қорабына бейтарап редукторды қосыңыз.
- Пернені басыңыз , круиздік бақылауды толығымен өшіру үшін.

Берілген жылдамдық мәнін жадтан жою

Берілген жылдамдық мәні пернені басқан кезде және тұтану өшірілгенде жадтан жойылады.

Сіздің көлігіңіз оларды алға, артқа немесе тұрақ кезінде белісү кезінде апattyң алдын алуға немесе апат кезінде пайда болатын зақымдарды азайтуға көмектесетін функциялармен жабдықталуы мүмкін. Осы жүйелерді пайдаланбас бұрын бүкіл белімнің мазмұнын қарап шығыңыз.

ЕСКЕРТУ!

Жүргізушиге көмек жүйелеріне толық сенбей керек. Бұл жүйелер мүқият болу және қауіпсіз жүргізу қажеттілігін алмастырмайды. Сіз осы жүйелер берген ескертулерді немесе хабарландыруларды естімеуініз немесе көрмеуіңіз мүмкін. Абайсыздық жүргізу кезінде себеп болуы мүмкін жаракат немесе қайтыс болған адамдардың, сондай-ақ зақымданған автокөлік. Қараңыз: Автокөлікті қауіпсіз пайдалану негіздері $\Rightarrow$ 8-3.

Әр түрлі жағдайларда бұл жүйелер мүмкін емес:

- Балаларды, жаяу жүргіншілерді, велосипедшілерді немесе жануарларды анықтаңыз.
- Жүйе басқаратын аймақтан тыс автомобильдерді немесе заттарды анықтаңыз.
- Барлық жылдамдықпен жұмыс жасаңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

- Сізді ескерту немесе апattyң алдын алу үшін жеткілікті уақыт беру.
- Нашар көріністе немесе аяа-райының нашар жағдайында жұмыс жасаңыз.
- Анықтау сенсоры тазаланбаған немесе муз, қар, балшық немесе жермен жабылмаған кезде жұмыс жасаңыз.
- Анықтау сенсоры жабық болған кезде жұмыс жасаңыз, мысалы, жапсырма, магнит немесе металл пластина.
- Анықтау сенсорына жақын аймақ бұлғынгендегі немесе дұрыс жөндемеген кезде жұмыс жасаңыз.

Көлік жүргізу кезінде Сізге үнемі назар аудару қажет, сіз әрекет етуге және тежегіш педальды басуға және/ немесе апattyң алдын алу үшін көлік құралын басқаруға дайын болуыңыз керек.

Дыбыстық ескерту

Жүргізуішіге көмек көрсетудің кейбір функциялары оған дыбыстық сигнал беру кедергілері туралы ескертеді. Ескерту дыбыстық сигналының қолемін өзгерту үшін "ыңғайлышық" және жайылышық" тармағын жеке параметрлерді сақтау бөлімінен қараңыз ⇨ 4-23.

Тазарту

Көлік опцияларына байланысты автомобильдің осы аймақтарын сақтаңыз

жүргізуішіге ең жақын көмек көрсету үшін таза. Жүйе деректері қолжетімсіз немесе бұғатталған жағдайда, хабарламалар жүргізуішінің ақпараттық орталығында (DIC) көрсетілуі мүмкін.

- Алдыңғы және артқы бамперлер, соңдай-ақ бамперлерден темен аймақ
- Радиатор торы және фаралар
- Алдыңғы және артқы бүйірлік панельдер
- Алдыңғы әйнектің сыртында артқы көрініс айнасының алдында
- Артқы бұрыштық бамперлер
- Нөмірдің үстіндегі артқы көрініс камерасы.

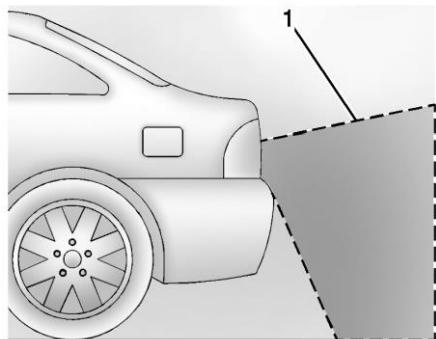
Автотұрақты немесе артқы қозғалысты жөнілдегу жүйелері

Тиісті жиынтықта артқы көрініс камерасы (RVC), артқы тұрақ жөнілдегу жүйесі (RPA), алдыңғы тұрақ жөнілдегу жүйесі (FPA), артқы қозғалыс кезінде елі аймақтарды басқару жүйесі (RCTA) және автоматты тұрақ жүйесі (APA) жүргізуішіге тұрақтауға және кедергілерді айналып етуге көмектеседі. Автотұрақ немесе артқы қозғалыс кезінде көліктің айналасындағы кедергілердің болмауын тексерініз.

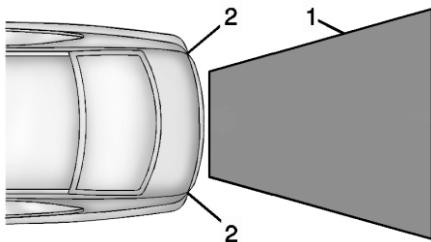
Артқы көрініс камерасы

Беріліс қорабының селекторы "R" күйіне ауысқан кезде (артқы көрініс), артқы көрініс камерасы ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің дисплейіне автомобильдің артындағы аймақтың бейнесін көрсетеді. Беріліс қорабын "R" позициясынан ауыстырыған кезде (артқы соққы) алдыңғы экран болады

қыска кідірістен кейін дисплейге шығарылды. Алдыңғы экранга төзірек оралу үшін ақпараттық-ойын-сауық жүйесіндегі кез-келген түймені басыңыз, беріліс қорабын "P" (тұрақ) күйіне аудыстырыңыз немесе көлік құралының жылдамдығын 8 км/сағ дейін басқарыңыз.

1. Камераның шолу өрісі

1. Камераның шолу өрісі
2. Артқы бампер бұрыштары

Камера арқылы берілетін сурет нысандарға дейінгі қашықтық туралы идеяны бұрмалайды.

Көрсетілген аймақ шектеулі және бампердің кез-келген бұрышына жақын немесе бампердің астында орналасқан нысандар көрсетілмейді.

Егер артқы тұрақ женілдету жүйесі (RPA) кедеріні анықтаса, дисплейде ескерту үшбұрышы пайда болуы мүмкін. Кедері негұрлым жақын болса, үшбұрыш түсі сарыдан қызылға өзгереді және мөлшері артады.

▲ ЕСКЕРТУ!

Камера(лар) балаларды, ересек жаяу жүргіншілерді, велосипедшілерді, қылышатын бағытта қозғалатын көлік құралдарын, жануарларды және камераның көру аймағынан тыс, бампер немесе автомобиль түбінің астындағы басқа да обьектілерді көрсетпейді. Көрсетілген қашықтықтар кедерігінде дейінгі нақты қашықтық туралы толық түсінік бермейді. Автомобилді тек осы камераны (камераларды) пайдалана отырып жүргізуге немесе қоюға тыйым салынады. Қозғалысты бастамас бұрын, айналысады мүқият қарап шығу керек. Абайсыздық адамдардың жарақаттануына немесе өліміне, соңдай-ақ көліктің зақымдалуына әкелу мүмкін.

Автотұраққа көмек көрсету жүйесі

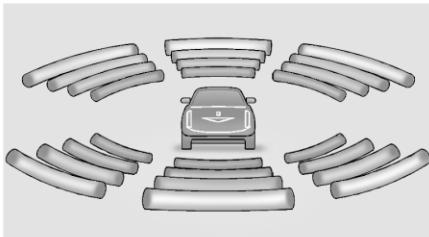
RPA (артқы тұрақ женілдету жүйесі) және FPA (алдыңғы тұрақ женілдету жүйесі) болған кезде, автомобиль аз жылдамдықпен қозгалады

8 км/сағ, бамперлердегі датчиктер обьектілерді автомобильдің артында 2,5 м-ге дейін және автомобильден 1,2 м қашықтықта жерден 25 см-ге дейін және бампер деңгейінен төмен биіктікте анықтай алады. Үстік және ылғалды ауа-райында кедерілерді анықтау ауқымы төмендеде мүмкін. Құлыпталған сенсорлар мүмкін емес

кедергілерді анықтаңыз, бірақ жалған анықтауға әкелуі мүмкін. Датчиктерді жерден, кірден, қардан, мұздан және майдан тазартыңыз; датчиктерді машинаны нөлдік температурада жуғаннан кейін тазалаңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Автотұрақты жеңілдету жүйесінің балаларды, ересек жаяу жүргіншілерді, велосипедшілерді, жануарларды және бампер деңгейінен төмен, сондай-ақ көлікке тым жақын немесе тым алыс орналасқан басқа заттарды таба алмайды. Ол 8 км/сағ жылдамдықпен жұмыс істемейді. Адамдардың жарақаттануын немесе қайтыс болуын немесе көліктің зақымдануын болдырмау үшін, алға немесе артқа жылжуды бастамас бұрын, көліктің айналасындағы кеңістікті тексеріп, артқы көрініс айналарына қару керек, тіпті егер автомобиль тұрақты жеңілдету жүйесінің жабдықталған болса да.

Құрылғылардың тіркесімі "кедергіге дейінгі қашықтықты" және оның орналасуы туралы ақпаратты көрсететін диаграммалармен автотұрақты жеңілдету жүйесінің дисплейімен жабдықталуы мүмкін. Кедергілер жақындаған сайын диаграмманың көп жолақтары жанады, сонымен қатар олар түсі сарыдан көріптасқа, содан кейін қызылға өзгеруі мүмкін.

Егер кедергі алдымен артқы жағынан анықталса, артқы жағында бір дыбыстық сигнал шығады. Кедергі ете жақын болған кезде — қашықтықта Автокөліктің артында $< 0,6$ м немесе автомобильдің алдында $< 0,3$ м қашықтықта - кедергінің қай жерде анықталғанына байланысты алдынғы немесе артқы жағында бес дыбыстық сигнал естіледі. Алдыңғы тұрақтарды жеңілдету жүйесінің (FPA) дыбыстық сигналдары артқы тұрақтарды жеңілдету жүйесінің (RPA) дыбыстық сигналдарына қарағанда жоғары тоналдылықта ие.

Артқы қозғалыс кезінде өлі аймақтарды басқару жүйесі (RCTA)

Тиісті конфигурацияда ауыстыру қорабын "R" күйіне ауыстырган кезде (артқы соққы), RCTA (артқы қозғалыс кезінде өлі аймақтарды басқару жүйесі) сол немесе он жақтағы қозғалыс туралы ескерту үшін сол немесе он жақтағы көрсеткіш көрсеткі бар қызыл ескерту үшбұрышын көрсетеді. Жүйе нысандарды автомобильдің сол немесе он жағынан 20 м қашықтықта анықтайды. Нысан анықталған кезде автомобильдің анықталған жағына байланысты сол немесе он жақта үш дыбыстық сигнал беріледі.

Мүмкіндіктерді қосу немесе өшіру
Алдыңғы және артқы тұрақ жүйелерін, сондай-ақ артқы жағындағы өлі аймақтарды басқару жүйесін бір уақытта қосу немесе өшіру үшін түймесін басыңыз РШорталық консольде.

Түйменің жанында орналасқан индикатор функцияларды қосқан кезде жанады және сөнеді, функциялар өшіріледі.

Автотұрақты жеңілдетудің артқы жүйесінің таңбаларын немесе бағыттаушы сызықтарын қосу немесе өшіру үшін белімдегі "артқы көрініс камерасы" тармағын қараңыз

ОТЫН

Жекелеген баптауларды сақтау $\Rightarrow$ 4-20.
Сондай-ақ, RCTA жүйесін "жеке параметрлерді сақтау" мәсірі арқылы қосуға және өшіруге болады. $\Rightarrow$ 4-20 жеке параметрлерді сақтау белгіміндегі "соқтығысды тану жүйелері" тармағын қараңыз.

GM қозғалтқышты таза ұстая, мотор шөгінділерін азайту және көліктің оңтайлы жұмысын сақтау үшін TOP TIER тазартқыш бензинің қолдануды ұсынады. TOP tier логотипін іздеңіз немесе сайттағы тиісті елдермен және сатушылардың тізімімен танысыңыз www.toptiergas.com.

Ұсынылған отын түрлері
(қозғалтқыш көлемі 1,5 л)

Көліктің жақсы техникалық жағдайын сақтау үшін тиісті түрдегі отынды қолданыңыз.
Номиналды октан саны АИ-91 немесе одан жоғары және көлемі 10% -ға дейін этанол бар этилденбенен бензинді қолданыңыз.
Әйтпесе, есту арқылы белгінетін детонация естілуі мүмкін. Егер октан саны 91 немесе одан жоғары бензинді пайдалану кезінде қатты детонация байқалса, қозғалтқышқа техникалық қызмет көрсету қажет.

Ұсынылған отын түрлері
(қозғалтқыш көлемі 2,0 л)

Номиналды октан саны АИ-95 немесе одан жоғары және көлемі 10% - га дейін этанол бар этилденбензен бензинді қолданыңыз. Егер октандық саны 95 этилденбензен бензинді пайдалану кезінде қатты детонация байқалса, қозғалтқышқа қызмет көрсету қажет.

- ⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!**
- Теменде көрсетілген сипаттамалардың біріне ие отынды пайдаланбаңыз; бұл талапты сақтамау автомобилдің зақымдалуына және кепілдіктің жойылуына әкелуі мүмкін:
- Құрамында метанол, диметоксиметан және анилин бар отын. Мұндай жанаармай отынның металл бөлшектерін коррозиялауы мүмкін, сонымен қатар пластмасса мен резеңке бөліктерді зақымдауды мүмкін.
  - Метилцикlopентадиенил - трикарбонил-марганец (ММТ) сияқты металдардан тұратын отын, олар пайдаланылған газдардың уыттылығын төмөндөтү жүйесін және үшқын штепсельдерін зақымдауды мүмкін.
  - Октан саны ұсынылғаннан аз отын. Мұндай отынды пайдалану отынның тиімділігі мен тиімділігін төмөндөтеді және катализаторлық түрлендірігіштің қызмет ету мерзімін қысқартады.

Отын қоспалары

Сіздің көлігіңіз үшін TOP TIER жуғыш бензинін қолдану ұсынылады. Егер сіздің елде TOP TIER тазартатын бензин болмаса, бензинге ACDelco Fuel system Treatment Plus жуғыш зат қосыңыз

Газолин майды әр ауыстырыған кезде немесе қайсысы ертерек болатынына байланысты 15000 км (9000 миль) өткеннен кейін. TOP TIER тазартатын бензин және ACDelco Fuel system Treatment Plus - Gasoline жуғыш зат қозғалтқышты жанаармайдағы қалдықтардан қорғауға және оның оңтайтын жұмысын қамтамасын етуге мүмкіндік береді. Егер сіз ACDelco Fuel System Treatment Plus - Gasoline қоспаны таба алmasаныз, дилерден сіздің елде қандай қоспалар бар екендігі туралы кеңес алыңыз.

Бакқа отын қудау

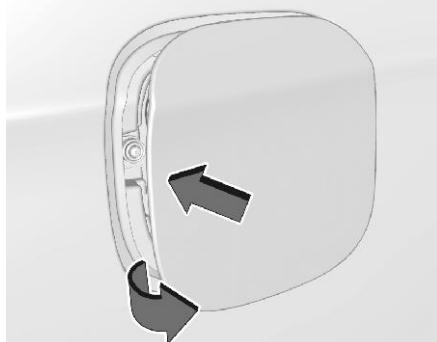
Жанаармай деңгейінің көрсеткіш шкаласындағы жанаармай құю белгішесінің жаңындағы көрсеткі жанаармай бағының құю мойының қай жағында орналасқанын көрсетеді. Қараныңыз: Отын деңгейінің көрсеткіші $\Rightarrow$ 4-10.

⚠ ЕСКЕРТУ!

- Жанаармай буы жарылғыш және ауыр жаракат немесе өлімге әкелуі мүмкін.
- Жазатайым оқигалардың алдын алу үшін отын тарату бағанындағы мінездүйнек ережелерін мүқият оқып шығыңыз.
  - Жанаармай құю кезінде қозғалтқышты өшіріңіз.
  - Жанаармайдың жаңында үшқын, ашық жағын немесе жалын жоқ екеніне көз жеткізіңіз

▲ ЕСКЕРТУ!

- түтін материалдар.
- Отын тарату колонкасынан кетпеніз.
  - Жанармай құю кезінде электрондық құрылғыларды пайдаланбаңыз.
  - Жанармай құю жүріп жатқан кезде көлік салонына оралмаңыз.
  - Балаларга жанармай тарату бағанына жақындауға жол берменіз, ешқандай жағдайда балаларға жанармай құюға жол берменіз.
  - Құю пистолетін қолға алmas бұрын, статикалық зарядты алу үшін металл затка тиғізіңіз.
  - Егер сіз резервуардың ашасын тез ашсаңыз, отын аузынан төгілуі мүмкін. Жанармайдың төгілу ықтималдығы толық резервуарда және ыстық ауарайында аттады. Тығынды бауя бұрап, шығатын отын буының тоқтауын күтіңіз. Осыдан кейін тығынды толығымен бұрап алуға болады.

Жанармай багының тығынды жолаушы жағынан бактың Люк қақпағының астында болады. Отын багы люгінің қақпағы есік құлыптарын бұғаттаумен бір мезілде бұғатталады. Құлыптардың 1 құлпын ашу үшін құлыптардың қашықтан басқару пультіндегі пернені басыңыз. Жанармай багының қақпағын ашу үшін люктің артқы орталық жиегін басып, босатыңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Жанармай багының стандартты толтыру тапаншасын үш рет басу арқылы толып кетуі мүмкін:

- Автокөліктің жұмысындағы проблемалар, соның ішінде қозғалтқышты өшіру және отын жүйесіне закым келтіру.
- Жанармай төгінділері.
- Отынның ықтимал тұтандуы.

Абай болыңыз және жанармайды төкпеуге тырысыңыз. Жанармай құю мылтықын шығармас бұрын жанармай құю аяқталғаннан кейін бірнеше секунд күтіңіз. Бояудан отынның іздерін дереу сүртіңіз. Қараңыз: Автокөлікке сыртқы күтім ⇒ 9-54.

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер жанармай құю кезінде жану пайда болса, мылтықты мойныңыздан шығармаңыз. Отын тарату колонкасын немесе АЖС қызметкеріне хабарлай отырып, отын тарату колонкасын тоқтатыңыз. Дереу өрт аймағынан шығыңыз.

Оны алу үшін өзін-өзі құятын тығынды бұраңыз. Толтыру кезінде штепсельді люк қақпағының ішкі жағындағы ілгекке іліп қойыңыз. Тығынды жауып, шертулерді естігендеше сағат тілімен бұраңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер сіз есік штепсельді жаңасына ауыстыруыңыз керек болса, дилерден қажетті типтегі штепсельді сатып алудыңыз керек. Басқа типтегі штепсель дұрыс тұра алмайды, бұл ақаулық сигнализаторының отын багына және пайдаланылған газдардың уыттылығын темендету жүйесіне зақым келтірүне әкелу мүмкін. Қаранды: Ақаулық сигналлизаторы (бақылау шамы "Check Engine" (қозғалтқышты тексеріңіз) 4-13.

Отынды канистрге қю

⚠ ЕСКЕРТУ!

Канистрді тіkelей автомобильде жанараптамен толтыру статикалық электр разрядынан немесе басқа себептерден тұтануы мүмкін отын буларының жиналануына әкелу мүмкін. Сіз басқа адамдармен бірге зардап шегүініз мүмкін. Бұл сонымен қатар көлікке зақым келтіру мүмкін. Келесі ережелерді сақтауды ұмытпаңыз:

- Тек жогары салалы канистрлерді қолданыңыз.
- Канистрді жанараптамен толтырмас бұрын, оны салоннан шығару керек,

⚠ ЕСКЕРТУ!

Магистраль немесе автомобиль корпусы.

- Канистрді жерге қойыңыз.
- Жанараптама құюды қоспас бұрын мылтықты канистрдің мойнына салыңыз. Жанараптама құю кезінде мылтық канистрдің мойнына үнемі тиіп тұруы керек.
- Канистрді жылу кеңеиту үшін орын қалуы үшін сыйымдылықтың 95% - дан аспайтын мөлшерде толтырыңыз.
- Отынды қю кезінде темекі шегуге, сірінке жағуға, тұтатқышты пайдалануға тыйым салынады.
- Ұялы телефондарды және басқа электрондық құрылғыларды пайдаланудан аулақ болыңыз.

АВТОМОБИЛЬ ДИЗАЙНЫН ӨЗГЕРТУ ЖӘНЕ ҚОСЫМША ЖАБДЫҚТА ОРНАТУ

Қосымша электр жабдықтары

⚠ ЕСКЕРТУ!

Диагностикалық коннектор (DLC) автомобильге қызмет көрсету үшін, сондай-ақ пайдаланылған газдың уыттылығын тексеру / жәндеу сапасын бақылау үшін колданылады. Қаранды: Ақаулық сигналлизаторы ⇒ 4-13.

Диагностикалық коннекторға қосылған құрылғы, мысалы, жүргізушінің ерекетін немесе кепілдіктен кейінгі автомобильдердің жұмысын бақылау құрылғысы автомобиль жүйелерінің жұмысын бұзуы мүмкін. Бұл автомобильдің жұмысына теріс әсер етуі мүмкін және алатқа әкелу мүмкін. Мұндай құрылғылар автомобиль жүйелерінде сақталған ақпаратқа қол жеткізе алады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Белгілі бір электр жабдықтары автомобиль жүйелеріне зақым келтіруі немесе істен шығуы мүмкін. Бұл жағдайда жәндеу кепілдікке жатпайды. Қосымша электр жабдықтарын орнатпас бұрын дилермен кеңесу керек.

Қосымша жабдықты орнату автомобиль жұмыс істемейтін уақытта да аккумулятордың (12 В) зарядсыздығына әкелуі мүмкін. Сіздің көлігіңізде үрленетін қауіпсіздік жастықшалары жүйесі бар. Кез келген қосымша электр жабдықтарын орнатпас бұрын, $\Rightarrow$ 2-21 қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған автомобильге техникалық қызмет көрсету және $\Rightarrow$ 2-21 қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған автомобильге қоғымша жабдықты орнату бөлімдерінің мазмұнымен танысыңыз.

8-36 КӨЛІК ЖҮРГІЗУ ЖӘНЕ БАСҚАРУ

 ЭСПЕРТПЕЛЕР

9

АВТОКӨЛІККЕ КҮТИМ ЖАСАУ

• ЖАЛПЫ АҚПАРАТ.....	9-2	• ДӘҢГЕЛЕКТЕР МЕН ШИНАЛАР.....	9-35
• АВТОКӨЛІКТІ ТЕКСЕРУ.....	9-2	• ҚОСЫМША АҚБ ІСКЕ ҚОСУ.....	9-53
• ЖАРЫҚ БАҒЫТЫН РЕТТЕУ ФАР.....	9-23	• АВТОКӨЛІКТІ СҮЙРЕУ.....	9-56
• ҚЫЗДЫРУ ЛАМПАСЫН АУЫСТЫРУ.....	9-24	• СЫРТҚЫ КҮТИМ ХАБАРЛАМАЛАРЫ.....	9-58
• ЭЛЕКТР ЖҮЙЕСІ.....	9-27		

ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

Бөлшектерді алу немесе техникалық қызмет көрсете қажет болса, жергілікті дилерге хабарласыныз. Сіз фирмалық қосалқы бөлшектерді аласыз, ал автомобильге техникалық қызмет көрсетуді барлық қажетті техникалық қызмет көрсете бойынша оқытылған және қамтамасыз етілген мамандар орындаиды.

Автокөліктің қосымша жабдықтары мен модификациялары

Қосымша дилерлік емес жабдықты орнату немесе автомобильге өзгерістер енгізу оның тарту-динамикалық сипаттамалары мен қауіпсіздігіне теріс есер ету мүмкін, атап айтқанда, үрлемелі қауіпсіздік жастықтарының, тежеу жүйелерінің жай-жайын нашарлатуы мүмкін, тұрақтылықта, қозғалысқа және басқаруға, шығарындыларды бақылау жүйелеріне, аэродинамикага, беріктікке және тежегіштерді ғұраттауға қарсы жүйе, тарту күшін реттеву жүйесі және динамикалық тұрақтандыру жүйесі сиякты электрондық жүйелерге әсер етуі мүмкін. Мұндай қосымша жабдықты немесе модификацияны орнату тілі ақаулықта немесе закымға екелуі мүмкін, олар автомобиль кепілдігімен жабылмайды. Модификацияларды енгізу, сондай-ақ компания сертификаттамаған бөлшектерді орнату немесе қолдану салдарынан автомобиль бөлшектерінің закымдануы, оның ішінде

басқару модульдерінің немесе бағдарламалық жасақтаманың модификациясына байланысты ол автомобильге кепілдіктің тоқтатылуына әкелуі мүмкін немесе өзгеріске ұшыраған бөлшектерге қатысты кепілдік міндеттемелеріне теріс әсер етуі мүмкін.

GM брендінің қосымша жабдықтары автомобильдің басқа жүйелерінің функционалдығын кеңейтуге арналған. Сіздің көлігізге фирмалық қосымша жабдықты сатып алу мәселесі бойынша сіз GM дилеріне хабарласыныз керек, оның мамандары Таңдалған жабдықты білікті түрде орната алады. Сондай-ақ, ⇒ 2-21 арналған қауіпсіздік жастықшаларымен жабдықталған автомобильге қосымша жабдықты орнату бөлімін қараңыз.

АВТОКӨЛІКТІ ТЕКСЕРУ

Техникалық қызмет көрсете бойынша жұмыстарды өз бетінше орындау

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер сізде қажетті білім, жәндеу және қызмет көрсете құжаттамасы, құралдар мен қосалқы бөлшектер болмаса, автомобильде қандай да бір жұмысты өз бетінше орындау қаіпті. Қызмет көрсете бойынша қандай да бір операцияларды жүргізер алдында пайдалану жөніндегі нұсқаулықпен және жәндеу және қызмет көрсете жөніндегі нұсқаулықпен міндетті түрде тексеру керек.

Техникалық қызмет көрсете жөніндегі жұмыстарды өз бетінше орындаған кезде техникалық қызмет көрсете жөніндегі тиісті нұсқаулықты пайдаланыңыз. Та т пайдалану нұсқаулығына қарағанда техникалық қызмет көрсете жұмыстарын қалап орындау керектігі туралы көбірек ақпаратты қамтиды.

Бұл автомобиль қауіпсіздік жастықшалары жүйесімен жабдықталған. Техникалық қызмет көрсете жұмыстарын өз бетінізше жасамас бұрын, ⇒ 2-22-ге арналған қауіпсіздік жастықшалары жүйесін тексеру бөлімін қараңыз.

Барлық бөлшектерді, автомобильдің жүгірісін және техникалық қызмет көрсете бойынша жұмыстарды орындау күндерін алу туралы жазбалар журналын жүргізіңіз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Тіпти шамалы ластану автомобиль жүйелеріне зиян тигізу мүмкін. Қірдің жұмыс сүйкіткіштеріне, бәшкелердің қақпақтарына немесе май өлшегіш зондтарға түсінен жол берменеңіз.

Капот**▲ ЕСКЕРТУ!**

Егер автомобиль автоматты тоқтату және қозғалтқышты іске қосу жүйесімен жабдықталған болса, капоттың қақпағын ашпас бұрын тұтануды өшіру керек. Егер сіз тұтануды қалдырасаныз, капоттың қақпағын ашқан кезде қозғалтқыш іске қосылады. Бұл адамдардың жарақаттануына әкелуі мүмкін.

▲ ЕСКЕРТУ!

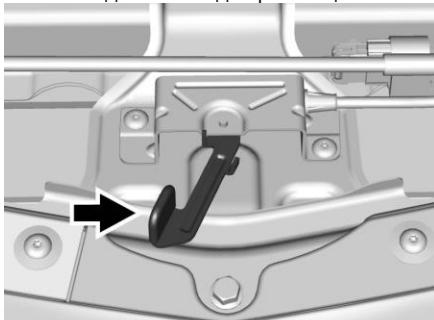
Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде капот астындағы кеңістіктіке орнатылған компоненттер қызығы мүмкін. Терінің қорғалмаған жерлерін күйдіріп алмау үшін ыстық бөлшектерді салқындағанша үстамау керек.

Терінің ыстық беттермен тікелей жанасуын болдырmas үшін қолғап немесе сұлғінің қолдануды ұмытпаңыз.

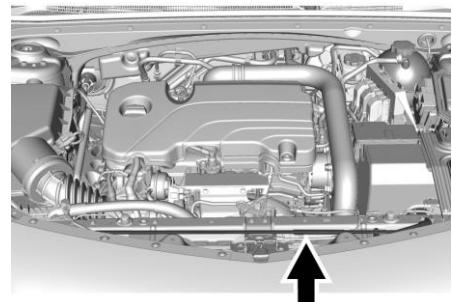
Капоттың қақпағын ашпас бұрын оны қардан тазарту керек.

Капотты ашу үшін:

1. Күй жолағын төмен қарай тартыңыз үшін рукоятқу ашу, капот, белгіленген показанным символы. Тұтқа рөл бағанының сол жағындағы салонда орналасқан.

2. Алдыңғы жағынан көлікке жақындаңыз және капоттың құлпыны ашу тұтқасын сезіңіз. Бұл тұтқа капоттың алдыңғы жиегінің ортасында орналасқан. Тұтқаны онға (жүргізушіге) сырғытыңыз.

3. Капоттың қақпағын көтеріп, радиатордың устінде орналасқан қысқыштан аялдаманы алыңыз.

9-4 АВТОМОБИЛЬ КҮТИМІ

---

4. Екпіннің жоғарғы ұшын сорғыш қақпағының ішкі жағындағы розеткаға салыңыз.

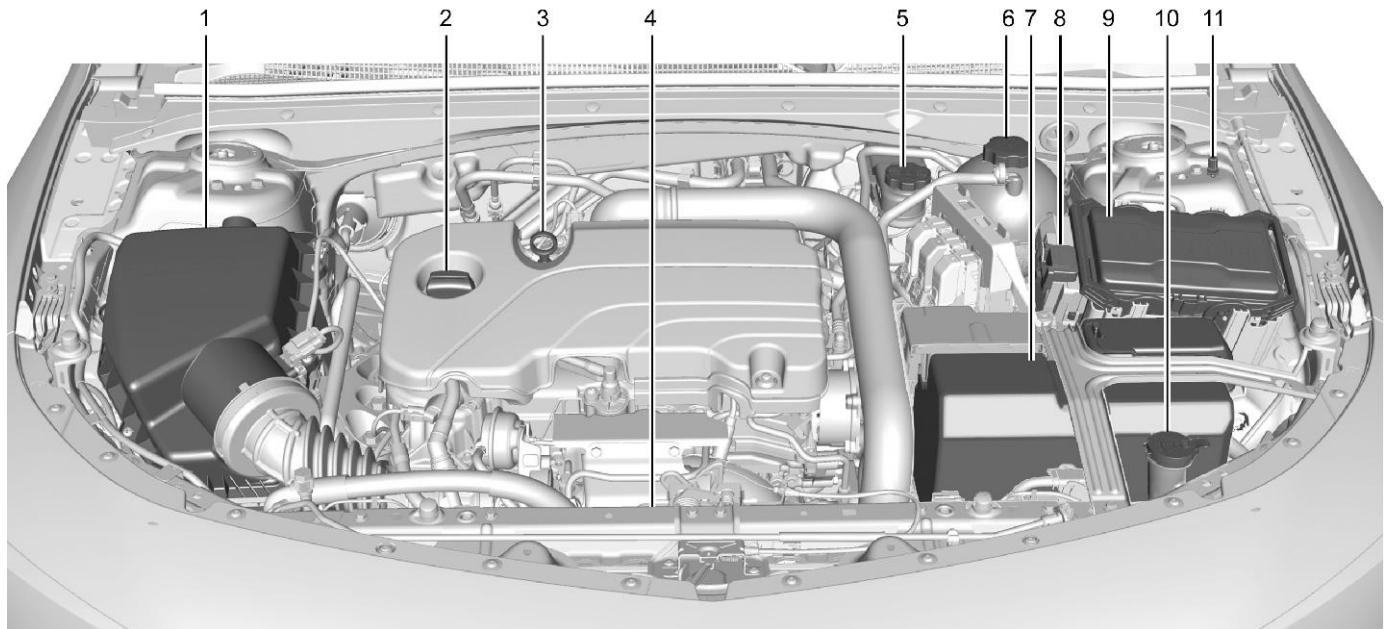
Капотты жабу үшін:

1. Жабу алдында, капот көз жеткізу керек, бұл барлық қақпақтар қыю аузының орнатылуы тиісті. Екпінді босату үшін капоттың қақпағын көтеріңіз. Капоттың қақпағының ішкі жағындағы розеткадан назар аударыңыз және оны радиатордың үстінде орналасқан бекіткішке бекітіп, орнына қойыңыз. Капоттың қақпағын бұлдірмей үшін екпін өзіне тән шертумен өз орнына тұруы тиіс.
2. Капотты қозғалтқыш белгінен шамамен 20 см жоғары етіп түсіріңіз және оны толығымен бекіту үшін босатыңыз. Капоттың жабық екеніне көз жеткізіп, қажет болған жағдайда процедураны қайталаңыз.

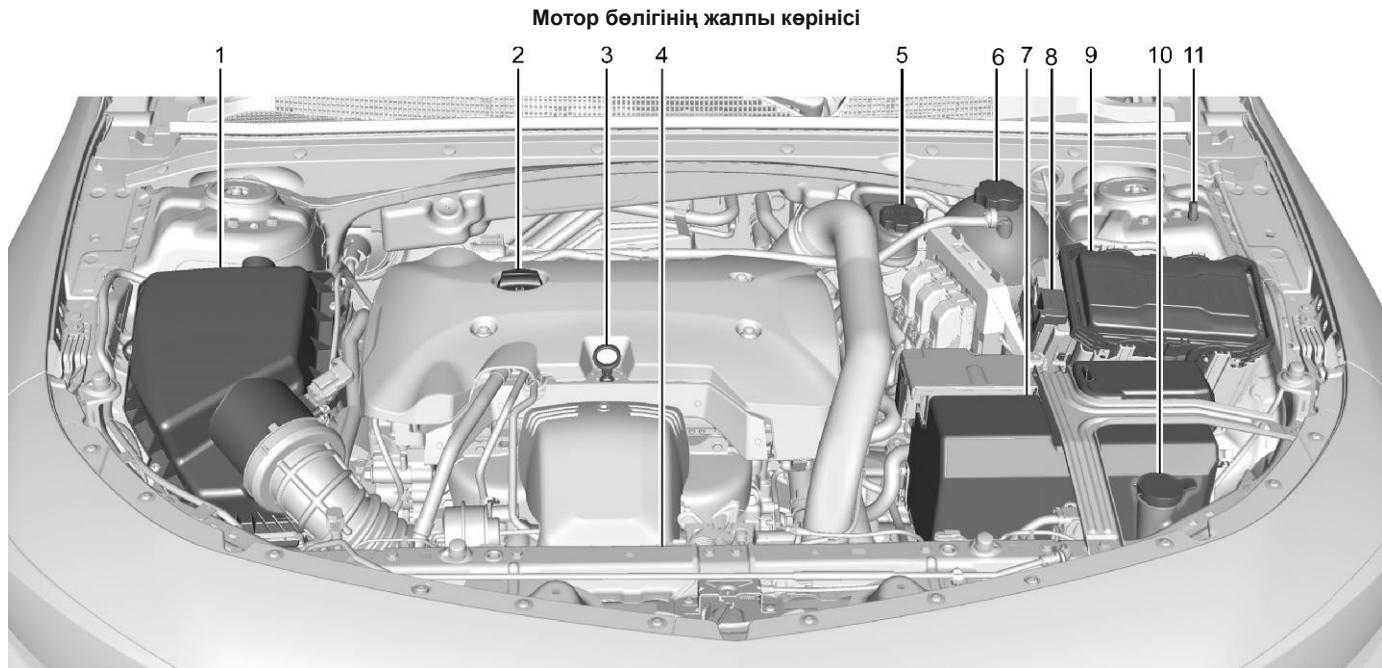
ЕСКЕРТУ!

Егер капоттың қақпағы толық жабылмаған болса, қозғалысты бастауға тыйым салынады. Қақпақ ашыла алады, шолуды жабады, бұл апатқа әкелуі мүмкін. Бұл адамдардың жарақаттануына әкелуі мүмкін. Қозғалысты бастамас бұрын, капоттың қақпағы мықтап жабылғанына көз жеткізу керек.

Мотор бөлігінің жалпы көрінісі

Көлемі 1,5 л турбоүрлегіші бар қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқыш

Көлемі 2,0 л тубоүрлөгіші бар қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқыш

1. Қозғалтқыштың ауа сүзгісі ⇒ 9-11.
2. Қозғалтқыштың май құю мойнының қақпағы. Қараңыз: Мотор майы ⇒ 9-7.
3. Мотор майы деңгейінің штық көрсеткіші. Қараңыз: Мотор майы ⇒ 9-7.
4. Қозғалтқыштың салқыннату желдеткіші (көзден тыс). Қараңыз: Салқыннату жүйесі ⇒ 9-12.
5. Тежегіш сұйықтық ыдысы. Қараңыз: Тежегіш сұйықтығы ⇒ 9-18.
6. Салқыннатқыштың кеңейту ыдысы және қауіпсіздік клапаны бар қақпақ. Қараңыз: Қозғалтқыштың салқыннатқыш сұйықтығы ⇒ 9-13.
7. Аккумуляторлық батарея ⇒ 9-19.
8. Аккумуляторлық батареяның оң (+) полюсті шығысы (қақпақпен жабылған). Қараңыз: Қосымша АКБ іске қосу
9. Мотор бөліміндегі сақтандырыш блогы ⇒ 9-28.
10. Шыны жуғыш сұйықтықта арналған резервуар. Қараңыз: Жуғыш сұйықтығы ⇒ 9-17.
11. Аккумуляторлық батареяның шығарылған теріс (-) полюсті шығысы. Қараңыз: ҚОСЫМША АКБ ICKE ҚОСУ ⇒ 9-53.

Мотор майы

Қозғалтқыштың тиисті жұмысы сипаттамаларын және оның ұзақ мерзімділігін қамтамасыз ету үшін мотор майына ерекше назар аудару керек. Инвестициянызды корғау үшін төмендеғі қарапайым, бірақ маңызды талаптарды орындаңыз:

- Техникалық сипаттамаға сәйкес сертификатталған қажетті тұтқырлық майларын қолданыңыз. Осы бөлімде "Тиисті мотор майын таңдау" параграфын қараңыз.
- Мотор майының деңгейін үнемі тексеріп отырыңыз және оны тиисті деңгейде ұстаныңыз. Осы бөлімде "Мотор майын тексеру" және "Мотор майын қашан қосу керек" параграфтарын қараңыз.
- Мотор майын уақытында ауыстырыңыз. Қараңыз: Мотор майының қызмет ету мерзімін бақылау жүйесі ⇒ 9-9.
- Пайдаланылған мотор майы әрқашан тиисті түрде жойылуы керек. Бұдан әрі осы бөлімдегі "Пайдаланылған майды қадеге жарату" тармағын қараңыз.

Мотор майын тексеру мотор майының

Деңгейін әр 650 км сайын, сондай-ақ ұзақ сапар алдында үнемі тексеріп отыру керек. Иінді қораптағы май деңгейін өлшеуге арналған зонд тұтқасы

қозғалтқыш сақина түрінде жасалады. Оның орналасқан жері мотор бөлігінің жалпы түрі ⇒ 9-5; 9-6 бөлімінде көрсетілген.

▲ ЕСКЕРТУ!

Күыс тұтқасы ыстық болуы мүмкін, сіз оны қүйдіре аласыз. Құыс тұтқасын тек шүберек арқылы немесе қолғап киіп алу керек.

Егер драйвердің ақпараттық орталығының (DIC) дисплейінде майдың төмөн деңгейі туралы хабарлама көрсетілсе, оның деңгейін қолмен тексеру керек. Төмөнде көлтірілген ұсынымдарды орындаңыз:

- Нәтижениң дәл ету үшін көлігінде көлбейу жоқ тегіс жерге қойыңыз. Май деңгейін қозғалтқыш өшірілгеннен кейін екі сағаттан өрте емес тексеру керек. Егер сіз көлікті беткейге қалдырысаныз немесе қозғалтқышты тоқтатқаннан кейін қажетті уақытты күтпей-ақ тексерсөңіз, нәтиже дүрыс болмайды. Оны іске қосар алдында сұық қозғалтқышта деңгейді тексеру нақты нәтиже береді. Май өлшегішті алыңыз және май деңгейін тексерініз.

- Егер сіз екі сағат күте алмасаңыз, кем дегендеге 15 минут күтіңіз, егер

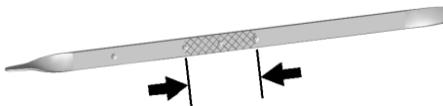
9-8 АВТОКӨЛІККЕ КҮТИМ ЖАСАУ

қозғалтқыш жылынса немесе қозғалтқыш жылынбаса, 30 минут. Бұргыны тартыңыз, оны таза шуберекпен сүртіңіз және орнына салыңыз. Ұшымен ұстап тұрып, деңгей көрсеткішін қайтадан алыңыз да, мотор майының деңгейін тексеріңіз.

Мотор майын қашан қосу керек

Көлемі 1,5 л турбоурлегіші бар қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқыш

Көлемі 1,5 л турбоурлегіші бар қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқыш

Егер өлшеу нәтижелері бойынша қозғалтқышты сөндіргеннен кейін кемінде 15 минут күте отырып, май деңгейі зондтың соңында ойығы бар алаңнан төмен болса, ұсынылған майдың бір литрін (бір кварталын) қосыңыз және тексеруді қайталаңыз. Осы бөлімде "Тиісті мотор майын таңдау" тармағын қараңыз, онда мотор майының қандай түрін қолдану керектігі түсіндірледі. Қозғалтқыш картеріндегі мотор майының тиісті көлемі толтыру сыйымдылықтары бөлімінде көрсетілген $\Rightarrow$ 11-3.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Тым көп май қоспаңыз. Мотор майын рұқсат етілген жұмыс диапазонынан жоғары немесе төмен толтыру қозғалтқыш үшін зиянды.

Егер қозғалтқышқа тым көп май құйылса, яғни оның деңгейі ең жоғары рұқсат етілген белгіден жоғары болса, бұл қозғалтқыштың істен шығуына әкелуі мүмкін.

Артық мотор майын төгіп тастау керек немесе көлікпен жүруді шектеу керек және артық майды кетіру үшін қосиби техникалық мамандарға хабарласу керек.

Мотор бөлігінің жалпы көрінісі бөлімін қараңыз $\Rightarrow$ 9-5, 9-6, онда орналасқан жері көрсетілген қозғалтқыштың май құю майнының қақпақтары.

Мотор майын жеткілікті мөлшерде

қосыңыз, оның деңгейі тиісті жұмыс ауқымында болады. Тексеру аяқталғаннан кейін, деңгей көрсеткішін қайтадан түтікке тоқтағанша салыңыз.

Тиісті мотор майын таңдау

Тиісті мотор майын таңдау майдың қажетті техникалық сипаттамалары мен түтқырлығымен анықталады. Қараңыз: Ұсынылатын сұйықтықтар мен жағармайлар $\Rightarrow$ 10-7.

Техникалық сипаттамалары

Dexos^{TM} спецификациясына сәйкес келетін мотор майларын қолданыңыз. GM компаниясының dexos^{TM} спецификациясына сәйкес келетін мотор майы бар сыйымдылық dexos^{TM} логотипіне ие болуы керек. Қараңыз: www.gmdexos.com.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Осы ережелерді сақтамау қозғалтқыштың бұзылуына және кепілдіктің бұзылуына әкелуі мүмкін.

Тұтқырлық әртүрлілігі

Көлемі 1,5 литр турбоагрегатты қатардағы 4 цилиндрлі LFV қозғалтқышын толтыру үшін SAE 0W-20 майын пайдаланыңыз.

Көлемі 2,0 литр турбоагрегатты қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқышты толтыру үшін SAE 5W-30 майын пайдаланыңыз.

Автомобилді тәмен температурада пайдалану: егер автомобиль температурасы -29 °С-тан тәмен түсіү мүмкін өте суық климат жағдайында пайдаланылса, көлемі 2,0 литр турбоагрегатты қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқышты толтыру үшін SAE 0W - 30 майын пайдалануға рұқсат етіледі.

Мұндай тұтқырлық майы қозғалтқышты өте тәмен температурада іске қосуды жеңілдетеді.

Тұтқырлығы бойынша майды таңдаған кезде оның спецификацияға сәйкестігін тексеру үсынылады . қараңыз. пункт "Ерекшеліктер" осы бөлімде бұрын.

Мотор майына арналған қоспалар / Майлау жүйесін жуу

Бір нәрсе қосуға тыйым салынады

мотор майы. Қозғалтқыштың тиісті жұмыс сипаттамаларын және қорғалуын қамтамасыз ету үшін dexos1 ерекшеліктеріне сәйкес үсынылған мотор майларын қолдану жеткілікті. Майлау жүйесін жуу үсынылмайды, бұл операция қозғалтқыштың істен шығуына әкелуі мүмкін, ол автомобильге кепілдік бермейді.

Қалай пайдаланылған моторлы маймен

Пайдаланылған мотор майы құрамында теріге теріс есер ететін кейбір компоненттер бар, олар тіпті қатерлі ісік ауруын тудырыу мүмкін. Мотор майының адам терісіне үзақ уақыт тиіп кетуіне жол берменеңіз. Теріңзіді және тырнақтарыңызды сабынды сүмен немесе жақса қол жуғышпен жуыңыз. Пайдаланылған мотор майымен ластанған кімдерді немесе шуберектерді жуыңыз немесе тиісті түрде тастаңыз. Мұнай өнімдерін пайдалану және кәдеге жарату туралы өндірушінің ескертуперін қараңыз.

Пайдаланылған май қоршаған ортаға қауіп тәндірүі мүмкін. Егер сіз мотор майын өз бетінізше ауыстыратын болсаңыз, оны тастамас бұрын барлық майды пайдаланылған сүзіден ағызыңыз. Мотор майын тұрмыстық қалдықтарға арналған контейнерлерге немесе жерге, көріз коллекторларына, сондай-ақ

ағындар немесе көлдер. Мотор майын пайдаланылған майды жинау орнында қайта өңдеуге тапсыру керек.

Мотор майының қызмет ету мерзімін бақылау жүйесі

Мотор майын қашан ауыстыру керек

Бұл автомобильдің электрондық жүйесі май мен сүзгіні ауыстыру қажеттілігі туралы үақытылы ескертеді. Бұл қозғалтқыштың қозғалтқыш температурасы мен автомобильдің жүгірісі сияқты факторлардың жиынтығына байланысты. Көлік жүргізу жағдайларына байланысты әр түрлі жүгіріс мәндерінде майды өзгерту қажеттілігі туындауы мүмкін. Жүйенің қалыпты жұмыс істеуі үшін майды әр ауыстырганнан кейін оны қалпына келтіру керек.

Жүйенің есептеулеріне сәйкес, майдың қызмет ету мерзімі аяқталған кезде, ол жүргізуіне майды ауыстыру қажеттілігі туралы хабарлайды. "ҚОЗҒАЛТҚЫШТАҒЫ МАЙДЫ АУЫСТЫРУ МЕРЗІМІ СӘЙКЕС КЕЛЕДІ" хабары пайда болады.

Майды мүмкіндігінше тез өзгерту керек, майдың өзгеруіне дейін рұқсат етілген жүгіріс - 1 000 км артық емес. Белгілі бір жағдайларда (жүргізудің қолайлы жағдайлары) жүйе 1 жылға дейін майды ауыстыру қажеттілігі туралы сигнал бере алмайды. Мотор майы және сүзгі

жылына кемінде бір рет өзгерту керек, сонымен бірге жүйені қалпына келтіру қажет. Сіздің дилеріңізде осы жұмысты орындағытын және жүйені қалпына келтіретін техникалық қызмет көрсету мамандары бар. Сонымен катарап, ағып кету үшін майды үнемі тексеріп отыру және қажетті деңгейді сақтау маңызды. Егер жүйеде кездейсоқ ағызы орын алса, майды соңы ауыстыру сатынан бастап 5000 км жүрістен кейін ауыстыру керек. Майды әр өзгерктенген кейін жүйені қалпына келтіруді ұмытпаңыз.

Мотор майының қызмет ету мерзімін бақылау жүйесін арылту

1. әр дәңгелегінің он жағындағы басқару пернелерін пайдаланып, мәзір драйверінің акпараттық орталығының дисплейіне етіңіз "REMAINING OIL LIFE (МАЙ РЕСУРСЫ)".
Қараның: Жүргізуши туралы акпарат орталығы (DIC) (негізгі жабдық) $\Rightarrow$ 4-20. Егер май ресурсы толығымен таусылған болса, дисплейде "ҚОЗҒАЛТҚЫШТАҒЫ МАЙДЫ АУЫСТЫРУ МЕРЗІМІ СӘЙКЕС КЕЛЕДИ" деген хабарлама пайда болады.
2. "ҚОЗҒАЛТҚЫШТАҒЫ МАЙДЫ АУЫСТЫРУ МЕРЗІМІ СӘЙКЕС КЕЛЕДИ" хабарламасын жасыру үшін және

мұнай ресурсының есептегішін 100% қалпына келтіріңіз, пернені бірнеше секунд басып $\checkmark$ тұрыңыз рөл дәңгелегінің он жағында.

Мотор майын ауыстырган кезде қызмет мерзімін кездейсоқ жоғалтпаға тырысыңыз. Келесі май ауыстырылғанға дейін оны дәл орнату мүмкін болмайды.

Егер "ҚОЗҒАЛТҚЫШТАҒЫ МАЙДЫ АУЫСТЫРУ МЕРЗІМІ СӘЙКЕС КЕЛЕДИ" хабары жоғалып кетсе оның орнына "REMAINING OIL LIFE (май ресурсы)" бейнеленеді, яғни май ресурсының санауышы тасталды.

Егер қозғалтқышты іске қосқаннан кейін хабарлама "ҚОЗҒАЛТҚЫШТАҒЫ МАЙДЫ АУЫСТЫРУ МЕРЗІМІ СӘЙКЕС КЕЛЕДИ" қозғалтқыш" қайтадан жанады, мұнай ресурсының есептегішін қалпына келтіру сәтсіз аяқталды. Бұл процедуралы қайталаңыз.

Автоматты беріліс қорабына арналған сұйықтық

Беріліс қорабындағы сұйықтық деңгейін тексеру қажет емес. Беріліс қорабынан сұйықтықтың төмендеуінің жалғыз себебі ағып кету. Егер ағып кетсе, дилерге хабарласыңыз және көлікті мүмкіндігінше тезірек жөнденіз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

закым автомобилге кепілдік бермейді. Эрқашан тиісті автоматты беріліс сұйықтыын қолданыңыз. Қараны: Ұсынылатын сұйықтықтар мен жағармайлар $\Rightarrow$ 10-7

ATF сұйықтығын белгіленген жиілікпен ауыстыру керек.

Ауыстыру үшін дилерге хабарласыңыз. Ұсынылған Сұйықтықтар мен майлау материалдары $\Rightarrow$ 10-7 бөлімінде көрсетілген сұйықтықты қолданыңыз.

Қозғалтқыштың ая ауыстыру ресурсының есептегіші

Қозғалтқыштың ая ауыстыру кезде

Комплектация болған жағдайда, бұл функция қозғалтқыштың ая ауыстыру қажет болған кезде индикация береді. Ол көлік жүргізу жағдайларына негізделген, сондықтан бұл кезең кең ауқымда өзгеру мүмкін. Ая ауыстыру қажеттілігі туралы көрсеткіш төрт жылға дейін көрінбейу мүмкін.

Егер дисплейде "келесі майды ауыстыру кезінде ауыстыру" хабары көрсетілсе, қозғалтқыштың ая ауыстыру

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Жарамсыз беріліс сұйықтығын қолданған кезде автомобиль закымдалуы мүмкін, және

мотор майын келесі ауыстыру кезінде жасау керек. Дисплейде "Қозғалтқыштың аяа сүзгісін дереу ауыстыру" хабары пайда болған кезде, қозғалтқыштың аяа сүзгісін мүмкіндігінше тәзірек ауыстыру қажет. Қозғалтқыштың аяа сүзгісін ауыстырганнан кейін қозғалтқыштың аяа сүзгісінің қызмет ету мерзімін бақылау жүйесін қалпына келтіріңіз. Техникалық қызмет көрсету және жүйені қалпына келтіру үшін дилерге хабарласыңыз.

Қозғалтқыштың аяа сүзгісінің қызмет ету мерзімін бақылау жүйесін қалай қалпына келтіруге болады

Жүйе қозғалтқыштың аяа сүзгісін келесі ауыстыру уақытын дұрыс есептей алуды үшін қозғалтқыштың аяа сүзгісін ауыстырган сайын оның көрсеткіштерін қалпына келтіру қажет.

Ағызу үшін:

1. Назарынды селектор АБҚ автокөлік ереже Р (көпілк тұрағы).
2. DIC дисплей мәзірінен қозғалтқыштың аяа сүзгісінің қызмет ету мерзімін таңдаңыз. Қараныз: Жүргізуши туралы акпарат орталығы (DIC) (негізгі комплектация) ⇨ 4-20.
3. Дисплей аймагына ету үшін р түймесін басыңыз Ысыры ▶ Өшірү. Таңдаңыз Тастав, содан кейін түймесін басыңыз ✓. Осыдан кейін қалпына келтіруді растау үшін Иे түймесін басыңыз.
4. 100% аяа сүзгісінің қызмет ету мерзімі

қозғалтқыштың аяа сүзгісінің қызмет ету мерзімін бақылау жүйесі сатті қалпына келтірілгеннен кейін көрсетіледі.

Қозғалтқыштың аяа сүзгісі

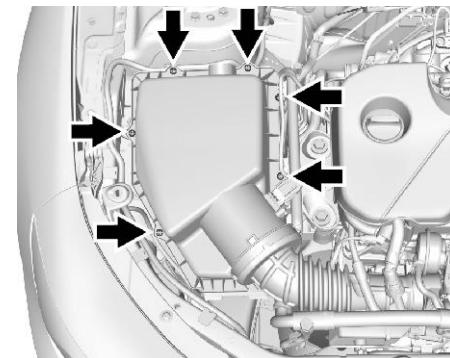
Аяа сүзгісі алдыңғы жолаушының автомобиль қозғалтқыш белгінде орналасқан. Қараныз: Мотор белгінін жалпы көрінісі ⇨ 9-5,9-6.

Қозғалтқыштың аяа сүзгісін қашан тексеру керек

- Аяа сүзгісін тексеру және ауыстыру жиілігі туралы ақпаратты техникалық қызмет көрсету кестесі белгімінен қараныз ⇨ 10-3.
- Егер автомобиль қозғалтқыштың аяа сүзгісі есептегішімен жабдықталған болса, қараныз. Қозғалтқыштың аяа сүзгісі ресурсының есептегіші ⇨ 9-10.
- Егер автомобиль шаңдану жағдайында пайдаланылса, аяа сүзгісін тексеру және ауыстыру жиілігін сақтаңыз, қараныз. Техникалық қызмет көрсету кестесі ⇨ 10-3.

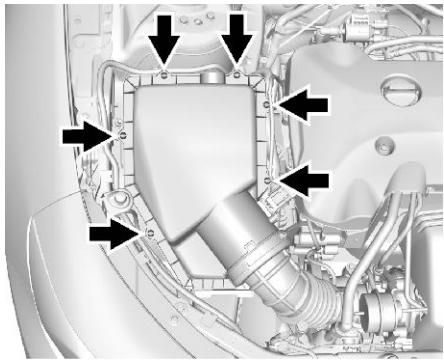
Қозғалтқыштың аяа сүзгісін қалай тексеруге болады

Аяа сүзгісінің ашық корпусы бар қозғалтқышты іске қосуға және пайдалануға болмайды. Аяа сүзгісін алып тастамас бұрын, оның корпусының айналасын кір мен шаңдан тазартыңыз. Қозғалтқыштың аяа сүзгісін алыңыз. Аяа сүзгісін аздаш шайқаныз және шан мен кірді кетіру үшін оны түртіңіз (қозғалтқыштың жағында). Сүзгіні зақымданғанын тексерініз. Зақымдалған сүзгіні жаңасына ауыстыру керек. Аяа сүзгісін және оның элементтерін сүмен немесе сығылған ауамен тазалауға тұйым салынады. Қозғалтқыштың аяа сүзгісін тексеру немесе ауыстыру үшін:

Көлемі 1,5 л турбоурлегіші бар қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқыш

9-12 АВТОКӨЛІККЕ КҮТИМ ЖАСАУ

Көлемі 1,5 л турбоүрлегіші бар қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқыш

1. Ауа сүзгісі корпусының қақпағының бұрандаларын бұрап алыңыз.
2. Ауа сүзгісі корпусының қақпағын көтеріп, сүзгі элементін корпустан алыңыз.
3. Сүзгі мен корпустың тығыздылған беттерін тазалаңыз.
4. Жаңа ауа сүзгісін орнатыңыз.
5. Сүзгі корпусының қақпағын киіп, бұрандалармен бекітіңіз.

▲ ЕСКЕРТУ!

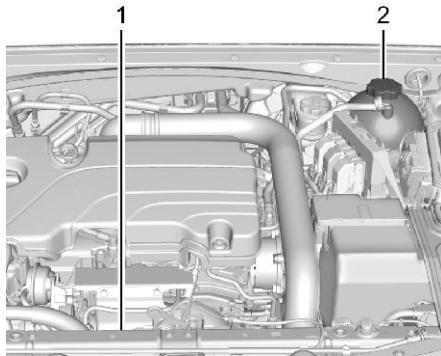
Ауа сүзгісі жоқ қозғалтқыштың жұмысы жақын маңдағы адамдардың күйіп қалуына әкелуі мүмкін. Ауа сүзгісі ауаны тазартып қана қоймайды, сонымен қатар кері жыпылытаған кезде қозғалтқыштан жалынның шығуына жол бермейді. Қозғалтқышта жұмыс істеген кезде сақ болыңыз; ауа сүзгісі алынған автомобильде жүргүре тыйым салынады.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

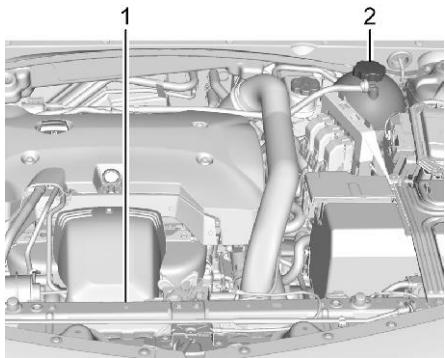
Ауа сүзгісін алып тастағанда, кір қозғалтқышқа оңай түседі және оны істен шығаруы мүмкін. Көлік қозғалысы кезінде оған ауа сүзгісі орнатылуы керек.

Салқындау жүйесі

Салқындау жүйесі қозғалтқыштың тиісті жұмыс температурасын қамтамасыз етеді.

Көлемі 1,5 л турбоүрлегіші бар қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқыш

Көлемі 1,5 л турбоурлегіші бар қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқыш

1. Қозғалтқышты салқындану жедеткіші (көзден тыс).
2. Салқынданатқыштың кеңейту ыдысы және қауіпсіздік клапаны бар қақпақ.

▲ ЕСКЕРТУ!

Сорғыштың астындағы қозғалтқышты салқынданаттың электр жедеткіші қозғалтқыш жұмыс істемей тұрған кезде де қосылып, сізге зақым келтіруі мүмкін. Қолды, киімді және құрал-саймандарды капот астындағы электр жедеткішінен алшақ ұстасу керек.

▲ ЕСКЕРТУ!

Жылытықш пен радиатор тұтіктері, сондай-ақ қозғалтқыштың басқа бөліктері жоғары температураға ие болуы мүмкін. Оларға жоламаңыз. Бұл бөлшектерге қол тигізу күйікке әкелуі мүмкін. Тыйым салынады қозғалтқышты ағу болған кезде. Қозғалтқыш іске қосылған жағдайда барлық салқынданатқыш ағып кетуі мүмкін. Бұл қозғалтқыштың өртенуіне және жүргізуінің күйіп қалуына әкелуі мүмкін. Қолік қозғалысы басталғанға дейін кез-келген ағып кетуді жойыңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Салқындану жүйесінде DEX-COOL ® - тен басқа салқынданатқыш сұйықтықты пайдаланған кезде қозғалтқышта, жылытықштың жылу алмастырышында немесе радиаторда тоттанудың мерзімінен бұрын пайдада болуы мүмкін. Салқынданатқышты жиі ауыстыру қажет болуы мүмкін. Автокөлік кепілдігі мұндай ақауларды жөндеуге қолданылмайды. Әрқашан автомобильде DEX-COOL салқынданатқышының қолданыңыз (әлсіздік).

Қозғалтқыштың салқынданатқыш сұйықтыбы

DEX-COOL® салқынданатқыш сұйықтыбы сіздің автомобиліңіздің қозғалтқышының салқындану жүйесіне құйылады. Қараныз: Ұсынылатын сұйықтықтар мен жағармайлар $\Rightarrow$ 10-7. Сұйықтықты белгілінген жиілікпен өзгерту керек. Өзініздің дилерінізге хабарласыңыз.

Төменде салқындану жүйесінің дизайны және оның деңгейі төмендеген жағдайда салқынданатқыш тексеру және толтыру әдісі түсіндірледі. Егер қозғалтқыштың қызып кетуі болса, $\Rightarrow$ 9-16 қозғалтқышының қызып кету бөліміне жүгіну керек.

Қандай сұйықтықты қолдану керек

▲ ЕСКЕРТУ!

Салқындану жүйесіне тек таза су немесе басқа сұйықтық құю қауіпті болуы мүмкін. Таза су немесе басқа сұйықтықтар тиісті салқынданатқыш қоспаны қайнатумен салыстырғанда ертерек қайнатылуы мүмкін. Салқынданатқыштың ескерту жүйесі тиісті салқынданатқыш қослаға орнатылады. Егер сіз салқындану жүйесіне таза су немесе дұрыс емес салқынданатқыш қоспаны құйсаныз, қозғалтқыш қызып кетуі мүмкін, бірақ жүргізуі қызып кету туралы ескерту алмайды. Бұл мүмкін

▲ ЕСКЕРТУ!

қозғалтқыштың жануына және жүргізушінің немесе жақын адамдардың күйі қалуына әкеледі. 50/50 таза ауыз су мен DEX-COOL салқындақтышының қоспасын қолданыңыз.

50/50 таза ауыз су мен DEX-COOL салқындақтышының қоспасын қолданыңыз. Мұндай қоспаны қолданған кезде салқындау жүйесіне басқа ештеге қосылмауы керек.

Мұндай қоспасы:

- Ауа температурасы - 37°C (-34°F) дейін қатпайды.
- 12 °C (265°F) дейін қызған кезде қайнатпайды.
- Тот пен коррозиядан қорғайды.
- Алюминий бөлшектерін зақымдамайды.
- Қозғалтқыштың тиісті температурасын үстап тұруға көмектеседі.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

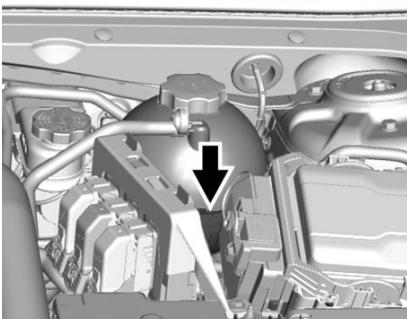
Таза ауыз сүмен GM GMW3420 стандартының талаптарына сәйкес келетін DEX-COOL салқындақтыш қоспасынан басқа сүйіктіктерді пайдаланбаңыз. Барлық басқа сүйіктіктер козғалтқыш пен автомобильдің салқындау жүйесіне зақым келтіруі мүмкін, бұл автомобильдің қолданыстағы кепілдігіне жатпайды.

Пайдаланылған салқындақтышты контейнерлерге қыюға тыйым салынады

жерге, көріз коллекторларына, өзендерге немесе су қоймаларына жіберіледі. Салқындақтышты ауыстыру үәкілдепті қызмет көрсету орталығында жүзеге асырылуы керек, оның мамандары пайдаланылған салқындақтышты жоюдың заңнамалық талаптарын біледі. Бұл қоршаған ортаны және денсаулықты қорғауга көмектеседі.

Салқындақтыш сүйіктікты тексеру

Салқындақтыштың деңгейін тексеру кезінде автомобиль көлденең бетінде болуы керек.

Көлемі 1,5 л турбоурлегіші бар қатардағы 4-цилиндрлі қозғалтқыштың және көлемі 2,0 л турбоурлегіші бар қатардағы 4-цилиндрлі қозғалтқыштың салқындақтыш сүйіктікінің көнегіткіш ыдысы

Кеңейту цистернасында салқындақтыштың бар-жоғын көзben тексеріңіз. Егер салқындақтыштың көнегіту цистернасының ішіндегі сүйіктік қайнап жатса, оны салқындаутуды құту үшін ешқандай әрекет жасамау керек.

Егер кеңейту цистернасының ішіндегі салқындақтыш бар болса, бірақ оның деңгейі көрсетілген деңгейге жетпесе, 50:50 қатынасында таза ауыз сүмен сүйілтүлған DEX-COOL салқындақтышын көнегіту цистернасына қосыңыз.

Бұл әрекетті жасамас бұрын, салқындау жүйесінің салқындағанына көз жеткізу керек.

Егер кеңейту цистернасының ішіндегі салқындақтыш көрінбесе, оны төмөндегі нұсқауларға сәйкес қосыңыз.

Салқындақтышты көнегіту ыдысына қалай қосуға болады**▲ ЕСКЕРТУ!**

Ұстық салқындау жүйесінен бу мен ұстық сүйіктік шығуы мүмкін, бұл жүргізушінің қатты күйіп қалуына әкелуі мүмкін.

Ұстық салқындау жүйесіндегі қақпактарды, оның ішінде сақтандыру клапаны бар қақпакты бұруға тыйым салынады

⚠ ЕСКЕРТУ!

Кеңейту цистернасы. Салқыннату жүйесі мен герметикалық жабық кеңейту цистернасының сұзығанын күтініз.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Таза су немесе алкоголь сияқты басқа сұйықтықтар тиісті салқыннатқыш қоспаны қайнатумен салыстырғанда ертерек қайнатылуы мүмкін. Егер сіз салқыннату жүйесіне таза су немесе сәйкес келмейтін салқыннатқыш қоспаны құйсаныз, қозғалтқыш қызып кету мүмкін, бірақ қызып кету туралы ескерту болмайды. Бұл қозғалтқыштың ертенуіне және жүргізушінің немесе жақын адамдардың қүйіп қалуына әкелу мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Салқыннатқышты қозғалтқыштың ыстық беліктеріне тегіп тастағанда, сіз күйіп қалуыңыз мүмкін. Салқыннатқыштың құрамына этиленгликоль кіреді, ол қозғалтқыш беліктері жеткілікті жоғары температурага ие болған жағдайда қайнайды. Салқыннатқышты ыстық қозғалтқышқа төкпеніз.

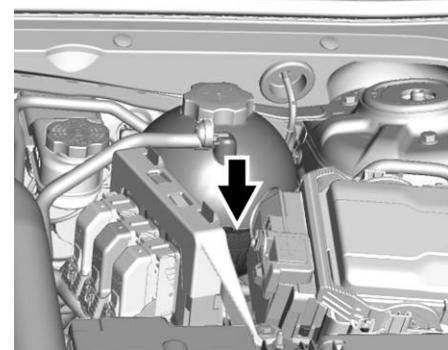
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Салқыннатқышты толтырудың арналы процедурасын сақтамау қозғалтқыштың қызып кетуіне және жүйенін бұзылуына әкелуі мүмкін. Егер салқыннатқыш кеңейту цистернасында көрінбесе, дилерге хабарласыңыз.

Кеңейту цистернасынан қауіпсіздік клапаны бар қақпақты тек салқыннату жүйесі, кеңейту цистернасының қауіпсіздік клапаны бар қақпақ және радиатордың жоғары түтігі салқындағаннан кейін алуға болады.

1. Қақпақты баяу сағат тіліне қарсы бұраңыз. Егер жыртылған жұптың дыбысы естілсе, дыбыс басылғанша күтіңіз. Сыбырлау жүйеде әлі де қысым бар екенін білдіреді.
2. Қақпақты толығымен бұрап алыңыз.

Көлемі 1,5 л турбоуәрлегіші бар қатардағы 4-цилиндрлі қозғалтқыштың және көлемі 2,0 л турбоуәрлегіші бар қатардағы 4-цилиндрлі қозғалтқыштың салқыннатқыш сұйықтығының кеңейткіш ыдысы

3. Кеңейту цистернасына қажетті пропорцияда сұйылтылған салқыннатқышты кеңейту цистернасының алдыңғы қабырғасындағы белгіге дейін құйыңыз.
4. Кеңейту цистернасының қақпағы алынып тасталса, қозғалтқышты іске қосыңыз және радиатордың жоғары түтігі қызғанша күтіңіз. Қозғалтқышты салқыннанда жедектіштерінен сақ болыңыз. Бұл кезде кеңейту ыдысындағы салқыннатқыш деңгейі төмөндеуі мүмкін. Егер салқыннатқыштың деңгейі төмөндейсе, кеңейту ыдысына тағы да қосыңыз

қажетті пропорцияда сұйылтылған салқындақтыш кеңейту цистернасының алдыңғы қабырғасындағы белгі деңгейіне дейін.

5. Қақпақты орнына қойыныз. Қақпақтың мықтап бұралғанына (қолмен) және қисаймағанына көз жеткізіңіз.

6. Қозғалтқышты өшіріп, салқындақтышты салқындағаннан кейін салқындақтыштың деңгейін тексеріңіз. Қажет болса, салқындақтышты толтыру процедурасының 1-6 қадамдарын қайталаңыз. Егер жүйені келесі салқындаудан кейін салқындақтыштың деңгейі әлі де талап етілгеннен өзгеше болса, дилерге хабарласыңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер қауіпсіздік клапаны бар қақпак бос орнатылса, салқындақтыш ағып кетуі мүмкін және қозғалтқыш істен шығуы мүмкін. Қақпак тиісті турде және тығыз жабылғандығына көз жеткізіңіз.

Қозғалтқыштың қызып кетуі

Құрылғылардың комбинациясында қозғалтқыштың қызып кетуі туралы ескертептің салқындақтыш температура көрсеткіші орналасқан. Қараңыз: Қозғалтқыштың салқындақтыш сұйықтығының температура индикаторы ⇔ 4-11. Егер бұл ескерту пайда болса, жүргізуі көтермеу туралы шешім қабылдады

капот, сіз дереу техникалық қызмет көрсету станциясына хабарласуыңыз керек. Қосымша ақпарат алу үшін жергілікті дилерге хабарласыңыз.

Егер осы ескерту пайда болған кезде жүргізуі сорғышты көтеру туралы шешім қабылдаса, көліктің көлденең бетінде тұрғанына көз жеткізу керек.

Содан кейін қозғалтқышты салқындау желдеткіштерінің айналатындығын тексеріңіз. Егер қозғалтқыш қызып кетсе, онда екі желдеткіш те айналуы керек. Егер желдеткіштер айналмаса, қозғалтқыштың сөндіріп, оған техникалық қызмет көрсету керек.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Қозғалтқышты салқындақтышсыз іске қосу ауыр зақымға немесе өртке әкелуі мүмкін. Кепілдік шарттары мұндай автомобиль зақымына қолданылмайды.

Егер қозғалтқыш бөлігінен бу шықса

▲ ЕСКЕРТУ!

Ысытылған қозғалтқыштағы бу елеулі қүйік көлтіріу мүмкін, тіпті егер жүргізуі жайғана капотты көтерген кезінде де. Егер сіз буды көрсөніз немесе одан шыққан будың дыбысын естісөніз, қозғалтқыштан алыс үстаныз. Қозғалтқышты жайғана сөндіріп, барлық жолаушылардың салқындағанға дейін автомобильден шығуын қамтамасыз етіңіз. Капотты көтермес бұрын, қозғалтқыштан бу немесе салқындақтыш тоқтағанша күтіңіз.

Қозғалтқыш катты қызған жағдайда оның ішіндегі сұйықтықтар тұтандыу мүмкін. Жүргізуі мен жолаушылар ауыр қүйік алуы мүмкін. Қызып кеткен қозғалтқышты өшіру керек, барлығы автомобильден шығып, қозғалтқыш салқындағанша күтіңіз.

Егер қозғалтқыш бөлігінен бу

Шықпаса, егер қозғалтқыштың қызып кетүі туралы хабарлама пайда болса, бірақ бу керінбейді және естімейді, мүмкін мәселе тым ауыр емес. Кейде қозғалтқыш келесі жағдайларда аздал қызып кетүі мүмкін:

- Ұстық күнде тауға ұзақ көтерілу кезінде.
- Жоғары жылдамдықпен жүргеннен кейін аялдамалар кезінде.
- Автомобиль кептепістерінде қозғалтқыштың ұзақ жұмыс істеуі кезінде.

Егер бу белгілері жоқ қызып кету туралы ескерту пайда болса:

1. Ауа кондиционерін өшіріңіз.

2. Жылтыртышты **максималды** температурага, ал желдеткішті **максималды** жылдамдық ауыстырыңыз. Қажет болса, терезелерді ашыңыз.

3. Қайіңсіз болған кезде, жол жиегін басыңыз, беріліс қорабын Р (тұрак) немесе N (бейтарап) күйіне орнатыңыз және қозғалтқыштың жұмыс істемеүіне мүмкіндік беріңіз.

Егер салқыннатқыш температура көрсеткішінің көрсеткі шкаланың қызыл секторынан шықса, қозғалысты жалғастыруға болады. Автоқөлікпен баяу қозғалысты шамамен 10 минутка жалғастырыңыз. Алда келе жатқан көлік құралына қауіпсіз қашықтықта сақтаңыз.

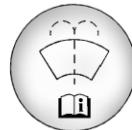
Егер ескерту қайтадан пайда болмаса, қалыпты қозғалысты жалғастырыңыз, содан кейін сүйіктық дәңгейі мен салқыннату жүйесінің жұмысын тексеріңіз. Егер ескерту қайтадан көрсетілсе, жол жиегіне бассыңыз, тоқтаңыз және көлікті дереу қойыңыз. Егер жұп көрінбесе, үш минут тұрақтан кейін қозғалтқышты бос жұмыс істеуге мүмкіндік беріңіз. Егер ескерту дисплейде әлі де пайда болса, қозғалтқышты өшіріп, сұғанша күтіңіз.

Жуғыш сүйіктық Қандай

сүйіктық қолдану керек

Егер сізге жуғыш сүйіктық қажет болса желқағар әйнектің, онда оны пайдалана міндетті түрде оқыныз нұсқаулығы оны дайындаушының. Егер автомобиль ауа температурасы сүйіктықтың қату температурасынан төмен түсірі мүмкін жағдайларда пайдаланылса, онда қатудан жеткілікті дәрежеде қорғалған сүйіктықты қолдану керек.

Жуғышқа сүйіктық қыю

Қақпақты жуғыш зат белгісімен ашыңыз. Бак толғанша жуғышқа сүйіктық құйыңыз. Бактың орналасқан жерін мотор бөлігінің жалпы түрі 9-5; 9-6 бөлімінен қараңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

- Су репелленті қосылған жуғыш сүйіктықты пайдалануға тыйым салынады. Бұл щеткалардың діріліне немесе әйнектің біркелкі тазаланбауына әкелу мүмкін.
- Алдыңғы шыныны жуғышта қозғалтқыштың салқыннатқыш сүйіктығын (антифриз) пайдалануға тыйым салынады. Бұл сүйіктық әйнек жуу жүйесін және автомобильдің бояуын зақымдауы мүмкін.
- Суды жуғыш үшін қолдануға дайын сүйік ыдыска арапастырымаңыз. Су ерітіндінің катып қалуына әкелу мүмкін және жуғыш сүйіктық ыдысын және жуғыш жүйенің басқа бөліктерін істен шығаруы мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

- Жұғыш зат үшін концентрацияланған сұйықтықты қолданған кезде сұйықтықты сұйылту үшін судың мөлшерін өндірушінің нұсқауларын қараңыз.
- Қатты сұық болған кезде, жұғыш сұйықтық ыдысын тек тәрттеп үшке толтырыңыз. Бұл мұздату кезінде сұйықтықтың кеңеюіне мүмкіндік береді, әйтпесе шетіне толтырылған резервуар мұздатылған сұйықтықпен зақымдалуы мүмкін.

Тежегіш жүйесі

Дискілік тежегіштердің қалыптарында тозудың кіріктірілген индикаторлары болады, олар тежегіш қалыптары тозған жағдайда тозғандардың орнына жана тежегіш қалыптарын орнату қажеттілігі туралы ескертетін қысынқы дыбыс шығарады. Жүргізуши тежегіш педальды қатты басқан жағдайларды қоспағанда, көлік қозғалысы кезінде дыбыс пайда болуы және жоғалуы мүмкін немесе бәрі естіліу мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Тежегіш жастықшалардың тозуы туралы ескертетін дыбыс жақында тежегіштер дұрыс жұмыс істемей қалады дегенді білдіреді. Бұл апатқа әкелу мүмкін.

Егер тежегіш жастықшалардың тозуы туралы ескерту пайда болса, автомобилге техникалық қызмет көрсету қажет.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер сіз тозған тежегіш жастықшалары бар көлікпен жүруді жалғастырсаңыз, тежегіш механизмдеріне қымбат жөндеу жұмыстарын жүргізу қажет болуы мүмкін.

Егер тежегіш педаль

Қалыпты биіктікке оралмаса немесе педаль соққысы тез өссе, тежегіш педаль дилерге хабарласызыз. Бұл тежегіш жүйесіне техникалық қызмет көрсету қажеттілігін көрсету мүмкін.

Тежегіш жүйесінің бөліктерін ауыстыру

Тежегіш жүйесінің есік бөліктерін тек жаңа фирмалық қосалқы бөлшектерге ауыстыру керек. Әйтпесе, тежегіш жүйесінің дұрыс жұмыс істеуіне кепілдік берілмейді. Егер басқа қосалқы бөлшектер қолданылса немесе олар дұрыс орнатылmasa, тежеке сипаттамалары алдын-ала өзгеруі мүмкін.

Тежегіш сұйықтығы

Резервуардың қақпағында көрсетілгендей GM сертификатталған DOT 4 тежегіш сұйықтыы негізгі тежегіш цилиндрін резервуарына құйылады. Бактың орналасқан жері көрсетілген ⇒ 9-5, 9-6 қозғалтқыш бөлігінің жапты көрінісін қараңыз. Құю ыдыстары ⇒ 11-3.

Тежегіш қалыптарды жиынтықпен ауыстыру қажет.

Тежегіш сұйықтығын тексеру

Көлікті көлденең бетке орнатының және беріліс қорабының селектор тұтқасын Р (тұрақ) күйіне аудыстырыныз. Бактағы тежегіш сұйықтығының деңгейі бак қабырғасындағы жоғарғы және төменгі белгілердің арасында болуы керек.

Бактағы сұйықтық деңгейі тек екі себепке байланысты төмөндеуі мүмкін:

- Тежегіш қалыптарының табиғи тозуына байланысты. Жаңа тежегіш жастықшаларды орнатқан кезде сұйықтық деңгейі қайтадан көтеріледі.
- Тежегіш жүйесіндегі гидрожетектегі ағу үшін Тежегіш жүйесінің гидрожетегін жөндеуді орындаңыз. Ағып кету болған кезде тежегіш жүйесі дұрыс жұмыс істей алмайды.

Тежегіш сұйықтығы бар резервуардың қақпағын шешпес бұрын, әрқашан қақпақтың өзін және оның айналасын тазарту керек.

Тежегіш сұйықтығын қосуға болмайды. Егер сұйықтық тоғсан тежегіш жастықшалармен толтырылса, жүйеде жаңа тежегіш жастықшаларды орнатқан кезде сұйықтықтың көп болады.

Сұйықтықты қажет болған жағдайда тежегіш жүйесінің гидрожетегімен жұмыс жүргізгеннен кейін фана қосу немесе төгу керек.

▲ ЕСКЕРТУ!

Тым көп сұйықтық құйылса, қозғалтқыш жеткілікті ыстық болса, ол қозғалтқышқа төгіліп, тутануы мүмкін. Бұл қозғалтқыштың зақымдалуына және жүргізуінің немесе жақын адамдардың күйіп қалуына әкелуі мүмкін. Тежегіш сұйықтығын гидравликалық тежегіш жүйесімен жұмыс аяқталғаннан кейін фана қосуға болады.

▲ ЕСКЕРТУ!

Тежегіш сұйықтықты дұрыс таңдамау немесе ондағы ластаушы заттардың болуы тежегіш жүйесіне зақым келтіруі мүмкін. Бұл оның бас тарту және ЖКО салдарынан адамдардың жарақаттануы себеп болуы мүмкін. Тек GM сертификатталған тежегіш сұйықтығын қолданыңыз.

Егер тежегіш сұйықтығының деңгейі минимумға дейін төмөндесе, тежегіш жүйесінің сигнал шамы жанады. Қараңыз: Тежегіш жүйесінің басқару шамы $\Rightarrow$ 4-15.

Уақыт әте келе тежегіш сұйықтық сумен қанықан, нәтижесінде оның тиімділігі төмөндеді. Тежегіш жолының ұлғаюына жол бермеу үшін тежегіш сұйықтығын өндіруші ұсынған жиілікпен аудыстыру керек.

Өзініздің дилерінізге хабарласыңыз.

Қандай сұйықтықты толтыру керек тек GM сертификатталған DOT 4 сұйықтығын мерленген контейнерден пайдаланыңыз. Қараңыз: Ұсынылатын сұйықтықтар мен жағармайлар $\Rightarrow$ 10-7.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Көліктің лакталған / боялған беттеріне төгілген тежегіш сұйықтық оларды зақымдауы мүмкін. Бояу жабынынан сұйықтықтың іздерін деруе өшіру керек.

Аккумуляторлық батарея

Фирмалық батареяны және қызымет көрсетуді талап етпейді. Тығынды ашпаңыз және су қосыңыз.

Егер сіз жаңа қайта зарядталатын батареяны орнатыңыз келсе, бастапқы батареяның жапсырмасынан аудыстырылатын батарея нөмірін табыңыз. Қайта зарядталатын батареяның орналасқан жерін мотор бөлігінің жалпы көрінісі бөлімінен қараңыз $\Rightarrow$ 9-5; 9-6.

Старт-стоп жүйесі

Көлемі 1,5 л қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқышпен толымдау жағдайында автомобиль отынды үнемдеу мақсатында қозғалтқышты ажырату үшін старт-стоп жүйесімен жабдықталады. Қараңыз: Қозғалтқышты автоматты тоқтату/іске қосу жүйесі ⇒ 8-14.

Қозғалтқышы 1,5 л автомобильдер сіңіргіш шыны талшықты (AGM) қолдана отырып, 12 вольтты аккумулятормен жабдықталған. Стандартты 12 вольтты қайта зарядталатын батареяны орнату 12 вольтты қайта зарядталатын батареяның қызмет ету мерзімін қыскартады.

AGM технологиясы бар 12 вольтты қайта зарядталатын батареяларға арналған зарядтағышты пайдаланған кезде, кейбір зарядтағыштарда AGM қайта зарядталатын батарея үшін арналы қондырығы бар. Егер бар болса, зарядтау кернеуін 14,8 вольтқа дейін шектеу үшін зарядтағыштағы AGM параметрін қолданыңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Автомобиль аккумуляторлық батареяның жаңында сірінкелерді немесе ашық отты пайдалануға тыым салынады. Егер сізге жарық қажет болса, шамды қолданыңыз.

Автомобиль аккумуляторының жаңында темекі шегуге тыым салынады.

Автомобиль аккумуляторының жаңында жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік көзілдірігін киу керек.

Балалардың автомобиль аккумуляторларына жақын болуына жол берменіз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Батареяларда күйік тудыруы мүмкін қышыл бар, сонымен қатар батареялар жарылғыш газ шығарады. Оларды абайсызда ұстау арқылы сіз ауыр жарақат ала аласыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Жұмыстарды орындау кезінде жаңында аккумуляторлық батареямен керек нұсқаулықтың дәлме-дәл сақтауға.

Аккумулятордың терминалды түйреуіштері, терминалдар мен тиісті керек-жараптар құрамында қорғасын немесе қорғасын қосылыстары бар, олар қатерлі ісік ауруын тудыруы мүмкін адамның репродуктивті функциясына зиян келтіреді. Жұмысты аяқтағаннан кейін қолыңызды жуыңыз.

Автокөлік сақтау

Сирек қолдану: батареяның заряды таусылмас үшін аккумулятордан қара теріс (-) сымды алыңыз.

Ұзақ мерзімді сақтау: батареядан қара теріс (-) сымды алыңыз немесе батареяны аз токтеп үздіксіз зарядтау үшін құрылғыны қолданыңыз.

Стarter қосқышын тексеру

▲ ЕСКЕРТУ!

Бұл тексеруді орындау кезінде көлік кенеттен қозғала бастауы мүмкін. Бұл жағдайда жүргізуші мен жақын адамдар жарақат алуы мүмкін.

1. Тексеруді бастамас бұрын, көліктің айналасында жеткілікті бос орын бар екенине көз жеткізіңіз.

2. Тұрақ тәжегішін қатты қатайтыңыз және тәжегіш педальды басыңыз. Қараңыз: Электромеханикалық тұрақ тәжегіші ⇨ 8-21.

Үдептіш педальын пайдаланбаңыз және қозғалтқыш іске қосылған жағдайда оны бірден сөндіруге дайын болыңыз.

3. Автоматты берілісі бар автомобилдерде әр берілісте қозғалтқышты іске қосуға тырысыңыз. Автомобиль қозғалтқышы тек **P** (тұрақ) немесе **N** (бейтарап) күйінде іске қосылуы тиіс. Егер автомобиль қозғалтқышы басқа жағдайда іске қосылса, техникалық қызмет көрсету үшін дилерге хабарласыңыз.

Қолмен беріліс қорабымен жабдықталған автомобилдерде редукторды бейтарап күтеге қойыңыз, ілінісу педалінің жартысын басып, қозғалтқышты іске қосуға тырысыңыз. Автомобилдің қозғалтқышы ілініс педалі еденге тірелгенге дейін толық басылған кезде фана іске қосылуы тиіс. Егер ілінісу педалі толығымен қысылмаған кезде автомобиль қозғалтқышы іске қосылса, техникалық қызмет көрсету үшін дилерге хабарласыңыз.

Автоматты беріліс қорабының берілістерін ауыстырып қосуды басқару жүйесінің жұмыс істеуін тексеру

▲ ЕСКЕРТУ!

Бұл тексеруді орындау кезінде көлік кенеттен қозғала бастауы мүмкін. Бұл жағдайда жүргізуі мен жақын адамдарға жарақат алуы мүмкін. Егер көлік қозғала бастаса, көліктің алдында жеткілікті орын бар екенине көз жеткізіңіз. Егер автомобиль қозғала бастаса, тәжегіш педальды бірден басуға дайындалыңыз.

1. Тексеруді бастамас бұрын, автомобилдің айналасында жеткілікті бос т е бар екенине көз жеткізіңіз . Автоқөлік көлденең бетінде тұруы керек.

2. Тұрақ тәжегішін қатты қатайтыңыз. Қараңыз: Электромеханикалық тұрақ тәжегіші ⇨ 8-21.

Егер автомобиль қозғала бастаса, тәжегіш педальды бірден басуға дайындалыңыз.

3. Қозғалтқыш өшірүлі болса, тұтануды қосыңыз, бірақ қозғалтқышты іске қоспаңыз. Тәжегіш педальды баспай, әдеттеңі күш салу арқылы редукторды **P** (тұрақ) позициясынан аударуға тырысыңыз. Егер редукторды ауыстыру тұтқасы **P** (тұрақ) орнынан жылжытылса, техникалық қызмет көрсету үшін дилерге хабарласыңыз.

Тұрақ тәжегіші мен тұрақ механизмін тексеру **P**

▲ ЕСКЕРТУ!

Бұл тексеруді орындау кезінде көлік қозғалысы басталуы мүмкін. Бұл жүргізуігө немесе жақын адамдарға жарақат әкелуі мүмкін немесе мүлікке зиян келтіруі мүмкін. Егер көлік қозғала бастаса, көліктің алдында жеткілікті орын бар екенине көз жеткізіңіз. Егер автомобиль қозғала бастаса, тәжегіш педальды бірден басуға дайындалыңыз.

Көлікті баурайға бағыттап, жеткілікті тік беткейге қойыңыз. Тұрып, аяғын қалай алуға болады, тартыңыз тәжегіш.

- Тұрақ тәжегішінің көлікті ұстап тұру қабілетін тексеру үшін: қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде және **N** (бейтарап) позицияға орнатылған беріліс қорабымен аяқты тәжегіш педальдан баяу босатыңыз. Бұл әрекетті автомобиль тек тұрақ тәжегішімен ұсталғанша орындаңыз.

- **P** тұрақ механизмінің көлікті ұстап тұру қабілетін тексеру үшін: қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде **P** (тұрақ) берілісін қосыңыз. Кейін

бұл тұрақ тежегішін босатыңыз, содан кейін тежегіш педальды босатыңыз.

Жергілікті дилерге хабарласыңыз және техникалық қызмет көрсету қажет пе, соны біліңіз.

Шыны тазалағыштың щеткаларын ауыстыру

Шыны тазалағыштың щеткалары тозудың немесе жарықтардың болмауын тексеру керек.

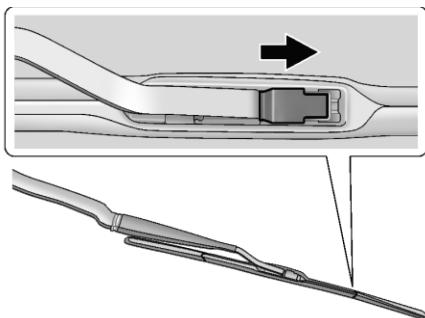
Тазалағыш щетканы үнемі тазалап отыру үсінілады. Егер шыны тазалағыштың щеткалары тозған болса немесе жел әйнегін тиімді тазартуды қамтамасыз етпесе, оларды жаңаларына ауыстыру керек. Қызмет көрсету, ауыстырылатын бөліктер бөлімінде әйнек тазалағыштың тиісті үзіндігі мен түрі көрсетілген ⇒10-10.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Шыны тазалағыштың іінтірегі орнатылған шыны тазалағыштың щеткасының жел әйнегіне тиіген жағдайда ол бүліні мүмкін. Осы залал нәтижесінде туындаған кез келген залал кепілдік болып табылмайды. Шыны тазалағыштың іінтірегін щеткасын жел шынысына түсіруге тыбым салынады.

Шыны тазалағыш щетканы ауыстыру үшін:

1. Шыны тазалағыш жинақтың щеткасын әйнек бағытына қарай тартыңыз.

2. Шыны тазалағыштың тұтқасына бекітілген жерде щетканың ортасында орналасқан қысқышты жоғары қарай тартыңыз.

3. Бекіткішті ашып, тұтқаны іліген ұшынан шығару үшін щетканы әйнекке қарай тартыңыз.

4. Шыны тазалағыш щетканы алыңыз.

5. Шыны тазалағышқа щетканы орнына қою үшін 1-3 қадамдарды көрі ретпен орындаңыз.

Газ аялдамалары

Бұл автомобиль капотты/ жүксалғышты/ артқы көтеру есігін толық ашық күйінде көтеру және ұстап тұру кезінде көмек көрсету үшін газды тіреумен(тіреулермен) жабдықталған.

▲ ЕСКЕРТУ!

Капотты, жүксалғышты және/немесе артқы көтеру есігін ашық ұстайтын газ аялдамалары істен шыққан жағдайда, сіз немесе үшінші таралтар ауыр жарақат алуы мүмкін. Автокөлікті дилерге қызмет көрсету үшін деру жеткізіңіз. Газ аялдамаларын тозу, жарықтар немесе басқа зақымдардың белгілері үшін мезгіл-мезгіл көзben тексеріп отырыңыз. Капот/ жүксалғыш /артқы көтеру есігі жеткілікті күшпен ашық күйде тұрғанына көз жеткізіңіз. Егер аялдамалар капот/ жүксалғыш /артқы көтеру есігін ұстамаса, оларды пайдаланбаңыз. Автокөлікті жөндеуге берініз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

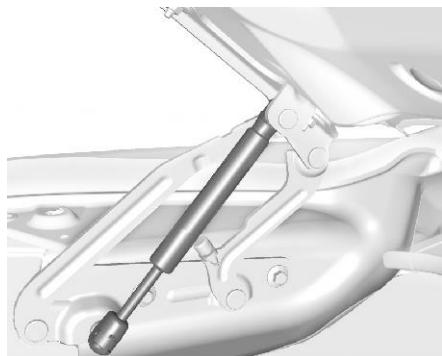
Таспаны қолданбаңыз және газ аялдамаларына заттарды іліп қоймаңыз. Сондай-ақ, газ аялдамаларын баспаңыз және тартпаңыз. Бұл автомобильге зақым келтіруі мүмкін.

Капот

Артқы көтеру есігі

Жұксалғыш

ФАРАЛАРДЫҢ ЖАРЫҚ БАҒЫТЫН РЕТТЕУ

Фаралардың көлбеулену бұрышын реттеу

Фаралардың жарық бағытын реттеуді өндіруші жүзеге асырады, одан әрі реттеу қажет емес.

Егер көлік ЖКО апattan зардап шеккен болса, фаралардың жарығын реттеу жоғалуы мүмкін. Егер сіз фаралардың жарық сәулесін түзетуді қажет етсеңіз, сіз ТЖО-ға жүгінуіңіз керек.

ҚЫЗДЫРУ ЛАМПАСЫН АУЫСТЫРУ

Осы бөлімде көрсетілген Шамдарды ауыстыру немесе ауыстыру процедурасына сәйкес шамдардың тиісті түрін анықтау үшін дилерге хабарласыңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫНЫЗ!

Екінші нарықта ұсынылған жарықдиодты шамдарға қыздыру шамдарын алмастырмаңыз. Бұл автомобильдің электр жабдықтарына закым келтіруі мүмкін.

Галогендік шамдар

▲ ЕСКЕРТУ!

Галогендік шамдардағы жұмыс газы қысымға ұшырайды, сондықтан егер мұндан шам түсіп кетсе немесе тырналса, ол жарылуы мүмкін. Бұл адамдардың жарақаттануына әкелуі мүмкін. Шамның қаптамасындағы нұсқаулықпен танысыңыз.

Жарықдиодты жарықтандыру

Автомобилде бірнеше шамдар қолданылады, оларда әдеттегі шамдардың орнына жарықдиодты шамдар қолданылады. Жарықдиодты жарықтандыру күрылғыларын ауыстыру үшін сіз ТЖО-ға жүгініңіз керек.

Жүргізуши жағы көрсетілген, жолаушы жағында-ұқсас

1. Бүйірлік жалпы өрт
2. Жақын жарық фарасы
3. Алысқа түсетін жарық фарасы

Фаралар (LS / LT)

Фарадағы кез-келген шамды ауыстыру үшін:

1. Капотты ашыңыз. Қараңыз: Капот ⇒ 9-3.
2. Жүргізушиңің бүйіріне орнатылған фарадағы жарық шамын ауыстыру үшін, әйнек жуғыш ыдыстың мойнын алыңыз, ол үшін

оны жоғары қарай тартыныз және резервуардан ажыратыңыз.

3. Жолаушы жағынан фарадағы шамды ауыстыру үшін аяу сүзгісінің корпусын бөлшектеу керек және оны шам орналасқан фараның корпусындағы қақпаққа кіруді қамтамасыз ету керек.

4. Фараның корпусының артқы жағындағы қақпақты сағат тіліне қарсы бұрап алыңыз.

5. Оны ажырату үшін электр коннекторындағы ілмектерді қысыңыз.

6. Шамды фараның корпусынан сағат тіліне қарсы бұрап алыңыз. 7.Шамды ауыстырыңыз және 1-6 қадамдарда сипатталған көрі ретпен орнатыңыз.

Алдыңғы бұрылу көрсеткіштері және тұрақ оттары

Осы шамдардың кез-келгенін ауыстыру үшін:

1 . рөл дөңгелегін ауыстыруды қажет ететін шамнан қарама-қарсы бағытта бұраңыз.

2 Автокөліктен бірге келген бұраушылар пайдаланып, алдыңғы доңғалақтың қақпағын ұстап тұрған бескіштерді алыңыз.

3.Бұрылу көрсеткішінің шамының артына кіру үшін тұтқаны артқа қарай тартыңыз.

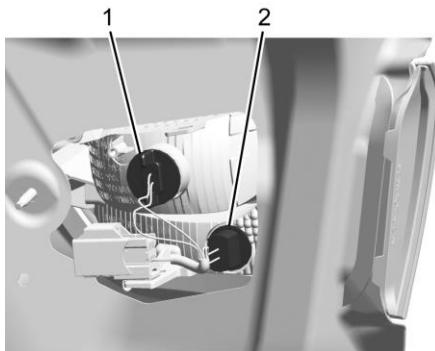
4.Көрсеткіш шамының негізін алыңыз

шамның корпусынан сағат тіліне қарсы бұраңыз.

5. Шамды ауыстырыңыз және 1-4 қадамдарда сипатталған кері ретпен орнатыңыз.

Артқы габаритті шамдар, бұрылу көрсеткіштері, тоқтату-сигнал шамдары, артқы жүріс шамдары (LS және LT)

Габаритті шам және жұксалғыш қақпағындағы артқы жүріс шамы

1. Артқы қозғалыс шамы
2. Артқы габаритті шам

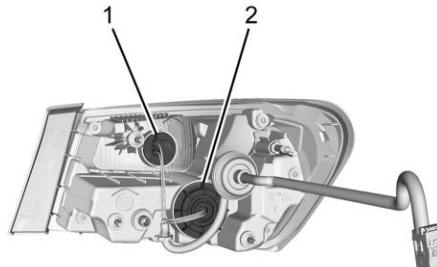
1. Жұктасыбышты ашыңыз. Қараңыз:
Жұксалғыш ⇌ 1-13.

2. Түймелерді шешіп, төсөніш тақтасын бүгініз

Жұксалғыш қақпағы.

3. Шамды картриджмен бұраңыз, ол үшін оларды сағат тіліне қарсы бұраңыз және тартыңыз.
4. Лампаны патроннан алыңыз.
5. Картриджге жаңа шамды салыңыз.
6. Шамды сағат тілімен бұрап орнатыңыз.
7. Жұксалғыш қақпақтың төсөнішін орнына қойыңыз.

Артқы стоп-сигналдар, габариттік шамдар және бұрылу көрсеткіштері

1. Бұрылым көрсеткіші
2. Тоқтату сигналы / фонары

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Шамды алып тастау және орнату тәртібінің бұзылуы шамның ішіне судың жалпы шамдарының енүіне және оның істен шығуына әкелуі мүмкін. Ондагы шамды ауыстыру үшін артқы шамдардың шамын белшектемеу керек. Шамды ауыстыру магистральдың ашылуы арқылы жүзеге асрылуы керек.

Осы шамдардың кез-келгенін ауыстыру үшін:
1. Жұктасыбышты ашыңыз. Қараңыз:
Жұктасыбыш ⇌ 1-13.

2. Түймелерді алып тастаңыз және артқы габаритті шамға кіруді жабатын жұктасыбыш төсөнішін панелін бүгініз.

3. Үш алтыбұрышты гайканы барлық түйреуіштерден бұраңыз.

4. Шамды артқа тартып шығарыңыз.

5. Шамның картриджін артқы габаритті шамның корпусынан сағат тіліне қарсы бұрап алыңыз.

6. Шамды картриджден бұрап алыңыз, ол үшін оны сағат тіліне қарсы ширек бұраңыз және шығарыңыз.

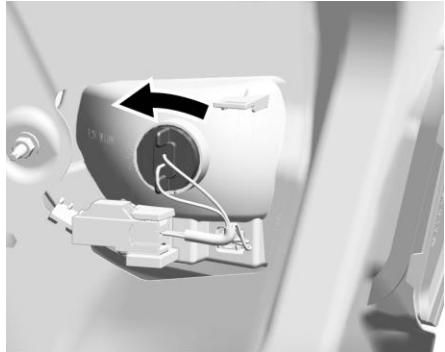
7. Картриджге жаңа шамды салыңыз.

8. Шам картриджін артқы габаритті шамның корпусына сағат тілімен бұрап орнатыңыз.

9. Қаптау тақтасын орнатыңыз, жаңғақтарды бұрап, түймелерді орнатыңыз.

Артқы қозғалыс шамы

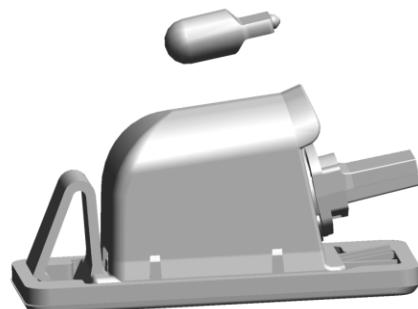
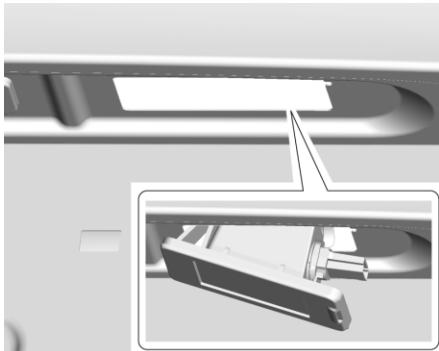
- Жүктасыбышты ашыңыз. Қараңыз: Жүктасыбыш ⇒ 1-13.
- Түймелерді шешіп, жүктасыбыш қақпағының төсөнішін бүгініз.

- Шамды картриджмен бұраңыз, ол үшін оларды сағат тіліне қарсы бұраңыз және тартыңыз.
- Лампаны патроннан алыңыз.
- Картриджге жаңа шамды салыңыз.
- Шамды сағат тілімен бұрап орнатыңыз.
- Жүксалғыш қақпақтың төсөнішін орнына қойыңыз.

Немірлік белгіні жарықтандыру

Осы шамның қыздыру шамдарының бірін ауыстыру үшін:

- Шамның картриджін фарадан шығару үшін сағат тіліне қарсы бұраңыз.
- Шамды патроннан алыңыз.
- Жаңа қыздыру шамын тіkelей картриджге салыңыз да, шам жинағына орнату үшін сағат тілімен бұраңыз.
- Орнатыңыз фонаръ және надавите дейін фиксациялау.

Алдыңғы жолаушының жағы көрсетілген, жүргізуши жағынан ұқсас

- Фиксаторды шамға қарай басыңыз.
- Оны алу үшін шамды төмөн қарай тартыңыз.

ЭЛЕКТР ЖҮЙЕСІ

Жоғары кернеулі жабдықтар мен сымдар

▲ ЕСКЕРТУ!

Жоғары кернеуге ұшырау сананың жоғалуына, күйікке және тіпті өлімге әкелуі мүмкін. Сіздің машинаңдың жоғары вольтты жабдықтарына техникалық қызмет көрсетуді тек арнайы дайындықтан өткен мамандар жүргізуі керек.

Ескерту белгішелері жоғары вольтты элементтерге жабыстырылған. Бұл элементтерді бөлшектеуге, ашуға немесе бөлшектеуге, сондай-ақ олардың дизайнына өзгерістер енгізуге болмайды. Жоғары вольтты жабдықтың сымдар қызығылт сары өрімге орналастырылған немесе ескерту белгілері бар жапсырмалары бар. Жоғары вольтты жабдық сымдарының жгуттарын тесуге, кесуге, басқаша түрде зақындауға немесе өзгертуге тыйым салынады.

Электр жүйесінің шамадан тыс жүктелуі

Электр жүйесін шамадан тыс жүктемелерден қорғау үшін автомобильде сақтандырыштар мен ажыратқыштар орнатылған.

Егер жүктеме тогы тым үлкен болса, ажыратқыш ашылып, жабылады, электр тізбегін жүктеме тогының қалыпты мәні қалпына келгенге дейін немесе ақаулық жойылғанға дейін қорғайды. Бұл электр жүйесіндегі ақауларға байланысты электр тізбегінің шамадан тыс жүктелуі мен өрттің пайда болу мүмкіндігін айтартықтай тәмендетеді.

Сақтандырыштар мен ажыратқыштар автокөліктің электр жабдықтарын қорғайды.

Жанып кеткен сақтандырышты бірдей номиналды параметрлермен бірдей мөлшердегі жаңа сақтандырышпен ауыстырыңыз.

Егер жолда ақаулық болса және сақтандырышты ауыстыру қажет болса, сақтандырышты сөндіруге болатын тізбектің сақтандырыш блогынан бірдей номиналды тогы бар сақтандырышты алу керек. Сақтандырышты қазіргі уақытта қолдануға болатын жүйенің тізбегінен алуға болады. Алынған сақтандырышты бірінші мүмкіндікте орнына қайтару керек.

Фаралардың электр сымдары

Электр шамадан тыс жүктелуі шамдарды қосуға және өшіруге, ал кейір жағдайларда олардың толық ажыратылуына әкелуі мүмкін. Блок-фараның сымдарын дереу тексеріңіз.

Шыны тазалағыштар

Егер әйнек тазалағыштың электр қозғалтышы қардың немесе мұздың көп болуына байланысты қызып кетсе, әйнек тазалағыштар тоқтап, электр қозғалтышы салқындағаннан кейін ғана жұмыс істей бастайды.

Электр тізбегі шамадан тыс жүктемеден қорғалғанымен, қардың немесе мұздың көп болуына байланысты шамадан тыс жүктеме әйнек тазалағыштың тұтқасының істен шығуына әкелуі мүмкін. Л стектерін алдын ала шыны тазалағыштармен қолданар алдында мүмкіндігінше қар мен мұзды алдын ала әйнектен алып тастау керек.

Егер шамадан тыс жүктеме қар немесе мұз емес, электрлік ақаулардан туында, бұл ақаулықты жою керек.

Сақтандырыштар

Автомобилдің электр тізбектері балқымалы сақтандырыштардың көмегімен түйікталудан қорғалған. Бұл электр жүйесіндегі ақауларға байланысты зақымдану мүмкіндігін айтартықтай азайтады.

Сақтандырышты тексеру үшін сақтандырыштың ішіндегі құміс жолақты еткізішке қарау керек. Егер бұл таспа сымдары сынған немесе еріген болса, сақтандырышты ауыстырыңыз. Жаңып кеткен сақтандырышты бірдей номиналды параметрлермен бірдей мөлшердегі жаңа сақтандырышпен алмастыруды үмтіптаңыз.

Егер сақтандырыш жаңып кетсе, оны сол номиналды тогы бар сақтандырышты ауыстыруға болады, оны қазіргі уақытта қажет емес басқа электр тізбегінен шыгарады. Сақтандырышты мүмкіндігінше тезірек ауыстырыңыз.

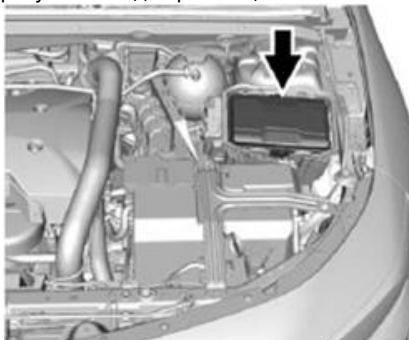
▲ ҚАУІПТІЛІК

Сақтандырыштар мен ажыратқыштарда олардың номиналды тогы белгіленген. Сақтандырыштар мен ажыратқыштарды ауыстырган кезде көрсетілген номиналды тоқтан аспанаңыз.

Жоғары номиналды тогы бар сақтандырышты немесе ажыратқышты пайдалану автомобилдің өртенүіне әкелуі мүмкін. Сіз немесе басқа адамдар ауыр жарақат алуы немесе өлү мүмкін.

Мотор бөлігіндегі сақтандырыштар блогы

Мотор бөлімінде сақтандырыш блогы жүргізуі жағында орналасқан.

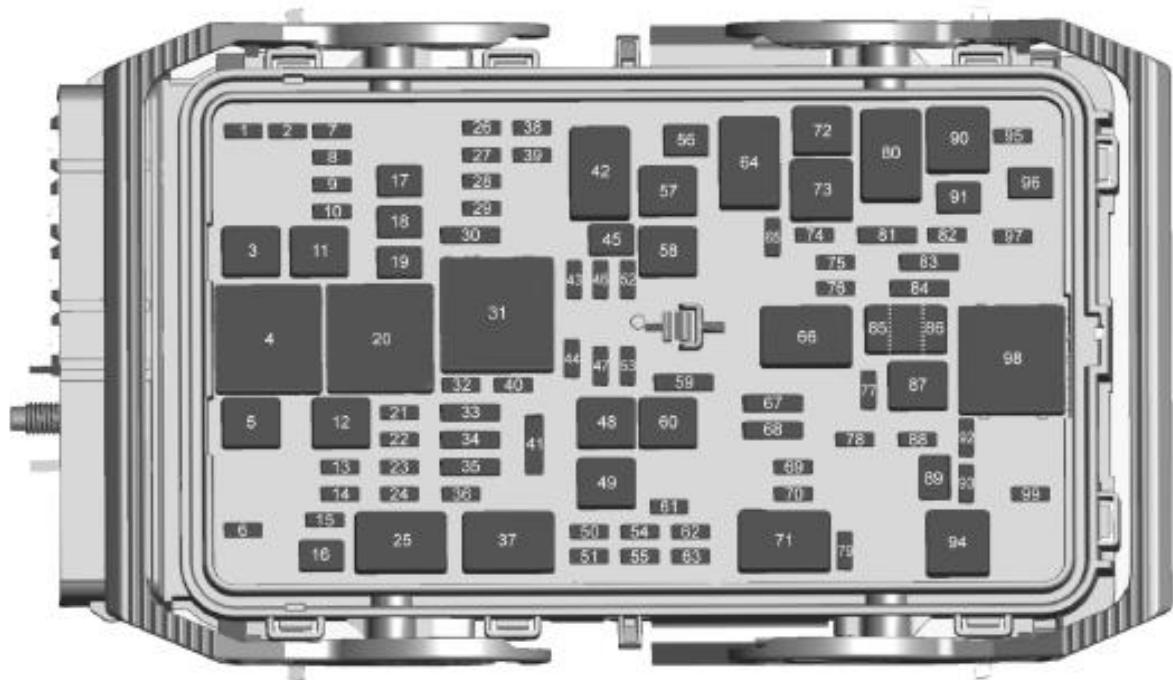

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Автомобилдің электр бөлігіне төгілген сұйықтық оны істен шығаруы мүмкін. Кез-келген электр бөліктерінің қақпақтарын әрдайым жабыңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Тұпнұсқа GM сақтандырыштарының техникалық сипаттамаларына сәйкес келмейтін сақтандырыштарды орнату немесе пайдалану қауіпті. Сақтандырыштар жұмыс істемеүі мүмкін, бұл өртке әкеледі. Бұл адамдардың жарақаттануына немесе өліміне әкелуі мүмкін, автомобиль де зақымдалуы мүмкін.

Автокөлік барлық көрсетілген сақтандырыштармен, релелермен және функциялармен жабдықталмауы мүмкін.

9-30 АВТОКӨЛІККЕ КҮТИМ ЖАСАУ

БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРҒЫШТА	Мақсаты
1	–
2	–
3	Hacoc ABS
5	–
6	Жұксалғыш
7	–
8	Орын параметрлері жад модулі
9	Тежегіштердің электр күшеткіші
10	Жолаушының болуын автоматты түрде анықтау / қауіпсіздік жастығы-HEV
11	Қайта зарядталатын батареяның тұрақты ток түрлөндіргіші 1
12	Артқы булануға қарсы
13	Қыздыру айналар
14	–

БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРҒЫШТА	Мақсаты
15	Пассивті кіру / пассивті бастау жүйесі
16	Алдыңғы шыны тазалағыш
17	Жолаушы орындығын реттеу электр жетегі
18	ABS клапаны
19	Жүргізуши орындығын реттеу
21	Шатырдың желдеткіш люгі
22	Габаритті шамдар
23	Фараларды белсенді түзету
24	–
26	Беріліс қорабын басқару блогы / тұтану
27	Бақылау тақтасы / тұтану
28	–

БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРҒЫШТА	Мақсаты
29	Артқы көрініс камерасы / желдетілетін
30	Ақаулық дәбылы / SS
32	CVS
33	Алдыңғы жылтытылатын орындық
34	АКБ қүйін бақылау жүйесінің желдеткіші
35	Шанақ жабдығын басқару блогы 6 / шанақ жабдығын басқару блогы 7
36	Отын аппаратурасын басқару блогы
38	–
39	–
40	рөл бағанының құллы

БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРЫШТА	Мақсаты
41	–
43	Жылтытылатын рөл
44	Фараларды белсенді түзету
45	–
46	Қозғалтқышты басқару блогы / тұтану
47	–
48	Eboost (гибридті модификация)
49	2 батареясының тұрақты ток түрлендіргіші
50	–
51	–
52	–
53	–
54	–
55	Стартер
56	–

БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРЫШТА	Мақсаты
57	–
58	–
59	Алысқа түсетін жарық фаралары
60	Радиатор желдектіші
61	–
62	
63	–
65	Ауа балтағыш
67	–
68	
69	
70	
72	Стартер редукторы
74	

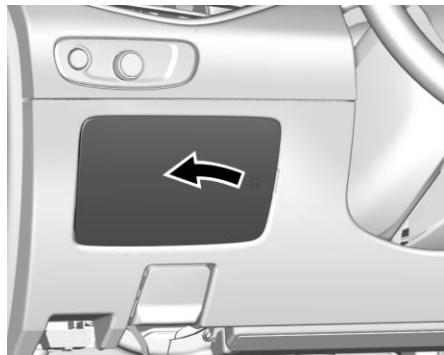
БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРЫШТА	Мақсаты
75	Қозғалтқышты басқару блогы, негізгі
76	Қозғалтқыш
78	Дыбыстық сигнал
79	Жуу сорғысы
81	Беріліс қорабын басқару блогы / қозғалтқышты басқару блогы
83	Тұтану катушкасы
84	Қозғалтқышты қосу
85	Шунт
86	Шунт
87	
88	Ауа жапқыш
89	
91	–
92	Сорғы ТРIM MGU

БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРҒЫШТА	Мақсаты
93	Фараларды белсенді түзету
95	–
96	–
99	Салқыннатқыш сұйықтық сорғышы

Реле	Мақсаты
66	Күш трансмиссиясы
71	–
73	Кондиционерлеу жүйесін басқару
80	Стартер редукторы / стартер
90	–
94	–
98	–

Реле	Мақсаты
4	–
20	Артқы булануға қарсы
25	Алдыңғы шыны тазалағышты басқару
31	Тұтану қосулы, бастау
37	Алдыңғы шыны тазалағыштың жылдамдығы
42	–
64	Стартер

Аспаптар панеліндегі сақтандырғыш блогы

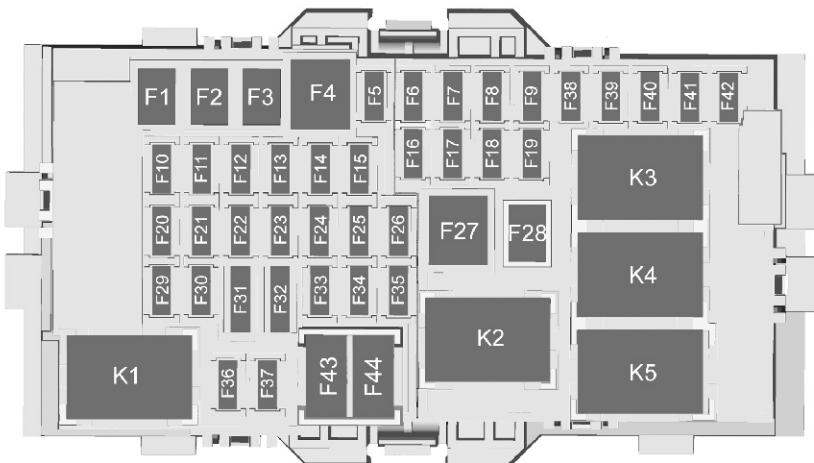

Аспаптар панелінде сақтандырғыштар блогы жолаушы жағында орналасқан. Сақтандырғыштарға кіруді ашу үшін:

1. Қақпақтың он жақ жиегін ортасынан тартып, қақпақты солға қарай тартыңыз.

2. Қаптаманы алып тастаңыз.

Қақпақты орнына қою үшін қақпақтың сол жағындағы шығыңқы жерлерді тиісті ойықтарға салыңыз да, қақпақты басыңыз.

Автокөлік барлық көрсетілген сақтандырыштармен, релелермен және функциялармен жабдықталмауы мүмкін.

БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРЫШТАР	Мақсаты
F1	Сол есіктердің электройәйнек-көтергіштері
F2	Он есіктердің электройәйнек-көтергіштері
F3	-
F4	Жылтыу, жедету және ауа баптау жүйесінің жедеткіші
F5	Шанақ жабдығын басқару блогы 2
F6	Артқы жылтылатын орындық, L
F7	Артқы жылтылатын орындық, R
F8	Шанақ жабдығын басқару блогы 3

9-34 АВТОКӨЛІККЕ КҮТИМ ЖАСАУ

БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРҒЫШТАР	Мақсаты
F9	Көзғалтқышты басқару блогы / артқы аккумуляторлық батарея
F10	Шанақ жабдығын басқару блогы 2
F11	—
F12	—
F13	—
F14	—
F15	Беріліс қорабын басқару блогы (стоп-старт)
F16	Күшейткіш
F17	Орындықтың бел тіреуін реттеу электр жетегі
F18	—
F19	—
F20	Шанақ жабдығын басқару блогы 1

БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРҒЫШТАР	Мақсаты
F21	Шанақ жабдығын басқару блогы 4
F22	—
F23	Электр рөлдік бағанының бұғаты (тек Қытай үшін)
F24	Қауіпсіздік жастықтары
F25	Диагностикалық қалып
F26	—
F27	Түзеткіш
F28	—
F29	Шанақ жабдығын басқару блогы 8
F30	Жоғарғы консоль
F31	Рөл дәңгелегіндегі басқару органдары
F32	—
F33	HVAC

БАЛҚЫМАЛЫ САҚТАНДЫРҒЫШТАР	Мақсаты
F34	Жапқыш
F35	—
F36	Сымсыз зарядтағыш
F37	Алдыңғы розеткалар / темекі шегушілер (тек Қытай үшін)
F38	OnStar
F39	Индикация
F40	Кедергілерді анықтау
F41	Шанақ жабдығын басқару блогы 1 (стоп-старт)
F42	Радиоқабылдағыш
F43	—
F44	Консольдегі қосымша жабдықтың күтілген розеткасы

ДӘҢГЕЛЕКТЕР МЕН ШИНАЛАР

Реле	Мақсаты
K1	—
K2	Қосымша жабдықтың коректенуін ажыратуды көшіктіру
K3	—
K4	—
K5	—

Шиналар

Әрбір жана GM автомобилі жетекші Шина дайындаушыдан жоғары сапалы шиналармен жабдықталады. Шиналарға кепілдік туралы ақпарат және оларға қызмет көрсету орындары туралы ақпаратты кепілдік кітапшасынан қараңыз. Қосымша ақпаратты шина жасаушы ұсынады.

▲ ЕСКЕРТУ!

- Нашар қызмет көрсетілетін және дұрыс жұмыс істемейтін шиналар қауіпті.
- Шиналардың шамадан тыс жүктеліу шамадан тыс деформацияға байланысты олардың қызып кетуіне әкелуі мүмкін. Шинаның жарылуы және ауыр апат болуы мүмкін. Қараның Автомобилге шекті жол берілетін жүктемелер 8-8.
- Ауа қысымының жеткіліксіздігі бар шиналар шамадан тыс жүктелген шиналар сияқты қауіпті. Осы себепті болған апат ауыр жаракатқа әкелуі мүмкін. Барлық шиналарды мезгіл-мезгіл тексеріп, олардағы ауа қысымын ұстап тұрыңыз. Ауа қысымын сүкү шиналарда тексеру керек.
- Ауаның артық қысымы бар шиналар өткір соққылардың салдарынан кесуге, тесуге немесе жытуруға бейім, мысалы, шұңқырға соққы кезінде

▲ ЕСКЕРТУ!

жол. Шиналарда ұсынылған ауа қысымын сақтау керек.

- Тозған немесе ескі шиналар апатқа әкелуі мүмкін. Протектор тозған жағдайда дәңгелекті ауыстыру керек.
- Жолдағы шұңқырларға, жиек тастарына және т. б. соғылған кезде зақымдалған дәңгелектерді ауыстырыңыз.
- Шиналарды дұрыс жәндеу апатқа әкелуі мүмкін. Шиналарды жәндеуді, ауыстыруды, алуды және монтаждауды тек дилерде немесе авторландырылған шиналық сервис орталығында орындау керек.
- Қар, балшық, мұз және т. б. сияқты тайғақ жамылғыларда шиналардың 56 км/сағ жылдамдықпен шамадан тыс сырғып кетуіне жол бермеңіз. Шамадан тыс сырғу шинаның жарылуына әкелуі мүмкін.

Барлық маусымдық шиналар

Сіздің көлігіңізге барлық маусымдық шиналар орнатылуы мүмкін. Шиналардың дизайны әртүрлі ауа-райы жағдайларында жабындардың көптеген түрлерінде автомобилдің жақсы тарту және жылдамдық сипаттамаларын қамтамасыз етеді. Өндіруші зауыт орнатқан және GM ерекшеліктеріне сәйкес жасалған шиналардың бүйірлерінде,

ТРС таңбалалу коды қолданылады. ТРС кодының соңында автомобиль құрастыру зауытында жинақталған барлық маусымдық шиналар - "MS"әріптері.

Егер қармен немесе мұзбен жабылған жолдарда жиі жүрү болжанса, автомобильге қысқы шиналарды орнату үсынылады.

Барлық маусымдық шиналар көптеген жағдайларда қыста жеткілікті тартылууды қамтамасыз етеді, бірақ мұзды немесе қарлы жамылтыда олар қысқы шиналарды қолданғандай үдетеңіш динамика мен тартылууды алуға мүмкіндік бермейді. Қараңыз: Қысқы шиналар ⇒ 9-36.

Қысқы шиналар

Қысқы шиналар автомобильдің стандартты жыныстығына кірмейді. Қысқы шиналар қар немесе мұз жамылтысында жақсартылған ілінісуге арналған. Егер мұз немесе қармен жабылған жолдарда жиі жүрү керек болса, автомобильге қысқы шиналарды орнату үсынылады. Қысқы шиналардың болуы және оларды дұрыс таңдау туралы косымша ақпарат алу үшін дилерге хабарласыңыз. Сондай-ақ, ⇒ 9-43 жаңа шиналарды сатып алу бөлімін қараңыз.

Қысқы шиналарды орнатқан кезде құрғақ жолға ілінісу тәмендеуі мүмкін,

жол шуының жоғарылауы және протектордың қызмет ету мерзімі қысқарады. Автокөлікке қысқы шиналарды орнатқаннан кейін, автомобильді басқару және тәжеке сипаттамаларының өзгеруіне мүқият болыңыз.

Қысқы шиналарды қолданған жағдайда:

- Көліктің барлық төрт дәңгелегі үшін бірдей маркалы және бірдей типтегі шиналарды қолданыңыз.
- Тек бірдей мөлшердегі радиалды шиналарды, бірдей жүктеме аралығын және бастапқы орнатылған жылдамдық санатын қолданыңыз.

H, V, W, Y және ZR қысқы шиналары нарықта бірдей жылдамдық санатына ие болуы мүмкін. Егер жылдамдық санаты тәмен қысқы шиналар таңдалса, осы шиналар үшін максималды жылдамдықтан асып кетуге тыйым салынады.

Тәмен профильді шиналар

Кейбір модификацияларға орнатылған 245/45R18 шиналары тәмен профильге жатады.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Тәмен профильді шиналар әдеттегі шиналарға қарағанда сапасыз жол жамылғысында немесе шекарада жүргендеге зақымдалуға бейім. Шұңқырларға, әткір жиектері бар кедерілерге немесе жиектерге мінгендеге шиналар мен доңғалақ дискілері зақымдалуы мүмкін. Кепілдік мұндай зақымға қолданылмайды. Шиналардағы ауа қысымын дұрыс ұстанызың және мүмкін болса, жол жиегінен, шұңқырларға және басқа да ақауларға жол берменіз.

Жазғы шиналар

Сіздің көлігіңізге жазғы спорттық шиналар орнатылуы мүмкін. Протектордың суреті және осы шиналардың құрамы құрғақ және дымқыл жабындарда барынша ілінісуді қамтамасыз ететіндей етіп іріктеледі. Суық ауа райында, қарлы немесе мұзды жабындыда мұндай шиналар олардың адгезиялық қасиеттерін тәмендедетеді. Егер сіз көлікті 5 °C-тан тәмен температурада, қарлы немесе мұзды жолдарда жиі қолдануды жоспарласаңыз, қысқы шиналарды орнаткан жөн. Қараңыз: Қысқы шиналар ⇒ 9-36.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Спорттық жазғы шиналар резенке қоспадан жасалған, ол -7°C-тан төмен температурада икемділігін жогалтады, нәтижесінде протекторда жарықтар пайда болады. Пайдаланылмаған жазғы спорттық шиналарды -7 °C-тан жогары температурада бөлмеде сақтау керек. Егер шиналар -7 °C немесе одан төмен температурага ұшыраса, оларды автокөлікке орнатпас бұрын және сапарға шығар алдында оларды жылыштылатын бөлмеде 24 сағат немесе одан да көп уақыт ішінде 5 °C-тан төмен емес температурага дейін қыздыру қажет. Жылу зенбірегінен жылу немесе ыстық ауа шиналарына тікелей әсер етуге жол берілмейді. Қолданар алдында шиналарды міндетті түрде тексеру керек. Қараңыз: Шиналарды тексеру ⇨ 9-41.

Шиналардағы қысым

Шиналардың тиімді жұмыс істеуі үшін оларға тиісті ауа қысымын сақтау қажет.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Ауаның жеткіліксіз және шамадан тыс қысымы шиналар үшін бірдей қолайсыз. Аяқталмаған шиналар немесе ауа қысымы жеткіліксіз шиналар мыналарға әкеледі:

- Шинаның шамадан тыс жүктелуі және қызып кетуі оның жарылуына әкелуі мүмкін.
- Шиналардың мерзімінен бұрын және тұрақты емес тозуы.
- Автокөліктің нашар басқарылуы.
- Отын үнемдеудің нашарлауы. Сорылған шиналар немесе артық ауа қысымы бар шиналар келесігі әкеледі:
- Шиналардың тозуы.
- Автокөліктің нашар басқарылуы.
- Жолдың кедір-бұдырылығы шанаққа беріледі.
- Шинаның жол жабынының ақауынан зақымдануы мүмкін.

Шиналар Түрі және олардың жүктемесі туралы ақпарат бар автомобиль жапсармасында бастапқыда орнатылған шиналардың деректері және сүйік шиналардағы тиісті ауа қысымы көрсетілген. Ұсынылатын ауа қысымы - бұл автомобильдің максималды сыйымдылығын қамтамасыз ететін минималды ауа қысымы. Қараңыз:

Автомобилге шекті жол берілетін жүктемелер ⇨ 8-8.

Автокөлікті жүктеу өдісі оның басқарылуына және қозғалыс кезінде жайлышығына әсер етеді. Жүкті тасымалдау кезінде осы автомобиль үшін жүктің құрылымдық рұқсат етілген салмағынан асып кетуге тыйым салынады.

Тексеруді қашан жасау керек

Айна бір рет немесе жиі шиналарды тексеріңіз. Қөлік құралын жабдықтауға болатын азайтылған қосалқы дөңгелекті тексеруді ұмытпаңыз. Сүйкіта азайтылған қосалқы донғалақтың шинасындағы ауа қысымы 420 кПа болуы керек. Қараңыз: Шағын қосалқы дөңгелек ⇨ 9-52.

Тексерулерді қалай жүргізу керек

Шиналардағы ауа қысымын тексеру үшін жогары сапалы қалта манометрін қолданыңыз. Шинадағы тиісті ауа қысымын оның сыртқы түрімен анықтау мүмкін емес. Сүйкі шиналардағы ауа қысымын тексеріңіз, яғни, автомобиль кем дегенде үш сағат қозғалыссыз тұруы керек немесе 1,6 км-ден аспайтын қашықтықты жүріп өтүі мүмкін. Шина ниппелінің қақлақшасын бұраныз. Шинадағы ауа қысымын өлшеу үшін Шина манометрін емізікке мықтап басыңыз.

Егер сұық шиналардағы ауа қысымы шинаның түрі мен жүктемесі туралы ақпарат бар жапсирмада көрсетілген ұсынылғанға сәйкес келсе, қосымша түзетулер қажет емес. Егер шинадағы ауа қысымы тәмен болса, ұсынылған мөнгө жеткенге дейін шинадағы ауа қысымын арттыру қажет. Егер шинадағы ауа қысымы жоғарыласа, ауаны шығару үшін шина емізігінің ортасындағы металл шыбықты басу керек.

Шиналардағы ауа қысымын манометрмен қайта тексеріңіз.

Ұлғал мен кірден қорғау үшін және ауа ағып кетпес үшін қақпақтарды емізікке бұраңыз. Осы көлікке арналған GM фирмалық қақпақтарын ғана пайдаланыңыз. Әйтпесе, ауа қысымының сенсорлары зақымдалуы мүмкін. Бұл жағдайда жәндеу кепілдік болып табылмайды.

Шиналардағы ауа қысымын бақылау жүйесі

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Шиналардағы ауа қысымын бақылау жүйесіне (TPMS) Енгізілген өзгерістер, уәкілетті сервистік үйімнің қызметкерлерінен басқа, жүйені пайдалануға рұқсаттың күшін жоюға әкелу мүмкін.

Шиналардағы ауа қысымын бақылау жүйесі (TPMS) шиналардағы ауа қысымының деңгейін тексеру үшін радиотехнология мен сенсорларды қолданады. TPMS жүйесінің сенсорлары сіздің көлігіңіздің шиналарындағы ауа қысымын бақылайды және шиналардағы ауа қысымының мәндерін автомобильде орналасқан қабылдағышқа жібереді.

Әрбір шинаны, оның ішінде қосалқы доңғалақты (егер бар болса) айна бір рет сұық жағдайда тексеру керек, шиналарды автомобиль өндірушісі ұсынған ауа қысымына дейін сорып алу керек, ол автомобиль тақтайшасында немесе шинаның қажетті ауа қысымы жапсирмасында көрсетілген (егер сіздің көлігіңізде шиналар болса, олардың мөлшері автомобиль тақтайшасында немесе шинаның қажетті ауа қысымы жапсирмасында көрсетілгеннен өзгеше болса, мұндан шиналар үшін тиісті қысымды анықтау қажет).

Сіздің көлігіңіз шиналардағы ауа қысымын бақылау жүйесі (TPMS) арқылы жүзеге асырылатын қосымша қауіпсіздік функциясымен жабдықталған. Егер сіздің машинаңың бір немесе бірнеше шиналарында ауа қысымы ете тәмен болса, бұл жүйе шиналардағы тәмен қысымды басқару шамын тұтатады.

Тиісінше, басқару шамы жаңған кезде

шиналардағы ауа қысымы автомобилъдегі қозғалысты тоқтатып, тоқтап, шиналарды дереу тексеріп, оларды тиісті ауа қысымына дейін сорып алу керек. Ауа қысымы ете тәмен шиналары бар автомобильде журу, шиналардың қызып кетуіне әкеліп согады, нәтижесінде шиналар зақымдалуы мүмкін. Шинадағы ауа қысымының тәмендеуі отын шығынын арттырады, шина протекторының қызмет ету мерзімін қысқартады және автомобильдің басқарылуына және тежеу түмділігіне теріс әсер етуі мүмкін.

Айта кету керек, шинаның ауа қысымын бақылау жүйесі (TPMS) шиналарға тиісті техникалық қызмет көрсетуді алмастырмайды; шинаның ауа қысымын дұрыс ұстап тұру үшін жауапкершілік жүргізушіге жүктеледі, тіпті егер ауа қысымы TPMS жүйесінен тәмен шинаның ауа қысымын бақылау шамын жағу үшін жеткілікіз болса.

Сіздің көлігіңіз TPMS жүйесінің ақаулық индикаторымен жабдықталған, бұл жүйенің дұрыс жұмыс істемейтінін көрсетеді. TPMS жүйесінің ақаулық индикаторы шиналардағы тәмен қысымды басқару шамымен біркітірілген. Егер жүйе ақаулықты анықтаса, бұл басқару шамы шамамен жыптылқтай бастайды

бір минут, содан кейін үнемі жаңып тұрады. Сигналдардың мұндай реттілігі автомобиль қозғалтышының іске қосудың келесі циклдерінде - ақаулық жойылғанға дейін қайталанады.

Егер ақаулық индикаторы жанса, жүйе шиналардағы төмен аяа қысымын анықтамауы немесе тиісті сигнал бермеуі мүмкін. Ақаулар TPMS жүйесінде әртүрлі себептермен, соның ішінде TPMS жүйесінің дұрыс жұмыс істеуіне мүмкіндік бермейтін ауыстырылатын немесе ауыстырылатын шиналар мен доңғалақтарды орнату нәтижесінде пайда болуы мүмкін. Ауыстырылатын немесе ауыстырылатын шиналар немесе доңғалактар TPMS жүйесінің дұрыс жұмыс істеуіне мүмкіндік беретініне көз жеткізу үшін көлігіздегі бір немесе бірнеше шиналарды немесе доңғалақтарды ауыстырганнан кейін TPMS жүйесінің ақауларын әрдайым тексерініз. Қосымша ақпарат шиналардағы аяа қысымын бақылау жүйесінің жұмыс істеуі бөлімінде берілген $\Rightarrow$ 9-39.

Шиналардағы аяа қысымын бақылау жүйесінің жұмыс істеуі

Бұл машинада шиналардағы аяа қысымын бақылау жүйесі (TPMS) орнатылуы мүмкін. TPMS жүйесі

жүргізуішіге шиналардағы аяа қысымының төмендеғені туралы ескертуге арналған. TPMS сенсорлары әр доңғалаққа Шина жинағында орнатылады, сонымен қатар Шина жинағындағы қосалқы доңғалақтан басқа. TPMS жүйесінің сенсорлары шиналардағы аяа қысымын бақылайды және шиналардағы аяа қысымының мәндерін автомобильде орналасқан қабылдағышқа жібереді.

Шиналардағы аяа қысымының төмендеуі анықталған кезде, TPMS жүйесі құрылғылардың комбинациясында орналасқан шиналардағы аяа қысымының сигнал шамын жағады. Егер бақылау шамы жанса, шиналардағы аяа қысымын шиналардың тип өлшемдері және рұқсат етілген шекте туралы ақпараты бар тақтайшада көрсетілген ұсынылғанға дейін кідірту және арттыру қажет. Қараңыз: Автомобиліге шекті жол берілетін жүктемелер $\Rightarrow$ 8-8. Белгілі бір шинадағы аяа қысымын тексеру қажеттілігі туралы хабарлама жүргізуінің ақпараттық орталығында (DIC) көрсетіледі. Шинаның төмен қысымды сигнал шамын тұтату және DIC ескерту хабарламасын көрсету әр циклде жүреді

шиналардағы аяа қысымы қажетті мәнге жеткенше тұтану.

DIC ақпараттық орталығының дисплейінде шиналардағы аяа қысымының деңгейін көруге болады. DIC ақпараттық орталығының жұмысы және онда көрсетілген ақпарат туралы қосымша ақпаратты $\Rightarrow$ 4-20 жүргізуі Ақпараттық орталығы (DIC) бөлімінен қараңыз.

Шиналардағы төмен аяа қысымының дабылы шамы сұық аяа райында автомобиль қозғалтышы іске қосылған кезде жаңуы мүмкін, бірақ содан кейін ол көлік құралының басталуымен сөнеді. Бұл шиналардағы аяа қысымының төмнедеуінің және оны талап етілгенге дейін арттыру қажеттілігін erte көрсеткіші бола алады.

Шиналар мен жүктемелер туралы ақпарат бар тақтайшада бастапқы орнатылған шиналардың өлшемдері және сұық шиналардағы қажетті аяа қысымы көрсетілген. $\Rightarrow$ 8-8 автомобильге рұксат етілген шекті жүктемелер бөлімінде шиналар, жүктемелер және жүктерді орналастыру туралы ақпарат бар тақтайшаның мысалы келтірілген. Сондай-ақ, шинаның қысымы $\Rightarrow$ 9-37 бөлімін қараңыз.

Шинаның аяа қысымын бақылау жүйесі (TPMS) жүргізуішіге шинаның аяа қысымының төмнедеуі туралы ескерту мүмкін, бірақ ол әдеттегі шиналарға техникалық қызмет көрсетуді алмастырмайды.

9-40 АВТОКӨЛІККЕ КҮТИМ ЖАСАУ

Шиналарды тексеру $\Rightarrow$ 9-41 бөлімдерін қараңыз, Шиналарды аудыстыру $\Rightarrow$ 9-42 және шиналар $\Rightarrow$ 9-35.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Шиналарга арналған тығыздығыш материалдар бірдей емес. Шиналар үшін қолдануға рұқсат етілмеген герметик TPMS жүйесінің сенсорларын істен шығаруы мүмкін. Шина үшін жаралмасыз герметикті қолданудан туындаған TPMS а датчигінің закымдануына кепілдік шарттары қолданылмайды. Эрқашан дилерде бар немесе автомобиль жиынтығына кіретін шиналар үшін GM қолдануға рұқсат етілген тығыздығышты қолданыңыз.

Сигнал шамы және TPMS жүйесінің ақаулығы туралы хабарлама

Егер бір немесе бірнеше TPMS сенсорлары болмаса немесе жұмыс істемесе, TPMS жүйесі дұрыс жұмыс істемейді. Егер жүйе ақаулықты анықтаса, шиналардағы аяқ қысымының төмендеуі туралы сигнал шамы шамамен бір минут ішінде жыптылқтай бастайды, содан кейін тұтану циклінің қалған бөлігінде үнемі жануды жалғастырады. Сонымен қатар, жүргізушінің ақпараттық орталығы (DIC) ескерту хабарламасын көрсетеді.

Ақаулық туралы ескерту шамын тұтату және DIC ескерту хабарламасын көрсету ақаулық жойылғанға дейін әр тұтану циклінде болады. Шамның дұрыс жұмыс істемеүіне және ескерту хабарламасының пайда болуына әкеleтін кейір шарттарды тізімдейміз:

- Автомобильдің штаттық дөнгелектерінің бірі қосалқы дөңгелекке аудыстырылды. Қосалқы донғалақ TPMS сенсорымен жабдықталмаған. Ақаулық дабылы шамы сөніп, DIC ескерту хабары тұрақты донғалақ орнына орнатылып, сенсордың сәйкестігін тексеру процесі сәтті аяқталғаннан кейін жоғалады. Бұдан әрі осы бөлімде тармақты қараңыз "TPMS сенсорларын байланыстыру процедурасы".
- Шиналарды аудыстырғаннан кейін TPMS сенсорының сәйкестігін тексеру процесі сәтсіз аяқталды немесе сәтті аяқталды. Ақаулық дабылы шамы сөніп, сенсордың сәйкестігін тексеру процесі сәтті аяқталғаннан кейін DIC ескерту хабары жоғалады. Бұдан әрі осы бөлімде тармақты қараңыз "TPMS сенсорларын байланыстыру процедурасы".
- Бір немесе бірнеше TPMS сенсорлары жоқ немесе бүлінген. Ақаулық дабылы шамы сөніп, DIC ескерту хабары

TPMS сенсорларын орнатқаннан кейін және сенсорлардың сәйкестігін тексеру процесі сәтті аяқталғаннан кейін жоғалады. Техникалық қызмет көрсету үшін дилерге хабарласыңыз.

• Аудыстырылатын шиналар немесе донғалақтар бастапқыда орнатылған шиналарға немесе дөнгелектерге сәйкес келмейді. Ұсынылғаннан басқа шиналар мен донғалақтар TPMS жүйесінің дұрыс жұмыс істейіне кедегі келтіріу мүмкін. Қараңыз: Жаңа шиналарды сатып алу $\Rightarrow$ 9-43.

• Электрондық құрылғылардың жұмысы немесе TPMS жүйесі шығаратын радиожүйеліктерді шығаратын жабдықтың жаңында болу TPMS сенсорларының дұрыс жұмыс істемеүіне әкеleті мүмкін.

Егер TPMS жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, ол шинадағы төмен аяқ қысымының күйін анықтай алмайды және/немесе сигнал бере алмайды. Егер TPMS жүйесінің ақаулығы туралы сигнал шамы үнемі жаңын тұрса және DIC дисплейінде ескерту хабары жоғылmasa, онда автомобильге техникалық қызмет көрсету үшін дилерге хабарласыңыз.

TPMS датчиктерін байланыстыру процедурасы

Орбір TPMS сенсорында бірегей сәйкестендірүү коды бар. Сәйкестендірүү коды шинаның / донғалақтың жаңа орнына сәйкес келуі керек

дөңгелектерді ауыстыру немесе бір немесе бірнеше TPMS сенсорларын ауыстыру. Оң қысым сенсорын тіркеу процедурасы қосалқы доңғалақты қысым сенсорымен жабдықталған қалыпты доңғалаққа ауыстырганнан кейін де орындалуы керек. Келесі тұтану циклінде TPMS жүйесін әкаулығы туралы ескерту шамы сеніп, DIC дисплейіндегі ескерту хабары жоғалып кетуі керек. Шиналардағы ауа қысымын бақылау жүйесін бағдарламалуға арналған арнаны құралдың көмегімен сенсорларды доңғалақтарға байлау келесі тәртіппен жүзеге асырылады: алдыңғы доңғалақ жүргізуши жағынан, алдыңғы доңғалақ жолаушы жағынан, артқы доңғалақ жолаушы жағынан, артқы доңғалақ жүргізуши жағынан. Диперден сіз осы процедураны орындаі аласыз немесе қайта бағдарламалу үшін құрылғыны сатып ала аласыз.

Бірінші шинаның /дөңгелектің орнын байланыстыруға екі минут, ал барлық төрт шина / дөңгелекті байланыстыруға бес минут бөлінеді. Егер орындау үзакқа созылса, онда рәсім үзіліп, оны қайтадан бастау керек.

TPMS сенсорларын байланыстыру процедурасы келесі ретпен орындалады:

1. Тұрақ текжеішін қосыңыз.
2. Тұтану кілтін орнына бұраңыз "ҚОСУ" / "БАСТАУ". Қараныңыз: Тұтану құлышындағы кілттің орны $\Rightarrow$ 8-11.

3. Шинаның ауа қысымы туралы ақпараты бар беттің дисплейін қосыңыз. Драйвердің ақпараттық орталығының дисплейінде жеке ақпараттық беттерді көрсетуді. Параметрлер мәзірінде қосуға болады. Қараныңыз: Жүргізуши туралы ақпарат орталығы (DIC) (негізгі жабдық) $\Rightarrow$ 4-20.
4. Рөл дөңгелегінің оң жағындағы пернелерді пайдаланып, ауа қысымы туралы ақпарат бетіне өтіңіз.
5. Ортаңынан пернені басып тұрыңыз драйвердің ақпараттық орталығын (DIC) басқару пернелер блогында. Дыбыс құрылғысының сигналы екі рет естіледі, бұл ресивердің бағдарламалу режимінде екенин және жүргізушиңін ақпараттық орталығының дисплейінде "ШИНАЛАРДЫҢ ОҢТАЙЛЫ КҮЙИН ИЗДЕУ" хабары пайда болады.

6. Бағдарламалу процедурасы жүргізушиңін алдыңғы дөңгелегінен басталады.

7. Қайта бағдарламалау құрылғысын шинаның бүйіріне, емізікке жақын қойыңыз. Содан кейін TPMS сенсорын іске қосу үшін түймесін басыңыз. Дыбыстық сигнал сенсордың сәйкестендіру коды шина мен дөңгелектің осы позициясына сәйкес келетіндігін растайды.

8. Алдыңғы доңғалаққа жолаушы жағынан өтіп, 7-тармақта көрсетілген әрекеттерді орындаңыз.

9. Жолаушының артқы дөңгелегіне өтіп, 7-тармақта көрсетілген әрекеттерді орындаңыз. Дыбыстық құрылғы сигналы

екі рет естіліп, сенсордың сәйкестендіру коды сол жақ артқы доңғалаққа берілгенін және шиналардағы ауа қысымын бақылау жүйесінің сенсорларын тіркеу процедурасы аяқталғанын хабарлайды. Жүргізушиңін ақпараттық орталығының дисплейіндегі "ШИНАЛАРДЫҢ ОҢТАЙЛЫ КҮЙИН ИЗДЕУ" хабары өshedі.

11. Оталдауды өшіріңіз.

12. Барлық төрт шинаны шиналар мен жүктемелер туралы ақпарат бар тақтада көрсетілген қысымға дейін сорыңыз.

Шиналарды тексеру

Айна кемінде бір рет, егер автомобиль жабдықталған болса, шиналардың тозу немесе зақымдану белгілерін, оның ішінде қосалқы доңғалақты тексеру ұсынылады. Шинаны келесі жағдайларда ауыстыру керек:

- Шинаның айналасында ұш немесе одан да көп жерлерде тозу белгілері бар.

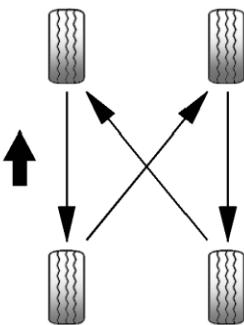
- Егер шинаның резенке материалы арқылы сым немесе мата көрінсе.
- Егер шинаның протекторы немесе бүйірінде сым немесе мата көрінетін жеткілікті терендіктегі жарықтар немесе кесінділер болса.
- Шинаның ісінуі, созылуы немесе жыртылуы бар.
- Шинаның тесілуі, кесілуі немесе басқа закындануы болуы, оны осы ақаулықтың мөлшері немесе орналасқан жеріне байланысты жөндеу мүмкін емес.

Шиналардың орынн аудыстыру шиналардың

Орынн аудыстыруды "Техникалық қызмет көрсету кестесі" бекітілген көрсетілген кезеңділікпен орындау керек.

Дәңгелектердің орынн аудыстыру шиналардың тозуының біркелкілігін қамтамасыз ету мақсатында орындалады. Ең маңызды аудыстыру - бірінші.

Біркелкі емес тозу пайда болған кезде донғалақтарды мүмкіндігінше тезірек ретке келтіріп, аяқ қысымын, сондай-ақ шиналар мен дискілердің закындану іздерінің болуын тексеру керек. Егер аудыстырудан кейін шиналар әлі де біркелкі тозбаса, дәңгелектерді орнату бұрыштарын тексеріңіз. Ескі шиналарды жана $\Rightarrow$ 9-42 және донғалақ дискілерін аудыстыру керек болған кезде бөлімді қараңыз $\Rightarrow$ 9-45.

Донғалақтарды көрсетілген ретпен аудыстырыңыз.

Дәңгелектерді аудыстыруға ықшам қосалқы шинаны қосуға болмайды.

Донғалақтарды аудыстыраннан кейін, алдыңғы және артқы шиналардағы аяқ қысымын шиналар мен жүктемелер туралы ақпарат кестесінде көрсетілген ұсынылған мәндерге дейін жеткізіңіз. Шинаның қысым белімін қараңыз

$\Rightarrow$ 9-37 және $\Rightarrow$ 8-8 автомобильге рұқсат етілген шекті жүктеме.

Шиналардағы аяқ қысымын бақылау жүйесін бастапқы күйіне қайтарыңыз. Қараңыз: Шиналардағы аяқ қысымын бақылау жүйесінің жұмыс істеуі 9-39 $\Rightarrow$

Барлық дәңгелек сомындарының дұрыс тартылғанына көз жеткізіңіз. Құю сыйындылықтары беліміндегі "Дәңгелекті сомындарды керу сәті" тармағын қараңыз $\Rightarrow$ 11-3.

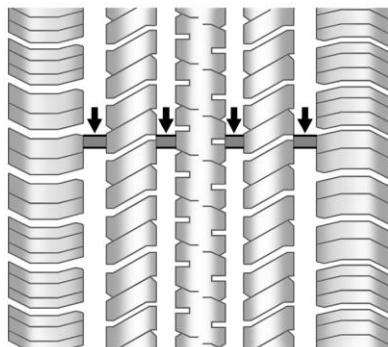
▲ ЕСКЕРТУ!

Донғалақтағы немесе оған бекітілген бөліктердегі tot немесе kр уақыт ете келе донғалақ жаңғақтарының жарылуына әкелу мүмкін. Донғалақ жоғалуы мүмкін және бұл апатқа әкелу мүмкін. Дәңгелекті аудыстырган кезде дәңгелекті келікке бекітін жерлерден кез келген totты немесе kрді кетіріңіз. Төтенше жағдайда шүберек немесе қағаз сұлғіні қолдануға болады; дегенмен, содан кейін барлық tot пен kрді кетіру үшін қырғышты немесе сым щетканы қолдану керек.

Донғалақты аудыстыраннан кейін немесе коррозия/тоттың алдын алу үшін шиналарды аудыстыраннан кейін, донғалақ торының ортасына донғалақты подшипниктерге арналған майлаудың жұқа қабатын жағыңыз. Майлауды донғалақтың тегіс монтаж бетіне және гайкалар мен болттарға қолданбаңыз.

Ескі шиналарды қашан жаңасымен аудыстыру керек

Шиналардың тозу жылдамдығына техникалық қызмет көрсету, температура, көлік жылдамдығы, көлік тиесу және жол жағдайлары сияқты факторлар асер етеді.

Есқи шиналарды жаңаларына ауыстыру кәжеттілігі тек шиналардың тозу белгілері бойынша анықталады.

Тозу белгілері қалдық терендігі 1,6 мм немесе одан аз шиналарда пайда болады. Шиналарды тексеру $\Rightarrow$ 9-41 және шиналарды ауыстыру $\Rightarrow$ 9-42 беллімін қарасты.

Резенке шиналар материалы уақыт өте келе ескіреді. Бұл донғалақты ешқашан пайдаланбаған болса да, сіздің машинаңызды жинауға болатын қосалқы донғалақ шинасына да қатысты. Резенке қартақтоғының әсеріне көптеген факторлар әсер етеді, соның ішінде температура, жүктеме және шиналардағы ауа қысымын ұстап тұру. GM компаниясы шиналарды, соның ішінде қосалқы дөңгелектерді ауыстыруды ұсынады (егер

жиынтықтауда көзделген болса) кем дегенде алты жылда бір рет, протектордың тозу дәрежесіне қарамастан. Шинаның шығарылған күні оның сәйкестендіру кодының соңғы төрт санында шифрланған (АҚШ Көлік министрлігінің стандарты), бүйір қабыргаларының біріне қолданылады. Алғашқы екі Сан аптасы (01-52), ал соңғы екеуі — жылдың білдірілді. Мысалы, 2010 жылдың үшінші аптасы АҚШ Көлік министрлігінің стандартына сәйкес 0310 кодымен белгіленеді.

Автокөлік сақтау

Шиналар әдеттегі сақтау кезінде де, көлік тұраққа қойылған кезде де ескіреді. Шиналардың қартақын бәсендешту үшін көлікті тұраққа қойып, кем дегенде бір ай бойы күн сәулесінен алыс сұзық, құрғақ, таза жерде сақтаңыз. Бұл жерде резенке бұзатын майлай, бензин немесе басқа заттар болмауы керек.

Егер көлік тұрақта ұзақ уақыт тұрса, шиналарда тегістелген участекелер пайда болуы мүмкін, олар қозғалыс кезінде діріл тудыруы мүмкін. Егер автомобиль кем дегенде бір ай тұруы керек болса, оның салмағының шиналарға әсерін азайту үшін шиналарды алып тастау немесе көлікті көтеру керек.

Жаңа шиналарды сатып алу
GM компаниясы осы модель үшін белгілі бір шиналарды өзірледі және таңдағы. Құрастыру зауытында сіздің машинаңызға орнатылған шиналар General Motors Tire Performance Criteria Specification (TPC) фирмалық спецификациясының талаптарына сәйкес жасалған. Орнатылған шиналардың орынна шиналарды сатып алғанда, GM компаниясы бірдей TPC таңбалau коды бар шиналарды таңдауға көнс береді.

GM компаниясының TPC Spec спецификациясының арнағы жүйесі сіздің машинаңыздың жалпы тарту-ішінің сипаттамаларына әсер ететін оннан астам маңызды техникалық параметрлерге ие, оның ішінде тежеіш жүйесінің жұмыс өнімділігі, қозғалыс және басқару, тарту күшін реттеу және шиналардағы ауа қысымын бақылау өнімділігі. GM компаниясының TPC Spec спецификациясының нөмірі шина өлшемінің қасындаға шинаның бүйіріндегі пішінделген. Егер шиналарда барлық маусымдық жүгіру үлгісі болса, онда TPC сыйнып нөмірінен кейін MS белгісі болады, бұл барлық маусымдық шиналар (Mud and Snow - балшық пен қар).

GM барлық төрт шинаны бір жиынтықта ауыстыруды ұсынады. Барлық шиналардағы бірдей терендік көмектеседі

автокөліктің жұмысының сипаттамаларын қолдау. Егер сіз барлық шиналарды бір уақытта өзгертпесеңіз, онда бұл автомобилдің тежеу өнімділігі мен басқарылуына теріс әсер етуі мүмкін. Доңғалақтарды уақтылы және дұрыс ретке келтіріп, оларға қызмет көрсету кезінде барлық төрт доңғалақтың тозуы бірекелі болады. Дәңгелектердің орнын ауыстыру туралы қосымша ақпаратты шиналардың орнын ауыстыру $\Rightarrow$ 9-42 белімінен караңыз. Алайда, егер тек бір көпірдің шиналарын ауыстыру қажет болса, жаңалары шиналарды артқы дәңгелектерге орнату керек. Н, V, W, Y және ZR қысқы шиналары бастапқыда орнатылған жылдамдық санаты бойынша нарықта болмауы мүмкін. Қысқы шиналарды пайдалану кезінде Шина жылдамдығының индексімен шектелген ең жоғары жылдамдықты асырмая керек.

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Шиналарды дұрыс күтпеу олардың бұзылуына әкелуі мүмкін. Шинаны орнатуға немесе бөлшектеуге тырысу жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін. Шиналарды монтаждау немесе демонтаждау тек дилерде немесе авторландырылған шиналық сервис орталығында орындалуы тиіс.

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Әр түрлі мәлшердегі бірнеше шиналарды немесе әр түрлі маркалы немесе типтегі шиналарды орнату автомобилді басқарудың жоғалуына, нәтижесінде апатқа немесе басқа көліктің зақымдалуына әкелуі мүмкін. Көліктің барлық дәңгелектері үшін бірдей мәлшердегі, бірдей маркалы және типтегі шиналарды қолданыңыз.

⚠️ ЕСКЕРТУ!

Қолдану көлденең шиналардың автомобилде әкелуі мүмкін білім беру сырттардың фланцах доңғалақты ободов кейін жүріс автомобилді үлкен қашықтық. Автобус және / немесе доңғалақ кенеттен істен шығуы мүмкін, бұл апатқа әкелуі мүмкін. Бұл автомобилдің дәңгелектеріне тек радиалды шиналар орнатылуы керек.

Егер ауыстыру кезінде ТРС класы көрсетілмеген шиналарды орнату қажет болса, онда олардың мәлшері мен құрылымы бірдей (радиалды) және бастапқы шиналар сияқты жүктемелер мен жылдамдықтардың бірдей диапазонына арналған екенін көз жеткізу керек.

Шинаның аяу қысымын бақылау жүйесімен жабдықталған автомобилдер, егер автомобилде шиналар орнатылған болса, шинаның тәмен қысымы туралы дұрыс емес ескерту бере алады

ТРС техникалық талаптарына сәйкес келеді. Қараның: Шиналардағы аяу қысымын бақылау жүйесі $\Rightarrow$ 9-38.

Шиналар мен жүктемелер туралы ақпарат кестесінде бастапқыда автомобилде орнатылған шиналар көрсетілген. Шиналар мен жүктемелер туралы ақпарат кестесінде орналасуы және осы кесте туралы қосымша ақпарат $\Rightarrow$ 8-8 автомобилге Рұқсат етілген жүктеме бөлімінде берілген.

Басқа мәлшердегі шиналар мен дәңгелек дискілері

Егер автомобилде доңғалақ дискілері немесе шиналар бастапқыда автомобилде орнатылған доңғалақ дискілері мен шиналардың өлшемдерінен өзгеше болса, онда автомобилдің тарту-динамикалық сипаттамалары, соның ішінде тежеу, қозғалыс және басқару, тұрақтылық және қарама-карсы сипаттамалары әсер етуі мүмкін. Егер автомобилде бұғаттауға қарсы тежеу жүйесі, құлаудан қорғайтын үрленетін қауіпсіздік жастақтары, тарту қүшін реттеу жүйесі, динамикалық тұрақтандырудың электрондық жүйесі немесе тұрақты жетек жүйесі сияқты электрондық жүйелер болса, онда осы жүйелердің жұмыс сипаттамалары да зардап шегуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Егер автомобильде осы модель үшін ұсынылмаған өлшемдегі шиналар орнатылса, тарту - жылдамдық сипаттамалары мен автомобильдің жұмыс қауіпсіздігі нашарлауы мүмкін. Бұл ЖКО және адамдардың ауыр жарақат алу қаупін арттырады. Тек осы модельге арналған фирмалық дискілер мен GM шиналарын пайдаланыңыз. Дәңгелектерді орнату және шиналарды орнату тек білікті GM автомобиль механикаларына сенім арту керек.

Жаңа шиналарды сатып алу ⇒ 9-43 және қосымша жабдықтар мен автомобиль модификациялары ⇒ 9-2 бөлімін қараңыз.

Дәңгелектерді орнату бұрыштарын реттеу және шиналарды тендеру
 Дәңгелектерді орнату бұрыштарын реттеу және шиналарды тенdestiru, шиналардың максималды қызмет ету мерзімін және ен жақсы жалпы тарту - tіrkeu сипаттамаларын қамтамасыз ету үшін зауытта жүзеге асырылады. Дәңгелектерді орнату бұрыштарын мезгіл-мезгіл қайта реттеу және шиналарды тенdestiru қажет емес. Доңғалақтарды орнату бұрыштарын шиналардың ерекше тозуымен немесе автомобильді бір немесе одан да көп алып кетуімен тексеру ұсынылады

басқа жаққа. Жол төсемінің профиліне және жолтабан сияқты басқа да ерекшеліктердің болуына байланысты солға немесе онға кішкене бұрылу қалыпты болып табылады. Егер автомобильде тегіс жолмен жүру кезінде діріл пайда болса, шиналар мен доңғалақтарды қайта тенестіру қажет болуы мүмкін. Тиісті диагноз қою үшін дилерге хабарласыңыз.

Дәңгелек дискілерін ауыстыру

Кез-келген ілген, жарықтары бар, қатты бүлінген немесе коррозиямен жойылған дәңгелек дискілерді ауыстыру керек. Егер доңғалақты бұрандалар бос болса, доңғалақты дискині, доңғалақты болттар мен доңғалақты бұрандаларды ауыстыру керек. Егер ауа дәңгелектен шықса, оны ауыстыру керек. Кейбір алюминий дәңгелектерін жәндеуге болады. Егер осы жағдайлардың біреуі болса, дилерге хабарласыңыз.

Сіздің дилеріңіз доңғалақты дискінің қандай түрін қажет ететінін біледі.

Әрбір жаңа доңғалақ дискісінің жүк көтергіштігі, диаметрі, ені, ұшуы бірдей болуы керек және оның орнына орнатылған доңғалақ дискісі сияқты орнатылуы керек. Дәңгелек дискілерін, дәңгелек болттарын, дәңгелек бұрандаларын немесе датчиктер жүйесін ауыстырыңыз.

шиналардағы ауа қысымын бақылау (TPMS) жаңа фирмалық GM бөліктеріне.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Ауыстырылмайтын доңғалақ дискілерін, доңғалақты болттарды немесе доңғалақты бұрандаларды пайдалану қауіпті болуы мүмкін. Бұл автомобильдің тежелуіне және басқарылуына теріс етуі мүмкін. Шиналардан ауа шығуы мүмкін, бұл көлік құралының жоғалуына және аварияларға әкеледі. Әрқашан ауыстырылатын доңғалақтарды, доңғалақты болттарды және доңғалақты бұрандаларды пайдалану қажет.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Жарамсыз доңғалақты диск доңғалақты мойынтректің қызмет ету мерзімін қысқартады, тежегіш механизмнің салықындауын нашарлатады, спидометрді және/немесе одометрді калибрлеуді бұзады, фаралардың жарық бағытын, көліктің люменін және шиналар мен сырғанауға қарсы тізбектер мен корпус немесе шасси арасындағы алшақтықты өзгерте алады.

Бұрын қолданыста болған ауыстырмалы дәңгелекті дискілер

▲ ЕСКЕРТУ!

Донғалақты дискіні басқа донғалақ дискісіне ауыстыру қауіпті. Оның қалай жұмыс істегені және жүгірісі қаншалықты үлкен екендігі туралы ақпарат жоқ. Ол күтпеген жерден құлап, апатқа әкелуі мүмкін. Донғалақты дискілерді ауыстыру кезінде жаңа GM маркалы донғалақты дискілерді қолданыңыз.

Сырғанауға қарсы тізбектер

▲ ЕСКЕРТУ!

Сырғуга қарсы тізбектерді тек P205/65 R16 немесе P225 / 55 R17 шиналарына орнатуға болады. Бұл үшін тазалару жеткіліксіз. Тиісті тазалаусыз автомобилде сырғанауға қарсы тізбектерді пайдалану тежешиштердің, супензиялардың немесе автомобилдің басқа бөліктерінің істен шығуына әкелуі мүмкін. Тізбектердің закымдануы көлік құралының жоғалуына және апатқа әкелуі мүмкін. Егер өндіруші оны осы мөлшердегі шиналары бар автомобилде және жол жағдайларын ескере отырып қолдануды ұсынса, басқа типтегі сырғанауға қарсы құрылғыны қолданыңыз. Орындаңыз

▲ ЕСКЕРТУ!

өндірушінің нұсқаулары. Қолікке закым келтірмей үшін төмен жылдамдықпен жүрініз. Егер сырғанауға қарсы құрылғы автомобильдің кез келген бөлігіне тиіп кетсе, оларды түзетіңіз. Дәңгелектердің сырғып кетуіне жол берменіз. Сырғанауға қарсы құрылғыларды алдыңғы дәңгелектерге орнату қажет.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер автомобилде P205 / 65 R16 немесе P225 / 55 R17 шиналары болса, сырғуга қарсы тізбектерді тек занмен рұқсат етілген және шынымен қажет болған жағдайда ғана пайдалану керек. Протектордың үстінен және шинаның ішкі бортынан 12 мм-ден аспайтын төмен профилді сілтемелері бар тізбектерді қолданыңыз. Дұрыс мөлшердегі тізбектерді таңдаңыз. Оларды алдыңғы дәңгелектерге орнату керек. Артқы донғалақтарға тізбектер орнатылмау керек. Тізбектерді мүмкіндігінше қатайтыңыз және мықтап бекітініз. Баяу қозғалының және сырғанауға қарсы тізбектерді өндірушінің нұсқауларын орындаңыз. Егер цептер шанаққа тисе, онда тоқтап оларды тартыңыз. Егер дыбыс болмаса

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

бул дыбыс толығымен жойылғанша қозғалысты баяулатыңыз. Жоғары жылдамдықпен қозғалу және оларға бекітілген сырғанауға қарсы тізбектері бар донғалақтардың сырғып кетуі автомобильдің закымдалуына әкелуі мүмкін.

Егер дәңгелек босаса...

Қозғалыс кезінде шинаның жарылуы-бұл ерекше оқиға, әсіресе шиналарға дұрыс қызмет көрсетілсе. Қаранды: Шиналар → 9-35. Егер шинадан ауа шықса, ағып кету база болады. Бірақ шина сынған жағдайда не құту керек және не істеу керек екендігі туралы кейір ұсыныстар бар:

Алдыңыз шина жарылған жағдайда, мұндай жалпақ шина автомобилді баяулатады, бұл автомобилдің осы донғалаққа қарай кетуіне әкеледі. Акселератор басқышынан аянынды алып тастаңыз және рөл дәңгелегін мықтап қысыңыз. Рөл дәңгелегін автокөлік өз жолағында қозғалуын жалғастыратындағы етіп бұраныз, содан кейін мүмкіндігінше жолдан алыс жерде аялдамаға дейін бірқалыпты тәженіз.

Артқы шинаның жарылуы, әсіресе бұрыльыста, сырғанау ретінде көрінеді және көлік жүргізу кезіндегі сияқты көлік қозғалысын түзетуді қажет етіү мүмкін. Педальды басуды тоқтатыңыз

акселератор және рөл дөңгелегін автомобиль түзу сыйықпен жүретін етіл бураңыз. Қозғалыс қатты діріл мен шуылмен бірге жүру мүмкін. Мүмкіндігінше жолдан алыс жерде аялдамаға дейін жайлап теженең.

▲ ЕСКЕРТУ!

Тегіс донғалақта міну шинаның қалпына келтірілмейтін зақымдалуына әкеледі. Қелік біраз уақыт жүретін жалпақ немесе қатты тоғзан шинаны қайта сорып алу оның бұзылуына және ауыр апатқа әкелуі мүмкін. Ешқашан босатылған және келік үзақ уақыт бойы жүрген қатты үрленбекен шинаны қайта толтыруға тырыспаңыз. Дилерде немесе үекілдегі шина қызмет көрсету орталығында жалпақ шинаны мүмкіндігінше тез жәнденең немесе ауыстырыңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер тиісті қорғаныс жабдығы пайдаланылмаса және жүргізуі окудан өтпесе, техникалық қызмет көрсетуді немесе жәндеуді орындау үшін автомобильді көтеру және оның астына кіру қауіп тендерді. Егер автомобиль доматраппен жабдықталған болса, онда ол тек жалпақ дөңгелекті ауыстыруға арналған. Оны басқа мақсаттарда пайдаланған кезде, автомобиль үздан қулаган жағдайда, сіз ауыр жарақат алып, тіпті өлүініз мүмкін. Егер автомобиль доматраппен жабдықталған болса, оны тек жалпақ дөңгелекті ауыстыру үшін пайдаланыңыз.

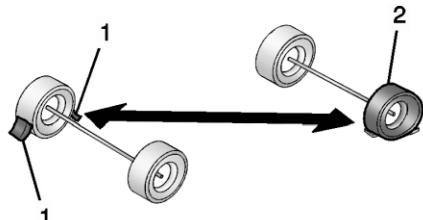
Донғалақ төмен түскен кезде донғалақ пен шинаның зақымдануын терендептепеңіз, мүмкіндігінше жолдан алыс жерде тегіс жерге баяу жүріңіз. Апattyқ жарықпен сигнал беру жүйесін қосыңыз. Қараңыз: Авариялық жарық дабылы ⌘ 5-4.

▲ ЕСКЕРТУ!

Дөңгелекті ауыстыру қауіпті болуы мүмкін. Қелік доматраптан тайып, домаланып немесе құлап, жарақат немесе тіпті өлімге әкелуі мүмкін. Дөңгелекті ауыстыру үшін тегіс орында табыныз. Автокөліктің өздігінен қозғалуын болдырмау үшін:

1. Тұрақ тежегішін қатты қатайтыңыз.
2. Автоматты беріліс тұтқасын Р (тұрақ) күйіне орнатыңыз немесе қолмен беріліс қорабын 1 (бірінші беріліс) немесе R (артқы донғалақ) күйіне орнатыңыз.
3. Қозғалтқышты сөндіріп, келік үясы көтерілген кезде оны қайта іске қоспаңыз.
4. Бұл ретте жолаушыларға автомобильде қалуға тыйым салынады.
5. Сіз ауыстыргыңыз келетін дөңгелектен диагональ бойынша орналасқан донғалақтың екі жағына сырғанауға қарсы аялдамаларды (бар болса) орнатыңыз.

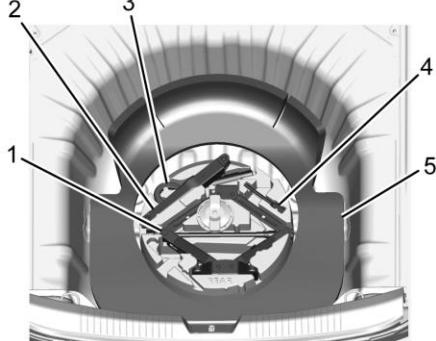
Дөңгелектердің біреуі тесілген жағдайда (2) төмөнде берілген сыйза бойынша сырғуга қарсы тіреулерді (1) (бар болса) орнату керек.

1. Кері қайтарылуға қарсы тірек (тиісті жиынтықта)
  2. Дөңгелек босатылды
- Тәменде дөңгелекті жөндеу және ауыстыру процедуралары түсіндіріледі.

Дөңгелекті ауыстыру

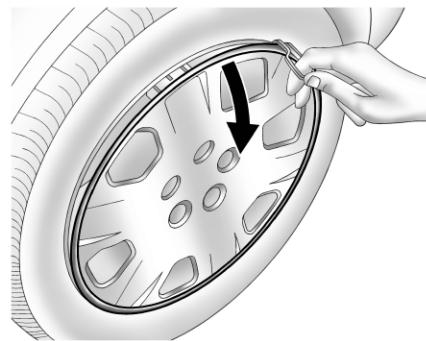
Қосалқы дөңгелектер мен құралдарды алу

1. Домкрат
  2. Сомын кілт
  3. Тірек сүйереу ілгегі (тиісті жиынтықта)
  4. Қосымша болт
  5. Оқшаулағыш тәсем
- Қосалқы донғалақ пен құралдарға қол жеткізу:
1. Жұқтасығышты ашыңыз.
  2. Қосалқы донғалақтың қақпағын алыңыз.
  3. Бекіту гайкасын сағат тіліне қарсы бұраңыз және қосалқы донғалақты алыңыз.
- Ауыстыру қажет донғалақтың жанына қосалқы донғалақты салыңыз.

4. Домкрат пен жүргізуші құралы қосалқы донғалақтың астында сақталады. Оларды алыңыз және ауыстырылуы керек донғалақтың жанына қойыңыз.

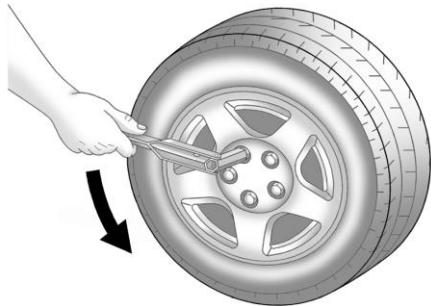
Түсірілген дөңгелекті алып тастау және қосалқы дөңгелекті орнату

Донғалақ болттарына қол жеткізу үшін донғалақ қақпағын немесе ортаңғы қақпақты алыңыз.

1. Келесі әрекеттерді жасамас бұрын қауіпсіздік тексерісін орындаңыз. Қараныз: Егер дөңгелек босаса... ⇒ 9-46.
2. Донғалақ кілтін сағат тіліне қарсы бұрап, донғалақ жаңғақтарының қақпақтарын бұрап алыңыз. Пластикалық қақпақтарды донғалақ қақпағынан немесе орталық қақпақтан шығаруға тырыспаңыз.

3. Дәңгелектен доңғалақ қақпағын немесе ортанғы қақпақты алыңыз. Доңғалақ қақпағын жүк белімінде жалпақ доңғалақ жөнделгенше немесе ауыстырылғанша сақтаңыз.

4. Доңғалақ кілтін сағат тіліне қарсы бұрап, барлық доңғалақ жаңғақтарын босатыңыз, бірақ оларды әлі алып тастамаңыз.

5. Төменгі доңғалақтың астына домкрат салыңыз.

6. Шағын қосалқы дәңгелекті қатар қойыңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Домкраттың көмегімен ілінген көліктің астында жұмыс істей қауіпті. Егер автомобиль домкраттан тайып кетсе, сіз ауыр жарақат алудыңыз немесе тіпті өлігіз мүмкін. Домкратпен көтерілген және тек домкратқа тірелген автомобиль астына шығуға тыйым салынады.

ЕСКЕРТУ!

Машинаны дұрыс орнатылмаған домкратпен көтеру машинаны зақымдауды мүмкін және тіпті құлап кетуі мүмкін. Көлікке зақым келтірмек және жарақат алмау үшін, көлікті көтермес бұрын, домкраттың көтеру басын тиісті орынға орнатыңыз.

ЕСКЕРТУ!

Егер тиісті қорғаныс жабдығы пайдаланылмаса және жүргізуши оқудан өтпесе, техникалық қызмет көрсетуді немесе жөндеуді орындау үшін автомобильді көтеру және оның астына кіру қауіп тәндіреді. Егер автомобиль домкратпен жабдықталған болса, онда ол тек жалпақ дәңгелекті ауыстыруға арналған. Пайдалану кезінде

▲ ЕСКЕРТУ!

Оны басқа мақсаттарда пайдаланған кезде, автомобиль домкраттан құлаған жағдайда, сіз ауыр жарақат алып, тіпті өлпінің мүмкін. Егер автомобиль домратпен жабдықталған болса, оны тек жалпақ дәңгелекті ауыстыру үшін пайдаланыңыз.

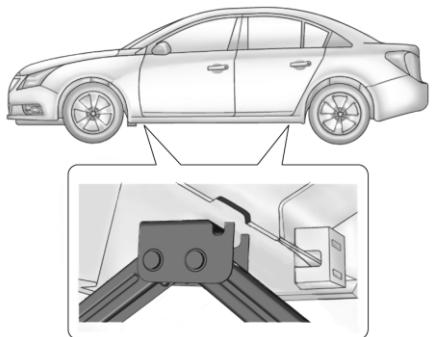
7. Оң алтылық домкрат басына оң алтылық үшшық кигізіп, кілт қаламын домкратқа орнатыңыз.

8. Көліктің астына домкрат салыңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

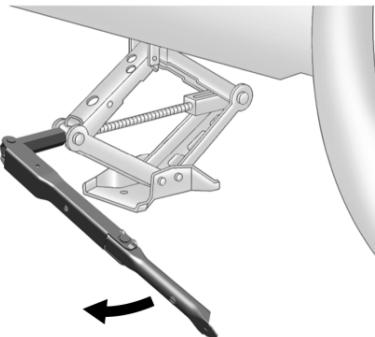
Домкрат басы дұрыс орнатылғанына көз жеткізіңіз, әйтпесе зақымдалуы мүмкін. Бұл жағдайда жөндеу кепілдік болып табылмайды.

9-50 АВТОКӨЛІККЕ КҮТИМ ЖАСАУ

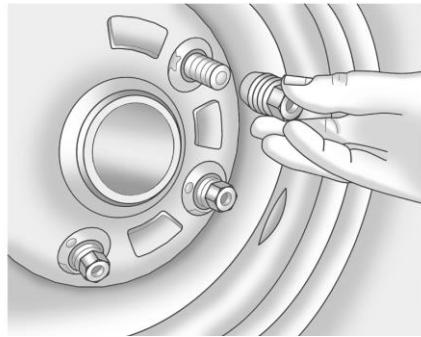

9. Домкраттың табанын жалпақ дөңгелекке жақын орналасқан домкратты орнатуға арналған жерге койыңыз. Домкратты орнатуға арналған орын шанақ түбіндегі депрессиямен белгіленеді.

Домкраттагы ойыктар шанақтың табалдырығындағы ойықпен сәйкес келуі тиіс. Домкраттың басы ішкі жағынан табалдырыққа қарсы тұруы керек.

10. Домкратты қандай да бір басқа жерлерде орнатуға жол берілмейді. бұрап, көлікті көтеріңіз. Дөңгелек жерден ккетерілгенше автокөлікті көтеріңіз.

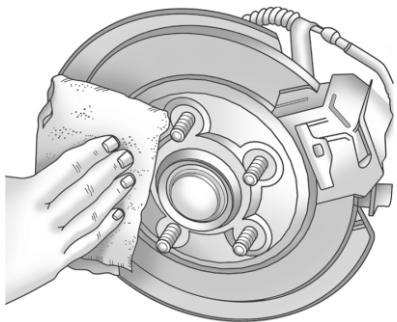

11. Барлық дөңгелек бұрандаларын бұрап алыңыз.

12. Доңғалақты тесілген шинамен алыңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Доңғалақтағы немесе оған бекітілген беліктердегі tot немесе кір уақыт ете келе доңғалақ жаңғақтарының жарылуына әкелуі мүмкін. Доңғалақ жоғалуы мүмкін және бұл апатқа әкелуі мүмкін. Дөңгелекті аудистырган кезде дөңгелекті келікке бекітетін жерлерден кез келген тотты немесе кірді көтіріңіз. Төтеніше жағдайда шүберек немесе қағаз сұлғіні қолдануға болады; дегенмен, содан кейін барлық tot пен кірді көтіру үшін қырғышты немесе сым щетканы қолдану керек.

13. Доңғалақты болттардан, монтаж беттерінен және қосалқы доңғалақтан кез келген тотты немесе кірді көтіріңіз.

14. Қосалқы өлшемді дәңгелек күпшігіне орнатыңыз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Болттарды немесе жаңғақтарды маймен немесе жақпалармен майлауға тыйым салынады, ейткені бұрандалар босап кетуі мүмкін. Содан кейін доңғалақ құлап кетуі мүмкін, бұл апатқа әкеleу мүмкін.

15. Дәңгелек бұрандаларын бұраңыз. Дәңгелекті күпшігіне бекіту үшін әр бұранданы қолыңызбен қатайтыныз.

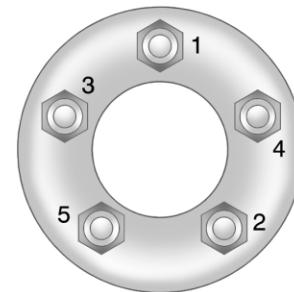
16. Домкрат тұтқасын сағат тіліне қарсы бұрап, көлікті төмендетіңіз.

▲ ЕСКЕРТУ!

Дәңгелектің дұрыс тартылмаған бұрандалары дәңгелектің бекітілуіне немесе ажыратылуына әкеleу мүмкін. Дәңгелекті ауыстырганнан кейін, доңғалақ бұрандаларын сипаттамаға сәйкес тиісті тартылу сәтімен доңғалақ кілтімен қатайту керек. Автомобиль сатылғаннан кейін оған қосымша орнатылатын дәңгелекті бұрандаларды пайдаланған кезде дайындаушы көрсеткен осы ұрандаларды керу сәттерінің ерекшеліктерін сактаңыз. Фирмалық дәңгелекті бұрандаларды керу сәттерінің ерекшеліктері ⇒ 11-3 толтыру сыйымдылықтары бөлімінде ұсынылған.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Дұрыс тартылмаған дәңгелек бұрандалары тежегіш механизмдердің пульсациясына және тежегіш дискілердің зақымдалуына әкеleу мүмкін. Тежегіш жүйесінің қымбат жөндөулеріне жол бермеу үшін дәңгелек бұрандаларын бекітпелерді қатайту ерекшеліктеріне сәйкес тиісті түрде қатайтыныз. Дәңгелек бұрандаларды қатайту сәттерінің ерекшелігі ⇒ 11-3 жанармай құю станциялары бөлімінде ұсынылған.

17. Дәңгелек бұрандаларын көрсетілген айқаспалы реттілікпен тартыңыз.

18. Домкратты толтырымен төмendetіп, оны көліктің астынан алпыңыз.

19. Дәңгелек бұрандаларын дәңгелек кілттерімен сенімді тартыңыз.

Доңғалақ қалпағын немесе ортаңғы қақпақты толық өлшемді доңғалақтың орнына қойып, барлық бес пластикалық қақпақты қолыңызбен қатайтыңыз, содан кейін оларды доңғалақ кілтімен тағы төрттен бұраңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Дәңгелекті қалпақтар шағын қосалқы дәңгелектерге жарамайды. Егер сіз доңғалақ қалпағын ықшам қосалқы доңғалаққа орнатуға тырыссаңыз, онда бұл қалпақшаға немесе қосалқы доңғалаққа зақым келтіруі мүмкін.

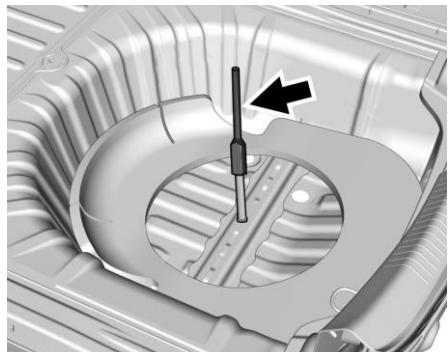
Төмөн түсірілген немесе қосалқы дәңгелектер мен құралдарды сақтау

▲ ЕСКЕРТУ!

Көліктің жолаушылар салонында домкратты, дәңгелекті немесе басқа жабдықты сақтау адамдардың жарақат алуына әкелуі мүмкін. Көліктің кенеттөн тоқтап қалуы немесе аптақ ұшырауы кезінде бос жабдық біреуеге соқы беруі мүмкін. Барлық осы жабдықты тиісті жерде сақтаңыз.

Тесілген немесе қосалқы дәңгелектер мен құралдарды төсеу және бұрапатын бекіткіштің көмегімен бекіту

- Поролон ұстағышындағы ойықтан қосымша болтты алыңыз.

2. Қосымша болтты қосалқы доңғалақты бекітітін болтқа қолмен бұраңыз.

3. Поролон ұстағышты, домкратты және құралдарды олар үшін берілген жерге қойыңыз.

4. Оқшаулағыш төсемді алып тастап, тесілген доңғалақтың дискісін домкраттың зақымданынан қорғау үшін оны поролон ұстағышқа салыңыз.

5. Тесілген дәңгелекті алдыңғы бетін төмөн қаратып созылған болтқа салыңыз.

6. Қосалқы доңғалақты бекіту үшін бекіту гайкасын сағат тілімен бұраңыз.

7. Қосалқы доңғалақтың тауашасын жүктасылып еден төсенишімен жабыңыз. Кішірейтілген мөлшердегі қосалқы дәңгелектер тек уақытша пайдалануға арналған. Ұқышам қосалқы дәңгелекті бірінші мүмкіндікте толық өлшемге ауыстырыңыз.

Шағын қосалқы дәңгелек

▲ ЕСКЕРТУ!

Бір уақытта екі немесе одан да көп ұқшам қосалқы доңғалақтары бар автомобильде қозғалыс тәжеу мен басқарудың жоғалуына әкелуі мүмкін. Бұл аптақта әкелуі мүмкін, жүргізуши немесе басқа адамдар жарақат алуы мүмкін. Сонымен қатар, сіз автомобильге тек бір ұқшам қосалқы дәңгелекті орната аласыз.

Егер автомобиль азайтылған қосалқы доңғалақпен жабдықталған болса, онда сатуға дейінгі дайындық кезінде қысым нормаға жеткізілді, бірақ уақыт ете келе қысым төмендеуі мүмкін. Қосалқы доңғалақтасы ауа қысымын үнемі тексеріп отырыңыз. Ол 420 кПа болуы керек.

Мүмкіндігінше тезірек тоқтаңыз және орнатылған қосалқы доңғалақтағы ауа қысымы қажетті деңгейде екеніне көз жеткізіңіз. Кішірейтілген мөлшердегі қосалқы дәңгелектер тек уақытша пайдалануға арналған. Автокөліктің қосалқы доңғалақпен басқарулыу және оның тарту жылдамдығының сипаттамалары өзгереді, сондықтан сағатына 80 км-ден аспайтын жылдамдықпен қозғалу ұсынылады.

ҚОСЫМША АКБ ІСКЕ ҚОСУ

Қосалқы доңғалақтың протекторын тоздырмас үшін, тұрақты доңғалақтың тесіктерін мүмкіндігінше теңірек жәнденіз немесе зақымдалған шинаны жаңасына ауыстырыңыз және қосалқы доңғалақты орнына қайтартыңыз.

Азайтылған өлшемдегі қосалқы дәңгелекті пайдаланған жағдайда, толық жетек (тиисті жыныстықта), ABS және тарту күшін басқару жүйесі автомобиль қосалқы дәңгелекті, әсіресе тайғақ жолда орнатуды танығанға дейін жұмыс істей алады. Доңғалақтардың сырғып кетуіне жол бермеу үшін көлік жүргізу тәсілін таңдаңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Сырғанауға қарсы тізбектер ықшам дәңгелекке сәйкес келмейді. Сырғуға қарсы тізбектерді қолдану автомобильге және тізбектердің өздеріне зиян келтіруі мүмкін. Ықшам қосалқы доңғалаққа сырғанауға қарсы тізбекті киуге болмайды.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Автомобилге шағын қосалқы дәңгелекті орнату кезінде доңғалақтарға арналған бағыттаушы рельстері бар жууга кірмей керек.

Шағын қосалқы доңғалақ рельстерге жабысып қалуы мүмкін, бұл шинаны, доңғалақты немесе автомобильдің басқа бөліктерін зақымдауы мүмкін.

Басқа автомобильдерде қосалқы өлшемді доңғалақты қолдануға болмайды.

Шинаны ықшам қосалқы доңғалақтан басқа доңғалаққа және керісінше өзгертуге немесе дискіні ықшам қосалқы доңғалақтан с дискісіне ауыстыруға болмайды

Автомобильдің қайта зарядталатын батареясы туралы қосымша ақпаратты ⇒ 9-19 Аккумуляторлық батарея бөлімінен қараңыз.

Егер 12 вольтты аккумуляторлық батарея заряды таусылса, қозғалтқышты іске қосу үшін екі автомобильдің батареяларын жоғары вольтты қосқыштармен параллель қосу арқылы басқа машинаны пайдалану қажет болуы мүмкін. Көлікті қауіпсіз іске қосу үшін төмөндеғі сақтық шараларын орындаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ!

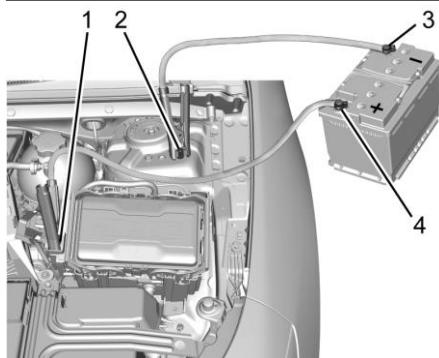
Аккумуляторлық батареялар жарылыш қаупі бар. Қайін келесі себептерге байланысты пайда болады:

- Аккумуляторлық батареяларда күйік тудыруы мүмкін қышқыл бар.
- Аккумуляторлық батареялар газ шығарады, олар жарылуы немесе тутануы мүмкін.
- Аккумуляторлық батареяларда күйік тудыруы мүмкін айтарлықтай электр энергиясы бар.

Егер сіз осы сақтық шараларын қолданбасаңыз, сіз бір немесе барлық себептерге байланысты жарақат алуызыз мүмкін.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Осы сақтық шараларын сақтамау автомобильге қымбат зақым келтірүі мүмкін, оны жөндеуге кепілдік берілмейді. Автомобилді итеру немесе тарту арқылы іске қосу әрекеті нәтижесіз аяқталады, бірақ машинаны зақымдауы мүмкін.

Көлемі 1,5 л болатын 4 цилиндрлі қозғалтқыш, көлемі 2,0 л болатын 4 цилиндрлі қозғалтқышқа ұқсас

1. Зарядсызданған аккумуляторлық батареяның шығарылған оң полюсті шығысы

2. Зарядсызданған аккумуляторлық батареяның шығарылған теріс полюсті шығысы

3. Зарядталған аккумуляторлық батареяның шығарылған теріс полюсті шығысы

4. Автомобилдегі зарядталған аккумуляторлық батареяның шығарылған оң полюсті шығысы қақпакпен жабылған аккумуляторлық батареяның шығарылған оң (+) полюсті шығысы қолданылады. Ол жүргізуі тараپынан мотор беліміндегі сақтандырылған блогының жаңында батарея қақпағының астында орналасқан. Қараныз: Мотор белгінің жалпы көрінісі $\Rightarrow$ 9-5; 9-6. Тек шығарылған оң (+) полюсті шығуды қолданыңыз. Заряды таусылған аккумуляторлық батареяның шығарылған теріс полюсті шығысы амортизатор тірегінің жоғарғы тіреігі бекітілген қанаттағы ішкі штамптаудағы мотор белімінде орналасқан.

1. Басқа көлікті тексерініз. Онда минус корпусқа қосылған 12 вольттық аккумуляторлық батарея орнатылуы керек.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер басқа автомобильде 12 вольттық аккумуляторлық батарея болмаса, минус корпусқа қосылса, екі автомобиль де зақымдалуы мүмкін. Көліктің қозғалтқышын іске қосу үшін басқа машинаны қолданыңыз, бірақ тек 12 вольттық аккумулятормен, минус корпусқа қосылған.

2. Машиналарды бір-біріне тиғізбейтін етіп орналастырыңыз.

Автокөліктердің өздігінен қозғалуын болдырымас үшін, олардың біреуінің қозғалтқышын іске қосу процедурасына қатысатын екі автомобильдегі тұрақ тежегіштерін қатты қатайтыңыз. Тұрақ тежегішін қатайтпас бұрын, автоматты беріліс селекторының тұтқасын Р (тұрақ) күйіне орнатыңыз немесе қолмен беріліс қорабын бейтарап күйге қойыңыз.

3. Екі автомобильде тұрақ тежегішін қосыңыз. Тұрақ тежегішін қатайтпас бұрын, автоматты беріліс селекторының тұтқасын Р (тұрақ) күйіне орнатыңыз немесе қолмен беріліс қорабын бейтарап күйге қойыңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер қозғалтқышты сыртқы батареядан іске қосу кезінде кез-келген қосымша жабдық жұмыс істесе немесе қуат розеткасына қосылса, бұл оның зақымдалуына әкелуі мүмкін. Мұндай жөндеулерге кепілдік шарттары қолданылмайды. Қосымша АКБ іске қосқан кезде, мүмкін болса, екі автомобильдерге барлық қосымша жабдықты розеткадан ажыратыңыз немесе ажыратыңыз.

4. Тұтану кілтін "БҰҒАТТАУ/ ӨШІРУ" күйіне бұраңыз және қажет болған жағдайда дабылдан басқа екі автомобильдерге барлық жарықтандыру жабдықтары мен қосымша жабдықтарды өшіріңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Электр желдеткіші қозғалтқыш істен шықкан кезде де қосылып, сізге зақым келтіруі мүмкін. Қолды, киімді және құрал-саймандарды капот астындағы электр желдеткішінен алшақ ұстая керек.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Аккумуляторлық батарея жаңында сіріңкелерді пайдалану электролит бупарының жарылуына әкелуі мүмкін. Мұны ұмытып, көптеген адамдар зардал шекті, ал кейбіреулері көрү қабілетін жогалты. Егер сізге көбірек жарық қажет болса, шамды қолданыңыз. Аккумуляторлық батарея электролитінде күйік тұдыруы мүмкін қышқыл бар. Электролитті өзініze төкпеніз. Егер электролит кездейсоқ көзге немесе теріге түссе, оларды сунен шайып, дереу дәрігерге қаралыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ!

Желдеткіштер мен қозғалтқыштың басқа қозғалмалы бөліктегі ауыр жарақат алуы мүмкін. Егер автомобиль қозғалтқышы жұмыс істесе, қолыңызды қозғалмалы бөліктеден алыс устаңыз.

6. Қызыл оң (+) сымды оң (+) полюсти терминалға немесе шығарылған оң (+) полюсты зарядсыздандын АКБ шығысына қосыңыз.
7. Оң (+) сымның екінші ұшын зарядталған аккумуляторлық батареяның оң шығысына (+) қосыңыз. Егер автомобильде болса, шығарылған оң (+) шығысын қолданыңыз.

8. Қара теріс (–) сымның бір ұшын зарядталған аккумуляторлық батареяның (–) теріс полюсты розеткасына қосыңыз.

9. Теріс (–) сымның екінші ұшын разрядталған АКБ массасының теріс (–) полюсты шығарылуына жалғаңыз.

10. Қайта зарядталатын аккумуляторлық батареясы бар автомобильде қозғалтқышты іске қосыңыз және оны кем дегендे төрт минут бос қалдырыңыз.

11. Қайта зарядталатын аккумуляторлық батареямен автомобиль қозғалтқышын іске қосуға тырысыңыз. Егер бірнеше әрекет сәтсіз аяқталса, техникалық қызмет көрсету қажет болуы мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер байланыстыруыш сымдар жалғанса немесе дұрыс емес түрде ажыратылса, электр тізбегінде қысқа тұйықталу және автомобиль зақымдалуы мүмкін. Мұндай жөндеулерге кепілдік шарттары қолданылмайды. Сымдар бір-біріне және металл беттерге тиіп кетпейтініне көз жеткізін, әрқашан байланыстыруыш сымдарды тиісті түрде жалғаныз және ажыратыңыз.

АВТОКӨЛІКТІ СҮЙРЕУ

Жалғашып сымдарды ажырату

Сымдарды ажырату кері тәртіpte жүргізілуі керек.

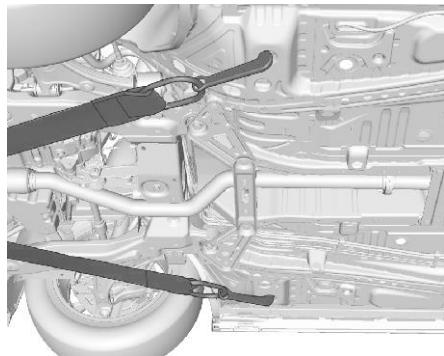
АКБ заряды таусылған автомобильдегі қозғалтқыш іске қосылып, сымдар ажыратылғаннан кейін, қозғалтқышты бірнеше минут бос қалдырыңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Ақаулы машинаны дұрыс тартпау оның зақымдалуына әкелуі мүмкін. Мұндай зақымдарға кепілдік беру шарттары қолданылмайды. Ілмектер компоненттеріне ілмектер мен ілгектерді бекітпеніз. Қөлікті бекіту үшін шиналарға бекітілген тиісті ілмектерді қолданыңыз. Жолда құлыпталған дәнгелекті сүйреуге жол берменіз. Қөлік құралын жүк машинасына салмас бұрын, құлыпталған доңғалақтың астына арбаны орнатыңыз. Қөлікті тарту үшін ілмектері бар көтергішті пайдаланбаңыз. Нетижесі автокөліктің зақымдалуы болуы мүмкін.

Егер бейтарап берілісті қосу мүмкін болмаса, машинаны сүйреткіш көзден сүйретуге болмайды. Бұл автомобильге зақым келтіруі мүмкін.

Қозғалыссыз автокөлікті тасымалдау үшін GM платформалық жүк машинасын пайдалануды ұсынады. Қажет болса, кіру бұрышын азайту үшін аппарельдерді қолданыңыз. Жетекші дәнгелектің тіркеп сүйретілетін автомобильдің тиіс көтерілді жер бетінен. Қозғалыссыз автокөлікті сүйрету қажет болған жағдайда көсібі эвакуациялау қызметіне хабарласыңыз.

Қозғалыссыз автокөлікті тасымалдау үшін GM платформалық жүк машинасын пайдалануды ұсынады. Қажет болса, кіру бұрышын азайту үшін аппарельдерді қолданыңыз. Жетекші дәнгелектің тіркеп сүйретілетін автомобильдің тиіс көтерілді жер бетінен. Қозғалыссыз автокөлікті сүйрету қажет болған жағдайда көсібі эвакуациялау қызметіне хабарласыңыз.

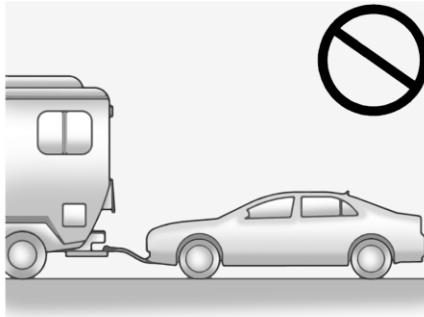
Автомобильді кемпердің артына сүйреу
Кейбір жағдайларда туристік сапарлар кезінде жарамды қөлікті басқа қөлік құралының артына, мысалы, тұрғын вагонның артына сүйреуге болады. Екі бар

ен көп қолданылатын кемпинг автомобилідерінің нұсқалары: жолдағы барлық төрт дәңгелегі бар автокөлікті тарту және арбадағы екі дәңгелегі бар автокөлікті тарту. Бірінші әдіс-барлық төрт дәңгелегі бар автокөлікті сүйреу. Екінші әдіс-арба деп аталатын құрылғыда екі дәңгелегі бар және жолда қалған екі дәңгелегі бар автокөлікті тарту.

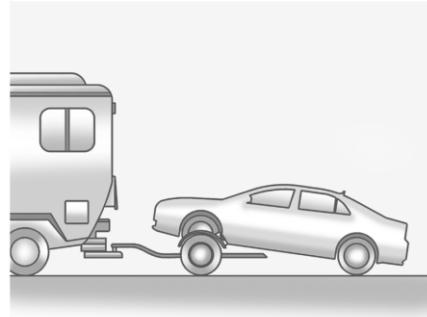
Төменде автокөлікті кемпингтің артына сүйреу кезінде ескеру қажет маңызды ерекшеліктер берілген:

- Тартқыш автокөліктің тарту күші қандай? Көлік құралын өндірушінің ұсыныстарын оқыңыз.
- Көліктің қай қашықтыққа сүйреу керек? Кейір автокөліктерде тартқыштың ауқымы мен ұзақтығы шектеулі.
- Автокөлік сүйреу үшін қажетті тартқыш-тіркеуіш құрылғымен жабдықталған ба? Диперден немесе тіркеме тасымалдаумен айналысадын касіби үйімнан аппараттық кеңестер мен қосымша кеңестер алыңыз.
- Көлік тартуга дайын ба? Автокөлікті ұзақ сапарға дайындаған кезде оның дайын екеніне және сүйреуге дайын екеніне көз жеткізіңіз.

Барлық төрт дәңгелегі бар автомобиліді сүйреу жолға

Операторлық тіркеп сүйреу / технологиялық арба

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

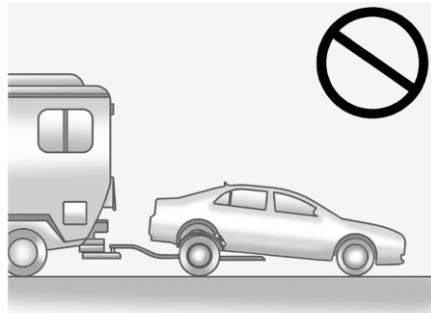
Егер тартылған көліктің барлық төрт дәңгелегі жолмен байланыста болса, бұл оның қуат блогының істен шығуна әкелуі мүмкін. Бұл жағдайда жөндеу кепілдік болып табылмайды. Барлық төрт дәңгелегімен жолға тірелген автомобиліді сүйретуге тыым салынады.

Бұл автомобилді жартылай тиесіз сүйреуге жол берілмейді.

Тіркеп сүйреу үшін автомобилдің алдыңғы дәңгелектерін арнайы тіркеп сүйреу арбасына орнату қажет.

Арнайы сүйреу арбасына орнатылған алдыңғы дәңгелектері бар автомобилді сүйреу үшін:

1. Алдыңғы дәңгелектерді жылжымалы арбага орнатыңыз.
2. Беріліс қорабының селектор тұтқасын тұрақ орнына (P) аударыңыз.
3. Көлікті арбага бекітіңіз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Көлікті артқа тарту оның бұзылуына әкелуі мүмкін. Бұл жағдайда жәндеу кепілдік болып табылмайды.
Автомобилді артқы жүріспен сүйретуге тыйым салынады.

АВТОКӨЛІКТІН СЫРТҚЫ ТҮРІНЕ КҮТИМ ЖАСАУ

Автомобильге сыртқы күтім жасау

Құлыптар

Құлыптар зауытта майланған. Жібіту құралдарын ете қажет болған жағдайда ғана пайдаланысыз; мұндай құралдарды қолданғаннан кейін құлыптың консистенттік майлаумен майлаңыз. Қараныз: Ұсынылатын сұйықтықтар мен жағармайлар ⇒ 10-7.

Автокөлікті жуу

Көліктің бояуын жақсы күйде ұстау үшін оның үнемі жабық бөлмеде немесе көлеңкеде жуыныз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Мұнай өнімдеріне негізделген тазартқыштарды, сондай-ақ каустикалық немесе абразивті заттарды пайдаланбаңыз, себебі бұл бояу, металл және пластмасса белшектерін закымдауды мүмкін. Автокөлік закымданған жағдайда оларға кепілдік шарттары қолданылмайды.

Автокөлікті тазалауға рұқсат етілген құралдарды дилерден алуға болады. Өндірушінің тиісті нұсқауларға қатысты барлық нұсқауларын орындаңыз

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

өнімді пайдалану, қажетті сақтық шаралары және кез-келген көлік құралын дұрыс жоу.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Жуғыш саптамалары автомобиль корпусының бетінен 30 см жақын орналасқан автомобиль жуғыштарды пайдаланбаңыз. 8274 кПа-дан жогары қысымды автомобиль жуғыштарын пайдалану бояу мен жapsырмаларды зақымдауды немесе алып тастауды мүмкін.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Белгішесі бар қозғалтқыш беліліндегі компоненттерді тазарту үшін жогары қысымды жуғыш жабдықты пайдаланбаңыз.

Бұл кепілдік шарттары қолданылмайтын зақымға әкелуі мүмкін.

Автоматты жууды пайдаланған жағдайда автомобильді жуу жөніндегі нұсқауларды сактаңыз. Алдыңғы шыны тазартқышты және егер бар болса, артқы шыны тазартқышты алып тастау керек. Зақымдалған немесе автомобиль жууға арналған қондырғыға кедері келтіретін барлық керек-жарақтарды алып тастаңыз.

Барлық тазалағыш заттарды толығымен алып тастау үшін машинаны жуар алдында және одан кейін жақсылап шайыңыз. Тазалағыш заттарды көптіру бетінде қалдышсаныз, олар дақ пайда болуы мүмкін. Беткі қабаттарда сыйаттар мен су дақтарын болдырмас үшін әрлеу қабатын жұмысқа, таза күдері немесе мақта сұлтімен құргатыңыз.

Лак бояуларға күтім жасау

Қосымша қорғаныс жабындарын қолдану немесе шанақты балауызбен емдеу ұсынылмайды. Лак бояу жабыныңын зақымдануы анықталған жағдайда, зақымдануды бағалау және оны жою үшін дилерге жүгінү қажет. Кальций хлориді және басқа түздар, мұзды ерітуге арналған құралдар, жол майы және битум, ағаш шырыны, құс тамшылары, өнеркәсіптік муржалардан жасалған химикаттар және т.б. сияқты бөгде материалдар, егер олар боялған беттерде үзақ уақыт қалса, автомобиль корпусынан бояуын зақымдауы мүмкін. Көлікті мүмкіндігінше теңізек жуу керек. Қажет болса, абразивті емес тазартқыштарды қолданыңыз, олардың орамында олар боялған заттар үшін қауіпсіз дәп көрсетілген

және бөгде заттарды алып тастайды. Кейбір жағдайларда балауызды қолмен қолдануға немесе бояудан бляшканы кетіру үшін жылтыратуға болады. Ұсынылған тазалау құралдары туралы қосымша ақпарат алу үшін дилерге хабарласыңыз. Балауызды немесе жылтыратқышты пластиктен, былғарыдан немесе резенкеден жасалған қорғалмаған беттерге, жапсырмаларға, ағашқа еліктейтін әрлеу элементтеріне, сондай-ақ боялған беттерге қолданбаңыз, себебі бұл оларды зақымдауы мүмкін.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Негізгі бояуды/мөлдір лакты автоматты түрде өңдеу немесе агрессивті жылтырату лак-бояу жабыныңа зақым келтіруі мүмкін. Тек абразивті емес балауыз берін жылтыратқышты қолданыңыз, ол автомобильдің негізгі бояуы/мөлдір лак-бояу жабыны үшін жасалған.

Аяқтау үшін түрлі-түсті жабын жана болып көрініү үшін, көлікті гаражда немесе мүмкін болса, қақпақтың астында сақтаңыз.

Сыртқы жылтыр металл қалыптауды қорғау

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Сыртқы жылтыр қалыптарды уақытын тазаламау және қорғау ак дақтардың пайда болуына немесе коррозияға әкелуі мүмкін. Мұндай зақымдануға кепілдік беру шарттары қолданылмайды.

Автомобильде қолданылатын жылтыр металл тесеніштер алюминийден, хромнан немесе тот баспайтын болаттан жасалған. Зақымданудың алдын алу үшін келесі тазалау нұсқауларын қатаң сақтау керек:

- Жуу ерітіндісін қолданар алдында қалыптау жанасуға салқын екенине көз жеткізіңіз.
- Алюминий, хром немесе тот баспайтын болаттан жасалған қалыптарды тазарту үшін тек ұсынылған тазалағыш заттарды қолданыңыз. Кейбір жуғыш заттардың құрамында күшті қышқылдар немесе сілтілер бар және қалыптауға зақым келтіруі мүмкін.
- Концентрацияланған жуғыш заттарды өндірушінің нұсқауларын қатаң сақтай отырып сүйілту керек.
- Автокөлікті қутуге арналмаған жуғыш заттарды пайдаланбаңыз.

- Жұғаннан кейін, қалыптау жабынының қызмет ету мерзімін өрнекшілік және ұзындығы үшін автомобильге абразивті емес балауызды жағыңыз.

Сыртқы жарық техникасын, оюларды, жапсырмаларды және молдингтерді тазалау

Сыртқы жарық құралдарын, диффузорларды, ою-өрнек элементтерін, жапсырмалар мен қалыптарды тазарту үшін тек жылы немесе сүйк суды, жұмсақ шүберекті және арнайы автомобиль сусабын пайдаланыңыз. Осы бөлімнің "Автокөлік жуу" параграфында жоғарыдағы нұсқауларды орындаңыз.

Шамдардың плафондары пластиктен жасалған және олардың кейіреулері ультракүлгін сәулелерден қорғайтын жабынға ие. Оларды құргақ күде тазаламаның немесе суртпеніз.

Шамдар плафондарымен бірге мыналарды пайдаланыңыз:

- Абразивті немесе сілтілі заттар.
- Жұғыш сұйықтық немесе өндіруші ұсынғаннан жоғары концентрациясы бар басқа жұғыш заттар.
- Еріткіштер, спирттер, отын немесе басқа да қатты жұғыш заттар.
- Мұз қырғыштар немесе басқа қатты заттар.
- Шамадан тыс қыздыруға байланысты фараларды қосу кезінде нарықта ұсынылатын төсемдер немесе қақпақтар.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Шамдарды дұрыс тазалау талаптарын сақтамау автомобильге кепілдік беру шарттары қолданылмайтын фонарьдың плафонына зақым келтіруі мүмкін.

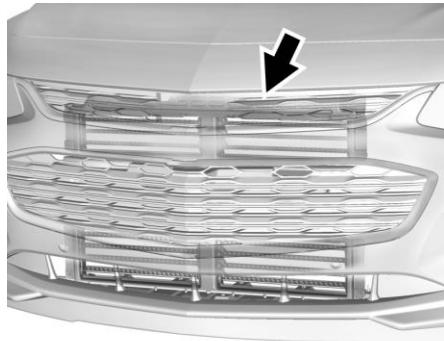
▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Құнгірт қара жолақтарда балауызды қолдану бетке жылтыр береді және біркелкі емес жабынға әкеледі. Құнгірт жолақтарды тек сабын ерітіндісін қолдана отырып тазарту керек.

Aya қабылдағыштар

Алдыңғы шыны алдында капот қақлағының артында орналасқан аяқ қабылдағыштардан балшықтарды тазалаңыз.

Радиатор жалюзи

Автокөлік отынды үнемдеуге мүмкіндік беретін радиатор переделерінен жабдықталуы мүмкін. Перделерді жұмыс күйінде ұстаса үшін оларды мезгіл-мезгіл тазалап отыру керек.

Алдыңғы және артқы шыны тазалағыштардың щеткалары

Алдыңғы әйнектің сыртын әйнек тазалағышпен тазалаңыз.

Шыны тазалағыштардың резеңке щеткаларын талшықсыз шүберекпен немесе әйнек жұғыш сұйықтыққа немесе жұмсақ жұғыш затқа малынган қағаз сүлгімен тазалаңыз. Жақсылап шайының

шыны тазалағышты тазалағаннан кейін әйнек. Автокөлік жуу/балауыздан кейін жәндіктердің іздері, жол жамылғысы, өсімдік шырыны және химиялық заттардың тұнбасы шыны тазалағыш щеткалардың сиңуына әкелуі мүмкін. Егер олар тозған немесе зақымдалған болса, шыны тазалағыштарды ауыстырыңыз. Зақымдану шаңының жоғарылауы жағдайында, құмның, тұздың, температураның, күн сәулеесінің, қардың есерінен және мұздану нәтижесінде пайда болуы мүмкін.

Резенке тығыздығыштар

Егер есіктің резенке тығыздығыштары электрлік оқшаулағыш силикон майымен майланса, тығыздығыштар ұзаққа созылады, сенімді тығыздады қамтамасыз етеді, жабыспайды және қысылмайды. Резенке тығыздығыштарды жылтына кемінде бір рет майланаңыз. Істік, құргақ климат жағдайында жиі майлау қажет болуы мүмкін. Бұл жерді таза шуберекпен сұрту арқылы бояулардың бетінен тығыздығыштардың қара іздерін кетіруге болады. Қараныз: Ұсынылатын сұйықтықтар мен жағармайлар ≈ 10-7.

Шиналар
Шиналарды тазарту үшін шина тазартқышы бар қатты щетканы қолданыңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Мұнай негізіндегі шиналарды өңдеу өнімдерін пайдалану әрлеу бояуларының және/немесе шиналардың зақымдалуына әкелуі мүмкін. Шиналарды өңдеуге арналған құралды жақсаннан кейін әрдайым автокөлік шанағының боялған беттерінен байқаусызыда түсіп қалған аэрозольдық құралдың шашырауын / тамшыларын жуыңыз.

Донғалақты дискілер және сәндік әрлеу - алюминий немесе хром

Дөңгелектерді тазарту үшін жұмысқа, таза шуберек пен әлсіз сабын ерітіндісін қолданыңыз. Таза сүмен мұқият шайып болғаннан кейін, дискілерді жұмысқа, таза сүлгімен құрғатыңыз. Осыдан кейін балауызды қолдануға болады.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Егер автомобиль магний хлориді, кальций немесе ас тұзы себілген жолдарда жүргеннен кейін жуылмаса, хромдалған донғалақтар мен басқа хром тәсемдері зақымдалуы мүмкін. Бұл хлоридтер шаңды және мұзбен жабылған жолдарда қолданылады. Ластанудан кейін әрдайым хром жабындарын сабынды сүмен жуыңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Алюминий немесе хром дискілерінің бетіне зақым келтірмей үшін оларды тазарту үшін күшті сабын ерітінділерін, химиялық заттарды, абраziвті жылтыратқыштарды, тұрмыстық тазартқыштарды, щеткаларды немесе арнайы қышқыл бар тазартқыштарды қолдануға болмайды. Тек ұсынылған тазалағыш заттарды қолданыңыз. Сондай-ақ шиналарды тазалауға арналған карборунд щеткалары пайдаланылатын автоматты жуғыштарда алюминий немесе хром дискілері бар автомобилді жууга жол берілмейді. Бұл дискілерді зақымдауы мүмкін. Бұл жағдайда жөндеу кепілдік болып табылмайды.

Тежегіш жүйесі

Тежегіш жүйесінің гидравликалық жетегінің шлангілері мен құбырларын тексеріңіз. Олар мықтап бекітілуі керек, бүгілмеуі, ағып кетпеуі, жарықтар, абразиялар және басқа да ақаулар болмауы керек. Тежегіш жастықшаларды тозу белгілерін тексеріңіз, диск беттерінің күйін тексеріңіз. Барабан тежегіш механизмдерінің калыптарын тозу немесе жарылу белгілерінің бар-жоғын тексеріңіз. Тежегіш жүйесінің қалған элементтерін тексеріңіз.

Рөлді басқару, аспа және шасси бөлшектері

Рөлді басқаруды, аспаны мен жүріс бөлігін жылына кемінде бір рет зақымданулардың, бекіткіштердің әлсіреуінің, бөлшектердің болмауын немесе жоғары тозу белгілерінің болуын тексеріңіз.

Рөлді басқару күштейткішінің магистральдары мен шлангілерін бекіту мен буындардың сенімділігіне, майысулардың, герметизацияның, жарықтардың, абразияның және басқа да ақаулардың бар-жоғын тексеріңіз.

Тең бұрыштық жылдамдықтағы топсалардың қорғаныш резенке қақпақтарын тексеріп, жартылай біліктердің тығыздығыштарының депрессиясының белгілерін тексеріңіз.

Шанақ бөлшектерін майлау

Құлыптардың барлық цилиндрлерін, капоттың ілмектерін және жұксалғыштың қақпағын, отын бағы люгінің болат қақпағының ілмектерін (егер майланатын элементтер пластмассадан жасалмаса) майлаңыз. Егер сіз есіктің резенке тығыздығыштарын силикон вазелинмен майлап, оны таза шүберекпен қолдансаныз, тығыздығыштар ұзаққа созылады, сенімді тығыздыуды қамтамасыз етеді, жабыспайды және қатып қалмайды.

Техникалық қызмет көрсету түртің шанақ

Корпустың түбін коррозиялық ластанудан жылына кемінде екі рет тазалаңыз (көтөмде және күзде). Мұны істеу үшін оны тазалағыш заттарды қоспай қарапайым сүмен шайыңыз. Балшықтар жиналған орындарды мүқият жуыныз.

Қысыммен су ағынын беріліс қорабының тығыздығыштарына және (немесе) алдыңғы және артқы остық редукторларына бағыттамаңыз. Қысыммен су майлы тығыздығыштар арқылы еніп, маймен арапалстыра алады. Майда судың болуы тарату қорабының және (немесе) көпірлердің ресурсының төмендеуіне әкеледі. Сүмен ластанған майды ауыстыру керек.

Табақты металдың зақымдануы

Егер автомобиль зақымдалған болса және табақ металын жөндеуді немесе ауыстыруды қажет етсе, денені жөндеу шеберханасында тottанудан қорғауды қалпына келтіру үшін қалпына келтірілген немесе ауыстырылған бөлшектерге тottануға қары материал қолданылғанына көз жеткізіңіз.

Автокөліктің кепілдігін сақтау үшін брендті ауыстырылатын бөлшектер коррозиядан қоргалған болады.

Лак-бояу жабынының зақымдануы
Коррозияның дамуын болдырмау үшін ұсақ чиптер мен сызаттарды дилерден сатып алуға болатын арнайы маска құралдарымен тез арада жоу керек. Лак-бояу жабынының үлкен зақымдану аймағын шанақ шеберханасында және дилердегі бояу цехінда жөндеуге болады.

Химикаттардан лак-бояу жабынындағы дақтар

Ауадағы агрессивті заттар дененің панельдеріне түсіп, бояумен химиялық реакцияға түсіп, оның бетінде дәңгелек өңіз және біркелкі бөлінбеген қара дақтардың пайда болуына әкелу мүмкін. Жоғарыдағы осы бөлімдегі "Лак-бояуды күту" бөлімін қараңыз.

Автоқөлік салонның күтімі

Кір мен шаның ұсақ бөлшектерінің абразивті әсерінен сыйаттардың пайда болуын болдырмау үшін көлік құралының ішін үнемі тазалап отыру керек. Барлық ластануларды дереу тазалау керек. Газеттер мен қара киімдерді бояу салонның элементтерін ластауы мүмкін.

Құралдар тақтасындағы тұтқалар мен ойықтарды тазарту үшін жұмысқа қылышқ щетканы қолданыңыз. Салонның қаптау элементтеріне түсken қолға арналған кремдерді, күннен қорғайтын кремдерді және жәндіктеге қарсы құралдарды (репелленттерді) әлсіз сабын ерітіндісімен дереу алып тастау керек, әйтпесе олар қаптаманы зақымдауы мүмкін.

Қаптау материалдарының зақымдануын болдырмау үшін тазартылатын материалдың түріне сәйкес в тазалау құралдарын тандау керек. Тазалағыш затты тазалау үшін пайдаланатын шуберекке тіkelей себініз. Тазалағыш затты тұтқалар мен қосқыш пернелерге шашпаңыз. Қолданылған тазартқышты мүмкіндігінше тезірек алып тастау керек.

Тазалағыш заттарды қолданар алдында қаптаманың жапсырмасында көлтірлген барлық қауіпсіздік нұсқауларын оқып, оларды орындаңыз. Салонды тазалау кезінде есіктер мен терезелерді ашыңыз

жәкетті желдетуді қамтамасыз етіңіз.

Зақымдануды болдырмау үшін автомобиль интерьерін төменде көрсетілген және тазалау құралдарымен тазалауға немесе төменде көрсетілген тазалау тәсілдерін қолдануға тыбым салынады:

- Салонның беткі қабаттарына арналған пышақты немесе кез келген басқа әткір заттарды пайдалануға тыбым салынады.
- Қатты қылышқ щеткаларды қолданбаңыз.
- Тазаланатын беттерді тым қатты ысқыламаңыз немесе артық күш салмаңыз.
- Кір жуғыш ұнтақтарды немесе майсыздандыратын ингредиенттері бар ыдыс жуғыш машиналарды пайдаланбаңыз. Сүйік тазалағыш заттарды 3,8 литр суға шамамен 20 тамшы қосып сүйілту керек. Құшті сабын ерітіндісі бетіне дақ қалдырады, ол кірді тартады. Құшті немесе натрий сабының ерітінділерін қолдануға болмайды.
- Тазалау кезінде салонның бетін сүйіктықпен қатты сіндірменіз.
- Еріткіштерді немесе құрамында еріткіштері бар тазалау құралдарын пайдалануға жол берілмейді.

Шыны

Тазалау үшін суға малынған терри матаңы пайдалану керек. Қалған тамшыларды таза, құрғақ шуберекпен жуыңыз. Қажет болса, қарапайым сүмен жуғаннан кейін, жақсырақ тазарту үшін сіз әйнекті тазартуға арналған арнайы құралдарды қолдана аласыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Сыйаттардың пайда болуын болдырмау үшін автомобиль әйнегін абразивті тазартқыштармен жууга болмайды. Абразивті және агрессивті тазартқыштар артқы әйнектегі қызыдыру элементтерін зақымдауы мүмкін.

Пайдаланудың алғашқы үш-алты айында тұманға бейімділікті азайту үшін әйнекті сүмен жуыңыз.

Динамикті қаптау

Динамикке зақым келтірмей үшін динамиктің бетін шаңсорғышпен ақырын тазалаңыз. Дақтарды көтіру үшін әлсіз сабын ерітіндісін қолданыңыз.

Сәндік

Қалыптар ластанған сәндік қалыптарды тазарту керек.

- Егер ластан жұмсақ болмаса, бұл жерді губкамен немесе суға мальнан жұмсақ, түксіз матамен сүртіңіз.
- Егер ластану құشتі болса, тазалау үшін сабын ерітіндісін жылы суға қолданыңыз.

Мата, кілемшелер, күдері

Бастау үшін салонды сорып алыңыз, жұмсақ щеткамен саптаманы қолданыңыз. Айналмалы щеткамен саптама тек еден тесеніштерін тазарту үшін қолданылуы керек.

Тазаламас бұрын, кірді мүмкіндігінше қолмен тазартуға тырысыңыз:

- Төгілген сыйықтықты қағаз сұлтімен ақырын сұрту арқылы алып тастау керек. Ластану жойылған кезде суландуды жалғастырыңыз.
- Шаңсорғышты қолданар алдында қатты ластануды қолмен алып тастау керек.

Тазалау жүргізу үшін:

1. Қедімігі суға түксіз, жағымсыз матаны сұлаңыз. Қаптау матасының немесе кілемшелердің қадалармен бітелуіне жол бермеу үшін микрофибра матасының бір белгін пайдалану үсінілді.

2. Шүберекті жақсылап қысыңыз.

3. Ластанудың сыртқы жиегінен тазалауды бастаңыз және оны ақырын сүртіңіз

ортасында. Кірді ыскаламас үшін шубіректік уақыт өткен сайын бүктеңіз және оны таза жағымен тазартылған бетке бұраңыз.

4. Шүберек кірленгенше ластанған бетті ақырын сұртуді жалғастырыңыз.
5. Егер кірді толығымен алып тастау мүмкін болмаса, әлсіз сабын ерітіндісін қолданыңыз, оны тек қарапайым сүмен жуып тастау керек.

Егер кірді толығымен алып тастау мүмкін болмаса, арналы тазалағыш заттарды немесе дақ кетіргіштерді қолдануға жүгіну қажет болуы мүмкін. Сатылымда бар тесенішті немесе дақ кетіргішті қолданар алдында матаның кішкене жасырын аймағында оның туғынғандағы тәсілдердің тексеріңіз. Дақтар пайда болған жағдайда, тесеніштердің немесе кілемшелердің бүкіл бетті тазалау керек.

Тазалаудың соңында артық ылғалды кетіру үшін қағаз майлыштарды қолдануға болады.

Ақпараттық - ойын-сауық жүйесінің жылтыратылған белшектері мен дисплейлерін тазалау

Жылтыратылған беттер мен дисплейлерге күтім жасау үшін микрофибра майлыштарын қолданыңыз. Алдымен жұмсақ қылышқ щеткамен бетті тырнап алатын кірді кетіріңіз. Содан кейін

бетін микрофибра матамен сүртіңіз. Осы мақсатта терезелерді тазалауға арналған құралдарды немесе еріткіштерді пайдалануға жол берілмейді. Кейде микрофибра матаны әлсіз сабын ерітіндісіндегі басқа заттардан бөлек жуыңыз. Ағартқыштар мен кондиционерлерді қолдану тыйым салынады. Қолданар алдында майлышты жақсылап шайып, кептіру керек.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Дисплейде сорғыш шыныаяқпен ешқандай заттарды бекітпеніз. Бұл кепілдік шарттары қолданылмайтын зақынға әкелуі мүмкін.

Аспаптар панелі, былғары, винил, өзге де пластикалық беттер, күнгірт боялған беттер және табиги ағашпен ашақ - кеуекті әрленген беттер

Шаң мен жеңіл кірді кетіру үшін жұмсақ микрофибра матасын қолданыңыз. Егер мұқият тазалау қажет болса, жұмсақ микрофибра матасын әлсіз сабын ерітіндісіне батырыңыз.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Мол сулану теріні закымдауы мүмкін, әсіреке перфорацияланған, сонымен қатар басқа да материалдар. Тазалау аяқталғаннан кейін артық суды кетіру үшін осындай материалдардың беттерін сұртің және олар өздігінен құрганша күтіңіз. Қызырыуды, буды немесе дақ кетіріштерді пайдалануға жол берілмейді. Силикон немесе балауыз бар тазалағыш заттарды қолдануға болмайды. Бұл заттар бар тазартқыштар терінің және басқа жұмсақ материалдардың сұрткы түрі мен құрылымын қалпына келтірмеуі мүмкін, сондықтан оларды пайдалану ұсынылмайды.

Жылтырды арттыратын тазартқыштарды қолдануға болмайды, әсіреке құралдар тақтасын тазарту үшін. Панельдік қантаманың шағылысу қабілетін арттыру белгілі бір жағдайда әйнек арқылы көріністі нашарлатуы мүмкін.

▲ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Ауа тазартқыштарын пайдалану пластикалық және боялған беттерге закым келтіру мүмкін. Ауа тазартқышы пластмасса немесе боялған бетке тиғен жағдайда оны әлсіз сабын ерітіндісіне батырылған жұмсақ, тұксіз матамен дереу тазалау керек. Ауа тазартқыштардан туындаған закымдарға кепілдік шарттары қолданылмайды.

Жүк қақпагы мен тор

Күшті емес тазалағыш зат қосылған жылы сумен жуыныз. Құрамында хлор бар ағартқыштарды қолдануға жол берілмейді. Суық суға шайып, құргатыныз.

Қауіпсіздік белдіктеге арналған күтім
Қауіпсіздік белдіктерін таза ұстаныз және құрғақ.

▲ ЕСКЕРТУ!

Қауіпсіздік белдіктерін ағартуға немесе бояуға тыйым салынады. Бұл олардың беріктігін жоғалтуға әкелуі мүмкін. Соқтығысу кезінде олар жеткілікті қорғауды қамтамасыз етпеуі мүмкін. Белдіктерді тазалау үшін

▲ ЕСКЕРТУ!

сабынның әлсіз ерітіндісін тек жылы суға қолдануға рұқсат етіледі.
Белдікті өзініз құргатыңыз.

Еден төсөніштері

▲ ЕСКЕРТУ!

Егер еден төсөніші дұрыс емес мөлшерде немесе дұрыс орнатылмаған болса, ол педальды басуға кедергі келтіруі мүмкін. Педальдарға кіруді шектейтін кедергілер күтпеген үдеу және / немесе тежеу қашықтығының жоғарылауына әкелуі мүмкін, бұл апат пен жаракатқа әкелуі мүмкін. Еден төсөніші педальды басуға кедергі келтірмейтініне көз жеткізіңіз.

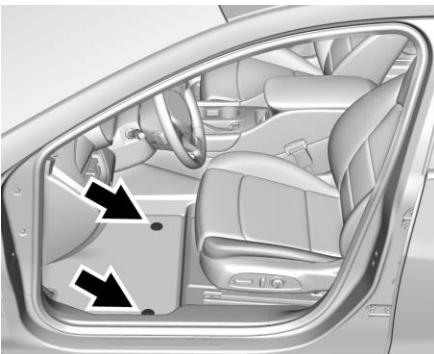
Еден төсөніштерін дұрыс пайдалану үшін келесі нұсқауларды орындаңыз:

- Сіздің көлігінізде тек фирмалық еден төсөніштері қолданылуы керек. Егер еден төсөніштерін ауыстыру қажет болса, GM сертификатталған еден төсөніштерін сатып алу ұсынылады. GM мақұлдамаған еден төсөніштері өлшемдерге сәйкес келмейі немесе үдеткіш немесе тежегіш педальды басуға кедергі келтіруі мүмкін.

- Еден төсөніштері педальдардың қозғалысына кедергі келтірмейтініне көз жеткізініз.
- Егер оны бекіту мүмкіндігі болмаса, кілемшені жүргізушиңің аяғының астына еденге қоюға болмайды.
  - Еден төсөніштерін тиісті жағын жоғары қаратып қойыңыз. Кілемшелерді тәңкерменіз.
  - Жүргізуши жағынан еден төсөнішінің үстінен ештеңе қоймаңыз.
  - Жүргізуши жағында тек бір еден төсөніш болуы керек.
  - Еден төсөніштерін бір-бірінің үстінен қоймаңыз.

Еден төсөніштерін алып тастау және аудыстыру

Бекітіштерден ажыратып, алып тастау үшін еден төсөнішінің артқы жағын жоғары қарай тартыңыз (егер жабдық болса).

Кілемшені орнына қойыңыз. Мұны істеу үшін, бекітіштерге арналған еден төсөнішінің тесіктерін және кілемшелерді бекітіңіз, содан кейін оларды бекітіңіз.

Едендік қабаттасудың орнында дұрыс бекітілгеніне көз жеткізініз.
Кілем педальды басуға кедергі келтірмейтініне көз жеткізініз.

10

ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

-
- ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР 10-2
  - ЖОСПАРЛЫ ТЕХНИКАЛЫҚ
ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ 10-2
  - ҰСЫНЫЛАТЫН СҮЙЫҚТЫҚТАР,
ЖАҒАРМАЙЛАР ЖӘНЕ ҚОСАЛҚЫ ЗАТТАР
БӨЛІКТЕРІ 10-7

10-2 ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР

Қызмет көрсете туралы ақпарат

Автомобилдің үнемді және қауіпсіз пайдалану және оны жақсы жағдайда ұсташа үшін оған белгіленген кезеңділікпен техникалық қызмет көрсете қажет.

Растау

Техникалық қызмет көрсетеудің орындалуы сервистік кітапшадағы жазбамен расталады. Құні мен жүрісі техникалық қызмет көрсете станциясының мөрімен және қолымен расталады.

Техникалық қызмет көрсетеудің расталған етуи кепілдік және басқа міндеттемелерді орындаудың міндетті шарты болып табылады және автомобильді сату кезінде ескеріледі, сондықтан қызмет көрсете кітапшасының дұрыс толтырылғанына көз жеткізің.

Мотор майы ресурсының индикаторы

Техникалық қызмет көрсете мерзімділігі пайдалану шарттарына байланысты бірнеше параметрлерді ескере отырып есептеледі.

Май ресурстарын басқару жүйесі майды қашан ауыстыру керектігін анықтауға мүмкіндік береді.

ЖОСПАРЛЫ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

Техникалық қызмет көрсете кестесі

Қызмет көрсете мерзімділігі

6 айда бір рет немесе әр 7 500 км сайын, қайсысы ертерек болатынына байланысты. Егер жүргізушінің ақпараттық орталығының дисплейінде "CHANGE ENG in EOILSON" хабары көрсетілсе (мотор майын ауыстыру уақыты жақындаған келеді), ал алдыңғы қызмет көрсете кемінде 10 ай бұрын орындалды, майды ауыстырумен бірге тиісті ТҚҚ жүргізу қажет.

Қосымша техникалық қызмет көрсете

Өте ауыр жұмыс жағдайлары

Егер төменде көрсетілген жағдайлардың кем дегендे біреу жиі қайталаңса, жұмыс жағдайлары өте ауыр болып саналады:

- сұық қозғалтқышты іске қосу,
- жиі тоқтайтын қозғалыс,
- тіркемені сүйрету,
- беткейлер бойынша қозғалыс немесе жоғары бійктікегі сапарлар,
- нашар жол жамылғысы,
- құм мен шан,
- температуралың құрт өзгеруі. Полиция көліктері өте ауыр жағдайда жұмыс істейді деп саналады

Автомектеп және такси.

Өте ауыр жағдайда жұмыс істеген кезде техникалық қызмет көрсете өдetteгі кестелерде көрсетілгеннен ғері жиі жүргізілуі мүмкін

Техникалық қызмет көрсетеудің қажетті жиілігі мен тәртібін анықтау үшін техникалық кеңесшімен байланысыңыз.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ РЕГЛАМЕНТИ

Автокөлікке мерзімді техникалық қызмет көрсету және тиісті құжаттаманы жүргізу жаупкершілігі иесіне жүктеледі. Сізде автокөлік өндірушінің регламентіне сәйкес толық техникалық қызмет көрсетуден уақтылы өткенін раастайтын құжат болуы керек.

Қызмет көрсету жиілігі автокөліктің жүгірісімен немесе қызмет ету мерзімімен анықталады, қайсысы ертерек болғанына қарай	Жүру жолы, км (х 1000)	3	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130	
	Қызмет мерзімі, айлар	6	12	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132	144	156	
Генератордың, кондиционердің компрессорының және РГК сорғысының жетек белдігі		I	I	I	I	R	I	I	I	I	I	R	I	I	I	
Қозғалтқыш майы және май сұзгісі	(1) (2)	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	
Салықнандау, көркөндейді, майлау және кондиционерлеу жүйесінің герметикалығы		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	
Қозғалтқыштың салықнандақтыш сұйықтығы	(2) (3)	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	
Бензиндегі жуғыш қоспалар (қозғалтқыш үшін LJ0 1.5L)		5 000 ШАҚЫРЫМ САЙЫН														
Бензинді қозғалтқыштың (сыртқы) отын сұзгісі: ауыстыру (бар болса)	(1) (2)	I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	
Отын құбыры және оның қосылыстары		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	
Aya тазартқыш сұзгі элементі (IJK aya сұзгіci)	(5)	I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	
От алдыру білтепері	(4)	I	I	R	I	I	R	I	I	R	I	I	R	I	I	
EVAP бак (отын булануын ұстая жүйесі) және бу құбырлары		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	
PCV жүйесі (картер желдеткішін басқару жүйесі)		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	

Белгілеудер:

І - пайдалану сұйықтықтарын қосуды және істен шықкан бөлшектерді ауыстыруды бақылау және қажет болған жағдайда реттеу, тазалау, керу, майлау жүргізу;

Ауыстыру және жөндеу қосымша қызметтер болып табылады және бұл жұмыстарды көлік иесі төлейді;

R-ауыстыру;

(1) Егер автомобиль ауыр жағдайда пайдаланылса, жиі техникалық қызмет көрсету қажет: ауыр пайдалану шарттарын

Сервистік кітапшасының 12-беті немесе пайдалану нұсқаулығында қараныз;

(2) Қараныз: Пайдалану нұсқаулығындағы "ҰСЫНЫЛАТЫН СҰЙЫҚТАР, ЖАҒАРМАЙЛАР ЖӘНЕ ҚОСАЛҚЫ БӨЛШЕКТЕР";

(3) Әрбір 150 000 км немесе 5 жыл сайын ауыстыру;

(4) Ұснынған сапаға сәйкес келмейтін отынды пайдаланған кезде әрбір техникалық қызмет көрсету кезінде тексеру және әдetteгі ТКК-ге қарағанда екі есе жиі ауыстыру талап етілуі мүмкін. Бұл жұмыстар ТКК жүргізу кезінде қосымша болып табылады. Отынға қойылатын талаптар пайдалану жөннідегі нұсқаулықта жазылған;

(5) Егер автомобиль топырақты жолдарда пайдаланылса, оны әрбір 7500 км немесе 6 ай пайдаланғаннан кейін тексеру керек. Қажет болса, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру жасаңыз.

10-4 ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ РЕГЛАМЕНТІ (жалғасы)

Автокөлікке мерзімді техникалық қызмет көрсету және тиісті құжаттаманы жүргізу жауапкершілігі иесіне жүктеледі. Сізде автокөлік ендірушінің регламентін сәйкес толық техникалық қызмет көрсетуден уақтылы өткенін растайтын құжат болуы керек.

Қызмет көрсету жиілігі автокөліктің жүгірісімен немесе қызмет ету мерзімімен анықталады, қайсысы ертерек болғанына қарай	Жүру жолы, км (х 1000)	3	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130
		Қызмет мерзімі, айлар	6	12	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132	144
Газ тарату механизмінің жетек тізбегі	(6)	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Салонның аяу сұзгісі (аяу кондиционері)	(7)	I	I	R	I	I	R	I	I	R	I	I	R	I	I
Пайдаланылған газдарды шығару және оны бекіту жүйесі		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Текегіш сұйықтық (ілініс және текегіш жүйесі)	(2) (8)	I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I
Алдыңғы текегіш қалыптар мен дискілер	(9)	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Артқы текегіш қалыптар мен дискілер немесе барабандар мен жапсырмалар (9)		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Тұрақ текегіш		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Текегіш құбырлары, олардың қосылыстары (текегіш күштейткіштің қоса алғанда)		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Қозғалтқыш, жүріс, шасси және шанақ агрегаттары мен тораптарының бұрандалы		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I

Белгілеулер:

I - пайдалану сұйықтықтарын қосуды және істен шыққан бөлшектерді ауыстыруды бақылау және қажет болған жағдайда реттеу, тазалау, керу, майлау жүргізу;

Ауыстыру және жөндеу қосымша қызметтер болып табылады және бұл жұмыстарды көлік иесі төлейді;

R-ауыстыру;

(2) қаралыз. Пайдалану нұсқаулығындағы "ҰСЫНЫЛАТЫН СҰЙЫҚТАР, ЖАҒАРМАЙЛАР ЖӘНЕ ҚОСАЛҚЫ БӨЛШЕКТЕР";

(6) Әрбір 240 000 км сағын ауыстыру;

(7) Шанды жерлерде жұмыс істейтін автомобилдер үшін жиі техникалық қызмет көрсету қажет;

(8) Ауыр жағдайларда пайдалану кезінде әрбір 15 000 км немесе жылдана 1 рет ауыстыру:

- Таулы жерлерде журу;

- Тіркемемен жиі журу;

(9) Ауыр жағдайларда жиі техникалық қызмет көрсету қажет: қысқа қашықтықта журу, кептеліс жағдайында төмен жылдамдықпен жиі журу, лас жолдармен журу.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ РЕГЛАМЕНТІ (жалғасы)

Автокөлікке мерзімді техникалық қызмет көрсету және тиісті құжаттаманы жүргізу жауапкершілігі иесіне жүктеледі. Сізде автокөлік өндірушінің регламентіне сәйкес толық техникалық қызмет көрсетуден уақтылы өткенін растайтын құжат болуы керек.

Қызмет көрсету жиілігі автокөліктің жүгірісімен немесе қызмет ету мерзімімен анықталады, қайсысы ертерек болғанына қарай	Жүрү жолы, км (х 1000)	3	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130
		Қызмет мерзімі, айлар	6	12	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132	144
Механикалық беріліс қорабының трансмиссиялық майы	(2)	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Автоматты беріліс қорабының трансмиссиялық майы	(2)														
Шиналардың жай-күй және шиналардағы ішкі қысым															
Дөңгелектерді орнату бұрыштары															
Рөл дөңгелегі және рөлдік механизм		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
рөл гидрокүшеткішінің жұмыс сүйкітгісі, құбырлар мен шлангілер	(2)	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Қауіпсіздік белдіктері, тоғалар және белдіктерді шанаққа бекіту тораптары		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Құлыштарды, ілмектерді, жұқсайлыштың ілмектерін, капотты майлау, шанақты		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Автокөлік диагностикасы, параметрлерді реттеу			I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Электр жабдықтарын, фараларды, тазартқыштарды, жұғыштарды, АКБ тексеру		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Ілінісу және тежегіш басқыштарының еркін жүрісі		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Жанаармай багын тексеру және тазарту			I		I		I		I		I		I		I

Белгілеудер:

I - пайдалану сүйкіткіштердің қосуды және істен шыққан бөлшектерді ауыстыруды бақылау және қажет болған жағдайда реттеу, тазалау, керу, майлау жүргізу;

Ауыстыру және жөндеу қосымша қызметтер болып табылады және бұл жұмыстарды көлік иесі төлейді;

R-ауыстыру:

(2) қараныз. Пайдалану нұсқаулығындағы "ҰСЫНЫЛАТЫН СҮЙЫҚТАР, ЖАҒАРМАЙЛАР ЖӘНЕ ҚОСАЛҚЫ БӨЛШЕКТЕР" ;

(10) Автоматты беріліс қорабындағы майды ауыстыру жұмыс кезінде қажет:

- қалыпты жағдайда әр 140 000 км сайын; ;

- ауыр жағдайларда әрбір 70 000 км.;

(11) шиналардың тоқтауын қозғалтқыш іске қосылғанға дейін, ал шиналардағы ауа қысымын отын багына әрбір құю кезінде немесе кемінде айна бір рет (манометрді пайдалана отырып) тексеру керек.

10-6 ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

Техникалық қызмет көрсету кезінде орындалатын жалпы операциялар

Түйін немесе агрегат	ТҚҚ операциясы
Барлығы	Барлық жүйелерді кедергілерге, қысылуға немесе жетіспейтін элементтерге тексеріңіз. Қажет болса, бөлшектерді ауыстырыңыз. Барлық бөлшектерді жоғары тозу іздерімен ауыстырыңыз.
Автоматтық беріліс қорабы	Eгер автомобиль келесі жағдайларда жұмыс істесе, автоматты беріліс қорабы үшін беріліс майын және сұзгін ауыстырыңыз (аталған шарттардың кез-келгенін орындау жеткілікті): <ul style="list-style-type: none"> • Қала ішіндегі тығыз көлік ағыны жағдайында, ауа температурасы жиі 32°C және одан жоғары көтеріледі. • Таулы немесе биік таулы жерлерде. • Тіркемені жиі сүйреу кезінде. • Такси, полиция немесе көлік құралы ретінде пайдаланған кезде.
Белдіктер	Белдікті сыйзаттардың, елеулі жарықтардың немесе басқа да елеулі зақымдардың бар-жоғын тексеріңіз. Қажет болса, белдікті ауыстырыңыз.
Шиналардың жай-күйі және шиналардағы ішкі қысым	Шиналардың жай-күйін сапар басталар алдында тексеру керек. Шиналардағы ауа қысымын өр жанарамай құю кезінде немесе айына кемінде бір рет Манометрді қолдана отырып тексеру керек.
Дәңгелектерді орнату бұрыштары	Қажет болған жағдайда көрсету және отбалансировать дәңгелектер.

ҰСЫНЫЛАТЫН СҮЙЫҚТЫҚТАР, ЖАГАРМАЙЛАР ЖӘНЕ ҚОСАЛҚЫ БӨЛШЕКТЕР**Ұснылатын сүйықтықтар мен жағармайлар**

Пайдалану	Сүйық / жағармайлар
Автоматтық беріліс қорабы	Dexron®-VI автоматты беріліс қорабына арналған сүйықтық.
Қозғалтқыштың салқындағатқыш сүйықтығы	50% таза ауыз су мен 50% салқындағатқыштың ерітіндісін қолданыңыз (тек DEX-COOL®). Қараңыз: Салқындағат жүйесі ⇨ 9-10.
Мотор майы	Dexos1™ спецификациясына сәйкестікке сертификатталған SAE қажетті тұтқырлықтағы мотор майы. Синтетикалық ACDelco dexos1 Synthetic Blend майы ұсынылады. Қараңыз: Мотор майы 9-6. ⇨
Сорғыш ысырмасы, екінші ысырма, түйреуіш, серіппелі ұстағыш және босататын ит	Lubriplate аэрозольды майлау (арт. GM 89021668) немесе стандартты майлау NLGI № 2 санаты LB немесе GC-LB.
Гидравликалық тежегіш жүйесі	DOT 4 гидравликалық тежегіш жүйесі үшін сүйықтық
Құлыштардың цилиндрлері, капот қақпағының және есіктердің	Өмбебап майлау, Superlube (арт. GM 12346241).
Шанақ тығыздығыштары	Дене тығыздығышына арналған майлау. Өзініздің дилерінізге хабарласыңыз.
Шыны жууға арналған сүйықтық	Мұздату температурасы бойынша жергілікті талаптарға жауап беретін автомобиль шыны жуатын сүйықтық.

10-8 ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЖӘНЕ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

Қызмет көрсету, аудыстырылатын бөлшектер

Атаяу, немірі немесе сипаттамалары тәменде көрсетілген аудыстырылатын бөлшектерді дилерден алуға болады.

Кұрауыш	Арт. GM	Арт. ACDelco
Қозғалтқыштың аяу сүзгісі		
2.0 л, L4 қозғалтқышы	84215222	A3233C
1.5 л, L4 қозғалтқышы	84335470	A3232C
Мотор майының сүзгісі		
2.0 л, L4 қозғалтқышы	12696048	Pf64
1.5 л, L4 қозғалтқышы	12696048	Pf64
Шамдар		
2.0 л, L4 қозғалтқышы	12647827	41-125
1.5 л, L4 қозғалтқышы	12683541	41-156
Шыны тазалағыш щеткалар		
Жүргізуши жағынан - 650 мм (25,6 дюйм)	23353586	-
Жолаушы жағынан-450 мм (17,7 дюйм)	22353587	-

11 ТЕХНИКАЛЫҚ ДЕРЕКТЕР

- АВТОМОБИЛЬДІҢ СӘЙКЕСТЕНДІРУ
ДЕРЕКТЕРІ 11-2
- АВТОКӨЛІК ДЕРЕКТЕРІ 11-3

АВТОМОБИЛЬДІҢ СӘЙКЕСТЕНДІРУ НӨМІРІ

Автокөліктің сәйкестендіру нөмірі (VIN)

Автомобильдің ресми идентификаторы болып табылатын сәйкестендіру нөмірі мотор бөлігінің қалқанында көрсетілген. Автомобильдің сәйкестендіру нөмірі (VIN-код) сондай-ақ сертификаттау деректері мен қосалқы бөлшектер туралы ақпараты бар тақтайшаларда, көлік құралының паспортында және көлік құралын тіркеу туралы куәлікте көрсетілген.

Паспорттық тақтайша

Жүргізуши есігінің ойығында орталық тірекке орналастырылған және онда мынадай ақпарат бар:

- Автомобильдің сәйкестендіру нөмірі (VIN);
- Көлік құралының типін макұлдау нөмірі;
- Автомобильдің максималды рүқсат етілген массасы;
- Көліктің әр осіне максималды масса.

Бұл жапсырманы көліктен алып тастамаңыз.

АВТОКӨЛІК ДЕРЕКТЕРІ

Жанармай құю ыдыстары

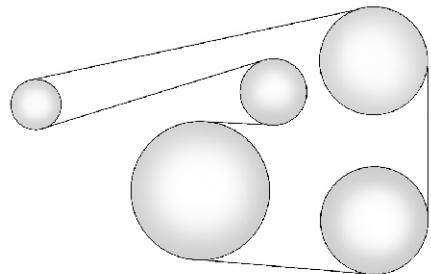
Келесі индикативті көлемдер метрикалық өлшем бірліктерінде көлтірілген. Қосымша ақпарат алу үшін Ұсынылған сұйықтықтар мен майлар бөлімін қараңыз ⚠ 10-7.

Мәні	Көлемі	
	Метрикалық бірліктер	
Кондиционерге арналған хладагент	Кондиционер үшін қажет салқыннатқыштың түрі мән мөлшері сорғыштың астындағы тиесті жапсармада көрсетілген. Қосымша ақпарат алу үшін дилерге хабарласыңыз.	
Салқыннату жүйесі-қозғалтқыш		
Қозғалтқыш 2,0 л L4	6,8 л	
Қозғалтқыш 1,5 л L4	6,5 л	
Сүзгісі бар мотор майы		
Қозғалтқыш 2,0 л L4	4,7 л	
Қозғалтқыш 1,5 л L4	4,0 л	
Жанармай багы	59,8 л	
Денгелек бұрандаларын қатайту сәті	140 N*m	
Жанармай құю көлемінің болжамды деректері көлтірілген. Қосу кезінде осы нұсқаулыққа сәйкес деңгейді сақтау қажет. Толтырғаннан кейін деңгейді тексерініз.		

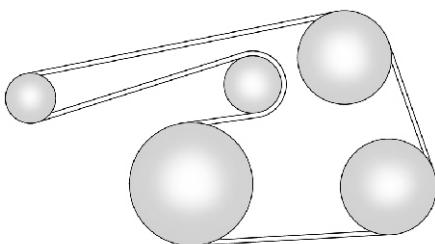
Қозғалтқыш сипаттамалары

Қозғалтқыш	VIN коды	Шам электродтары арасындағы алшақтық
Көлемі 2.0 л қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқыш	X	0,75-0,90 мм
Көлемі 1.5 л қатардағы 4 цилиндрлі қозғалтқыш	T	0,60-0,70 мм

Қозғалтқыштың жетек белдігінің
орналасуы

Қозғалтқыштың жетек белдігінің
орналасуы

Көлемі 4 цилиндрлі қозғалтқыш
2,0 л

Көлемі 4 цилиндрлі қозғалтқыш
1,5 л

12 КЛИЕНТ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

- АВТОКӨЛІК ДЕРЕКТЕРІН ЖАЗУ ЖӘНЕ
ҚҰПИЯЛЫЛЫҚ 12-2
- ЕСКЕРТПЕ 12-4

АВТОКӨЛІК ДЕРЕКТЕРІН ЖАЗУ ЖӘНЕ ҚҰПИЯЛЫЛЫҚ

Автокөлік деректерін жазу және құпиялышы

Бұл машинада электронды блоктар орнатылған, олар оның жұмысының жеке параметрлерін және қозғалыс және жұмыс режимдері туралы мәліметтерді жазады. Мысалы, кейір электронды блоктар параметрлерді бақылайды және қозғалтқыш пен беріліс қорабының жұмысын басқарады, ал басқа блоктар қауіпсіздік жастықшаларының жұмыс жағдайын бақылайды және соқтығысқан кезде оларды ашуға бүйрік береді. Автомобилді басқаруды жөнілдететін және жеке модификацияларға орнатылатын құлыпқа қарсы тежегіш жүйесінің жұмысын контроллер де басқарады. Осы электронды блоктардың жадында автокөлік қызметтің мамандарына автомобильдерге қызмет көрсетуге көмектесетін немесе GM компаниясына қауіпсіздікті арттыру немесе функционалдылықты көңейту үшін автомобиль дизайнын жақсарту бойынша жұмыс істеуге мүмкіндік беретін ақпарат жазылуы мүмкін. Кейір басқару блоктары отын шығыны немесе орташа жылдамдық туралы ақпарат сияқты автомобильдің жұмыс режимі туралы мәліметтерді жаза алады. Олар сондай - ақ жеке параметрлерді сақтай алады, мысалы, реттелген радиостанциялардың жиілігі, орындықтардың орналасуы және температура (климатты бақылау арқылы қамтамасыз етіледі).

Киберқауіпсіздік

GM автомобильді пайдалану сипаты туралы, оның ішінде пайдалану режимдері және қауіпсіздік жүйелерінің жұмысы туралы ақпарат жинаиды. Бұл ақпарат жана өнімдер мен қызметтерді дамытуға, олардың жұмысын бағалауға және жақсартуға, сондай-ақ диагностика жүргізуға мүмкіндік береді. Автокөліктің электронды жүйелерін және клиенттердің жеке деректерін рұқсатыз қіруден немесе манипуляциялардан қорғау GM компаниясы үшін ете маңызды. GM автокөлік пен оның сервистерінің экожүйесін рұқсат етілмеген электрондық қолжетімділіктен қорғауға, желілердегі зиянды белсенділіктерді анықтауға және киберқауіпсіздікке қауіп тәндіретін күдікті қоғағаларға уақтылы, үйлестірілген және тиімді әрекет етүе бағытталған тиісті қауіпсіздік стандарттарын, практикаларды, ұсынымдар мен регламенттерді ұстанады. Ақпараттық қауіпсіздікті бұзы сіздің жеке қауіпсіздігіңзге қауіп тәндірүі және сіздің жеке деректерініздің беделін түсіруі мүмкін. Қауіпсіздік тәуекелдерін азайту үшін автомобильдің электрондық жүйелерін рұқсат етілмеген құрылғыларға немесе белгісіз, сенімсіз желілерге (Bluetooth, Wi-Fi немесе басқа үқсас желілер арқылы) қосуға болмайды

технологиялар). Егер сіздің деректеріңіздің немесе автомобильді пайдаланудың қауіпсіздігіне қауіп тәндіретін қандай да бір бұзушылық орын алды деп күдіктенсөніз, автокөлікті пайдалануды тоқтатыңыз және дилерге хабарласыңыз.

Оқиғалар туралы деректерді тіркеуашілер

Бұл автомобиль оқиғалар туралы деректерді тіркеуашімен (EDR) жабдықталған. Мұндай құрылтының негізі міндетті төтенше жағдайларда, мысалы, қауіпсіздік жастықшалары іске қосылған кезде немесе кедергіге тап болған кезде, қазіргі жағдайда автомобиль жүйелерінің жұмысын талдауға көмектесетін деректерді жазу болып табылады. Тіркеуши көлік құралының жылдамдығы және қауіпсіздік жүйелерінің жұмысы туралы мәліметтерді қыска уақыт ішінде жазады, едette 30 секундтан аспайды. Осы автомобильде орнатылған оқиға туралы деректер тіркеуши келесі деректерді жазуға арналған:

- Сіздің автомобильіңіздің әртурлі жүйелерінің жұмысы туралы мәліметтер.
- Жүргізуши мен жолаушының қауіпсіздік белдіктері бекітілген бе;
- Үдептіш және/ немесе тежегіш педальдары қаншалықты сыйылған (егер болса); және
- Көлік қандай жылдамдықпен жүрді. Бұл деректер тиімдірек мүмкіндік береді

автомобилъде болған адамдардың жолкөлік оқиғалары мен жарақаттану жағдайларын талдау.

Ескертпе

Оқиғалар туралы деректерді тіркеуішіден алынған мәліметтердің автомобіль тривиалды емес авариялық жағдайлар кезінде ғана жазады. Қалыпты жүргізу жағдайында оқиға тіркеуіші ешқандай деректерді жазбайды, сондай-ақ жеке деректерді (мысалы, аты, жынысы, жасы және апат орны) жазбайды. Дегенмен, кейбір ұйымдар, мысалы, құқық қорғау органдары, тіркеуішінің деректерін апат хаттамасында көрсетілген автокөлік иесінің жеке деректерімен бірге пайдалана алады.

Тіркеуіш жазған деректерді оқу үшін арнағы жабдық қажет, сонымен қатар автомобилге немесе борттық тіркеуішге тікелей қол жетімділік қажет. Автокөлік өндірушісінен басқа, борттық тіркеуішіден мәліметтерді басқа ұйымдар оқи алады, мысалы, арнағы жабдықтары бар және автомобилге немесе тіркеуішіге қол жетімді құқық қорғау органдары.

GM компаниясы бұл деректерді құқық қорғау органдарының немесе осыған ұқсас мемлекеттік қызметтердің ресми сұрауына жауп ретінде, сондай-ақ сот процестерінде және заңның талабы бойынша GM мұдделерін қорғау мақсатында автокөлік иесінің немесе жалға алушының келісімімен ғана оқиды және үшінші тарап сарапшыларына ұсынады. GM жинаған немесе алған деректер, егер мұндай деректерге қажеттілік расталса және бұл ретте деректердің сипаты оларды онкологиялық автокөлікпен немесе оның иесімен байланыстыруға мүмкіндік бермесе, GM-де пайдаланылуы немесе зерттеу мақсатында үшінші тараптарға берілуі мүмкін.

Ақпараттық-ойын-сауық жүйесі

Егер автомобиль ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің құрамына кіретін навигациялық жүйемен жабдықталған болса, онда мұндай жүйені пайдалану барысында межелі пункттер, мекенжайлар, телефон нөмірлері және сапарлар туралы басқа да ақпарат сақталуы мүмкін. Сақталатын деректер және оларды жою тәсілдері туралы қосымша ақпараттық - ойын-сауық жүйесі жениндегі нұсқаулықтан қараныз.

12-4 КЛИЕНТ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

ЕСКЕРТПЕЛЕР